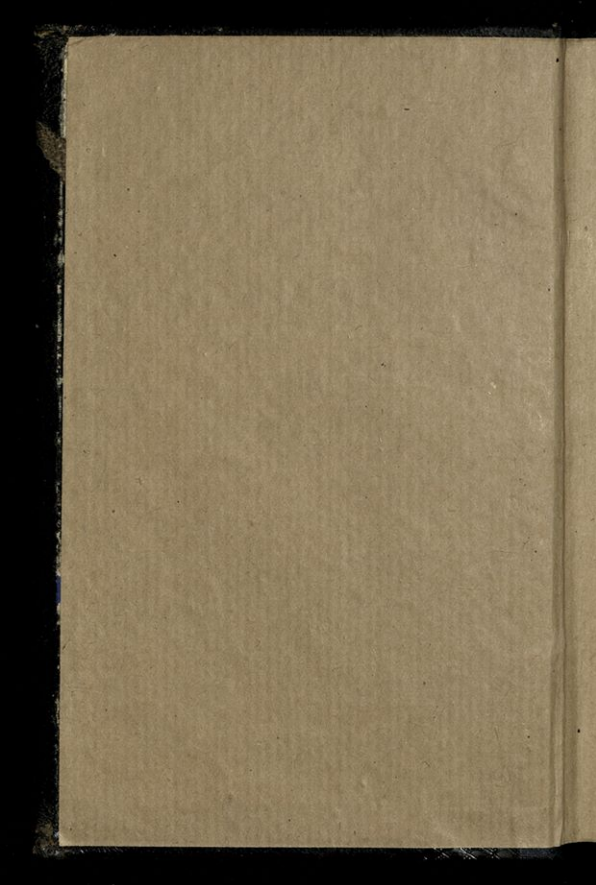

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

U. C. 8
25929

P. C. Geisler ges.

Stahlschnitt v. Carl Mayer's Kunst-Anstalt in Nürnberg

*Cešeno in hvaljeno naj vedno bo
Presveto rešnje Telo!*

VEDNO ČEŠENJE
SVETIGA
REŠNJIGA TELESA

in
lepšanje revnih cerkvá.

Premišljevanja in molitve, posebno
za ude te bratovšine.

Spisal v Francoskim O. J. K. Boone,
iz reda Jezusoviga.

Poslovenil
Janez Bonač,
duhoven ljubljanske škofije.

Z dovoljenjem visokočastitljiviga ljubljanskiga škofijstva.

V Ljubljani 1863.

Prodaja založnik Henrik Ničman, bukvovez.

25929 II rg

„Pridite, molimo, in padimo na tla, in jokajmo pred Gospodam, ki nas je vstvaril.“

Ps. 94, 6.

„Gospod! ljubim lepoto tvoje hiše, in kraj, kjer prebiva tvoje veličastvo.“

Ps. 25, 8.

25929 II rg

N 515/1952

PREDGOVOR.

Namen bratovšine vedniga češenja presvetiga rešnjiga Telesa in lepšanja revnih cerkvá je, počastiti Jezusa Kristusa v presvetim Zakramentu, kolikorkoli je mogoče. Zavolj tega se je zbralo v te bukve vse, kar je s to neskončno skrivnostjo v zvezi.

Pred vsim drugim se razlaga, kakor poglavitna resnica, prava resnična pričujočnost Jezusa Kristusa v presvetim Zakramentu.

V poglavji, kjer se razlaga bratovšina vedniga češenja in lepšanja revnih cerkvá, se najde vse, kar se zamore v tej reči želeti. Od pogostiga svetiga obhajila, ki je posebno natančna reč, se kolikor je mogoče dobro razlaga. Češenje presladkiga Jezusoviga serca je s češenjem presvetiga rešnjiga Telesa v tesni zvezi, ker ima posebni namen, de bi se Jezus Kristus v svetim Zakramentu častil in ljubil, in de bi se popravila nečast, ktera se mu stori v tem presvetim Zakramentu. Popisuje se tedaj tukaj, kako se je začelo, kako naj se opravlja, kaj dobriga nam prinese in njegov posebni namen, in sicer po spisih častite Marjete Marije Alakok.

Kar se piše od dobička, kateri od tod izvirá, de se delavnost in molitev v življenji sklepa,

je pripravno in ima namen spodbudovati in serčnost dajati posebno ženskimu spolu bratovšine, in vsim, kateri kaj zanjo storé, kakor tudi sploh vsakimu, kdor se je kaj družiga dobriga storiti namenil.

Vse verne, posebno pa ude bratovšine priserčno prosimo, naj beró, ne le enkrat, ampak po večkrat, kolikor jim čas pripusti, naj beró in premišlujejo posebno kar je pisaniga od daritve svete maše, od svetiga obhajila, od pogostiga pristoipanja k mizi Gospodovi, od duhovniga obhajila, od obiskovanja svetiga rešnjiga Telesa, od češenja presladkiga serca Jezusoviga, in od spovedi iz pobožnosti opravljene. To je pripomoček, kateri nam nar obilniši sad rodi.

Gospoda pa prosimo, naj blagoslovi namen, kteriga smo pri pisanji teh bukev imeli. On naj od dneva do dneva bolj množi število udov bratovšine, On naj jih vnema z gorečnostjo, naj jim daje serčnost, in naj jih podpira, de bodo vedno več storili za povikšanje češenja sv. rešnjiga Telesa!

Temu kratkimu, pa izverstnimu predgovoru učeniga pisatelja družiga ne pristavimo, kakor serčno željo, de bi te bukvice tudi v naši mili domovini obilno dušniga sadu obrodile. Sveta vera nas uči, de imamo v Zakramentu sv. rešnjiga Telesa neusahljivi studenec vsih guad, in Bog daj, de bi te bukvice mnogo in mnogo vernih naučile, kako naj jih iz njega zajemajo v svoje in svojiga bližnjiga zveličanje. Naj rosa njegoviga blagoslova daje obilno rast sveti veri, in naj bi bile tudi te bukvice majhen pripomoček k njenimu razširjanju!

Pervo poglavje.

Prava, resnična pričujočnost

JEZUSA KRISTUSA

v Zakramentu svetiga rešnjiga Telesa.

„To je moje Telo; to je moja Kri.“ (Mat. 26.)

ričujočnost Jezusa Kristusa v Zakramentu svetiga rešnjiga Telesa, je nezapopadljiva skrivnost svete vere, in se opira na nar terdniši spričevanja. In res, imela je že podobe v stari zavezi, in preroki so jo že napovedovali. Jezus Kristus jo je obljubil, ko je učil; on je to obljubo tudi spolnil in sicer tisti večer pred svojim terpljenjem. Aposteljni so jo po vsim svetu oznanovali. Vsa cerkev jo je s častjo in spoštovanjem sprejela in jo izročevala od stoletja do stoletja po svojih učenikih, po svojih zbo-

rih, po svojih šegah in cerkvenih vajah. Ta resnica se je poterdila z brezštevili-
mi čudeži; celo krivoverci so ji dajali spri-
čevanje; in zadnjič ji daje tudi obnašanje
in obrekovanje sovražnikov svete vere no-
vo moč, de tedaj od nobene strani pod-
pore ne potrebuje.

I. Podobe svetiga rešnjiga Telesa v stari zavezi.

1. Precej pri zibeli izvoljeniga bož-
jiga ljudstva vidimo Melkizedeka, ki je
bil duhoven Narvikšiga, in sicer oblečen
z imenitnišim duhovstvom, kakor je bilo
po levitovskih postavah. Mesija, ki je bil
Izraelu obljubljen, je imel biti „po Mel-
kisedekovim redu“, kakor piše David
(ps. 109, 4.). Kaj je tedaj Melkisedek
daroval namesto pomembnih žival? Daro-
val je kruh in vino, podobi „kruha, ki je
iz nebes prišel, in vina, ki device rodi“,
kakor piše prerok Caharija. (9, 17.)

2. Pozneje je dobilo izvoljeno ljudstvo
božje sveto zapoved velikonočniga praz-
nika. Jagnje brez madeža se je moglo
darovati, pa ne le darovati, tudi vse snesti
v vsaki družini, de so se ga vsi vdele-

žili. Ko so ga jedli, so mogli biti vsi popotno napravljeni. — Ni bilo zadosti, de se je Jezus Kristus na križi daroval, treba je tudi, de ga verni prejemajo, de ga imajo za popotnico na poti proti nebesam, obljubljeni deželi. Velikonočno jagnje je bilo ena nar imenitniših podob častite skrivnosti svetiga rešnjiga Telesa, posebno zato, ker je bilo tudi Judam skrivnost in daritev: skrivnost, ker so ga s svetimi šegami jedli, daritev, ker so ga Bogu darovali.

3. V pušavi je ljudstvo jedlo mano, ki je z neba padala, ktera je bila kakor iz nar boljši moke in je imela, in sicer brez vse priprave, nar prijetniši slast; ohranila je človeka zdraviga, in ogenj in slabo vreme je ni nič spremenilo. Zveličar sam nas uči, de je bila mana podoba tega presvetiga Zakramenta; de jim „ni Mojzes dajal kruha z nebes, ampak de je On kruh življenja“, kakor piše sv. Janez. (6, 48.)

4. Gospod, je bil v stari zavezi zapovedal; naj se pokladajo hlebi na mizo v svetim šotoru, de naj bodo vedno tam in se naj nikdar ne pogrešajo. Ti pokladni hlebi so bili sveti in posvečeni;

ko so jih z mize vzeli in z drugimi namestili, ni bilo nobenimu Judu pripušeno jih jesti, ampak le takim, kateri so bili čisti in posvečeni, posebno duhovnam, ki so imeli do tega posebno pravico. Vidi se na tanko, de so bili podoba svetiga rešnjiga Telesa.

5. Drevo življenja, ki je v raju rastlo ravno tako:

„Ni ga drevesa v božjim raji, govori sveti Duh, de bi mu bilo enake lepote; njegovo perje je lepo in njegov sad je obilen in daje živež vsim ljudem.“ (Dan. 4. pogl.) — „Premagavcu bom dal jesti od drevesa življenja, katero je v raji mojiga Boga“, piše sv. Janez. (Skr. raz. 2. pogl.)

6. Tista reka, ki je tekla s kraja veselja, de je raj močila, je tudi podoba tega presvetiga Zakramenta. Jezus je govoril od te vode s Samarijanko. „Ako je kdo žejin, naj pride k meni in naj pije“, pravi On na drugim kraji. (Jan. 7. pogl.)

7. Zadnjič je v stari zavezi tudi skrinja zaveze podoba svetiga rešnjiga Telesa. Izraelci niso imeli nič svetejšiga in nič častitljivšiga, kakor je bila ta skrinja.

Bila je Izraelu v čast in v blagor; bila je veden strah njegovim sovražnikom. Ko se je ona bližala, so vidili razsipati se zidovje terdniga mesta Jerihunta. Reke so ustavile svoj dereči tek, trume sovražnikov so zbežale. Kadar je bila ona zraven, se je ponovila oplašena serčnost, in ona je storila vojske Gospodove nezmagljive, kakor nam spričujejo bukve Jozvetove. (2. pogl.)

II. Prerokovanja od resnične pričujočnosti Jezusove v svetim rešnjim Telesu.

Kraljevi prerok David govori od presvetiga Zakramenta, ko piše: „Mizo si napravil, o Gospod, pred mojim obličjem, njim nasproti, ki me nadlegvajo; o moj Bog, moj kelih, ki ima moč vpijaniti, kako veličasten je!“ (22. Ps.) — „Jedli bodo ubogi in bodo nasiteni, in hvalili bodo Gospoda, ki ga išejo; njih serca bodo živele vekomaj.“ —

„Vse, kar je storil Gospod, razodeva njegovo čast in oznanuje njegovo veličastvo; ali spomin svojih čudežev je naredil milostljivi in usmiljeni Gospod, dal je jesti njim, ki se ga boje.“ (110. Ps.)

— Ta prečudna jed je angeljski kruh, to je kri nove zaveza; zato rej pristavi prerok: „Vekomaj se bo spomnil svoje zaveze“. — Prerok Caharija vpraša: „Kaj dobriga in imenitniga ima Gospod dati svojimu ljudstvu, če ne žita, ki da moč izvoljenih, in vina, ki device rodi?“ in s tem prav očitno naznani Zakrament svetiga rešnjiga Telesa. (Cah. 9, 17.) — Ravno tako očitno se naznanuje daritev svete maše pri preroku Malahii (1, 2.), ki piše: „Od solnčniga vzhoda do zahoda je veliko moje ime med narodi, povsod se mi daruje, daruje se mojimu imenu čista daritev“.

III. Obljuba Jezusa Kristusa. (Jan. 6. pogl.)

„Ljudstvo je šlo za Jezusam zavolj čudniga pomnoženja kruha, s katerim je bilo nasiteno. Jezus jim reče: „Ne išite kruha, ki je minljiv, ampak kruh, kteriga vam bom jest dal za večno življenje. Pravite de je Mojzes dajal vašim očetam kruha z nebes. — Resnično, resnično vam povem! Mojzes vam ni dajal kruha z nebes, ampak moj Oče vam da pravi kruh z nebes. Jest sim kruh življenja, ki sve-

tu življenje daje; kdor k meni pride ne bo lačen“. Judje so tedaj nad tem godernjali, ker je rekel: „Jest sim živi kruh, kateri sim z nebes prišel“. Jezus jim odgovori: „Nikar ne godernjajte med seboj; nihče ne more k meni priti, ako ga ne vleče Oče, kateri me je poslal“. Potem poterdi, kar je ravno rekel: „Resnično, resnično vam povem, kdor v mene veruje, ima večno življenje. Vaši očetje so jedli mano v pušavi in so umerli, ali glej ta je kruh, kateri z nebes pride, de kdor od njega jé, ne umerje. Jest sim živi kruh, ki sim z nebes prišel, de dam svetu življenje. Ako kdo jé od tega kruha, bo živel vekomaj; in kruh, kteriga bom jest dal, je moje meso za življenje sveta.

Jezus je bolj in bolj razločno govoril. Judje so jemali njegove besede v preveč počutnim pomenu, tedaj so se prepirali med seboj rekoč: „Kako nam more ta dati jesti svoje mesó?“ Na to jim Zveličar svetá še z večí močjo kakor popred poterdi, kar jim je bil pred rekel in z bolj poterdljivimi besedami in s prisego pravi: „Resnično, resnično vam povem, ako ne bote jedli mesá Sinu človekoviga, in ne pili njegove kervi, ne bote imeli življenja

v sebi. Kdor jé moje meso in pije mojo kri ima večno življenje, in jest ga bom obudil poslednji dan. Zakaj moje meso je res jed, in moja kri je res pijača. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jest v njem. Kakor je mene poslal živi Oče, in jest živim zavoljo Očeta, tako bo tudi tisti, kateri mene jé, živel zavoljo mene. Ta je kruh, kateri je z nebes prišel; ne kakor so jedli vaši očetje mano, in so umerli. Kdor jé ta kruh, bo živel vekomaj“.

Več njegovih učencov, kateri so ga poslušali in so besede Jezusove navadno, v natornim in pravim pomenu, pa preveč čutno jemali, je reklo: „To govorjenje je terdo in kdo ga more poslušati?“ Kdo si more misliti, de bi človek dal svoje meso jesti in svojo kri piti? Jezus pa, ker je vedil, de njegovi učenci čez to goderljajo, jih je hotel rešiti zmote, v kateri so bili, ker so si namreč mislili, de jim hoče svoje meso dati, kakor se daje drugo meso na mizo, in jim reče: „To vas pohujša?“ Ali mar mislite, de vam ne morem dati svojiga mesa jesti in svoje kervi piti, ko sim še med vami? „Kaj tedaj, kadar bote vidili Sinú človekoviga

gori iti, kjer je popred bil?“ Kako bote potem verovali, de vam zamore dati svoje častitljivo, neumerjoče, na desnico božjo povzdignjeno meso jesti? Jezus Kristus tedaj svojih poprěšnjih besed nikakor nazaj ne jemlje, ampak še bolj jih poterdi in jim pusti njih pravi pomen, le toliko razjasni svojim učencam, de ne bodo jedli njegoviga mesa in pili njegove kervi, kakor se sicer zavživajo jedi, ktere se na mizo prinesejo, in kakor pijače, ktere se nam dajo. Zatorej pravi: „Duh je, kateri oživlja“, in ki daje spoznanje teh resnic. „So pa eni med vami, kateri nimajo tega Duha — kateri ne verujejo, zavolj tega sim vam rekel, de nihče ne more k meni priti, ako mu ni dano od mojiga Očeta. Nato je več učencov Jezusa zapustilo, ker so njegov nauk v natornim pomenu in preveč telesno in čutno vzeli. Jezus pa svojih besed nič ne spremeni in jim nič ne pristavi, ampak pravi dvanajsterim apostelnam: „Hočete tudi vi preč iti?“ Simon Peter mu je tedaj odgovoril: „Gospod! k komu pojdem? Besede večniga življenja imaš; in mi smo verovali in spoznali, de si ti Kristus, Sin Božji“. Ali zamore biti kaj bolj očitnišiga? Vse je tako razlo-

čno, de ni mogoče dvomiti, kaj je pravi pomen besed Jezusovih.

IV. Spolnitev obljube Jezusove.

(Jan. 13. pogl.)

„Pred velikonočnim praznikom, ko je Jezus vedil, de je prišla njegova ura, de bi šel s tega sveta k Očetu, ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, jih je do konca ljubil.“ — „Ko so bili povečerjali, je vzel Jezus, vedoč, de mu je Oče vse v roke dal, in de je od Boga prišel, in de k Bogu gre, vstane od večerje in dene s sebe svoje oblačilo, in vzame pert, ter se opaše. Potlej vlije vode v medenico, in začne umivati učencam noge, in brisati s pertam, s katerim je bil opasan. — Potem, ko jim je bil noge umil, se je spet k mizi usedel“.

„In ko je bila ura prišla, pravi sveti Lukež, je k jedi šel, in dvanajsteri aposteljni z njim. In jim je rekel: Iz serca sim želel to velikonočno jagnje jesti z vami, preden terpim“.

Čemu to serčno hrepenenje? Gotovo je moglo biti pri tem kaj veliciga in zares božjiga. — „Tedaj, ko so večerjali, je vzel kruh, ter je zahvalil in zlomil in

jim dal, rekoč: **Vzemite in jejte, to je moje Telo.** — Potem je vzel kélih (v katerim je bilo vino), je zahvalil Boga (in ko je ponudil svojim učencam kelihi, potem ko ga je bil blagoslovil), jim ga da rekoč: „**Pite vsi iz njega: zakaj to je moja kri, kri nove zaveze**“, katero Bog z vami sklene, de vas vdeleži svoje milosti in svoje pravice, po zasluženji te kervi, ktera bo za vas in za njih veliko prelita v odpušenje grehov.“ (Mat. 26. pogl.)

S katerimi bolj jasnimi in bolj razločnimi besedami je hotel Jezus govoriti, kakor so te, ko nam je hotel svoje pravo in resnično Telo zapustiti, in kakor jih beremo v svetim evangelii?

V. Nauk aposteljnov od te resnice.

Sveti Pavel, veliki apostelj nevernikov, govori jasno in razumno rekoč: „Jest sim prejel od Gospoda, kar sim vam tudi zročil, piše on do Korinčanov (1. Kor. 11.), de je Gospod Jezus tisto noč, ko je bil izdan, vzel kruh in zahvalil, ter razlomil in rekel: **Vzemite in jejte, to je moje Telo, katero bo za vas dano. To storite v moj spomin.** Ravno tako tudi

kelih po večerji, rekoč: Ta kelih je nova zaveza v moji kervi. To storite kolikorkrat bote pili v moj spomin. Zakaj kolikorkrat bote jedli ta kruh in kelih pili, bote smert Gospodovo oznanovali, dokler ne pride“. — De bi pa še bolj pokazal imenitnost tega Zakramenta zavolj resnične pričujočnosti Jezusove v njem, še pristavi: „Kdorkoli tedaj bo nevredno jedel ta kruh, ali pil kelih Gospodov, bo kriv telesa in kervi Gospodove. Naj torej človek sam sebe presodi; in tako naj je od tega kruha, in pije od keliha. Zakaj kdor nevredno je in pije, si sodbo je in pije, ker ne razloči telesa Gospodoviga“.

Če vse te besede ne kažejo in ne spričaje resnične pričujočnosti Jezusove v svetim Zakramentu, nimajo pač nobeniga praviga pomena. Mi pa rečemo v terdni veri in z veseljem z besedami ravno tega aposteljna: „Posvečeni kelih, ki ga posvečujemo, ali ni vdeleženje kervi Kristusove? in kruh, ki ga lomimo, ali ni vdeleženje telesa Gospodoviga?“ (1. Kor. 10.)

VI. Nauk cerkvenih učnikov od te skrivnosti.

Debelih bukev bi se napisalo, de bi le ob kratkim povedali spričevanja teh za

vero vnetih mož, kterimi resnično pričujočnost Jezusovo v svetim rešnjim Telesu naznanujejo. Mi omenimo le nektare: **Dobijo se kukve pod imenam: „Nespremenljivost vere v katoliški cerkvi v zadevah svetiga rešnjiga Telesa“,** ktere je spisal **Renodot.** V teh bukvah je on nabral mnogo izrekov cerkvenih učnikov iz vsih keršanskih stoletij, od svetiga Justina (ki je kmalo po aposteljnih živel), notri do svetiga Tomaža Akvinskiga (ki je umerl leta 1274.), s kterimi povikšujejo Jezusovo neskončno ljubezen v svetim rešnjim Telesu.

Tertulijan piše: „Jé se Jezusovo meso in pije se njegova kri, de se duša z Bogam samim redi“. — Sveti Hilari piše: „Nikakor ni dvomiti, de bi ne bilo to pravo Jezusovo Telo in njegova prava kri“. — Sveti Ambrož pa pravi: „Kruh je pred besedami posvečenja (pred posvečenjem) le kruh, ko je prišlo pa posvečenje zraven (po posvečenji) je kruh postal Jezusovo meso, po besedah Jezusa samiga“. — In pri svetim Krizostomu se bere: „Verjeti moramo besedi božji in ona nas mora bolj prepričati, kakor naša pamet in naši počutki, in njegova beseda nam pra-

vi: To je moje Telo“. — Zadnjič, sveti Avgustin piše: „Ko je Jezus ta sveti Zakrament postavil, je samiga sebe v svojih rokah nosil“. itd.

VII. Nauk cerkvenih zborov, in šege in navade svete cerkve v oziru te resnice.

Glas svete cerkve se posebno sliši v njenih zbirališih ali zborih, ki učijo, kar je potreba pri daritvi svete maše, pri svetim veličastvu cerkvá, pri češenji svetiga rešnjiga Telesa, pri posvečevanju mašnikov, ki so v to odbrani, in kako naj se verni vsiga tega vdeležujejo. In kakor solnce očitna in čista je resnica, de imajo vse cerkvene šege Zakrament svetiga rešnjiga Telesa za svojo nar imenitniši skrivnost in nar dražji zaklad svete vere. Brez vere v resnično pričujočnost Jezusovo bi bile vse naše svete praznovanja in slovesnosti, naše svete cerkvene šege in navade, zaljšanje naših cerkvá, še celo altarji in skorej vse molitve svete cerkve, bi bile, ne le brez vsiga pomena, ampak še celo strašna neumnost bi bile. In dalje, vsa katoliška duhovšina, verni vsih stanov in starost, ali bi mogli povzdigniti svoj

glas in reči: Verovali smo, častili smo, sprejeli smo resnično Jezusa v svetim rešnjim Telesu? — Sveta maša se je darovala vedno od apostoljskih časov!

VIII. Spričevanje te resnice s čudeži.

Bolezen in smert, od katerih piše sveti Pavel, ktere so ljudi ob njegovim času, v kazen nevrednih obhajil, zadevale, ali jih ne imenujemo lahko čudeže, ali maševanje pravice božje? Tudi sv. Ciprijan pripoveduje čudne prigodbe, ktere poterdijo resnično pričujočnost Jezusovo v svetim Zakramentu. Sv. Krizostom pripoveduje od angeljev, ktere so vidili moliti pred svetim rešnjim Telesam med daritevjo svete maše.

Zgodovina posebno trinajstiga, štirinajstiga in petnajstiga stoletja nam pové veliko takih verjetno poterjenih čudežev, kteri so se zgodili v poterjenje resnične pričujočnosti Jezusove v presvetim Zakramentu. Med temi čudeži je posebno imeniten tisti, ki se je bil zgodil v Bruselji, ko so bili judje svete hostije oskrunili, in ki ga imenujejo sveti čudoviti Zakrament.*)

*) Leta 1370 so podkupili v Bruselji neki hudobni judje tatu, de jim je posvečenih hostij prinesel, in za-

IX. Spričevanje prvih krivovercov.

Krivoverci prvih stoletij nimajo — kar zadeva to resnico — druge vere kakor je naša; in staroverci, kakor so sicer hudi nasprotniki naše svete cerkve, so z nami, v tej resnici, enake vere. Krivoverci poznejših časov so bili tako omamljeni od svetlobe, ki ta sveti Zakrament obdaja (in od terdne vere v resnično pričujočnost Jezusovo), da so se le počasi od vere v to skrivnost odstopiti in jo zapustiti upali.

Ko je neki protestant vidil, kaj ta sveti Zakrament med vernimi dobriga stori, in potrebno pripravo ga vredno prejeti, je dokazal, da je vera v to presveto skrivnost celo potrebna za države, če hočejo obstati. (Iz pisem Atikovih.)

čeli so z njimi grozovitno ravnati: prebadali so jih z nožmi in šivankami. — ali kaj se zgodi! Začela je iz teh ran kri teči. Hudobneži se prestrašijo, in tudi zaslužen plačilo dobé. Svete hostije pa so bile od tega časa v posebnim čiščenju in zidala se je na tistim mestu, kjer se je to godilo zanje kapelica, in pozneje cerkev, kjer se je mnogo čudežev zgodilo. Tam je tudi še današnji poglobitni sedež bratovšini vedniga čiščenja sv. rešnjiga Telesa, in ima posebne pravice od s. Očeta rimskiga papeža; med drugim je vsak prvi torek in petek v mesecu cel dan, in od šestih do sedmih vsak dan sv. rešnje Telo izpostavljeno, da se mu za toliko nečast zadostuje.

X. Življenje vernih, kateri ta sv. Zakrament vredno prejemajo.

O kako čudodelna je ta skrivnost pri vernih, kateri jo vredno zavživajo! Koliko svetnikov je, katerih življenje je polno čudežev! in to njih sveto življenje je dobivalo svoj začetek in svojo moč v svetim obhajilu.

Koliko razsvetljenja, koliko sladkosti, koliko zamaknjenja od tukaj izvira! Ali pustimo raji visokost taciga nebeškiga življenja, poglejmo le navadno in vsakdanje življenje takih, ki vredno k svetimu obhajilu hodijo: O koliko razločka je med njih življenjem in življenjem tistih, ki poredkim k mizi Gospodovi pristopijo! Koliko dobriga take duše, ktere Jezusa pogosto in vredno prejemajo, vpeljajo, oživijo in podpirajo! Samostansko življenje, naj zadeva moški ali ženski spol, ali bi ne opešalo brez svetiga obhajila in tega prečastitiga Zakramenta?

XI. Spričevanje, ki ga dajo nasprotniki te resnice s svojim obrekovanjem sv. rešnjimu Telesu.

De bi vero v vedno resnično pričujočnost Jezusovo bolj vterdili, vprašajo

cerkveni učeniki krivoverce, naj jim imenujejo tistiga, ki je prvi to resnico označeval in med kersansko ljudstvo vpeljal, kakor oni terdijo.

Veliko so preiskovali vse zgodovinske spominke in zaklade, vendar tistiga niso našli, ki je to vpeljal. Kaj pa pravimo mi k temu? Nikdar noben človek, ampak le Bog in človek skupaj — Jezus je zamogel to v svoji cerkvi zasaditi; mi tega še razumeti ne moremo. Ali si je mogel kdo, zunaj Boga, le zmisliti tako skrivnost, v kateri bi se On sam množil po vsim svetu, de bi mogel vsak k njemu priti, de bi vsakimu nesrečnemu tolažbo delil, de bi skril svojo božjo in človeško natoro in de bi nikogar ne ostrašil s tem, de se nam je dal v podobi kruha? Ali bi bil mogel kdo drugi kakor le sam vsigamogočni Bog storiti, de bi bil človeški rod kaj taciga verjel, ali kdo bi si bil upal mu kaj taciga naložiti, de naj veruje? Zatorej ima svet Avguštin prav, ko piše: „Če govorim kakor človek, je to nes pametno in neumno; de pa to terdno in popolnoma verujem, se zato zgodi, ker vidim v tem božje delo“.

Govori se od skrivnosti! Ali mar ni

nič skrivnostniga v našim bitji, okoli nas, v bitji božjim, v Bogu, ki je povsod pričujoč, in sicer popolnoma ves pričujoč po vsim nezmernim prostoru? Ali ne najdem skrivnosti v naravi, v cvetji zeliš, v njih sadji, v svoji lastni duši, na nebu, ki ima tako stanovitne postave in tako razločne, akoravno se toliko zvezd po njem suče? Kaj se hočem tukaj zavzemati nad skrivnostjo! saj jih ima že natora toliko, de jim ni oditi, kako de bi se čudili, če jih vidimo tam, kjer se nam milost in gnada razodeva? Ni nam še dano vsiga razumeti, kar nas v življenji obdaja!

Le eno telo, tako bi kdo rekel, ali zamore na enkrat biti resnično pričujoče na mnogo mnogo razločnih krajih?

Po natornem redu in po postavah, na ktere so telesne reči na svetu navezane, je to popolnoma nemogoče, po čeznatornim redu pa, in po postavah, na ktere so častite telesa navezane, vse te težave zginejo.

V večnosti ni več ne časa ne prostora. In ravno te naše trupla, vse spremenjene po častitim vstajenji, bodo oblekle neumerjočnost, in dosegle tako rekoč duhovno natoro naših duš. Nestrohljive in

neumerjoče ne bodo več na kak poseben kraj navezane in ne bodo podveržene starosti, ki z leti raste, svetle bodo kakor luč in v vsim popolnoma. Sveti Pavel naravnost pravi: „Naše telo je tukaj brez časti, vstalo bo pa v časti; seje se v slabosti, vstalo bo v terdnosti; seje se živalsko telo, vstalo bo duhovno telo“. — In naš Gospod sam pravi: V vstajenji bodo ljudje kakor angelji božji“.

Tako je tudi Telo Jezusovo v svetim Zakramentu, se vé, z velikim razločkam, ker on je Bog in človek skupej, on je resničen v oziru časa in kraja in prostora, ali ta čas, kraj in prostor ni na te postave navezan, kakoršnih smo v življenji vajeni.

Večna hvala ti bodi toraj, ljubi Jezus! de si obdal in vterdil svoj presveti Zakrament s toliko spričevanjem. Kolika sreča za nas, de verujemo, de si v sredi med nami, de si nam daritev, hrana in tolažba!

Mi te hočemo ljubiti in častiti in slaviti; tudi hočemo ljubezen do tebe, tvojo čast in slavo razširjati

povsod, kolikorkoli bo v naši moči!
Amen.

Drugo poglavje.

Od imenitnosti češenja svetiga rešnjiga Telesa.

Češenje svetiga rešnjiga Telesa se res sme imenovati češenje, ker v njem se časti naš Bog, naš Zveličar, veliki Srednik človeškiga rodu, veliki duhoven svete cerkve, On ki je sam daritev, studenec duhovske oblasti in hrana vernih.

Sv. Frančišk Salezi imenuje sveto rešnje Telo „solnce vsih duhovnih vaj, nar imenitniši del keršanske vere, duša vse pobožnosti, nezapopadljiva skrivnost, ki obseže vse globočine božje ljubezni, v kateri se Bog resnično z nami združi, in nam veličastno deli svoje milosti in gnade“.

Res, sveto rešnje Telo je znamnje neskončne ljubezni tistiga, kateri nas je do konca ljubil, razširjanje njegoviga xčlovečenja, kteriga se vsaki z med nas lahko vdeleži; ponavljanje odrešenja, ki vedno med nami ostane; ono razljiva kri Zveli-

čarjevo po vsih žilah njegoviga duhovniga telesa, svete cerkve, in daje rodovitnost in življenje tudi udam, ki so nar dalje od njega ločeni.

To je nar imenitniši delo božje, ki obseže ob kratkim in nas spominja vsih božjih čudežev. Ta sveti Zakrament ima posebno in neskončno moč v sebi nam zopet milost dodeliti, nas prestvariti in z gnadami obogatiti. Tukaj zvira vernim studenec tolažbe in prave sreče.

Sveto rešnje Telo je pričujočnost Ženinova v sveti cerkvi, je njen zaklad, njena tolažba in zapopadek vsih njenih praznikov. To je Zakrament, ki je res tega imena vreden, ker v njem prebiva On, ki je pot, resnica in življenje; drugi zakramenti so le priprava, ali pa doveršenje tega, le pripomočki in podobe njegove. To je neskončna daritev nebes in zemlje, zapopadek našiga premišljevanja, nar imenitniši opravilo svete vere, On, kteriga morajo verni moliti v duhu in v resnici; ali prav za prav to jo zapopadek vsiga keršanstva, ki se nam v sveti hostii pred oči stavi. Tukaj vidimo ob enim Betlehem, Nazaret, Jeruzalem, Kalvarijo in Tabor. Tukaj so združene vse skrivnosti

ljubezni božje, združene v eni sami, to je okus neskončnega večnega veselja, nebeška jed, ktera ima v sebi kal neumerjočnosti in v naših sercih neskončno veliko veselja in časti obrodi. Sveto rešnje Telo mora v resnici biti duša, sreda in namen vsih pobožnost, ki se v njem strijajo, kakor se v katoliških cerkvah vse, kar je veličastniga v njih, na tabernakeljnu vidi. Od njega pride vsa lepota „kraljeve hčere“, svete cerkve, to je duh, ki jo oživlja, vir vsih milost, ki razveseljuje mesto božje. Ta Zakrament povzdigne človeštvo do božjih višav. Z njim je vse dopolnjeno; nič družiga ne ostane, kakor odkrito gledanje tega, kar že v resnici imamo. „Če nas grob poniža in tako rekoč v nič spravi, kako nas pa povikša altar, na katerim se sveto rešnje Telo hrani!“ piše učeni Bossuet. Tukaj vidimo še vez terdne keršanske ljubezni, in podlago tega veličastniga poslopja, ljubezni, ki ima namen nas varovati vsih nesreč, in ki se le v naročji katoliške cerkve vidi in najde, kakor njeno posebno bogastvo in narčastitljivši zastava resnice. Ali se tedaj ne bo človek popolnoma vsiga dal in zročil Njemu, ki se mu samiga sebe popolnoma

da v svetim obhajilu? Sveto rešnje Telo nam vелеva in nas uči pravo katoliško ljubezen in pobožnost; tukaj se nam odkrije posebno velika imenitnost ubozih svete cerkve, kakor pravi Bossuet. Kdor tedaj češenje svetiga rešnjiga Telesa razširja in podpira, dela za srečo vsih, ker to češenje je vsim koristno in ima obljubo sreče za čas in za večnost.

Češenje svetiga rešnjiga Telesa je tudi mati vse pobožnosti; je sreda in luč, kamor se vse stekajo in se okoli nje zbirajo; druge imajo namreč namen nas spominjati božjih skrivnost, namen svetiga rešnjiga Telesa pa je častiti Jezusa samiga. Ta pobožnost vse obseže, je pobožnost za vse kraje, za vse čase in za vse ljudi. Ona se enako spodobi vsakimu stanu in vsaki starosti, vsakimu spolu, in naj ima kdo opraviti s komur si bodi, in naj si bo kakoršnih si bodi dušnih lastnost; še več: to je naša vsakdanja pobožnost, vsak hip našiga življenja bodi nji darovan. Sveto rešnje Telo je vsakdanje zadostovanje za naše grehe, in v svetim obhajilu se vsakdanji dušni kruh vernim deli.

Nič tako veliciga in nič tako visociga

nimamo v sveti veri, kakor je Zakrament svetiga rešnjiga Telesa; ta skrivnost je tudi zato še toliko veči, ker vedno ostane, in ne nime kakor druge, ki so se o svojim času pričele. One so imele svoj začetek in konec in se potem več ne ponavljajo. Ta se pa vsaki dan ponavlja in se bo ponavljala do konca sveta.

Druge skrivnosti so imele svoj čas; ta čas je pretekel, cerkev praznuje njih spomin. Ali vse drugači je pri skrivnosti svetiga rešnjiga Telesa.

O velikost čudeža! nič ni bilo pri tej skrivnosti nekdanj, kar bi zdaj v nji ne bilo: ravno tisti Jezus, ki je bil pri zadnji večerji s svojimi učenci, in ki je spremenil kruh v svoje Telo in vino v svojo Kri, še vedno, vsak dan brez konca ponavlja to prečudno in skrivnostno spremenjenje. To kar se na altarjih pred našimi očmi izpostavlja, kar se očitno in slovesno v obhodih ali procesijah prenaša, kar prejemo kolikorkrat k svetimu obhajilu gremo, je ravno to, kar je Jezus Kristus pri zadnji večerji v svojih rokah imel, kar so učenci tam prejeli, je ravno tisto Jezusovo Telo, ki se je bilo takrat spremenilo in se tudi zdaj spreminja kolikorkrat

se sv. maša bere. To je Sin večniga Očeta, podoba njegoviga bitja, svetloba njegove časti; On ki mu je enak in ene nature z njim; On ki je vstvaril nebo in zemljo, ki vse ohrani s svojo vsigamogočnostjo, ki sedi v višavah nebeških (Hebr. 1.). Učenik, v katerim prebiva polnost božjiga bitja, Beseda, ki jo celo angeli le s trepetanjem gledajo, On ki ga nebesa obseči ne morejo (3. buk. kralj. 8.). To je kraj, kjer naj se naša vera vname, se serčna in hvaležna skazuje; s pomočjo te luči moramo premišljevati Jezusa v svetim rešnjim Telesu, ki nam je kakor oče, ki se zroči svojim otrokam in k njim hiti z nar veči in nar priserčniši ljubeznijo; kakor pastirja, ki išče svojih ovčic, in pričakuje zgubljenih duš, kakor je čakal Samarjanke per Jakopovim vodnjaku, in ko je ovčico našel jo zadel na svoje rame; kakor kralja, ki je rad v sredi svojih podložnih, ki mu pridejo spoštovanje skazovat; kakor gospoda, ki nič družiga tako ne želi, kakor dobrote deliti svojim služabnikom; kakor zdravnika, ki le skerbi, kako bi ozdravil tiste, ki so mu zročeni, kakor ženina, kterimu ni nič bolj per sercu, kakor nevesta; kakor tolažnika, pol-

niga usmiljenja, ki nam želi zljajšati težave, ktere nas tarejo.

Tretje poglavje.

Dolžnost češenja svetiga rešnjiga Telesa.

Ta nezapopadljivi čudež mogočnosti in dobrotljivosti našiga Boga mora obuditi v naših sercih začudenje, ob enim pa tudi nas spodbudovati k nasprotni ljubezni in serčni vdanosti do tega presvetiga Zakramenta; vse naše ravnanje mora razodevati pobožno in zanj vneto serce.

Po kom bi pač naše serce hrepenelo, komu vaje svoje gorečnosti darovalo, če ne življenju z Bogom, ki med nami prebiva? Če si torej štejemo za čast in za dobiček, de ga imamo med sabo, je tudi naša dolžnost, de mu čast skazujemo.

Tukaj je kraj, de se vzdignemo zoper žalostno mlačnost mnogo kristjanov, ki merzlo preživé svoje leta in mirno končajo dni svojiga življenja, akoravno jim za češenje presvetiga rešnjiga Telesa nikdar ni bilo mar.

Če v svojim sercu ne čutimo pobožnosti za ta presveti Zakrament, ali pa če je naša pobožnost do njega le slaba, je to znamnje, de je slaba tudi naša vera, in de omaguje.

Kdo je vidil kdaj praviga kristjana, de bi ne bil ves srečen, kolikorkrat se približa altarju božjemu, ali de bi se ne bil z veseljem vdeleževal pobožnih vaj? kjer se daje čast Jezusu v svetim resnjim Telesu?

Mnogoverstne so pobožnosti, s kterimi se sveto rešnje Telo časti in se mu zadostuje za nečast, ktero terpeti mora.

Ob kratkim naj jih tukaj opomnimo:

Ne bližaj se mu nikdar brez resničniga spoštovanja, prav globoke ponižnosti in prav žive hvaležnosti.

Prejmi večkrat sveto Obhajilo z gorečim hrepenenjem v pravi pobožnosti vedno bolj rasti.

Pojdi navadno, če le moraš, vsaki dan k sveti maši.

Obiskuj pogostoma Jezusa v svetim resnjim Telesu in obhajaj se v duhu.

Spremljaj ga s spoštovanjem, kadar se v zadnjo popotnico k bolnikom nese. — Pojdi k obhodam ali za procesijami. — Olepšaj kraje, kadar procesija gre. —

Skleni se serčno z vsim češenjem, kolikor se ga je kdaj dalo temu presvetimu Zakramentu po vsim keršanskim svetu.

Izreci večkrat z živo vero in gorečo ljubeznijo, posebno kadar memo kake cerkve greš, kjer Jezus Kristus v svetim Zakramentu prebiva, pobožni izrek: „Češeno in hvaljeno naj vedno bo, presveto rešnje Telo!“

Zapiši se v bratovšine in družbe, ktere so v čast svetiga rešnjiga Telesa z dovoljenjem svete cerkve vstanovljene. Tudi druge k temu pregovarjaj.

Lepšaj cerkve in altarje, kjer Jezus v svetim Zakramentu stanuje.

Skerbi za slovesnost vedniga češenja, molitev skoz 40 ur, in obhodov ali procesij.

Preskerbuj revnim cerkvam, kar jim je za službo božjo in za opravljanje svetih skrivnost potreba.

Svetniki, kateri so Zakrament svetiga rešnjiga Telesa posebno častili.

Ni mogoče vsih svetnikov naštet, kateri so posebno pobožnost do presvetiga Zakramenta imeli. Le nekoliko bolj znanih bomo imenovali in kaj maliga iz njih življenja opomnili:

Sveti Janez Krizostom je prečudno lepo pisal od tega presvetiga Zakramenta.

Sveti Tomaž Akvinski je zložil molitve v posebno česenje svetiga rešnjiga Telesa, ki dihajo angeljsko pobožnost in kažejo globoko učenost.

Sveti Norbert je zadušil krivo vero, ktero je oznanoval sovražnik tega svetiga Zakramenta Tanhelin, po čigar izgledu so se pozneje drugi krivoverci ravnali.

Sveti Ignaci Lojolski si je živo in z vspeham prizadeval za pogostno obiskovanje svetiga rešnjiga Telesa, za lepšanje cerkvá in za razširjanje molitev skozi 40 ur.

Sveti Frančišk Ksaveri, apostelj Indije in Japonije, je bil ponoči rad pred svetim rešnjim Telesam, in tukaj je iskal počitka za trud dneva.

Sveti Frančišk Borgija je imel posebno gnado, de je nekako čutil, na katerim kraji se sveto rešnje Telo hrani; v svojih molitvah se je obračal proti nar bližnji cerkvi, kjer je vedil Jezusa, zapopadek svoje ljubezni in svojiga česenja.

Sveti Karol Boromej, se ni bal za svoje življenje in je nosil ob kugi zadnjo popotnico, sveto rešnje Telo, k bolnikom.

Pred svetim rešnjim Telesam je tudi milost božjo sprosil svojimu vernimu ljudstvu.

Svetiga Alojzija pobožnost do svetiga rešnjiga Telesa je znana po vsim svetu.

Sveti Stanislav Kostka je bil tako srečen, de so mu dvakrat angelji sveto rešnje Telo prinesli, de ga je prejel.

Sveti Lavrenci Justinijan, Beneški patrijarh, se je med sveto mašo večkrat jokal, in je bil včasih med tem svetim opravilam zamaknjen.

Sveti Filip Neri je bil tako vnet ljubezni do tega svetiga Zakramenta, de je, kadar je v kako cerkev prišel, le malo časa smel tam klečati, ter je hitel spet iz cerkve, de se je odtegnil očem ljudi, ker če je delj časa bil pred svetim rešnjim Telesam, je bil precej zamaknjen.

Sveti Vincenci je šel pri svojih mnogih opravilih in skerbeh za zveličanje duš vselej, kakor nekdej Mojzes, v tempelj božji, de se je z Bogam posvetoval.

Svetiga Alfonza Ligvorija bukve za obiskovanje svetiga rešnjiga Telesa so vsaki pobožni duši znane, in jih šteje v svoj nar ljubši zaklad.

Sveta Klara je vzela sveto rešnje Telo v roke in je tako šla branit svoj sa-

mostan in svoje sestre, pred napadam divjih trum.

Življenje svete Kolete, ki je red svete Klare vnovič oživila, je polno čudnih znamenj češenja svetiga rešnjiga Telesa. Bere se, de je per sveti maši med povzdigovanjem navadno jokala, in de je vidila Jezusa v telesni podobi.

Sveta Katarina Sienska ni ves postni čas in do Jezusoviga vnebohoda družiga vžila, kakor sveto obhajilo. Vender je bilo njeno telo, čeravno brez navadne hrane, polno moči in serčnosti za dobre dela.

Sveta Katarina Genovanska je grozno veliko tiste dni terpela, kadar ni šla k svetimu Obhajilu, in v gorečnosti svoje ljubezni je rekla: „O moj Jezus! ako bi bila tudi že mrtva, bi zopet oživela, de bi tebe prejela“.

Sveta Katarina Bolonjska je imela tako goreče hrepenenje po svetim obhajilu, de je niso mogle nikdar tudi nar hujši skušnjave in nar grozovitniši napadi peklenkiga sovražnika pripraviti, de bi ne bila pristopila k mizi Gospodovi. Imela je hude skušnjave zoper ta sveti Zakrament, pa Jezus se je usmilil svoje zveste slu-

žabnice: očitno ji je pokazal svojo resnično pričujočnost v svetim rešnjim Telesu.

Sveta Elizabeta, Portugalska kraljica, ni le prav pogostama in z vso pobožnostjo k mizi Gospodovi pristopala in zraven solze točila, ampak je tudi z imenitnimi gospeimi, ki so bile krog nje, vsak dan kaj storila za lepšanje altarjev.

Sveta Julijana Retinska je bila zvoljena od Gospoda, de je praznik svetiga rešnjiga Telesa vpeljala.

Sveta Marija Magdalena Pačiška je nalaš šla v tak samostan, kjer je smela vsak dan k svetimu obhajilu.

Kaj hočemo še le od svete Terezije reči? Njena pobožnost pri svetim obhajilu je bila tako velika, de bi si bil kdo mislil, de vidi Jezusa v vsi svitlobi njegoviga veličastva. Njeni prečudni izreki ob taih priložnostih so sploh znani. Priporočala je večkrat svojim sestram, naj dobro obračajo čas, dokler so podobe svetiga Zakramenta še v njih, in naj se pogo-varjajo z Jezusam. Ona sama je te srečne trenutke za nar dražji vsiga svojiga življenja imela. Pri zidanji mnogih samostanov je bila njena prva skerb, de je bilo v njih sveto rešnje Telo. „Ne spo-

mnim se, je rekla, de bi me bil kdaj strah pred terpljenjem zaderževal kake nove vstanovitve se lotiti, akoravno sim se poti bala, posebno kadar so imele dolge biti. Ali vender komaj sim začela in že nisim za vse težave nič marala, ko sim se Tistiga spomnila, za čigar čast sim delala, in sim mislila na češenje, ktero mu bodo dajale njegove neveste v svojih samostanih, in na srečo, de bodo tam imele Zakrament svetiga rešnjiga Telesa; posebno velika tolažba življenja je to zame, kadar vidim, de se kaka nova cerkev zida, sosebno če pomislim število tistih, ktere so krivoverci poderli. Ko bi bilo treba nar večji terpljenje prestati, de bi se le ena spet sozidala, mislim, de bi se ne bilo tega ustrašiti, ker s tem bi se storil keršanski veri drag in velik dobiček. Veliko duš, dobro vem, pozabi, de Jezus Kristus, pravi Bog in človek, na več krajih na naših altarjih prebiva, ali ravno tako res je, de ta resnična pričujočnost našiga Boga med nami, bi imela biti nar večji tolažba naših serc na tem svetu. Kar mene zadene, sim vedno skušila in občutila posebno sladkost, kadar se je imel nov samostan sozidati“.

Četero poglavje.

Od spoštovanja svetiga rešnjiga Telesa in božjih hiš.

Skerb, ktero je imelo zvoljeno božje ljudstvo za skrinjo zaveze, zasluži, de jo stermé premišljujemo; spoštovanje, ki so ga do nje imeli, čast, ktero so ji skazovali in pobožne čutila, ktere so jih zanjo vnemale, se nam morajo čudne zdeti. Izraelci so se vergli pred njo na svoje obličje na zemljo, ne za nekoliko časa, le za kake trenutke, ampak po cele ure, in ne le priprosto, slabo ljudstvo je to storilo, ampak tudi pervaki in kralji.

Če so imeli toliko skerb za to skrinjo zaveze, in so jo tolikanj častili, koliko skerb in koliko češenje moramo mi imeti do Zakramenta svetiga rešnjiga Telesa! Skrinja zaveze, in vse, kar je imela stara Mojzesova postava imenitniga, je bilo le senca in podoba; kar imamo mi, On ki prebiva v naših svetih cerkvah, je resnica.

Ko je bil Salomon veličastni tempelj, kteriga je bil Gospodu v čast sozidal, dokončal, se je vstopil pred ljudstvo, de bi se skrinja zaveze vanj prenesla; pra-

znoval je z veliko slovesnostjo posvečevanje veličastniga tempeljna, kteriga je bil ravnokar dozidal in zaklalo se je veliko daritev. Bog je poterdil njegovo ravnanje, in razpel se je po tempeljnu oblak, ki ni dal ljudstvu dalje v njem ostati in Salomon je rekel z začudenjem: „Ali je verjeti, de Bog resnično prebiva na zemlji? Ako te namreč nebo in nebesa nebes ne morejo obseči, koliko manj ta hiša, ki sim jo sozidal?“ (3. buk. Kralj 8.)

Kolika imenitnost, kolika čast je za nas, de hoče Bog nebes in zemlje med nami prebivati! Kolik dobiček je za nas, de hodi po naših potih, de pride v naše stanovanja, de prebiva v naših cerkvah, kamor tako lahko gremo? Kakšno mora biti serce, da bi se ne vnelo in ne uplamenilo, de veličastni Bog tako ljubeznjivo z nami ravna? Ali kakšno mora biti pa tudi naše spoštovanje, kakšna naša ponižnost pred svetim Rešnjim Telesam! „Kadar si pred altarjem, kjer Jezus Kristus prebiva, pravi sveti Janez Krizostom, ne misli več, de si med ljudmi; ali ne vidiš, de so trume angeljev in arhangeljev krog tebe, ki trepetajo pred mogočnim Gospodam nebes in zemlje?“ Zatorej pravi ta

učenik dalje, „kadar si v cerkvi, bodi tih v sv. strahu in češenji. Premisli, kako pazljiviga in spodobniga zaderžanja so dvorniki (strežniki) pred kraljem, in uči se iz tega, kako spoštljivo se moraš pred Bogom zaderžati“.

Naše cerkve so zidanja Bogu v čast postavljene, kamor se zbiramo ga moliti in mu svoje želje naznanovati; imenujemo jih hiše božje, njegovo stanovanje, njegovo svetišče, njegov šotor, nebeške vrata. Svete so zavolj posvečenja, kteriga so prejele; svete so tudi zavolj svojiga namena: verni se namreč v njih zbirajo, de združijo svojo molitev in svoje češenje v slavo Narvikšiga. Svete so zadnjič zavolj tega, kar je v njih: dobi se v njih žegnana voda, kerstni kamen, svete kosti in drugi dragi ostanki svetnikov; križ, ki nas opominja velike skrivnosti našiga odrešenja; spovednica, kjer se nam opravičenje deli; prižnica, s ktere se nam božja beseda oznanuje; zadnjič kraj, ki ga svetišče imenujemo; tam sv. služabniki božji, ki Gospodu čast prepevajo, posvečujejo in vernim svete skrivnosti delijo; tam je miza, kjer se redimo s presvetim Telesam Jezusovim; tam altar, odločen za opravljaj-

nje svetih skrivnost; tam tabernakelj, kjer resnično kraljuje pravi živi Bog pod zagri-njalam svetih podob, ravno tako kakor kra-ljuje v nebesih, obdan od angeljskih trum, ki mu vneto za čast svojiga neskončniga Go-spoda, v ponižnosti čast prepevajo. Naše cerkve so sveti kraji, kamor bi se tudi Mojzes, kakor je bil Bogu dopadljiv, le s svetim strahom bližati upal.

Živo presunjeni od božje pričujočnosti in v svetim strahu se moramo torej bli-žati tem svetim krajem, z živo vero, v duhu zbrani, spodobno in spoštljivo po besedah svetiga pisma: „Trepetajte pred mojim svetišem!“ (2. Mojz. 26.) Kar nam je pa posebno zapomniti, je, de naša po-božnost in naše česenje ne sme biti le vnanje, ampak pred vsim drugim naj bo notranje in serčno.

Peto poglavje.

Od nečasti, ktera se godi svetimu rešnjimu Telesu in svetim krajem.

Zaničevanje cerkvá, in nečast, s kte-ro se Zakrament svetiga rešnjiga Telesa

zasramuje, je tako mnoga, de ni mogoče vsiga naštet; le ob kratkim jo hočemo opomniti in ne v tisti obširnosti, kakor se v resnici godi.

Če se ozremo na obnašanje nevernikov in Judov, nam kaže le grozo in gnjusobo; vidimo namreč te divjake, kako so večkrat priderli vsi zdraženi in serditi v svetišče Gospodovo, de bi zaničevali presveti Zakrament z mnogoverstnimi nespodobnostmi; obnašali so se z nar gerjim neusmiljenjem proti častivcam te svete skrivnosti, in njene služabnike so morili.

O Gospod! kolikorkrat se je ponavljala grozovitnost Antijohova in Helijodorjeva, odkar tvoja sveta cerkev stoji! Le nekaj naše serca tolaži in gine, namreč spomin očitnih čudežev, ktere si delal, de si se maševal za nečast, ktera se je tvojimu častitimu Telesu godila. (Veliko tacih čudežev nam zgodovina pove in jih za resnične poterdi.)

Še veči nevolja se nam obudi do krivovercov. Zmislili so si v svoji hudobii

zmot in nar večih traparij zoper vere te neskončne skrivnosti; opljevali so tako rekoč ta presveti Zakrament z grozovitnim preklinjanjem zoper Boga, dopernašali so strašne pregrehe, ki nas s strahom presunejo; okradli in oropali so tempeljne božje, podirali in sožigali so altarje; tep-tali so svete hostije, kakor de bi bili Jude in malikovavci, ali pa še grozovitneji; morili so služabnike Gospodove, in povsod neusmiljeno in divje ravnali. Njih serditost še celo nedolžnim ni prizanašala in jim zmišlala terpljenje od kakoršniga se nikdar pred slišalo ni.

(Samo v letu 1562 so Kalvini, kakor sami terdijo čez 4000 katoličanov obojiga spola pomorili; obropali in poderli 20000 cerkvá, 2000 samostanov in 90 hiš za sprejemo popotnih, in sicer vse to le na francoskim, drugod niso, se ve de, nič bolje ravnali.)

Ali če je sveto rešnje Telo od ne-vernikov in krivovercov zaničevano, pa mar ne prejema češenja od vernih? Gotovo, veliko jih je obojiga spola, de ga v ljubezni molijo, tode v sramoto keršanstva se mora reči, de ga tudi kristjani zaničujejo.

Hodijo namreč v hišo božjo z malo

spoštovanjem; akoravno je sveto rešnje Telo izpostavljeno v češenje vernim, jih to vender nič ne zdrami; hodijo moško po cerkvi sem ter tje; razkazujejo napuhnjeno imenitnost obleke in nečimernost naprave, ki je večkrat, — o de bi res ne bilo! — pohujšljiva: obnašajo se tukaj prav nemarno, ker se naslanjajo v svoji lenobi kamorkoli si bodi; presojujejo nečimernost zdaj tega zdaj tega; ali mar ne oskrunijo svetih krajev s svojimi mislimi in s pogledi, kakoršnih se kristjan sramovati mora?

Če tako obnašanje vidijo očitni sovražniki svete cerkve, kaj si morajo od kristjanov misliti? Ali jih more tako pohujšljivo obnašanje spodbudovati, de bi verovali v resnično pričujočnost Jezusa Kristusa v svetim rešnjim Telesu? Ali jim ne bo to vzrok dvomiti nad resnico naše svete vere? Kaj hočemo reči, od obnašanja otrok v hiši božji? je namreč velikrat tako, de bi se nad njim zjokal. Ne da se to velikrat drugimu pripisovati, kakor slabimu obnašanju očetov in mater, in tistih, ki so postavljeni, de bi skerbili za obnašanje mladosti, jih pa še pohujšajo. Pač malo skerbe, de bi vdihnili otrokam

pravo spoštovanje do svetiga rešnjiga Telesa! veči spodobnost, zbranost duha in pazljivost odrašenih bi tudi zmote mladosti večidel odpravila.

Vsa ta nečast Jezusa zelò žali; ali še veči se najde, ki zvestiga častivca svetiga rešnjiga Telesa globoko v serce zbo-de; in to so nevredne obhajila, kjer sili-mo, kakor zdajavci, Narsvetejšiga, Boga vse časti in vsiga veličastva priti v nar-ostudniši prebivališe; to so tiste božje pre-klinjanja, ktere pregrešne usta nesramno vanj pljujejo. O prelubi kristjani! pri mali vnemi, katero še imate za čast Jezusovo, ali vam ne presune žalost serca, če pre-mislite neznano število tega zaničevanja?

Prav ima tedaj Jezus Kristus, de tudi nam reče: „Otroke sim si zredil, no-sil sim jih v svojim naročji, redil sim jih z mlekom nar svetejših naukov, dajal sim jim nebeške hrane, in vse te dobrote so oni z nogami taptali, povračevali so mi jih z gerdim zaničevanjem.

Objokujmo to pohujšanje in to zaniče-vanje in kakor vneti častivci svetiga reš-njiga Telesa si po vsi moči prizadevajmo, de to nečast popravimo. Bratovšina za vedno češenje svetiga rešnjiga Telesa in

za lepšanje revnih cerkvá nam je poseben pripomoček, de ta namen dosežemo. Sklenimo se z njo s vsim svojim sercam.

(Glej XX. poglavje, od češenja Jezusoviga presladkiga serca v svetim rešnjim Telesu. Vidi se tam, kako serčno Jezus želi, de zadostujemo za nečast, ktero terpi v svetim rešnjim Telesu, in kako naj to po njegovi volji storimo.)

Šesto poglavje.

Od praznik svetiga rešnjiga Telesa.

Sveta cerkev ima na svojih altarjih Boga vse časti; Ona veruje v resnično pričujočnost Jezusa Kristusa v Zakramentu svetiga rešnjiga Telesa: kaj bi ji moglo tedaj bolj pri sercu biti, kakor čast skazati svojimu mogočnimu Gospodu in nebeškemu Ženinu? Pekel je vedno razodeval svojo serditost zoper to neskončno skrivnost, in ne neha ji vedno novo zaničevanje napravljati; dolžnost svete cerkve, kateri je Bog dal oblast premagati moč pekla, je, de se za Jezusovo čast poteguje; to je tudi vzrok, de je sveta cerkev častito slovesnost v poveličanje sve-

tiga Zakramenta vpeljala, namreč praznik svetiga rešnjiga Telesa.

Cerkev obhaja veliki četrtek spomin, de je Jezus sveto rešnje Telo postavil; ona pozabi žalost, ktera jo obdaja zavolj terpljenja Jezusoviga; napravi se v obleko veselja, de praznuje nekoliko spomin imenitniga daru, kteriga je Zveličar sveta človeštvu zapustil, preden se je od nje ločil. Ali to ni bilo zadosti, za čast tako imenitne skrivnosti: napravila je v ta namen posebno slovesnost, pri kateri vse svoje veličastvo, kolikor more, razodeva.

Vpeljava slovesniga praznika v čast svetiga rešnjiga Telesa po vsi katoliški cerkvi, je bila od Boga samiga pobožnim dušam razodeta; dve nar bolj znane med njimi ste: pobožna Julijana, cistercijanka, in bogaboječa devica Eva, ki je blizo sv. Martina pri Litihu v samoti živela. Guiart, Kambreški škof, so njih razodenje preiskali in poterdili. Poterdili so ga tudi drugi škofje in na zadnje tudi rimski papež Urban IV. Vpeljal se je potem praznik svetiga rešnjiga Telesa sperviga v posameznih škofijah z veliko slovesnostjo; razširjal se je bolj in bolj po svetu in ravno omenjeni papež Urban IV. so ga

leta 1264. po vsim katoliškim svetu zapovedali, in veleli sv. Tomažu Akvinskemu, ki je bil za to vpeljavo ves vnet, naj spiše posebne molitve za češenje tega praznika.

Papeževo pismo, ki vpeljavo tega praznika zapoveduje, je polno pobožnosti in učenosti. Vpeljeval se je ta praznik sicer naglo, vendar še le pod papežem Klemenom V., leta 1311., po Vienskim cerkvenim zboru, se je po vsim katoliškim svetu praznovati začel.

Sedmo poglavje.

Od obhodov ali procesij v praznik svetiga rešnjiga Telesa.

Leta 1316 so dali papež Janez XXII. prazniku svetiga rešnjiga Telesa s tem novo imenitnost, de se v cerkvenih molitvah osem dni praznuje, in de se v obhodih ali procesijah očitno okoli nosi. Ta sveta in pobožna slovesnost je ena nar lepših in nar imenitniših naše svete vere.

Procesije svetiga rešnjiga Telesa se po vsim svetu s posebno slovesnostjo praznujejo. Tudi kralji in cesarji s svojimi

dvorniki pridejo zraven in gredo za svetim rešnjim Telesam.

I. Namen obhodov ali procesij.

1. Pervi namen obhodov je, de očitno počastimo Jezusa v Zakramentu svetiga rešnjiga Telesa, ki je nar imenitniši delo njegove mogočnosti in nar očitniši znamnje njegove ljubezni.

Ti obhodi so polni slovesnosti in so češenje, kteriga Bogu skazujemo. Ko bi bili mi čisti duhovi, bi molili sveto rešnje Telo, kakor ga angelji molijo; ker smo pa iz duše in iz telesa, se spodobi, de mu oba dela čast skazujeta. Naši obhodi so vpeljani, de Jezusu Kristusu zunajnje pokazemo, kakšni imamo biti ali kakšini želimo v resnici v svojih sercih biti.

2. Drugi namen je, de slovesno praznujemo zmage, ktere je Jezus Kristus svoji cerkvi dodelil čez sovražnike te sveste skrivnosti, in de vnovič osramoti hudobne in krivoverce, ki sveto vero napadajo. Sveta cerkev združi pri teh obhodih duhovne in ljudstvo. Ona napravi imenitne zbirališe, ki v redu in počasi hodi; pojejo se zraven vesele pesmi; nosijo se

cerkvene bandera, Jezus Kristus se nese pod nebam, obdan od svojih služabnikov; udje bratovšin in drugi ga s svečami v rokah spremljajo; verni gredo za Jezusam in hodijo po njegovih stopnjah. Vse to stori slovesnost imenitno, ki časti Kralja vsih kraljev, Zveličarja sveta, in ki mora njegove sovražnike osramotiti.

3. So obhodi vpeljeni, de dajo vernim priložnost svojo vero očitno pokazati, dati svetimu rešnjimu Telesu novo spričevanje vdanosti, ter Jezusu pokazati ljubezen in hvaležnost za toliko dobrot, ki jim jih je skazal, de jim je ta imenitni dar zapustil, ki nam je tudi gotova zastava njegove ljubezni in dobrotljivosti do nas. V teh pobožnih in slovesnih obhodih se združijo služabniki božji z vernimi okoli svojiga Kralja in Gospoda, ga spoznajo za svojiga Vladarja in Vodnika, glasno mu naznanijo, de so njegovi zvoljeni vojšaki, in de si to službo v posebno čast štejejo.

4. Se ti obhodi praznujejo, de se s tem slovesnim češenjem zbriše zaničevanje, kar ga je Jezus kdaj v tem svetim Zakramentu preterpel, od kar ga je postavil. Ta namen, ki ga imamo tudi

pri vsim drugim češenji svetiga rešnjiga Telesa se posebno ta praznik pokaže, ker pridemo zbrani pred Jezusa in sicer s svečami v rokah, kakor je bilo nekdam pri cerkvenih pokorah navadno, in s tem pokažemo Jezusu, da mu hočemo po svoji moči za vse razžaljenja zadostiti.

5. Jezus Kristus se s častjo prenaša po potih in poljih, da jih blagoslovi in da vse posveti.

6. Pristaviti smemo še namen, da nas opominja ta cerkvena slovesnost časti in veselja, ki nas v nebesih čaka; sveta cerkev nam hoče v srcih obuditi to gniljivo misel, da moramo svoj križ nositi, če resnično hrepenimo Jezusa v nebeškem kraljestvu srečno uživati, da moramo njegovo življenje posnemati in za njim hoditi!

Ali kakšnin dobiček nam bodo prinesli ti obhodi, če nimamo zraven teh namenov in če jih brez pobožnosti obhajamo? (Naj si na to vsak po svoji vesti odgovori.)

II. Nauk, kako naj se pri obhodih ali procesijah zadržimo.

1. Ne hodi k obhodu brez živiga pomislika, kaj je njegov namen, kakor je

bil ravnokar razložen. Pomisli ga prav natanko, de boš svoje zadržanje po njem ravnal.

2. Misli si pri obhodu, de greš za Jezusam, ko je s častjo šel v Jeruzalem (cvetno nedeljo) nekaj dni pred svojim terpljenjem. Velika množica ljudi mu je oblačila razgrinjala po tleh, vso pot so mu z vejami nastiljali in um vpili: „Hozana Sinu Davidovimu! Hvaljen bodi, kteri pride v imenu Gospodovim! Hozana na visokosti!“

3. Varuj se, de ne boš pri teh svetih opravilih kakor pri kakšni posvetni veselici, to je, ne kaži vnanjiga veselja, ne bodi razmišljen, ne presilin, ne radoveden ali pa nečimern, de bi pasel svoje oči zdaj tam zdaj tam.

4. Ko greš iz cerkve, moli Jezusa Kristusa, ki se je za nas včlovečil.

5. Med potjo premišluj, kaj je bilo Jezusu, ko je na svetu živel, nar bolj pri sercu: de ni za nič družiga tako skerb, kakor za čast svojiga nebeškiga Očeta in za zveličanje neumerjočih duš.

Misli tudi na Marijno veselje, ko je Jezusa nosila, ali spremljala; misli na veselje svetiga Jožefa, ki ga je vžival pri

njih sladkih pogovorih; in na veselje apostelnov in učencov, ki so vse zapustili in za njim šli in ga poslušali.

Kadar Jezus memo tvojiga stanovanja gre, mu ga priporoči in ravno tako vse kar imaš, ter ga priserčno prosi, naj razlije obilnost svojiga blagoslova čez vso tvojo hišo.

Bodi vedno kakor zamaknjen v svete misli, ali pa beri kake svete bukve, in skleni svoje molitve s češenjem nebeških trum, in tistih kristjanov, ki z nar večí gorečnostjo Jezusa spremljajo.

Če imaš svečo pri obhodu, se misli dolžnika, ki Jezusa očitno zadostuje; de bi pač čednosti, katerih podoba je sveča, v tvojim sercu zopet oživile! Kdar greš za Jezusam, misli na pobožne žene, ki so v Jeruzalemu za Jezusam hodile.

6. Kadar pred žegni sveto rešnje Telo na altar postavijo, si misli Jezusa na kakšnim kraji, kjer je bil v svojim življenji: Misli na jaslice, kjer je bil rojen, in kjer so ga pastirci in modri iz jutrovi-ga, Marija in Jožef molili; misli na tem-pelj, kjer je bil darovan, na pušavo, kjer se je postil; na goro, kjer je učil; na Tabor, kjer je pokazal nekoliko žarkov

svojiga veličastva; na obednico, kjer je imel zadnjo večerjo; na kraje, kodar so ga v njegovim grozovitnim terpljenji vlačili; na Kalvarijo, kjer je terpel strašno smert križa; misli na njegov grob, kamor je bil položen; in na kraj, kjer se je od zemlje vzdignil in se vernil k svojimu nebeškemu Očetu.

7. Ko zopet v cerkev nazaj prideš, se spomni častitiga vnebohoda Jezusoviga.

8. Po obhodu se zahvali Jezusu Kristusu za gnado, ktero ti je dodelil, da te je vzel med svoje zvoljene spremljevalce; prosi ga, naj ti odpusti grehe, ktere si zraven storil, in da ti pripravi prostor v presrečni domovini svoje časti.

Naj tukaj ob kratkim omenimo navad in šeg, ktere imajo udje bratovšine svetiga rešnjiga Telesa v Bruselji, poglavitnim mestu Belgije, kjer se je ta bratovšina nar pred začela, pri obhodih v praznik svetiga rešnjiga Telesa, ker v spodbudo nam bodo in vidi se iz njih, da jih je vendar še povsod veliko, ki se ne sramujejo očitno pokazati svoje vnete pobožnosti za sveto rešnje Telo:

Bila je želja gospod dekana in dru-

zih duhovnov tega mesta, de bi bratje in sestre te bratovšine očitno pokazali svojo vnemo in svojo ljubezen do Zakramenta svetiga rešnjiga Telesa, in de bi v svojih farah združeni šli za procesijo na svetiga rešnjiga Telesa dan, kar se je tudi zgodilo. Odločen je v vsaki cerkvi kraj, kjer so ob desetih pri veliki sveti maši, de se lagljeje v versto spravijo, kadar začne procesija iz cerkve iti.

Ker se pa želi, de bi udje bratovšine šli za procesijo v spodbudo vernim, je treba, de se natanko tega derže, kar se jim vелеva.

Odločene so v Bruselji gospé bratovšine, ktere so ta red napravile:

1. Udje bratovšine, ki želijo za procesijo iti, pridejo o'praviim času v cerkev na odločeni kraj, de se v red spravijo in sicer po štirje v eno versto, kadar začne procesija iz cerkve iti.

2. Je udov bratovšine veliko, naj ne gredó vsi za eno procesijo, ampak vsaka fara posebej, ali k večimu dve skupej. (To velja bolj za mesta, kjer je več procesij na enkrat.)

3. Ko bi se utegnilo zgoditi, de bi udje bratovšine pozneje prišli k procesii,

naj se vstopijo v zadnjo versto, ravno tako po štirje v eno versto.

4. Če misli kdo pred koncam procesijo zapustiti, naj ostane v zadnji versti.

5. Ker je potreba, de se reda natančno derži, de je v zgled in spodbudo vernim, naj se udje ne silijo v perve verste, ampak naj gredo, kjer si bodi, in kakor versta nanje pride, ne de bi se pred druge gnjetli in naj se varujejo vsih takih nerodnost. Vsak naj si prizadeva, de z drugimi združen ostane, de so vedno po štirje v versti, in de se red ne zmeša.

6. Vsaki ud naj pride s svetinjo bratovšine in s trakam (kakoršne imajo tam v navadi). Kdor tega nima, ne sme zraven v versto udov bratovšine.

7. Če pa kdo vmes pride, ki ni ud, naj ga ena omenjenih gospá, ki skerbijo, de je vse v redu, opomni, de naj gre za zadnjo versto udov bratovšine.

(Kako lepo bi bilo, ko bi se povsod ta lepa šega vpeljala! Tak lep izgled vdanosti do Jezusa Kristusa mora giniti serca vernih in gotovo ni brez obilniga sadu za sveto katoliško cerkev.)

Osmo poglavje.

Kratek pregled začetka družbe svetiga rešnjiga Telesa,

molitev 40 ur, vedniga češenja, in bratovšine vedniga češenja svetiga rešnjiga Telesa.

1. Od kar je bil praznik svetiga rešnjiga Telesa postavljen, se je vidilo, kako je gorečnost vernih rastla, posebno ker so vidili prizadevanje krivovercov, zatreči vero v rešnično pričujočnost Jezusovo v presvetim Zakramentu. Začele so se bratovšine pod imenam presvetiga Zakramenta, ali svetiga rešnjiga Telesa, katerih namen je bil vedno bolj in bolj častiti presveto rešnje Telo. Nar prva teh bratovšin je bila vpeljana v Litihi s škofovim dovoljenjem in sicer v cerkvi sv. Martina, kjer se je bil praznik svetiga rešnjiga Telesa nar pred začel praznovati. Vstanovljena je bila že pred letam 1539., ker v tem letu so papež Pavel III. v Rimu napravili veliko bratovšino pod tem imenam, s katero se je leta 1575 Litiška, ki je bila že pred vpeljana, sklenila.

2. Po vodilih, ktere je imela rimska velika bratovšina pod vodstvom **OO. Dominikanov**, so se začele napravljati mnoge druge, s privoljenjem rimskiga papeža; tode vender niso bile še nikakor ne za vedno češenje, ki se je začelo še le z molitvami **40 ur**, in ta bratovšina je bila le prvi začetek k temu.

3. Molitve **40 ur** imajo svoje ime od tod, ker se v treh, po nekterih škofijah v štirih dneh sveto rešnje Telo **40 ur** izpostavlja, de ga hodijo verni molit in častit vsak po svoji pobožnosti in potrebi. Bere se, de se je ta pobožnost začela v Mačerati pri Ankoni na Laškim kmalo potem, ko se je bila Jezusova družba vstanovila, kjer so se te molitve narpred vpe-ljale. Sveti Ignaci, začetnik tega reda, je povsod, kjer je bil njegov red vstanovljen, tudi te molitve napravljaj in je od papeža sprosila popolnoma odpustke, za tiste, ki se jih vdeležijo, kar se je potem vsim cerkvam, kjer so jih imeli, dovolilo.

(Tudi v Ljubljanski škofii so na več krajih te molitve za odpustki in sicer: v Ljubljani, v Kranji, v Loki, v Kropi, v Radolici, v Teržiči, v Kamniku v Novim mestu, na Kerskim in na Logu pri Materi

božji v Ipavi, povsod tiste dni pred pepelnično sredo.)

Papež Benedikt XIV. pa pišejo, de je pričel te molitve kapucin **O. Jožef Milanski** v spomin tistih **40** ur, ko je Jezus v grobu ležal, in pristavijo, de so papež **Pij IV.** leta **1560.** to pobožnost poterdili pod imenam: **Molitve v spomin Jezusove smerti**, in so dodelili odpustke bratom in sestrām, kateri so v spomin **40** dni, ktere se je Jezus v pušavi postil, njegov izgled s pokoro posnemali in molitve opravljali, ktere so se tirjale.

4. Molitve **40** ur so bile sperviga vpeljane, de bi se nerodnosti pustnih dni zadrževale; začele so se zadnjo pred-pepelnično nedeljo in končale so se pustni torek popoldne. (Pri nas je še zdaj ta navada.)

5. Papež **Klemen VIII.** so dali tej od papeža **Pija IV.** vstanovljeni pobožnosti novo imenitnost, s tem, de so se te molitve v **Rimu** neprenehama opravljale, in sicer tako, de so se po cerkvah verstile, in tako se je lahko noč in dan molilo pred izpostavljenim svetim rešnjim **Telesam.** Namen papežev pri tej vpeljavi je bil, sprostiti od **Boga** milost, de bi ne-

hale šibe, s katerimi je francosko deželo tepel, kjer so **Kalvinove** zmote sveto vero pačile in verne zapeljevale. Znano je, kaj so vse pomagачi in varhi tega krivo-verca zoper sveto rešnje Telo govorili in delali; zatoraj je bila dolžnost svetiga Očeta zopet oživljati vero še zvestih kristjanov in braniti, de niso te nevarne in velike zmote dalje motile in zapeljevale čede Gospodove. Bila jim je tudi serčna tolažba, de se je mnogo sosesk v njih očetovsko naročje zopet nazaj vernilo.

6. Začelo se je tedaj vedno češenje svetiga rešnjiga Telesa, in francoska kraljica Ana, princesinja Avstrijanska in mati Ludovika XIV. mu je bila v posebno vnemo in podporo: Več imenitnih gospá je posnemalo lepi kraljičin izgled, ki so pomagale z obilnimi darmi, de se je namen dosegel.

Mati Mehtilda, rojena v Diku na Lotrinškim, je zbrala pod varstvom kraljice prvo družbico hčerá svetiga rešnjiga Telesa, v hiši, ki se je bila zanje v Parizu sozidala; ali to se je zgodilo še le ob letu po končanim zidanji in sicer veliki četertik, **12. sušca, leta 1654.**

Kraljica, ki je to vstanovitev začela,

jo je tudi poterdila pod imenam, de je kraljeva naprava, in je bila tudi pričujoča pri slovesnosti njeniga začetka, in sicer z obnašanjem, kakor kdo, ki očitno odpušanje prosi, s svečo v roki, prav pobožno in spodbudljivo, de bi s tem zadostila za vse zaničevanje, kar ga je Zveličar v tem sv. Zakramentu ljubezni preterpel in ga še vedno terpi.

Ta sveta družba je storila obljubo noč in dan moliti Zveličarja v podobi sv. Zakramenta in zaporedama po celo uro v spokornim zunanjim obnašanji, kakor daritev zadostovanja, zraven kakiga stebra, verh kteriga ima sveča goreti, klečati, usmiljenja prositi in tako nekoliko zadostiti za zaničevanje in za nečast, ktera se dela temu nar večimu in nar svetejšimu Zakramentu.

V kratkim se je začela ta družba zelo razširjati, kakor se vidi iz življenja svete Mehtilde. Imela je mnogo imenitnih in vnetih podpornikov, in kmalo je bila po vsim Francoskim vstanovljena.

Marija Terezija Avstrijska, žena francoskiga kralja Ludovika XIV., ji je sprosila papeževo poterjenje, in s tem je bila vstava doveršena. Poterjena je bila

od papeža **Klemen** **X.** in **Inocencja XI.** Če je pa francoska dežela dala lep izgled prave priserčne ljubezni do **Jezusa** v svetim rešnjim **Telesu**, zasluži od druge strani tudi **Avstrija** posebno hvalo zavolj velike pobožnosti do tega presvetiga **Zakramenta**. Ta pobožnost je tako rekoč vedna dedšina presvetle avstrijske cesarske rodovine.

Ni dolgo terpelo, de se je družba vedniga češenja tudi v nemških deželah ustanovila. Od dne do dne se je ta sveta družba bolj množila in reklo se je, de se je vera kristjanov v resnično pričujočnost **Jezusovo** v svetim **Zakramentu** toliko bolj oživljala in vterdovala, kolikor bolj so si **Luterani** (protestantje) in drugi krivoverci prizadevali jo zatreti. Vpeljana je bila ravno tako tudi v **Rimu** leta **1732.** v cerkvi **Dela Rotonda**. Večni sklep božji je mestu **Litihu**, kjer se je bil praznik svetiga rešnjiga **Telesa** začel, in kjer je bila prva bratovšina svetiga **Zakramenta**, tudi to srečo in čast namenil, de se je tudi bratovšina vedniga češenja tam nar pred vpeljala, ktere se vsak, brez razločka starosti in spola vdeleži, če moli enkrat v letu celo uro v čast svetiga rešnjiga **Telesa**.

Karol Nikolaj Aleksander Ultermoński, veliki škof **Litiški** sami so se nar pred vanjo zapisali; **13. mali serp. 1764.** so jo dovolili s pismam na družbo, in **4. velk. serp.** z drugim pismam so jo poterdili. **P**er-
va misel za to pobožnost je bila **Gospod baron Hubens-ova**, kanonika in pozneje dekana pri sv. Martinu v Litihu.

Knez in škof tega mesta so potem, de bi jim bile vse želje pri tem opravi-
lu spolnjene, in ker so vidili, kako se druž-
ba dan na dan bolj razcvita, prosili sve-
tiga **Očeta**, de bi se smela ta nova druž-
ba skleniti z bratovščino presvetiga **Zakra-
menta**, ki je že tam bila, v cerkvi sv.
Martina, sklenjena z veliko bratovščino te-
ga imena v **Rimu**, in de bi ji dovolili
enake odpustke, kakor jih uživajo udje
te bratovščine. **Papež Klemen XIII.** so
vse, še celo več, dodelili, kar so jih pro-
sili, s pismam od **4. grudna 1765.**

Iz tega papežoviga pisma se vidi,
kako se je ta pobožna družba pričela po
prizadevanji imenovaniga pobožniga du-
hovniga pastirja, ki je bil ravno v praz-
nik svetiga rešnjiga **Telesa 25. veliciga**
travna 1780 s sveta poklican, kar si je
že dolgo časa želel v **68. letu** svoje sta-

rosti, kakor sveta Julijana, za katero je posebno česenje v sercu občutil.

Po tem papeževim pismu je bratovšina pri sv. Martinu mati vsih družih, ne le okoli Litiha, ampak tudi vsih, ktere so že vpeljane ali pa se bodo šele vpeljale, kjerkoli si bodi v družih krajih.

Knez in škof Karol Utermont (Outremont) so jo častno vpeljali 1. rožnika 1766. z vso slovesnostjo in svečanostjo, kar se je le moglo pokazati, v Litihi, v tem za svete opravila tako vnetim in po vsim svetu znanim mestu, posebno v takih imenitnih okolišinah.

Marija Terezija, sloveča avstrijska cesarica, posnemaje lepi izgled francoskih kraljic Ane in Marije Terezije avstrijske princesinje, je komej zvedila, de se bratovšina vedniga česjenja vstanovlja, jo je hitela tudi v vsih svojih deželah vpeljati, de bi tudi kaj pripomogla k temu česjenju, ki je imelo povzdigniti pobožnost narodov, kteri so v njenih deržavah živel.

Z veseljem in v posebno spodbudo nas vedno napolni spomin, s koliko veličastnostjo se je vedno česenje svetiga rešnjiga Telesa v Ternovim na Ogerskim vpeljalo! Število udov je bilo tam grozno

veliko in slavna cesarica je hotla, de naj bo njeno ime pervo med njimi, ne de bi s tem pokazala imenitnost bratovšine in svojo pobožnost do nje, temuč de bi per-va položila svojo krono k nogam Jezusovim v svetim rešnjim Telesu. Njena gorečnost za vedno česenje svetiga Zakramenta se je vidila povsod, kjer se je kaj za njegovo razširjenje storiti dalo. Dala je bukve natisniti, ki so bile tega zapopadka, dala jih je prestaviti v mnoge jezike avstrijanskih dežel, in je škofam cesarstva prav živo priporočila, de naj povsod oznanujejo in priporočajo novo vpe-ljano česenje svetiga rešnjiga Telesa; in s tem ravnanjem je pokazala, de zasluži častno ime apostoljske cesarice, kateriga so ji sveti Oče rimski papež dali v serčno zahvalo za njeno gorečnost v veri in v čast za njeno lepo pobožnost.

Deveto poglavje.

Od bratovšine svetiga rešnjiga Telesa.

I. Nagib njeniga začetka, in njen namen.

Nagib, s katerim so papeža Pavla prosili, de bi poterdili in odpustkov dodelili bratovšini, ki se je bila v Rimu v cerkvi Matere božje (de la Minerva) vstanovila pod imenam češenja svetiga rešnjiga Telesa, je bil ta, de se dobi veliko farnih cerkvá in kapel, v mestu, kjer ni-
ma sveto rešnje Telo spodobniga prostora, in de je nekako zanemarjeno; in de ga kadar se k bolnikom nese (kadar gredo obhajati), velikrat nihče drugi ne spremlja kakor cerkvenec, brez vse slovesnosti in pobožnosti. Ta vzrok se vidi iz pisma svetiga Očeta... Pristavljeno je dalje, de tisti, ki prosijo za poterjenje, so ginjeni od posebne pobožnosti zanj, in de želijo temu pomagati, de hočejo za spodobne altarje svetiga rešnjiga Telesa skerbeti, in mu dolžno čast skazovati. Vse bratovšine svetiga Zakramenta, ktere so se pozneje na mnogih krajih vpeljale, so imele ravno ta namen.

II. Dolžnosti udov bratovšine svetiga rešnjiga Telesa.

Te dolžnosti niso zapovedane, ampak svetovane, priporočevane od pobožnosti, in so zelo koristne in pripomorejo veliko k zveličanju duš. So pa te:

1. Kar je s to bratovšino v zvezi naj diha pobožnost in češenje Jezusovo v svetim rešnjim Telesu; telo, kteriga ud je vsaki, je družba, ki se vadi v svetim djanji; kdor se ji pridruži, mora biti lepiga zaderžanja in drugim v izgled: opravlja mora zvesto jutranjo in večerno molitev, hoditi pogosto k sveti maši; posvečevati praznike, o pravim času svete zakramente prejemati, dolžnosti svojiga stanu na tanko spolnovati, in priložnosti iskati, kaj storiti iz ljubezni do bližnjiga.

2. Imeti mora prav živo spoštovanje do Zakramenta svetiga rešnjiga Telesa, in biti pred njim vedno v duhu zbran.

3. Mora biti zvest v svojih opravilih, de začne o pravim času svoje molitve v čast svetiga Zakramenta, kadar pride njemu odločena ura, de ga spremlja pri procesijah, ali kadar gredo bolnike obha-

jat, in de skerbi, de je vedno zadosti luči zraven.

4. Sveto rešnje Telo je posebna vez, ki sklepa serca vernih s pravo keršansko ljubeznijo; udje naj posebno hrepenijo si med sabo pomagati, posebno tisti, ki so v eno bratovsko sosesko zapisani. Naj se podpirajo, kolikor jim je mogoče, v dušnih in telesnih potrebah, posebno v bolezni, de se obiskujejo, in kadar kdo umerje, de skerbijo za njegovo rešenje iz terpljenja v vicah.

5. Lepšanje altarjev, procesij in vsiga, kar k hiši božji gre, naj jim bo tudi posebno pri sercu. Ali ni v sramoto vernim, de si v svojih veselicah, poželenjih in nečimernostih in v vsih posvetnih rečeh nič ne odrečejo, zraven pa sveto rešnje Telo popolnoma zanemarijo?

6. Zadnjič naj noben ud ne pozabi zadostovati za razžaljenje, ktero se godi presvetimu Zakramentu, ki se je v njegovo češenje z gorečnostjo daroval.

Deseto poglavje.

Sveta zadnja popotnica, ali Obhajilo bolnikov.

Posebno prijetno dobro delo za Jezusa je, de ga spremljamo, kadar ga k bolnikom nesejo. Ta sveta navada prinese veliko dobička. Skaže se s tem posebna ljubezen do bližnjiga, ki se ima ravno v večnost preseliti; storimo se dalje s tem vredne posebne gnade, de bi tudi mi srečno ob svoji smertni uri za popotnico prejeli svojiga Boga, in si zaslužimo pri družih enako ljubezen v takih okolišinah; zadnjič se obogatimo z zakladi svete cerkve, ker si vdeležimo odpustkov, ki se za to delo ljubezni delijo.

Kako naj Jezusa k bolnikom spremljamo.

1. Kadar zaslišimo glas zvona, ki nas vabi, ljubezen skazati svojimu bolniku bratu, recimo: „Glejte, Kralja vsih kraljev znamenje (glas) je to! pojdimo ga počastit!“ Kadar pridemo v cerkev, pokleknimo in ga molimo in sprejmimo njegov blagoslov. Prižgimo svoje sveče in

recimo: „O moj Bog! razsvetli mojiga duha s svojo lučjo, vnemaj moje serce s svojo ljubeznijo!“

2. Potem se gre z verstjo za Jezusam, počasi in spodobno. Ne pogovarjaj se med potjo z drugimi. Premišljuj raji ljubezen in dobroto Jezusovo, ki je hotel, da ga nosijo kamorkoli si bodi, k bogatim in k revnim brez razločka; pomisli, kolika čast je zate, da ga spremljaš, in mu svojo čast skazuješ, zadnjič mu priporoči kakšno posebno prošnjo v imenu bolnikovem.

3. Kadar prideš k bolniku, se posebno lepo zaderži in prosi Zveličarja, da bi dodelil bolniku potrebne gnade, da bi vredno zadnje sv. obhajilo prejel. Kadar obhajilo dolgo terpi, lahko moliš litanije svetiga rešnjiga Telesa, ali kake druge molitve. S tem se odverne razmišljenost in nepotrebno pogovarjanje.

4. Kadar sveto rešnje Telo na poti srečaš, spodobno poklekni, da s tem pokažeš, da si prepričan od resnične pričujočnosti Jezusove; prosi ga, naj tebe in tebi zročene blagoslovi, in priporoči mu bolnika. O kako žalostno je viditi kristjane, ki v svoji mlačni veri komaj nekoli-

ko koleno pripognejo, kadar Jezus Kristus ravno memo njih gre, ali pa še to opusté!

5. Kdor ima svečo v roki, naj si misli, de tako goreče bi imelo njegovo serce za Jezusa Kristusa biti. Bela farba sveče nam kaže, kako čista mora naša vnema za božjiga Zveličarja biti, in luč sveče nam kaže živo vero, ktera stori, de vidimo in išemo zakladov večniga življenja, s tem de sedanje življenje prav obračamo; sveča zgori in nam da s tem naznanje stan praviga kristjana, ki vse svoje življenje, kakor Bogu posvečeno daritev, njemu v čast obrača, in pričakuje zadnje ure, kjer se mu v smerti daruje.

6. Kdor ima svečo, naj v svojim sercu luč čednosti prižge, naj skerbi, de bo Jezus Kristus v njem kraljeval, in za vse razžaljenja naj ga v svetim rešnjim Telesu očitno za odpušanje prosi.

7. Naj udje bratovšine ne pozabijo bolnih bratov in sester Gospodu priporočati, naj obudijo žalost in kesanje nad lastnimi grehi, de se vdeležijo odpustkov, ki so za to pobožnost dodeljeni.

8. Tudi se lahko med obhajilam bolnika vsak duhovno obhaja, in djanje vere, upanja in ljubezni obudi.

9. Ko se na zadnje blagoslov da, naj vsak zahvali Jezusa Kristusa za gnado, ktero je prejel, in naj sklene, se vselej, kadar bo mogoče, tega svetiga opravila vdeležiti.

Enajsto poglavje.

Obletna bratovšina vedniga češenja svetiga rešnjiga Telesa.

Namen tega češenja je, de se skerbi, de se vedno, vsako uro ponoči in po dnevi svetimu rešnjimu Telesu čast daje. Na več krajih keršanstva so družbe, ki so se s privoljenjem sv. cerkve napravile, de to sveto delo opravljajo in vsakimu udu družbe se ena ura med letam odloči, ktero mora v češenje presvetiga Zakramenta oberniti in se z Jezusam v sveti molitvi pogovarjati, de se tako spolni Jezusova želja, ki nas vabi, de naj k njemu pridemo, ker je on vedno med nami.

(Od sadu tega češenja se bo govorilo v XII. poglavji.)

Kako se to obletno češenje opravlja?

1. Pri tem češenji ni treba več kakor le eno uro v letu oberniti in darovati v čast Našiga Gospoda Jezusa Kristusa v Zakramentu svetiga rešnjiga Telesa.

2. Vsak ud si sam prosto zvoli dan in uro, ktero tisti, ki zapisuje, poterdi. Pri vpisanji se dobi list z imenam uda in za molitev odločene ure, ktero si je ud zvolil. Ta listek naj se shrani, de si ud laglje zapomni, kdaj je njegova za molitev odločena ura. Vsaki je ud od tistiga trenutka, ko se je zapisal in odločeno molitev opravljati sklenil.

3. Ako je kdo pozabil molitev opraviti, ali pa so ga opravila zaderžale, de ni mogel odločeno uro moliti, se to zamore popraviti, če si namesti tiste ure drugo za molitev mu bolj pripravno uro odloči.

4. Tisti, ki ne morejo svoje ure v cerkvi pred svetim rešnjim Telesam moliti, naj jo molijo doma, še celo med potjo, kadar kam gredo, se to sme zgoditi, če imajo preveč opravkov; tudi med delam, de imajo le sveto voljo dolžnost, ktero so nase vzeli, spolniti, in pri svoji mo-

litvi naj se na tisto stran obernejo, kjer vedó, da je nar bližnja cerkev, v kateri sveto rešnje Telo našiga ljubiga Zveličarja prebiva.

5. Vsak sme namesto sebe, ako je zadržan, koga družiga dobiti, da namest njega molitev opravi; in tudi to kaže posebno vnemo, da bi se vedno češenje neprenehama opravljalo, če si tudi za po smerti koga iz rodovine, ali kaci-ga priatla dobi, da na njegovo mesto v družbo stopi.

6. Namest ene ure v letu se lahko tudi vsak mesec eno uro moli, vse postave in splošne dobrote, ki jih udje dobivajo, tudi od taci-h veljajo; se vé, da je pa sad veliko obilniši, kakor se iz XII. poglavja razvidi.

7. Vsak naj si prizadeva, da svojo uro natanko opravlja, da je njegovo serce in njegov duh tako pripravljen, kakor se za kristjana spodobi: živa vera, čisto serce, goreča želja božjo čast pomnožiti, naj vsaciga vnema in naj nikdar ne pozabi, da pravi namen tega češenja je, vsak dan bolj in bolj razširjati in množiti čast našiga ljubiga Zveličarja v Zakramentu svetiga rešnjiga Telesa.

Opomnimo še, de nobena teh postav pod greham ne zaveže, in de to, kar nam je le svetovano, nas nikdar ne sme zadrževati, de bi tega ne storili, kar nam je zapovedano, to je, de ne smemo zavolj te pobožnosti svojih dolžnost zane-marjati.

Dvanajsto poglavje.

Družba vedniga češenja svetiga rešnjiga Telesa in lepšanja revnih cerkvá in njen začetek v Belgii.

I. Začetek družbe in njeno razširjanje.

Pervi začetek te družbe je bil leta 1848. Posebna previdnost božja je bila, de se je nekaj let bolj in bolj razvedilo, kako grozno revne so nektare cerkve po deželi, in ravno ob tem času se je nekoliko pobožnih duš združilo, de so se take cerkve začele podpirati; to je bil tudi prvi začetek te bratovšine, in kdo bi si bil takrat misliti mogel, de se bo tako naglo in tako lepo razširjala!

K tej pomoči za lepšanje revnih cerkvá, ki je bilo prvi namen udov, in če-

sar se je **Bog** nar pred poslužil, de bi serca vernih ginil, se je pridružilo ponočno češenje svetiga rešnjiga **Telesa**, ki se je bilo pred nekaj časam v Parizu vpe-ljalo, in ki je bilo združeno z veliko v ta namen v Rimu vstanovljeno bratovšina; vse to je bil eden izmed družbe za lepšanje revnih cerkvá pozvedil in je drugim udam naznanil.

Sestre Matere božje v Parizu, ki so bile dovolile, de so se po velikim travnu leta 1848 udje te družbe pri njih shajali, de so tam mašno obleko za razpošiljanje revnim cerkvam delali, so jim dale tudi svojo kapelo, de se je v nji družba slovesno začela.

Drugi četrtek mesca kimovca so se zbrali udje, bilo jih je okoli trideset, in so bili pri prvi sveti maši; tam so zvedili postave družbe in so skoraj vsi k mi-zi Gospodovi pristopili.

Ali kmalo je bila omenjena kapela premajhna. V tej zadergi so se obrnili na mater sprednico obiskovanja svetiga rešnjiga **Telesa**, de bi jim prepustila kapelo **Salazarsko**, ktero je bila ravnokar popustila, in jo je s hišo, ki je bila zra-ven, prodati želela. Ona jim je z vese-

ljem njih prošnjo spolnila, in 28. grudna je bilo tam veliko zbirališe, ker ta dan so družbo obiskali gospod (dela Bouillerie), vodja družbe ponočniga obiskovanja svetiga rešnjiga Telesa in pozneje škof Karkasonski.

Naprava si je naglo pomagala, le ponočno molitev opravljati je bilo zelo težavno. De bi se bilo to delo zljajšalo, in de bi se ga bilo več vernih vdeležilo, je bilo sklenjeno molitve nekoliko prenarediti. Razširile so se tudi na dan in ne le na noč, in vsaki ud si je sam zvolil dan v mescu, in tudi uro za molitev. Častiti oče Bón (Boone) iz Jezusove družbe, in vodja bratovšine, so se s prošnjo na svetiga Očeta rimskiga papeža obrnili, de bi sprosili za tako prenarjeno bratovščino v Belgii tudi take pravice in odpustke, kakoršne je imela bratovščina ponočniga češenja svetiga rešnjiga Telesa v Parizu in v Rimu. Prošnja je bila uslišana 13. listopada 1849. in družba je bila 4. prosenca 1850. od prečastitiga kardinala in velikiga škofa (Mehlinskiga) slovesno vpeljana.

Kapela Salazarska je bila kar nagnagloma za družbo kupljena. Tudi v tem

se je previdnost božja na čudno vižo pokazala, kakor kaže prvi letni spis bratovšine.

Pervo naznanilo te naprave mesca listopada 1850. se je zročilo omenjenimu prečastitimu kardinalu in velikimu škofu Mehlin-skimu, de so ga vsim škofam po Belgii razposlali in bratovšino priporočili, de naj jo dobrovoljno sprejmejo. Precej je dobila družba od vsih prečastitih škofov obilno in razveselivno pomoč, in ravno zavolj tolike dobrovoljnosti in podpore od te strani se je v malo času na več kot dvajsetih krajih v Belgii vstanovila.

Tode le Bruseljska bratovšina je bila po cerkvenih postavah vpeljana in v zvezi z rimsko bratovšino za nočno češenje svetiga rešnjiga Telesa.

Želja, de naj bi se Bruseljska bratovšina v veliko povzdignila, de bi bila mati, in de bi se ji druge kakor hčere pridruževale, se je v Rimu naznanila leta 1853. in še tisto leto mesca veliciga travna so sveti Oče to željo spolnili.

Ta nova milost svetiga Očeta, rimskiga papeža, je dala bratovšini tudi novo življenje.

Tudi naši domovini je došla sreča,

de se je vstanovila v nji ta tako lepa bratovšina, ki toliko stori za božjo čast z molitvami, dobrimi deli, posebno pa z lepšanjem revnih cerkvá.

Poterjena je bila v Ljubljanski škofii 11. sušca 1859 s pristavkam, de naj se po vodilih dunajske mater bratovšine ravna, in de teh vodil brez škofijskiga pri- voljenja nič ne prenareja. Tudi se na- znanuje tù serčna želja, de bi se vedno bolj in bolj množila in razširjala.

II. Postave in druge zadeve bratovšine,
ob kratkem povzete iz bukvic, ki se pri
vpisanji v bratovšino dobivajo.

I. Namen bratovšine.

1. Namen bratovšine je budit in vnemati božje češenje, ktero so verni kri- stjani Zakramentu presvetiga rešnjiga Te- lesa dolžni. Udje bratovšine si tedaj po svoji moči prizadevajo, de bi spoznanje, ljubezen in češenje Jezusa Kristusa v presvetim rešnjim Telesu čedalje bolj ra- stlo, in de bi se odvräčevala nečast, kte- ra se nar svetejši skrivnosti večkrat godi. Zategavoljo se združijo udje v neprene- hanim moljenji presv. rešnjiga Telesa, ka-

kor tudi v tem, de bi revnišim cerkvam potrebne reči omislili in tako presv. Zakramentu povsod vredno prebivališe napravili.

2. Gospod bo to prizadevanje, ki iz ljubezni in gorečnosti do Njega izvira, blagoslovil, On bo serca svojih zvestih otrok ginil, ter jih z močjo svoje gnade k temu delu privabil. Dal jim bo spoznati, de so iz hvaležnosti dolžni, tako Njegovo čast povikševati, in ljubezen z ljubeznijo vračevati. Vžgal bo v njih sercih tisti ogenj ljubezni, ki ga je sam na svet prinesel.

3. Ta bratovšina se od vsih družih pobožnih in dobrodelnih družb razloči, jim ne samo nič napotja ne dela, ampak še veliko k njih duhovnemu življenju pripomore, ker prav iz studenca vsih gnad zajema in se z lahkim pristopam in bogatimi odpustki priporoča.

II. Pripomočki namen bratovšine doseči.

a) Neprenehane molitvine ure in druge pobožne vaje udov.

1. Vsak ud moli enkrat na mesec Jezusa v presv. rešnjim Telesu celo uro, ktero si pri vpisanji sam izvoli.

Dan se rajta v ta namen od 6. ure zjutraj do 6. ure popoldne, tako de se ure od šestih zvečer, do šestih zjutraj k ponočni molitvi štejejo. Kdor si katero teh ponočnih ur zvoli, če mu njegove zadeve in dolžnosti stanu pripuste, bo še posebne gnade prejel.

Primerniši je pač svojo uro po dnevi v kakšni cerkvi moliti, vender se sme tudi doma opraviti in se ravno tako odpustki zadobé. Če je kdo ob svoji uri zadržan, naj jo pa pred ko je mogoče odmoli.

2. Udje naj posebno časte najsvetejši Jezusovo serce, katero tako prečudno v presv. rešnjim Telesu med nami prebiva, in zlasti naj se pobožno spomnujejo Kristusoviga terpljenja, čigar vedni spomin je ravno ta božja skrivnost.

3. Sv. maša pred izpostavljenim sv. rešnjim Telesam se opravlja vsaki prvi četrtek mesca (ali pa šele drugi četrtek, ako bi ravno prvi kak zapovedan praznik bil) v Ljubljanski nunski cerkvi v namen bratovšine, čigar udje naj se pri nji znajdejo, ako jim je mogoče. Pred to mašo je pridiga, po kateri moli mašnik 2 „očenaša“ in 2 češena si Marija“ z

129. psalmam: „Iz globočine“ za brate in sestre, ki so v preteklim mesecu umerli.

Bratovska maša je mesca svečana, maliga travna, rožnika, velikiga serpana, listopada in grudna o petih s slovensko pridigo; o neimenovanih mescih pa ob osmih z nemško pridigo.

4. Po hvalovredni navadi pristopijo bratje in sestre po opravljeni spovedi in z dovoljenjem svojih duhovnih vodnikov med bratovsko mašo k sv. Obhajilu.

5. Udje si prizadevajo, de svojimu božjimu Odrešeniku, Gospodu in prihodnjimu Sodniku, kjerkoli se v presv. rešnjim Telesu očitno prikaže, kakor pri obhajilih, obhodih i. t. d. dolžno čast sami skazujejo, in tako češenje z besedo in z djanjem tudi pri družih budijo, vne-majo in razširjujejo.

6. Gorečnost bratov in sester naj se tudi v tem kaže, de presv. rešnje Te-lo pobožno molijo pri vsakim očitnim in slovesnim izpostavljenju, kakor: kvaterni teden, pri štiridesetnih urah (pustne dni), pri božjih grobih, v osmini praznika pre-svetiga rešnjiga Telesa i. t. d.

b) Pobiranje letnih prihodkov in prostovoljnih darov za uboge cerkve.

1. De ima bratovšina stanovitne dohodke v podporo revnih cerkvá, podeli vsaki ud na leto pol goldinarja. Ako bi pa še to komu preveč bilo, naj da vsaj 12 krajcarjev na leto.

2. Kdor ure moliti ne prevzame, pa vender en goldinar milošnje na leto dati obljubi, postane deležnik bratovšine, odpustkov scer ne vživa, vender pa ima delež pri zasluženji in molitvah bratovšine.

3. Pri shodih ob mescu se mili darovi za revne cerkve med bratovsko mašo pobirajo.

4. Vodja bratovšine in tudi mati vratarica pri častitih nunah v Ljubljani vse, kar kdo v sveti namen bratovšine podariti hoče, prejemata, kakor: platno, špice, svilno blago, porte — srebernino, in karkoli se v cerkvah rabiti zamore.

Za prejete reči se dobi prejemni list. Vse bo natanko in skerbno na dobro mesto prišlo. Več reči, ki so scer majhne vrednosti, in so se že rabile, bratovšina v svoj namen rada prevzame. Saj so že izraelske žene nekđaj svoje zapestnice, uhane dajale v olepšanje šotorá, ki je bil

le pomen in podoba naših cerkva. Kako bi se neki nadjati ne smelo, de bodo kersanske žene in device veselje imele nad poveličevanjem našiga na altarjih pričujočiga Boga in marsikakšne reči darovale, ki se še dobro porabiti in oberniti dajo.

5. Posebni darovi v dnarjih, ali pri zadnjih volitvah zapušeni denarji se z lepo zahvalo sprejemajo, z molitvijo povračujejo in po razločbi darovavcov obračajo.

III. Vstanovitev bratovšine.

1. Bratovšina obstoji na podlagi postav „Dunajske matere bratovšine vedniga češenja presv. rešnjiga Telesa in lepšanja revnih cerkvá“, in je z njo popolnoma v zvezi, de ima ravno take pravice, pride in odpustke, kakor Dunajska bratovšina.

2. Bratovšini je mašnik za vodja, ki ga visokočastito škofijstvo izvoli. On gleda na to, de se namen bratovšine doseže, in nje postave spolnujejo; tudi opravlja službo božjo pri bratovšini.

3. Ud bratovšine zamore vsaki katoliški kristjan biti brez razločka stanu, de se le zaveže: uro moliti in letni donesek ubogajme prinesiti.

4. V bratovšino zapisujejo duhovni pastirji pri vsaki fari, kateri tudi letne doneske pobirajo, in jih vodju bratovšine pošiljajo.

5. Ker je namen bratovšine, de bi kar je mogoče, cerkvene reči sama izdeljevala in ne le kupovala, ima vodja odbor ženskih udov na strani; namreč: predsednico, nje namestnico, pisavko, dnarničarco, in še štiri pomočnice; in ta odbor vse to oskerbljuje.

6. Cerkvene reči, ki jih je bratovšina kupila, narediti dala ali v dar dobila, se konec bratovskega leta, katero se z veliko nočjo prične in konča v ogled očitno razstavijo (v Ljubljanskim nunskim samostanu) in potem cerkvam delijo, ktere njih revšina priporoča.

V dvomu bo visokočastito škofijstvo dosodilo, ktera cerkev podpore bolj potrebuje. Po namenu bratovšine pridejo cerkve, v kterih se presv. rešnje Telo hrani pred vsimi družimi na versto.

7. Vsako leto bratovšina naznanuje, koliko darov je prejela, kako in kam jih obernila.

III. Udam bratovšine dodeljeni odpustki.

1. Zadobi popolnoma odpustek enkrat v mescu vsaki ud bratovšine, če se spové, Zakrament sv. rešnjiga Telesa prejme in za svetiga Očeta, rimskiga papeža moli, in sicer tisti dan v mescu, ko je v bratovšino stopil.

2. Popolnoma odpustek enkrat v mescu za vse ude, ki Zakrament svete pokore in sv. rešnjiga Telesa prejmejo in za rimskiga papeža molijo.

3. Popolnoma odpustek za vse ude v praznik svetiga rešnjiga Telesa ali kakšen drugi dan osmine tega praznike, če se ravno imenovane pobožnosti opravijo.

4. Ravno tako popolnoma odpustek vsak prvi četertik mesca, če se opravi kar se k zadobljenji tega navadno tirja.

5. Popolnoma odpustik v smertni ur za vse ude, če imajo resnično žalost nad greham, de le ime Jezusovo, če ga ne morejo z ustmi vsaj v sercu zgovorijo.

6. Popolnoma odpustek za vsakiga zmed udov, kdor po vredni sprejemi svetih Zakramentov sveto rešnje Telo v katerikoli si bodi cerkvi obiše, če je tudi le v ciborii shranjeno, de le v namen sveti-

ga Očeta moli in sicer sledeče praznike: Marije prečistiga spočetja, v praznik njene rojstva, oznanovanja, očiševanja, in vnebovzetja, v praznik vsih svetnikov; vernih duš dan, v praznik svetiga Jožefa, sv. Petra in Pavla, sv. Janeza Kerstnika in sv. Janeza aposteljna in evangelista.

7. Odpustek sedmih let in sedemkrat po štirideset dni za vse ude, če svete Zakramente sprejmejo in sveto rešnje Telo obišejo, kakor je bilo ravno rečeno, ob vsih praznikih Matere božje in aposteljnov.

8. Ravno takih odpustkov, kakor so pod števili **5.** in **6.** naznanjeni, se vdeležijo tisti udje, ki namesto obiskovanja svetiga rešnjiga Telesa po spovedi in sv. Obhajilu **5** očenašev, **5** češena Marij in **5** čast bodi Bogu i. t. d. k časti presvetiga rešnjiga Telesa in še **1** očenaš, **1** češena Marija in **1** čast bodi Bogu i. t. d. v namen sv. Očeta molijo.

9. Odpustek **60** dni vsaki dan za vsako dobro delo, vsim udam bratovšine.

Duhovni ud je proš eno leto eno sv. mašo brati; neduhovni naj pa dve sv. obhajili za duše mertvih udov Bogu daruje. **Z** vsako tako mašo in z vsakim

obhajilam so sklenjeni popolnoma odpustki, ki se dušam v vicah oberniti zamorejo.

Papežev pismo od 27. listopada 1854. naznani, de se vsi ti odpustki tudi vernim dušam v pomoč oberniti zamorejo.

Opomba. 1. Kdor dva mesca eden za drugim brez uzroka molitev opusti, ni več deležen bratovšini dodeljenih odpustkov, kar se vidi iz pisma papeža Pija VII. do rimske velike bratovšine za češenje sv. rešnjiga Telesa, pisaniga v teh zadevah.

2. Obetanje te molitve opravljati ne zaveže pod greham.

Molitev v dan vstopa v bratovšino.

Moj Gospod in moj Bog! jest I. se pridružim sveti bratovšini tvojih vednih častivcov, de v svojim sercu pobožnost do svetiga Zakramenta ljubezni bolj in bolj vnamem in de ji tudi družih udov pridobivam. S serčnim hrepenenjem te ponižno počastiti, sklenem, te z vso pobožnostjo in v svetim strahu moliti in zljajšati Tvoje potrebe po revnih cerkvah. Daj, o Gospod! de si s tem

zaslužim, Te enkrat v nebeškem kraljestvu s Tvojimi zvoljenimi duhovi častiti vekomaj. Amen.

IV. Ura molitve vsak mesec.

Pred vsim drugim prosimo ude bratovšine vedniga češenja svetiga rešnjiga Telesa in lepšanja revnih cerkvá, naj si pogosto k sercu vzamejo, kar jim bomo tukaj povedali, de bodo svojo uro molitve vsak mesec natanko opravljali in s tako pobožnostjo, kakoršno Jezus od njih ljubezni pričakuje :

1. Ura molitve je poseben pripomoček v sercih bratov in sester ljubezen do Jezusa Kristusa v svetim rešnjim Telesu ponoviti. Ker ta ljubezen je duša bratovšine; ona namreč vnema in redi gorečo delavnost, ki vse oživi v čast presvetiga Zakramenta. Iz tega se vidi kako imenitna je ta ura in kako mora biti vsim udam pri sercu, de jo prav in zvesto opravljajo.

2. Resnična pričujočnost našiga Gospoda Jezusa Kristusa na svetih altarjih nas vabi uro molitve opravljati. — Če je

Jezus Kristus v svetim rešnjim **Telesu** naš vedni srednik pri svojim nebeškim **Očetu**, če noč in dan posluša naše prošnje med nami, in nas v vsih naših potrebah tolaži, rekoč: „**Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jest vas bom poživil**“, ali si mar mi ne bomo vedno prizadevali za ta svoj blagor, ki nam ga ponuja in ali mu ne bomo zanj hvaležnosti skazovali?

3. Jezus je vsako uro svojiga življenja v naše zveličanje obernil; tudi v presvetim **Zakramentu** vedno le za nas živi; vsiga se nam da, pravi sv. **Bernard**. Ali se tedaj ne spodobi, de mu tudi mi vsaj kako uro darujemo? Ali nam je preveč eno samo uro na mesec njemu darovati, ki toliko ur in toliko dni v posvetnim grešnim veselji ali v družih praznih, nečimernih opravilih napravimo?

4. Pri uri molitve začenjamo to na zemlji, kar bomo neskončno srečni v nebesih opravljali, kjer nas bo **Bog** z vsemi svojimi dobrotami obogatil. — Sklepamo se tukaj z angelji, ki nikdar tabernakeljna, kjer njih **Gospod** in **Bog** prebiva, ne zapusté; posnemamo prečisto **Devico** in **Mater Marijo**, ki je vedno svojiga bož-

jiga Sina, ko je na zemlji živel, molila in ki ga zdaj moli, ko sedi na Desnici nebeškiga Očeta, in je v podobah kruha na naših altarjih skrit.

5. Ura molitve je pravo in resnično zadostovanje in popravljanje nečasti, ktero Jezus v Zakramentu sv. rešnjiga Telesa terpi; je očitno zadostovanje, ki ga storimo usmiljenimu sercu Jezusovimu, ktero je vedno pripravljeno nam odpustiti in razliti v naše serca obilnost svoje milosti in gnade. Jezus je v presvetim Zakramentu vedno žaljen, ne le od krivovercov, pregrešnih in razujzdanih ljudi, ampak tudi od veliko slabih kristjanov; ali se tedaj ne spodobi, da mi s združeno močjo popravljamo vse to njegovo zaničevanje, kar ga je terpel in ga še dan na dan terpi v presveti skrivnosti? Grehi se dan na dan množijo, šiba jeze božje nam žuga: ali v bratovšini svetiga rešnjiga Telesa najdemo vedno molitev, ki se vzdiguje proti Bogu, in nam usmiljenja prosi, obuduje in vnema pobožnost, nam je pomoč v vsih naših potrebah, posebno pa ob smertni uri.

6. Med uro molitve sklenimo svoje molitve in prošnje z molitvami in prošnja-

mi vse bratovšine; bratovšina ima gotovo veliko veliko pobožnih duš, ki so Bogu dopadljive in katerim njegovo sveto serce nič ne odreče.

7. Posebno pa sklenimo svoje molitve z molitvami Jezusa samiga, ki je naš srednik pri nebeškim Očetu, „ker vedno živi, de za nas prosi“. Sklenimo svojo molitev z vedno molitvijo tega božjiga Častivca, ki jo vedno opravlja v presveti skrivnosti, in jo bo opravljal do konca sveta.

8. Ure, ktere bomo v tem češenji preživel, nam bodo velika tolažba v življenji, posebno pa ob smertni uri, kadar nas bo prišel Zveličar zadnjikrat obiskat in nas bo potem sodil.

9. Zadnjič mnogi odpustki, kateri se za to češenje dobijo, ga povzdignejo čez vse, kar je bilo v poprejšnjim rečeno.

Ali zamore tedaj kdo opustiti uro molitve, ako ves ta duhovni sad dobro premisli? Ali ne bo sklenil jo vedno zvesto opravljati?

Opomba. 1. Dan, uro in kraj molitve si vsaki sam prosto zvoli; vender se vsak povabi in prosi, de naj svojo uro moli pred sv. rešnjim Telesam, in če je mogoče

kadar je izpostavljeno : v bratovski cerkvi ob shodih ; ali v farni cerkvi, tisti mesec, kadar se štiridesetere ure molijo ali pri obletnim vednim češenji.

2. Kdor ni prost, de bi svojo uro pred sv. rešnjim Telesam molil, jo sme doma moliti, celo med potjo, kadar ima veliko opravkov, in tudi med delam, de ima le sveti namen spolniti dolžnost, ktero je prevzel, in se pri svoji molitvi oberne proti bližnji cerkvi, kjer ljubi Zveličar prebiva. Moliti se mora v duhu in resnici.

3. Dobro je, če se ura molitve s pre-mišljevanjem, od kteriga se bo precej obširniši govorilo, opravi.

4. Tudi je dobro pobožnost svetiga rešnjiga Telesa, to je za ta praznik posebno odločene molitve, moliti, ali pa kakšne druge, posebno take, ki Zakrament svetiga rešnjiga Telesa povišujejo.

5. Udje, ki ne znajo ne brati ne pre-mišljevati, naj molijo sv. roženkranc s tem namenam, de bi bil v čast Jezusa Kristusa v svetim Zakramentu.

Naj bratje in sestre družbe ne pozabijo v svojih urah moliti tudi za vso sv. cerkev, za razširjanje sv. vere, za popboljšanje grešnikov in posebno za prid bratovšine, za vse njene ude in njene do-brotnike.

Od premissljevanja.

1. Obudi živo vero in prav goreče si k sercu vzemi pričujočnost božjo.

2. Daruj Gospodu to uro svoje molitve in vse svoje dušne in telesne moči njemu posveti in v dar prinesi. — Verzi se pred sladko serce Jezusovo, in kliči na pomoč, poln zaupanja, neomadežvano serce Marije prečiste Device. — Spomni se potem Jezusoviga britkiga terpljenja, v čigar vedni in živi spomin je ta presveti Zakrament postavljen.

3. Reci potem ljubimu Zveličarju, de hočeš to uro molitve opraviti v čast njegoviga nebeškiga Očeta, za zveličanje duš, za sv. cerkev, za razširjanje sv. vere, za spreobrnjenje grešnikov, de bi pravični v dobrim bolj in bolj rastli, za prid bratovšine, za uboge verne duše v vicah, za vse ude bratovšine in za njene dobrotnike, za svoje sorodnike, in domače, za prijatle in neprijatle.

Začni potem premissljevanje s tem, de si misliš Jezusa, kako se dobrotljivo na te ozira in pride te blagoslovit, močniga storit in tolažit. Poglej v duhu trume angeljev, ki ga obdajajo v svetim

rešnjim Telesu in ga v ponižnosti molijo. Združi se tudi ti z njimi.

I. Premisli, de je Jezus Kristus v sv. rešnjim Telesu resnično pričujoč, de je Darovavec in Daritev. Daruje se samiga sebe svojimu nebeškemu Očetu, de s tem njegovo nar višji oblast spozna, in jo po vrednosti časti; de se mu za vse dobrote zahvali, de mu zadostuje za naše grehe, de ga prosi za naše potrebe novih gnad in noviga usmiljenja. Daruj se mu tudi ti samiga sebe po njegovim izgledu; skleni se z njim, de ga boš tudi ti tako molil, mu hvalo prepeval, mu za grehe zadostoval in ga novih gnad prosil. (Poglej tudi nauk pri sveti maši v 13. poglavji.)

II. Premisli, de je Jezus Kristus v sv. rešnjim Telesu resnično pričujoč, de je našim dušam duhovna hrana. Ta jed da, ohrani in povzdigne naše dušno življenje. Ona nas oprosti vsiga hudiga in nam da močno orožje zoper naše vidne in nevidne sovražnike. Ona nas pelje k pravimu spoznanju Jezusa Kristusa, ki nam pokaže nezapopadljivo skrivnost njegoviga terpljenja in nas pelje v svetišče njegoviga presladkiga serca.

III. Premisli, de je Jezus Kristus

v sv. rešnjim Telesu vir in učenik vsih nar lepših čednost: glej njegovo sveto pokoršino, ker pokoren se podverže besedi mašnikov; njegovo ponižnost, ker zakrije svoje veličastvo in toliko zaničevanja voljno terpi; njegovo ljubezen, ker se vsak dan daruje in se nam zavživati daje; njegovo gorečnost za čast nebeškiga Očeta in za zveličanje duš, ker iz tega namena nam on vse daruje, kar si kdo le misliti zamore. Posnemaj torej svojiga preljubiga Zveličarja! Ker pa sam iz sebe nič ne premoreš, se obrni k Njemu, ki je rekel: „Učite se od mene, ker jest sim krotak in iz serca ponižen“. — „Dal sim vam izgled, de kar sim jest storil, tudi vi storite.“ Zateci se torej k njegovimu presladkimu sercu, k temu tako ponižnimu, pokornimu, ljubeznjivimu in tako gorečimu sercu; in ko bo ura molitve pretekla, se boš čutil vnetiga, kakor še nikdar ne tako, posnemati ta nebeški izgled in se mu bolj in bolj enakiga delati.

IV. Premisli še tolažbe, ki se v tej molitvi dobivajo: O res! ali mar ni tolažljivo darovati nekoliko ur svojiga življenja češenju in ljubezni Tistiga, ki je vsaki hip svojiga življenja na zemlji nam

daroval, in ga tudi še zdaj daruje, ker je še vedno med nami ostati hotel, ko se je v svojo večno nebeško čast vernil?

Ali ni tolažljivo sklepati svoje molitve z molitvijo angeljev, ki se od svetiga rešnjiga Telesa nikdar ne ločijo? posnemati štiri in dvajsetere starašine, od katerih se v skrivnim razodenji sv. Janeza bere kako padajo pred Jagnjetam na svoje kolena in ga častijo? začenjati na zemlji to opravljati, kar bomo v nebesih vekomaj opravljali? popravljati s tem češenjem nečast in brezštevilne zaničevanja, ktere Jezus v sv. rešnjim Telesu terpeti mora?

Ali ni tolažljivo za dušo, ki je v terpljenji, de svoje serce razlije v naročji Jezusovim? ako si misli, de so njene molitve slabe in premalo goreče, ali ne najde, ko se s serci družbenikov zedini, v tem veliko moči? in de sme upati, de bo ljubeznivi Zveličar ob smertni uri sam prišel jo tolažiti v sveti zadnji Popotnici, in de ji bo s tem obilno povernil te ure, ktere je v njegovi sveti pričujočnosti molila?

Po vsakim delu premišljevanja nekoliko postoj, ves v duhu zbran, de boš slišal, kaj ti bo Jezus v sercu govoril, in de te bo njegova luč popolnoma razsvetlila.

Kadar pride čas, de nehaš moliti, prosi Gospoda, de ti pregreške (med molitvijo storjene) odpusti; zahvali se mu za vse njegove milosti in dobrote. — Ponovi še enkrat svoje storjene sklepe in namene. — Prosi ga, naj te blagoslovi. — Obudi serčno in odkritoserčno hrepenenje, se kmalo spet verniti in uživati njegovo sveto pričujočnost. — Priporoči se Materi božji in angeljem, ki ga častijo.

Med to uro molitve je tudi zelo koristno moliti v čast sladkiga serca Jezusoviga, molitve, ki se dobijo v 20. poglavji, litanije sv. rešnjiga Telesa in daritve Jezusove z molitvami in pesmi, ki so zraven; tudi naj se duhovno sporočilo sv. Jederti pristavi.

Stori tudi to sporočilo, kadar te kakšna bolezen zadene; če ga zovolj slabosti ne moreš sam brati, naj ti ga kdo drugi bere, in pri vsakim stavku reci: Resnično, to je moja želja, to moje hrepenenje.

Duhovno sporočilo.

V imenu presvete Trojice! Amen.

Ker revni grešnik vem, de bom mogel umreti, in ker mi je moja smertna ura neznana, odločim in povem pred tvojim obličjem, o presveta Trojica in pred vsimi trumami zvoljenih, zdaj, ko se še popolnama zavem, svojo zadnjo voljo, in kako želim živeti in umreti. Kakor si sprejel, nebeški Oče! z neskončnim dopadajenjem molitev svojiga božjiga Sina, ko je na Oljski gori na svojih kolenih zročil vse svoje zasluženje v prid svete cerkve, tako sprejmi tudi dobrotljivo mojo zadnjo voljo, in naj bo dopadljiva pred tvojim obličjem.

Pervič: Zročim ti, o presveta Trojica, svojo dušo in svoje telo, vse dobre dela, kar sim jih ves čas svojiga življenja storil. Večna hva-

la ti bodi, o Bog, de si me z umam in pametjo obdaril, de si me v zakramentu sv. Kersta prerodil, de me posvečuješ v svetih zakramentih, in me z obilnostjo svoje milosti na duši in na Telesu bogatiš.

Drugič: Tebi samimu, o moj Bog in Gospod, zročim vse milosti, kar sim jih na duši in na telesu od tebe prejel; spoznam, de po svoji neskončni dobrotljivosti in na prošnje svojih svetnikov, si mi brezštevilo več dobrot skazal, kakor sim si jih zaslužil.

Terdno verujem in spoznam pravo sv. vero, ktero sim pri svetim kerstu prejel, vse kar ona vелеva sploh in v vsakim posebnim členu, ravno tako, kakor to veruje in spozna sveta cerkev, in pripravljen bi bil raji svojo kri preliti, kakor le eniga teh členov zatajiti. To svojo vero zročim, o moj Bog! v tvoje vsigamogočne, modre in dobrotljive

roke, de se do moje smertne ure cela in popolnoma ohrani.

Vse svoje grehe sploh in posamezno, kar sim jih od svoje mladosti do tega hipa in kakorkoli si bodi storil, sovražim in čertim, in iz čiste ljubezni do tebe, o dobrotljivi Bog, jih serčno obžalujem in jih veliko veliko bolj obžalovati hrepnim. V zadostenje pomanjkanja svojiga kesanja ti darujem žalost, katero je imel tvoj edinorojeni Sin nad grehi vsiga sveta.

Ker pa vse moje zadostovanje nikdar ni zadosti, si išem pomoči v neskončnim zasluženji Jezusa Kristusa, in darujem ti vse njegove britkosti, kar jih je preterpel od svojiga rojstva do smerti na križu, ko je glavo nagnil in svojo dušo zročil.

Ponižno te prosim odpušenja tudi za vse, ktere sim kdaj z besedo ali z djanjem razžalil. Tistim pa,

ki so mene kakorkoli si bodi razžalili, vse razžaljenja iz serca odpustim, kakor je Jezus Kristus na križi odpustil vsim svojim sovražnikom, in je Očeta zanje prosil.

Vem in spoznam, de zavolj svojiga zasluženja ne morem upati v nebesa priti: zatorej pa tudi ne stavim svojiga zaupanja vanje, ampak v zasluženje in terpljenje tvojiga božjiga Sina in v pomoč božjih izvoljenih.

Zročim se popolnoma vsiga, kar sim in kar zamorem, v tvojo presveto voljo in v tem hrepenenji prosim, naj se nad mano vedno popolnoma spolnuje, in naj jo spolnujem jest v vsih svojih okolišinah.

Ljubim te, o Bog, moja Ljubezen! in želim te ljubiti vekomaj, ker neskončno si vreden vse ljubezni, zavolj svoje nezmerne popolnamasti in zavolj svojiga večniga veličastva. Ker te pa po vrednosti

ljubiti ne morem, te prosim pomagaj ti, kar meni ni mogoče in ljubi se samiga sebe, ker le ta ljubezen je tebe vredna.

Zadnjič naznanim, de je moje hrepenenje umreti kakor pravi katoličan, previden s svetimi Zakramenti sv. pokore, sv. rešnjiga Telesa in poslednjiga olja. Želim in hrepenim tudi deležen biti vsih sv. maš, molitev in prošenj, kar se jih bo opravljalo do konca sveta. Prosim te, ljubi Jezus in Zveličar, de to mojo daritev ti namest mene daruješ, v žgavni dar in v vedno zadostovanje za moje brezštevilne grehe. Tudi te prosim, daj moji duši v njenih zadnjih britkostih le en sam zdihljaj, kakoršne je tvoje v britkost vtopljeno serce imelo v zadnjih težavah, in le eno kapljico tvoje predrage kervi in zagotovljeno mi bo mojo zveličanje. Amen.

Pečat in podpis sporočila.

Pred tvojim odličjem torej, o presveta Trojica, in pred vsimi nebeškimi trumami, spoznam in zagotovim, de vse, kar je v tem sporočilu, je moja zadnja in resnična volja, moj zadnji terdni sklep, po katerim želim živeti in umreti.

Priserčno te torej prosim, preljubi Jezus, de to moje zadnje sporočilo dobrotljivo sprejmeš; de ga poterdiš in mu prideneš podpis svojiga presvetiga imena, pa tudi znamnje svojih svetih peterih ran, de so mu namest pečatov. — Tudi tebe, o prečista Devica Marija, prosim, in vas, zvoljeni božji, in naši dobrotljivi varhi, bodite priče tega mojiga zadnjiga sporočila.

V spričevanje resnice ga nevredni služabnik božji sam z lastno roko podpišem.

Očitno zadostovanje

**Gospodu našimu Jezusu Kristusu
v svetim rešnjim Telesu. *)**

V imenu Boga Očeta, in Sina
in sv. Duha. Amen.

Preljubeznivi Zveličar! v svoji
prečudni, nezapopadljivi ljubezni do
nas prideš z nebes k nam in se
zapreš v Zakrament sv. rešnjiga Te-
lesa na altari, de si nam vedna
daritev nove zaveze, nedolžno Ja-
gnje za odpušenje naših grehov,
nebeška hrana našim dušam, naš
ljubeznivi Zdravnik, naš dobrotljivi
Gospod, naš mogočni Srednik, naš
priserčni Oče. Ali gorje nam! s
koliko nehvaležnostjo ti vse te ne-
skončne dobrote povračujemo?

Na kolena se veržem pred tvoj
sv. altar, kjer si ravno tako res-
nično pričujoč, kakor v visocih ne-

*) Se moli ob shodih vsaki mesec, pred zadnjim
blagoslovam (žegnam).

besih in ti očitno zadostujem za vso nečast in za vso nehvaležnost, kar jo tvoje serce tukaj pretepeti mora.

Naj ti bo ta moja molitev očitno zadostovanje, preljubeznivi Jezus! za vse razžaljenje, kar si ga prestal v Zakramentu sv. rešnjiga Telesa, v Zakramentu ljubezni; očitno zadostovanje za grozovitne božje rope, ki so se kdaj na tem, tebi zdaj tako dragim kraji godili.

Odpusti, o Gospod! odpusti toliko kristjanam, ki nate pozabijo, ki te zatajujejo, ki te žalijo, ali tako slabo pripravljeni brez vsiga sadu prejemajo! Odpusti tudi mnogim krivovercam, ki te zaničujejo, grešnikom in vsim, ki od sv. vere odpadajo in te preganjajo.

Prizadevati si hočemo, kolikor nam je mogoče, z gorečnostjo svoje ljubezni zbrisati njih zaničljivo ravnanje, s katerim tvoje sveto ime žalijo. O kako srečni bi bili, o Jezus!

ako bi mogli s svojo pobožnostjo za tvojo čast popraviti njih hudobije, ako bi jih mogli zbrisati s svojo gorečnostjo, ali jih omiti s svojo kervjo! Dodeli nam, ljubi Zveličar, vender vsaj gnado, de te prav pri-serčno, prav goreče in prav sta-novitno ljubimo!

O prečista Devica, naša dobrot-ljiva in ljubezniva Mati! tvoje neo-madežvano serce naj nam odpre ča-stito in presladko serce tvojiga bo-žjiga Sina Jezusa Kristusa. Amen.

Češenje Jezusa Kristusa v svetim rešnjim Telesu je cvetje lepšanja revnih cerkvá.

Pač slaba in nepopolnoma hvala bi bila bratovšini vedniga češenja sv. rešnji-ga Telesa, ako bi rekli, de je njen na-men le lepšanje revnih cerkvá, ali tudi, de bi bila to njena prva skerb.

Podpiranje revnih cerkvá obrodi res

veliko lepiga sadú: razodeva živo vero, vnema pobožnost in pogosto prejemanje sv. Zakramentov, da novo življenje duhovnim pastirjem po farah, kamor se darila pošiljajo; ali le češenje sv. rešnjiga Telesa mu ohrani to življenje, mu da rast in zadobi obilnost božjiga blagoslova. Darila, ktere bratovšina po farah revnim cerkvam razpošilja so le vnanje znamenja češenja sv. rešnjiga Telesa; pobožnosti in češenju pa le molitev življenje ohrani. Ako začne molitev pešati, peša precej tudi gorečnost in vnema za podpiranje revnih cerkvá v sercih tistih, ki so bili sicer podpora tega svetiga dela.

Te naše besede vsakdanja skušnja poterdi: Kjer namreč bratovšina za lepšanje revnih cerkvá ni sklenjena s češenjem sv. rešnjiga Telesa, si le počasi pomaga in nima toliko veseliga vspeha, kakor tam, kjer je s češenjem sklenjena. Torej je njeno pravo ime: bratovšina vedniga češenja sv. rešnjiga Telesa, ne pa bratovšina lepšanja revnih cerkvá.

Razlaganje

bratovšine vedniga češenja sv. rešnjiga
Telesa in lepšanja revnih cerkvá.

„Ljubezen Kristusova nas priganja.“

II. Kor. V, 14.

Jezus Kristus je v sredi med nami, de bi razlil čez nas vse zaklade svoje neskončne ljubezni, in vender moramo reči, de ga ne poznamo. Pustimo ga samiga še celo takrat, kadar je izpostavljen, de bi ga molili in sicer v časih, ko bi mogli neprenehama prositi njegoviga usmiljenja za sv. cerkev in za državo.

Sveto rešnje Telo je vedno nečast in zaničevanje terpelo in ga tudi še dandanašnji terpi od hudobije, krivoverstva, od božjih ropov in nevrednih obhajil; in mi kaj storimo, de bi to nečast in to zaničevanje popravili? —

Dalje, kdo bi verjel, de je veliko veliko farnih cerkvá po deželi, ki so tako zapušene in potrebne vsiga, kar se za spodobno opravljanja svetih skrivnost tirja, de nas pač spomnijo na revni Betlehemiški hlev. Marsikdo tega ne bo verjel, in vender je ta revšina gotova in žalostna resnica.

De bi se ta mlačnost do Jezusa Kristusa popravila, to zaničevanje zbrisalo, in tej revšini pomagalo, se je vpeljala ta družba ali bratovšina, ktere namen je:

1. Ljubiti in častiti Jezusa neprenehama v Zakramentu sv. rešnjiga Telesa in tudi druge za to vnemati.

2. Zadostovati za razžaljenje, ki ga Jezus v sv. Zakramentu terpi.

3. Njegovo česenje v sv. rešnjim Telesu; kakorkoli si bodi, množiti, posebno z lepšanjem revnih cerkvá po deželi, de se jim napravi, kar jim je za božjo službo in za opravljanje svetih skrivnost potreba.

Gospod je blagoslovil to delo ljubezni, zadostovanja in gorečnosti: Vnel je serca svojih vernih otrok, pridobil jih je s sladkostmi svoje gnade, de so napravo podpirali. Dal jim je spoznati, de hvaležnost do njega od njih tirja, de se za njegovo čast potegujejo in trudijo, de ljubezen z ljubeznijo povračujejo. „Vnel je v njih sercih ogenj svoje ljubezni, ktero je na zemljo prinesel.“ (Luk. 12.)

To pa ni bilo drugim poprešnjim koristnim napravam v škodo, ampak bratovšina jih je še celò vnovič oživila. Ljubezen do Jezusa Kristusa je vedno bila

in bo studenec in podpora vsih dobrih del. To skušnja uči: Ali se ne zajema in ne ponavlja pri sv. obhajilu, pri daritvi sv. maše, pri obiskovanji sv. rešnjiga Telesa neprenehama ljubezen Jezusova, ki vne-
ma duše, ktere so se mu popolnoma zročile za dobre dela in za usmiljenje? Ali niso to tiste duše, ki se s posebnim veseljam poprijemajo poduka revnih otrok, de jih za prvo sv. obhajilo pripravljajo, in de jih opominjajo lepe navade pogostiga prejemanja svetih Zakramentov ne opustiti? Ali niso te pobožne duše, ki pogosto k mizi Gospodovi pristopajo, ki so rade pri bolnikih, de jim njih stan zlajšujejo, jih tolažijo, in jih pripravljajo za zadnjo prejemo sv. Zakramentov? Ali niso te duše, ki jim je posebno mar za razširjanje sv. vere, in sv. nedolžnosti? Kdo daje usmiljene sestre in brate bolnim, revam, vojakam in jetnikom? Ljubezen do našiga Gospoda Jezusa Kristusa vse to dela! Naj neha češenje Jezusa Kristusa v sv. rešnjim Telusu, in vse te dobre dela se bodo spremenile: Nekatere bodo popolnoma zginile, nekatere bodo pešale in nekatere se bodo navzele posvetniga duha. Ljubezen zgine, če se ji nje

studenec zamaši. Kdor pa pobožnost do Jezusa v sv. rešnjim Telesu pomnoži, pomnoži tudi dobre dela, on namreč pomnoži častivce Jezusove, katerim je serčna potreba ljubezen z ljubeznijo povračevati, dobre dela z dobrimi deli plačevati. Kdor ljubezen do Jezusa pomnoži, vnema gorečnost, in z njo tudi dušno pomoč in zaupanje. Velikrat ni ravno dnarjev treba za dobre dela, ampak le gorečnosti; te gorečnosti pa tam ni, kjer ni prave ljubezni do Jezusa, ta ljubezen se pa drugod ne najde, kakor le v sercih, ki se redijo in napajajo z mesam in kervjo Zveličarjevo v sv. rešnjim Telesu. Iz tega vidimo, de bratovšina res podpira in redi vse dobre dela.

Poglejmo tedaj posamezne namene in dobičke te bratovšine.

I.

1. Udje bratovšine obljubijo Jezusa v Zakramentu sv. rešnjiga Telesa neprenehama ljubiti in častiti.

S terdnim prepričanjem, de češenje svetiga rešnjiga Telesa nar obilniši duhovniga sadu obrodi, ljubijo udje bratov-

šine posebno tako branje in premišljevanje, ki to sv. skrivnost zadeva in sad tega branja in premišljevanja: k sv. maši hoditi, pogosto sv. **Zakramente** prejemati, in Jezusa v sv. rešnjim Telesu obiskovati. De se na tej poti bolj in bolj vnemajo, je vsak mesec pri navadni bratovski maši pridiga od sv. rešnjiga Telesa. Naznačijo se jim vsi zakladi ljubezni božje, ki so v tem sv. **Zakramentu** zaklenjeni: zakladi milosti, razsvetljenja, moči, čednosti, tolažbe in zasluženja. Razlagajo se jim podobe stare zaveze, ki sv. rešnje Teleso pomenijo, postavim: drevo življenja v raji, kruh in vino, ki ga je Melkizedek daroval, mana, ki so jo Izraelci v pušavi jedli, velikonočno jagnje, ki so vse podobe sv. maše in sv. **Obhajila**. — **Odprejo** se jim vrata do premišljevanja skrivnost in čednost Jezusovih v sv. rešnjim Telesu; ker v podobi kruha in vina se nam pokaže njegovo življenje milosti in darovanja, življenje polno ponižnosti, ubožnosti, pokorsine, ljubezni in gorečnosti. Jezus je tukaj darovavec in daritev; je naš **Besednik**, naš **Prijatelj**, naš **Zdravnik**, naš **Gospod** in naš **Kralj**.

Za tem svetim premišljevanjem pri-

dejo združene molitve, daritev sv. maše, ktera se bere za ude bratovšine, mnoge sv. Obhajila in zadnjič molitve pred sv. rešnjim Telesam, za vsak mesec odločene ure.

Vse te vaje so pač pripravne in zmožne dušo bolj in bolj vterditi v delavni ljubezni, ktero Kristus v sv. rešnjim Telesu od nas tirja.

2. Udje bratovšine obljubijo in si prizadevajo tudi druge v ljubezni do Jezusa v sv. rešnjim Telesu vnemati.

Posebna in poglobljena pot ta namen doseči je, si prizadevati za razširjanje bratovšine; povzdigniti in oživljati po farah svete pobožnosti, ki so bile kdaj v čast sv. rešnjiga Telesa vpeljane; lepo nagovarjati take ljudi, ki zamorejo veliko pripomoči k povikšanju češenja sv. rešnjiga Telesa, de gredo, postavim, za slovesno procesijo i. t. d.

1. Ker so udje bratovšine prepričani, de se s tem delam Jezusu Kristusu v sv. rešnjim Telesu velika čast skazati zamore, si prizadevajo z vso gorečnostjo jo povsod vpeljavati in razširjati. Čutijo se vnete od ognja, ki ga je Jezus na zemljo

prinesel, in ki je želel, de bi se v vsih sercih vnel. Naglo se bo razširjala bratovšina, če si vsak prizadeva zbrati okoli sebe tako družbico vnetih častivcov Jezusovih. Kaj pač ne stori vse serčnost in stanovitnost! Veliko, veliko pobožnih ljudi je tudi še dandanašnji, in sicer v sredi med svetam, ki jih je le nekoliko podučiti treba, kaj je namen bratovšine, in precej se ji pridružijo.

2. Svete pobožnosti, ktere naj si udje po farah povzdigniti in oživljati prizadevajo, so: bratovšina sv. rešnjiga Telesa in zadnje Popotnice, molitve štiridesetih ur, vedno medletno (obletno) češenje, procesije ali obhodi, splošne in po posameznih farah i. t. d.

3. Udje bratovšine išejo druge lepo nago-varjati za to sveto napravo.

Nar veči in nar globokeji rana posvetnih ljudi današnjih dni, posebno po velicih mestih je, de se vsiga svetiga nekako bojé in se mu odtegujejo. To večidel od sramožljivosti pred svetam pride: Opušajo se sv. Zakramenti; kadar gredo bolnike previditi nihče ne spremlja Jezusa

v sv. Zakramentu; s procesijami ali obhodi ne hodijo, še manj pa s svečo v roki, ker jih je sram. Ta sramožljivost pred svetam je povsod število pravih častivcov Jezusovih v sv. rešnjim Telesu zmanjšala. —

O kolika sreča za bratovščino, če njene molitve, njena vdanost za Jezusa, njeno prizadevanje, in njen lepi izgled pobožnosti, serčnost, ki tako vpada in pobožnost, ki bolj in bolj omaguje, zopet vname, če zbudi tiste kristjane, ki imajo še sveto voljo, de tako število Jezusovih častivcov vedno bolj pomnoži, in jih z novo serčnostjo in gorečnostjo navdihne! In ravno to se sme od nje pričakovati. Ona si nabira udov in jih uči moliti v duhu in v resnici. Ti udje, vsi vdani Jezusu v sv. rešnjim Telesu, spoznajo za svojo dolžnost se obhodov vdeleževati. Tudi jih je veliko med njimi, ki ga z veseljem k bolnikom spremljajo. Oni ne gledajo, kaj svet pravi, in Gospod blagoslovi to njih lepo ravnanje in jim da veselo tolažbo, de tudi drugi njih izgled posnemajo, ker velikrat ni pomanjkanje vere, ki mnogo ljudi zaderžuje, ampak le serčnosti nimajo; ta serčnost pa je sad lepih izgledov. **Z** veseljem zamoremo reči, de

se je to v tolažbo vernim tudi že v naših krajih pokazalo.

II.

Gnani od ljubezni do Jezusa si prizadevajo udje bratovšine z vso gorečnostjo, kar je v njih moči zadostovati za vse, kar presladko Jezusovo serce v sv. rešnjim Telesu žali. —

Kar serce našiga ljubiga Zveličarja nar bolj žali, je, kakor se je sam pritožil, mlačnost toliko kristjanov, ki sv. Zakramente opuščajo, ali jim je pa, če se jih vdeležijo, premalo mar za čast Gospoda nebes in zemlje, de bi jo množili in se zanjo potegovali.

Ta samota, v kateri ga celo ob dnevih, ko je sv. rešnje Telo izpostavljeno, pustijo, njegovo serce nar bolj žali; sramožljivost pred svetam mu verne nar bolj zaderžuje in jih od njega odvrča, kadar gredo bolnike obhajati. Nečast in pohujšanje, ki se godi pred njegovim obličjem, mu britkost napravlja; oskrunjenje cerkvá in svetih posod, in zadnjič nevredne obhajila, silijo Jezusa, ki je sama svetost in čistost, priti v serce z greham omaževano.

Udje bratovšine si prizadevajo potolažiti Jezusovo serce s svojimi molitvami in s svojim češenjem, z vrednimi sv. obhajili in s svojo priserčno pobožnostjo, ki jo imajo za sv. rešnje Telo. Prizadevajo si to mlačnost oživiti, Jezusovo zapušenje, oskrunjenje in božje rope popraviti, za kar tudi svojiga bližnjiga, kolikor morejo, nagovarjajo in vnemajo. Dajajo si serčnost med sabo, pa tudi druge vnemajo, de naj se obhodov ali procesij vdeležijo. Ne le sami ga hodijo moliti po farnih cerkvah, kjer je v sv. rešnjim Telesu izpostavljen, ampak tudi svoje prijatle in sosede k temu nagovarjajo. Posebno pa ob shodih vsak mesec z veseljem svojo ljubezen do Jezusa očitno razodevajo, in čutljeje svojiga serca pred njim razlivajo. Z Jezusam, ki je Darovavec in Daritev, častiji nebeškiga Očeta; z Jezusam se zročujejo in darujejo njegovi pravici, de bi njegovo neskončno usmiljenje sprosil grešnikom, obilnost njegoviga blagoslova vsi sv. cerkvi posebno pa udam in dobrotnikom bratovšine.

Ali ta ura molitve, za ktero je toliko odpustkov dodeljenih, in ki je posebna dolžnost udov bratovšine, in edina pobož-

nost bratov in sester; pobožnost pravih častivcov sv. rešnjiga Telesa obsega vse, kar je s to presveto skrivnostjo v zvezi, in češenje in ljubezen do nje razodeva. Ker je pa vendar ta ura posebno odločena, je vsim udam sladka dolžnost, jo prav in natanko opravljati, kakor duh in namen bratovšine tirja.

III.

Udje bratovšine obljubijo Jezusa Kristusa v sv. rešnjim Telesu po vsi svoji moči častiti, in sicer posebno s tem, de podpirajo revne cerkve po deželi s potrebno pripravo za službo božjo in za opravljanje sv. skrivnost.

Trudijo se z vso gorečnostjo za to djanje ljubezni, vidijo namreč, de s tem častijo sv. rešnje Telo, dajejo tolažbo in serčnost služabnikom Jezusovim, skerbijo za božjo čast in za zveličanje duš, in za prid človeškiga rodu.

1. S podpiranjem revnih cerkvá skerbijo udje bratovšine za češenje sv. rešnjiga Telesa. —

Gotovo, velika čast se skaže Jezusu v sv. Zakramentu, če se njegovo stanovanje na altarji spodobno olepša. O kaj so vse prvi kristjani darovali, ko je bi-

la sv. cerkev preganjana, de so se zamogle svete skrivnosti spodobno opravljati! Ko je pa **Konstantin Veliki** sv. cerkvi mir dal, so se jele hiše božje množiti in s posebnim veseljem lepšati. Potem pride srednja doba s svojimi lepimi in velikimi cerkvami, ki so nam večne znamenja žive vere v **Jezusa Kristusa**. Pozneje, ko je bila sv. vera **Jezusova** premagala svoje krivoverske sovražnike v **16. stoletji**, kolika je bila takrat gorečnost vernih, nove cerkve zidati, jih lepšati in jih s spodobno častjo obdajati, kar je spričevalo vneto ljubezen do **Jezusa**!

Bratovšina skerbi za vnanjo spodobnost službe božje, ker spozna, de jo duh sv. cerkve tirja. Ona spozna, de je treba počutke spodbudovati, in de po njih sv. vera veliko lagljeje do serca pride; ona živo spozna, de bi bilo gerdo verovati resnično pričujočnost **Božjo** med nami in zraven manj skrbeti za njegovo stanovanje, kakor za svoje nar slabji stanice. **Bratovšini** daje posebno serčnost in sladko tolažilo, de si zamore reči, de pokaže ona sama in vsaki njenih udov **Bogu** svojimu **Zveličarju** znamenje svoje ljubezni po vsih farah, kamor se razpošiljajo nje-

ni, akoravno le majhni darovi, in de daje svojim bratam in sestram lep izgled svoje vere.

Iz tega se vidi, de je le malo pobožnih naprav, de bi tako deleč segale in toliko dobriga sadu obrodile. Kaj bi še le bilo, ko bi bratovšina več pomoči imela? Koliko dobriga bi ona storila, ako bi, postavim, zamogla darovati revnim cerkvam podobe Matere božje, ki jih v toliko cerkvah ni, ali so pa take, de človeka serce zaboli, če jih pogleda; ali ko bi jim mogla darovati sv. križeve pote, za ktere se zelo priporočajo in ki toliko lepiga sadu obrodijo; ali monstrance, de bi lepši imeli pri obhodih, kadar je izpostavljeno sv. rešnje Telo in ob velicih praznikih, kar serca vernih posebno vne- ma in za dobro nagiba i. t. d.

2. S podpiranjem revnih cerkvá daje služabnikom Gospodovim tolažbo in serčnost. —

Kaj zamore praviga služabnika Jezusoviga bolj žaliti, kakor če vidi službo božjo vso zanemarjeno? S kom hoče verne spodbudovati, če jih ne bo s slovesnostjo, ali vsaj s spodobnostjo cerkvenih opravil, tam kjer vsiga manjka? Ali ni

zanje žalostno če pomislijo, de slabe verne skušnjave motijo, de začno slabo misliti od svete vere, ker vidijo njene altare vse prazne in brez kinča, in mašnike v obnošeni obleki? Ali ne terpi škode zavolj tega vera v pričujočnost Jezusovo v sv. rešnjim Telesu? Dalje, s koliko hvalenostjo prejmejo častiti duhovni pastirji darove, ki se jim od bratovšine pošiljajo? kako zvesto obljubijo, de bodo goreče in obilno za dobrotnike molili, posebno pri daritvi sv. maše. Njih zahvalne pisma so polne takih tolažljivih obljub.

3. Podpiranje revnih cerkvá razodeva skerb za božjo čast in za zveličanje duš.

Predobro znana in očitna nadloga naših časov je, de sv. vera peša, de mlačna postaja in umira. To mlačnost zatirati in namest nje gorečnost v sv. veri buditi, se pač pravi za božjo čast in za zveličanje duš skerbeti! Skerb za lepšanje revnih cerkvá pa ravno to vero in gorečnost vnema pri tistih, ki milošnjo dajejo, in za cerkve delajo, in pri tistih, ki sad teh darov in tega dela uživajo. Ko po vaseh te darila prejmejo, si pravijo: Glejte, kaj delajo za sv. rešnje Telo in

v kaj svoj prosti čas gospé po mestih obračajo! Ta misel spodbada in sili priprostiga kmeta, de začne spoštovati pričujočnost svojiga Boga, ker vidi, de ga taki častijo, katerih izgled ga vedno tako mogočno vnema. Veliko duhovnij je, kjer so se začeli sv. Zakramenti bolj pogosto prejemati, odkar so teh daril dobili. Z bolj pogostimi prejemanjem sv. Zakramentov so pa tudi vse čednosti novo cvetje pognale. Če se v zapisnike bratovšine pogleda, se vidi, koliko dobriga sadu te darila obrodijo.

4. Podpiranje revnih cerkvá je zadnjič v blagor vsimu človeškemu rodu.

Blagota ljudstev in njih nar lepši zaklad je sv. vera. Ona jih vedno boljša, tolaži in podpira, tudi kadar jih nar hujši zgube zadenejo. Če se jim sv. vera vzame, zgubijo vso brambo zoper greh in vso moč in serčnost za čednost; s tem se razdražijo zoper vso človeško družbo. Iz vsiga, kar smo ravno govorili od lepšanja in podpiranja revnih cerkvá za povzdigo službe božje se pa vidi, de to sv. vero zelo oživlja in torej za blagor človeškiga rodu veliko pripomore.

De bi verne od te sv. naprave od-

vračal, si naš dušni sovražnik in nasprotnik vsiga dobriga veliko prizadeva; tako postavim, pravi: Bratovšina je nova naprava, ali preuredba. Kaj pa je, ko bi tudi bila? ali se mora zato zametovati? Ali mar Gospod ne more v novih potrebah nove pomoči poslati? Ali se ni to godilo v poprejšnjih časih in se ne godi tudi še dan današnji? Naša sv. mati katoliška cerkev, ktero sveti Duh vlada in varuje, ali ne vpeljava sama novih molitev in gorečih pobožnost? še celo nove rede in bratovšine po potrebah časa in po družih okolišinah vstanovlja. In de pri tej skrivnosti ostanemo: ali ni ona sčasoma dovolila in poterdila, zdaj praznik sv. rešnjiga Telesa, potem obhode, vedno češenje, dalje molitve štiridesetih ur, bratovšine sv. rešnjiga Telesa, in njegoviga deljenja, pobožnosti, kakoršnih v začetku svete cerkve ne najdemo?

Ali je pa mar to kaj noviga, de se sv. rešnje Telo večkrat, in delj časa moli, in de se drugi za to češenje vnemajo? Ali je to kaj noviga, de si med sabo serčnost dajajo, in de so vneti za povikšanje češenja sv. rešnjiga Telesa, za slovesnost obhodov, za obiskovanje in za

bratovšine presvetiga Zakramenta? Ali ni to še celo serčna potreba in sveta dolžnost za vsaciga, kdor Jezusa spozna in ljubi? Skerbeti za spodobnost božje službe, podpirati revne cerkve s tem, kar jim je za opravljanje božjih skrivnost potreba, nekoliko milošnje dati, in kako uro za Jezusa delati, ki tudi v nar revniši farni cerkvi prebiva: ali to bi se kaj noviga imenovati smelo? Pač novo je res za take cerkve, ki jih vojska oropa, ali kakšna druga nesreča zadene, in kjer jim mlačnost v sv. veri ali pa prevelika revšina nič pomagati ne more ali noče! V prvih časih keršanstva so si kralji in cesarji v čast šteli, de so mogli lepšati hiše Gospodove: Koliko pobožnih žen kraljeviga rodu je z lastnimi rokami delalo cerkveno obleko? — Pa kaj bi zagovarjali in hvalili bratovščino, ktero toliko škofov poterdi in priporoča in kateri so sv. Oča papež toliko odpustkov dodelili! Vender smo to omenili, de verni, ki so le malo podučeni, in se od vsaciga naglo v zmoto zapeljati dajo, nobeniga izgovora imeli ne bodo!

O zatorej, blagor vam, ki ste tako srečni, de ste udje te bratovšine, ki je

tako bogata z duhovnimi zakladi! Lepi poklic imate v ljubezni do Jezusa v pre-svetim Zakramentu vedno bolj in bolj rasti in tudi druge k temu nagovarjati; poklicani ste, popravljati nečast, ki se mu godi, in ga častiti v sv. rešnjim Telesu. Gospod bo vaše prizadevanje blagoslovil, podpiral in vedno bolj in bolj razširjal, ni se vam bati, de se le vi v gorečnosti ohranite, de ostanete vedno združeni, po postavah in po duhu bratovšine. Združena moč bo dajala temu življenje in moč, razširjanje in stanovitnost; ona stori, de so vsi kakor eno telo, kteriga le en duh navdaja.

Koliko veselja daje misel, de se toliko in toliko ljudi pri nas in v družih krajih v serčni ljubezni do Jezusa v njegovim sv. sercu združi in ga prosi, de bi v dobrim in v ljubezni do sv. rešnjiga Telesa vedno bolj in bolj rastli! de bi mu zadostovali in popravljali nečast, ki se mu v svetim Zakramentu godi, de bi dajali vsak po svoji moči darove za revne cerkve in zadnjič, de se združeno eden drugiga priporočijo dobrotljivosti Jezusovi in njegovimu usmiljenju!

De se ta edinost, ki je do zdaj bra-

tovšini toliko vspeha dajalo, in ki se sme edinost serca in djanja (vnanje in notranje djanje bratovšine) imenovati, vedno ohrani, se je treba terdno njenih postav deržati, kakor so od škofa poterjene.

O kdo bo popisal ljubezen dobrotljiviga Jezusa do takih pobožnih duš, ki so v sredi mlačnosti in hudobije svetá vse ljubezni vnete za sv. rešnje Telo! Kdo zamore izreči blagote in zaklade gnad, ktere on razliva čez tiste, ki gorijo za njegovo čast in se zanjo potegujejo!

Pomoči Marije prečiste Device so ravno tako zagotovljeni: Koliko dopadajenja ima pač ta dobra in ljubezniva Mati nad dušami, ktere vidi vse goreče za čast njeniga božjiga Sina! kako ljubeznivo pač ona zanje skerbi!

Angelji božji, ki Jezusa v nebesih, pa tudi v sv. rešnjim Telesu molijo, se z neskončnim veseljem pridružijo bratom in sestrám družbe, in nosijo njih češenje pred božji tron, ki mu je slajši, kakor duh nar prijetniših darov.

Razlaganje.

shodov, ktere bratovšina pervi četer-
tik vsaciga mesca praznuje.

„Pridite, hitro se zberite!“ Ezech. 39, 17.

Jezus je enimu svojih zvestih služabnikov razodel neskončne zaklade svoje ljubezni, ki jih ima v svojim svetim sercu, in ki jih želi razliti čez ves človeški rod; ves ginjen mu je rekel: „Serčno želim češen in ljubljén biti od ljudi v sv. rešnjim Telesu!“

Bratovšina vedniga češenja ima namen ljubimu Zveličarju to željo spolniti in si po vsi moči prizadeva, de bi to doseгла; ali treba je, de se ta njena gorečnost vedno bolj razširja in vnema, torej se mora vedno v duhu, ki jo oživlja, ponavljati, kar se gotovo zgodi, če si udje prizadevajo, de pridejo vsak mesec k shodu, kteriga bratovšina praznuje; ker reči se sme, de ti shodi so duša vse naprave. Zatorej prosimo vse brate in sestre in jih zarotimo pri ljubezni Jezusuvi, de naj radi k tem shodam pridejo! Če živo premislijo duhovni sad, kteriga zadobijo pri teh shodih, jih pač ne bodo

zamujali, brez posebniga zadržka. Dar, ki ga prinesejo v prid bratovšine, jih bo vnemal, in njih gorečnost oživiljal. Gospod pa jim bo njih prizadevanje obilno povernil.

Duhovni sad, ki se pri teh shodih dobiva.

1. Gospod posebno ljubi duhovne, svete zbirališa. „Kjer sta dva ali kjer so trije v mojim imenu zbrani, sim jest v sredi med njimi“, pravi Jezus sam. (Mat. 18.) On je med njimi z obilnostjo svojiga usmiljenja. Molitve, ktere se mu v zbirališu darujejo, so mu posebno dopadljive, zavolj združenja in ljubezni, ktero imajo med sabo; te molitve so mu pa tudi v posebno čast, ker očitno in slovesno pokažejo in spričujejo našo ljubezen do njega, in očitno zadostujejo za nečast, ktero mu hudobija po svetu napravlja.

2. V teh shodih udje ponavljajo in vnemajo svojo notranjo gorečnost in ljubezen do Jezusa. Kraj, kjer se bratovšina zbira, je kakor ognjiše, kjer naš Zveličar vnema naše serca za svojo ljubezen. „Izvolil in posvetil sim to mesto, pravi on, de je moje ime ondi na večno, in

de ostanejo moje oči in moje serce ondi vse dni.“ (2. Kron. 7.) — Posebna gnada je sklenjena s pridigo, ki je ob shodih v čast sv. rešnjiga Telesa: Ona ponovi duha in mu da novo moč, ker ona nam razode ne čudeže, ktere sv. rešnje Telo dela, lepi sad, ki ga bratovšina povsod obrodi in nam pokaže pripomočke, s kterimi naj jo razširjamo in podpiramo, de bo vedno bolj in bolj rastla. Daritev sv. maše, ki se za bratovšino daruje in ki je posebno v prid tistim, ki so pri njej, ima, kakor nas sv. vera uči, neskončno vrednost; svete obhajila in molitve bratov in sester so prijeten glas sercu Jezusovimu, ki ga rad usliši, posebno za tiste, ki so pričujoči, zadnjič ima tudi malo darilce, ki se med presvetim opravilam in vpričo Jezusa podeli, posebno vrednost pred njegovim obličjem.

3. Tisti, ki so pri shodih vsak mesec, dajejo bratovšini posebno serčnost; pokažejo namreč s to svojo pridnostjo, de jo zelò spoštujejo, in de visoko cenijo njene mnoge vaje in pobožnosti. Bratovšini pa serčnost dajati je velika dobrota za mnogo ljudi, ker jih za dobro vnema, in podpira se s tem lepa naprava, ki ima

namen Jezusa Kristusa v sv. rešnjim Telesu posebno častiti. Ljube duše, ki gorite za razširjanje bratovšine! ve darujete svoje serčno zadostovanje Jezusu in ste srečne, ker z razširjanjem Jezusove časti in z vnemanjem vernih za njegovo ljubezen zadobite tudi same zase neskončno velik dobiček.

4. Shodi ob vsakim mescu, če se prav in lepo obhajajo, so mogočen pripomoček, s katerim se tudi taki za bratovščino pridobijo, ki je zadosti ne poznajo; čutijo se namreč vnete za pobožnost, za katero toliko družih gori. Torej kdor rad k tem shodam pride, opravlja tako rekoč apostoljsko službo, ker Jezusu duše pridobiva.

5. Za vodja bratovšine ni večiga veselja, kakor če vidi, de pobožnosti bratovšine, ki jih vodi, dopadejo in de se obilno obiskujejo. To je zanj nar veči plačilo na zemlji. To mu je znamnje spoštovanja in hvaležnosti, katero mu udje skazujejo, de radi in z veseljem storijo za kar on skerbi, kar jih uči in kar jim priporoča. Od druge strani pa bi ga gotovo žalilo in mu britkost napravljalo, ako bi vidil, de zavolj zanikernosti pri shodih vsa bratovšina omaguje in mlačna postaja.

Gospod naj jo vedno ovaruje te nesreče! Naj on čuje nad njo in naj ji dodeli vedno vnetih udov, de jo z gorečnostjo in z darovi podpirajo!

6. **K** vsimu temu pristavimo še obilni blagoslov, kteriga Jezus vsim tistim osebam in družinam obljubi, ki pripomorejo k razširjanju njegoviga spoznanja, njegove ljubezni in njegoviga česčenja v Zakramentu sv. rešnjiga Telesa; ker ne smemo pozabiti, de posebni namen, kteriga je Jezus Kristus imel, ko nam je razodel neskončne zaklade ljubezni, ki njegovo sv. serce navdajajo, in ko je vernim toliko dobrot obljubil, je bil, de bi ga častili in molili v sv. rešnjim Telesu in popravljali nečast, ki se mu godi v tem presvetim Zakramentu.

To je poglobitni sad in tudi močni nagib, ki mora vodja in ude vnemati za živo 'gorečnost ob shodih bratovšine, ki jih vsak mesec obhaja, de si prizadevajo po vsi svoji moči to pobožnost vedno bolj spodbudljivo narediti. Verh vsiga tega pa, kar smo do zdaj slišali, ako nam ni to zadosti, de bi pridno k shodam hodili, poslušajmo še Jezusa samiga, ki nam svoje serce kaže in pravi: „Poglejte mo-

je serce, ki je tako močno ljudi ljubilo, in za vso to ljubezen namest hvaležnosti od njih veliko le nehvaležnost dobivam, ki mi jo s svojo nespodobnostjo, s svojimi božjimi ropi, s svojo mlačnostjo in s zaničevanjem svetiga rešnjiga Telesa napravljajo!... O hrepenite in prizadevajte si vsaj vi, me v presvetim Zakramentu počastiti, vi ki ste se v ta namen združili; pritecite skupaj, vnemajte se med sabo vsak mesec, pridite, išite si stanovitnosti pred mojim sv. altarjem in napolnil vas bom z obilnostjo svojiga blagoslova!“

Ljubi bratje in sestre, poslušajte Jezusov glas! O de bi pač bile vaše zbirališa vedno večji, de bi vašo gorečnost vnemale, bratovšini serčnost dajale, verne spodbudovale, de bi bile vodju v tolažbo in vam neusahljiv studenec obilnost božje gnade. Premislite, de vspeh bratovšine, ki toliko dobriga storiti zamore, mnogo pomoči od tod dobiva, de ste vi goreči in vneti ob shodih, ktere bratovšina vsak mesec obhaja. Zarotim vaš še enkrat pri ljubezni, ki jo imate za Jezusa in pri vsih dobrotah, ktere vam on v sv. rešnjim Telesu neprenehama deli, zarotim vas, skazujte mu svojo hvaležnost

s tem, de radi hodite k shodam, ktere bratovšina vsak mesec obhaja!

Zročenje svetimu rešnjimu Telesu.

„Ljubezen Kristusova nas priganja.“ (2. Kor. 5.)

— „Pridite, molimo, in padimo na tla, in jokajmo pred Gospodam!“ (94. Ps.)

S tem darovanjem ali zročilam sv. rešnjimu Telesu se kličejo in vabijo vse pobožne in vnete serca, ktere resnično hrepenijo se Jezusu v presvetim Zakramentu ljubezni zročiti in po vsi svoji moči zadostovati za razžaljenja, ktere on terpi.

Zavolj tega se vsi združijo v svetim Jezusovim sercu in sklenejo, se med sabo spodbudovati z gorečnostjo svoje združene molitve in z lepimi izgledi, de bi se ljubezen do te neskončne skrivnosti v njih sercih vedno bolj in bolj vkoreninila.

Kdor ta sklep stori, se prepriča, de goreča ljubezen do Jezusa v sv. rešnjim Telesu je duša in nar močnejši podpora prave keršanske pobožnosti. Dalje, s tem Jezusu njegovo priserčno ljubezen povračujejo, de naredijo s svojim božjim Gospodam tako rekoč pogodbo in zvezo, in de mu prav terdno obljubijo, nikdar nič

ne zamuditi, s komur bi po naukih sv. vere ljubezen do sv. rešnjiga Telesa razodevati zamogli.

S tem izročilam se udje bratovšine med sabo zavežejo, de hočejo družbi vedniga češenja in lepšanja cerkvá v djanji pomagati in biti njeni delavni udje.

Zavežejo se tudi posebno, de hočejo zvesto, in, kolikor jim bodo njih dolžnosti pripustile, k daritvi sv. maše hoditi; de se hočejo ondi vedno spodobno in pobožno vesti, in v vsim obnašanji lep izgled dajati, tudi v tem, kako se mora spodobno klečati, in kako se pred sv. rešnjim Telesam priklanjati.

Dalje obljubijo, de bodo k mizi Gospodovi le spodobno pripravljeni pristopali, s takim zaderžanjem in tako v duhu zbrani, de bodo vsakimu, kdor jih bo vidil, lep izgled posnemanja.

Srečne se bodo šteli, če jih bo nagib gnade, potem ko so okusili sladkost božjih darov in spoznali potrebe svojiga serca, vabil in vlekel pogostama sv. Obhajilo prejemati. Vidili bodo, de sad svetih obhajil se vedno ravna po pripravi, s katero naše serce k mizi Gospodovi pristopi. Oni ne bodo precej iz cerkve hi-

teli, ampak njih zahvala bo vsaj četer-tinko ure terpela.

Srečne se bodo tudi šteli, če bodo od svoje strani in po svoji moči kaj pripomogli k povikšanju veličastnih slovesnost in častitih praznikov, ki so posebno v čast sv. rešnjiga Telesa vpeljani. Boječnost in sramota pred svetam jih ne bo zaderževala hoditi za Jezusam, kadar ga ali k bolnikom v zadnjo Popotnico ali pa v zastavo njegoviga blagoslova v obhodih nosijo.

Zapisani v bukve bratovšine vedniga češenja se bodo imenovali nar bolj vnete in nar bolj pogostne in pridne častivce sv. rešnjiga Telesa in ne bo jim Jezus Kristus pri molitvah štiridesetnih ur zapušen v svojim svetiši z žalostnim sercam očital kakor nekdej svojim trem zaspanim učencam: „Tako niste mogli eno uro z menoj čuti?“

Ali to jim ne bo zadosti, de se sami sebe darujejo presvetimu Zakramentu: prizadevali si bodo biti aposteljni in vneti razširjavci češenja sv. rešnjiga Telesa. Ravno tako bodo z veseljem, ko bi jim bilo tudi sitno, ali bi jih kaj veljalo, revne in zanemarjene otroke, ki nauka po-

trebujejo in se je zelo bati, de bi zavolj svoje velike nevednosti perviga sv. obhajila po nevrednim ne prejeli, de jih ali sami podučujejo, ali druge za ta poduk naprosijo.

Tudi za bolnike imajo posebno skerb: Po izgledu ljubiga Zveličarja, ki se v sv. Zakramentu svoje ljubezni neprenehama daruje vsakimu, kdor pod težo britkost in težav zdihuje, tudi oni obiskujejo svoje brate v njih terpljenji in spolnijo svojo dolžnost ljubezni s tako vdanostjo in ljubeznivostjo, kakoršna le v svetim rešnjim Telesu keršanskim dušam izvira.

Udje, ki se tako svetimu rešnjimu Telesu darujejo, najdejo torej v tem mogočen pripomoček v pravi čednosti rasti, jo v sebi ohraniti in si s tem zaslužiti obilniši nebeške gnade. Udje duhovniga telesa Jezusoviga živijo njegove božje življenje, živijo le za njegovo čast v svetim rešnjim Telesu. Po nasprotnim vdeleženji vsih dobrot jim pridejo v prid vse dobre dela, kar se jih v bratovšini stori. V svojih molitvah se eden družiga priporočajo dobrotljivimu Zveličarju. Zadnjič dajo lep izgled in serčnost vernim, ki vidijo njih spoštovanje in njih ljubezen do Zakramenta sv. rešnjiga Telesa.

Molitev za izročenje Jezusu Kristusu v sv. rešnjim Telesu.

Na kolenih pred tvojimi nogami, o presladki Jezus! in gnan od serčniga hrepenenja ti tvojo ljubezen povračevati, se ti darujem in posvetim popolnoma vsiga v Zakramentu sv. rešnjiga Telesa. — Moja želja, moj nepremakljivi sklep je, te častiti v tem Zakramentu ljubezni in skrbeti, de bi te tudi drugi častili. Zatorej te ponižno prosim zavolj tvojiga presvetiga serca, sprejmi dobrotljivo v daritev polno prijetniga duha ta moj sklep, ki ga pred tabo storim; in ker si mi dal gnado hrepenenja ti ga darovati, ne odreci mi je, ga tudi spolnovati do svojiga zadnjiga zdihljeja. Amen.

Mehlinški škof so sto dni odpustkov vsim in kolikorkrat to molitev ponovijo, podelili 5. prosenca leta 1859.

Trinajsto poglavje.

Od daritve svete maše.

Velikonočno jagnje je bilo eno nar imenitniših podob neskončne skrivnosti sv. rešnjiga Telesa v stari zavezi, ker je bilo pri Judih skrivnost in daritev: skrivnost, ker so ga jedli med posebnimi svetimi šegami; daritev, ker so ga Bogu darovali. Ravno tako je tudi Jezus svoji sv. cerkvi dal svoje presveto Telo, de ji je skrivnost in daritev: kakor skrivnost ga verni v hrano svojih duš uživajo; kakor daritev ga mašniki na altarjih za vso sv. cerkev Bogu darujejo.

Vsaka vera, bodi si kriva ali prava, kar jih je bilo od začetka sveta, je imela svoje daritve, ktere je štela med poglavitne, imenitne in potrebne dele svojiga božjiga češenja. Izraelsko ljudstvo, ki je pred prihodam našiga Gospoda Jezusa Kristusa samo pravo vero imelo, ker je samo praviga Boga molilo, je imelo več razločnih daritev, kakor se bere v Mojzesovih bukvah; ali sv. Pavel jih slabe in revne imenuje, ker niso mogle grehov zbrisati in ne gnade dodeliti. Edina da-

ritev nove zaveze je v vsih svojih zadevah popolnoma; zavolj tega jo David imenuje daritev pravice, ker ima Pravičniga vsih pravičnih, Svetiga vsih svetih, namreč Jezusa Kristusa v sebi, ki je zgolj pravica in svetost, ker on opravičuje verne sam iz sebe, ko svojo gnado v njih serca vliva, in jim svoje druge dari dodeljujejo. In res, kakor je daritev nar imenitniši del, duša in zapopadek vsake vere, in kakor je naša sv. vera med vsimi, kar jih je kdaj bilo, nar svetejši, mora tudi za česenje božje nar imenitniši in nar častitljivši daritev imeti. Poglejmo torej častitljivost te daritve in namen, zakaj je bila postavljena:

I. Daritev sv. maše je v resnici ravno tista, kakor daritev na križi.

Pred vsim drugim se mora v koreni pokazati, de je daritev sv. maše, to je daritev nove zaveze, resnično ravno tista, ki je bila na križi darovana; ne ločite se med sabo v družim, kakor le v vnanim opravljanji in v nekterih okolišinah. Sv. Janez Krizostom pravi: „Naš

vikši duhoven je ravno tisti, ki je daroval daritev, s katero smo očišeni (samiga sebe namreč na križi); to je ravno tisti dar, ki ga mi zdaj darujemo, tako, de je to ena in ravno tista daritev.“ — Sv. Cezari, veliki Arelaški škof, piše: „Preden nas je naš Gospod s pričujočnostjo svojiga Telesa zapustil, in se častito v nebesa povernil, je bilo treba, de nam je to svoje Telo in svojo kri dal in zapustil v neskončni in nar svetejši skrivnosti svoje sv. cerkve, de bi vse dni častili neskončno ceno svojiga zveličanja, katero je enkrat daroval na altarji križa“.

Nebistvine znamnja, po katerih se daritev sv. maše od daritve na križi loči, so, de je bila daritev na križi vidna, očitna in kervava, de je bila le enkrat darovana, ker je bilo s tem preobilno zadosteno za greh; daritev sv. maše pa je nevidna, skrivnostna, nekervava, in se vsak dan ponavlja: daritev vdeležvanja, daritev spominja in v ta namen postavljen, de se zamore vsak posamezen vdeleževati zasluženja in moči te perve daritve, in de nam jo nadomestuje.

II. Sveta maša je nar imenitniši skrivnost, in Bogu nar prijetniši daritev.

Daritev sv. maše je nar veči in nar častitljivši skrivnost sv. cerkve, in Bogu nar prijetniši dar, ki ga nar bolj časti, kar mu zamoremo darovati v vsi neskončni večnosti; in sicer prvič zavolj tega, kar se mu tukaj daruje, namreč naš Gospod Jezus Kristus, Bog in človek skupaj, edinorojeni Sin Boga Očeta, neskončno popolnoma in v vsim svojim bitji neskončno častit, čigar daritev je Bogu bolj prijetna, kakor brezštevilni svetovi, napolnjeni s kerubini in serafini. Drugič zavolj tega, ker je njen prvi in pravi darovavec Jezus naš Gospod; kadar namreč kakšin duhoven sv. mašo bere, jo naš Gospod Jezus Kristus sam opravlja, ki se vnovič daruje in po njegovih rokah daje svojimu nebeškemu Očetu. Zatorej se tudi imenuje večniga duhovna, ker vedno ponavlja in opravlja svojo daritev. Očitno se vidi, de besede pri sv. maši: „To je moje telo“, s katerimi se ta skrivnost opravlja, niso mašnikove, ki je človek in ne spremeni podob v svoje telo in svojo kri, ampak v telo in kri Jezusovo, v čigar

imenu mašnik te besede izgovarja. Zatorej pravi sv. Janez Krizostom: „Ni človek, ki daritev, to je kruh in vino, v telo in kri Jezusovo spremeni, ampak Jezus Kristus sam je, on ki se je za nas daroval; mašnik opravlja daritev, ali božja moč in milost vse to dela; on pravi: „To je moje telo“ in te besede daritev spremenijo.“ — Sv. Tridentinski zbor naznani to s temi besedami: „Daruje se zdaj na naših altarjih po rokah mašnikov ravno tista daritev, ki se je nekdanj na altarji križa sama darovala“, namreč Jezus, naš Zveličar.

Iz te resnice moramo povzeti in skleniti, de je daritev sv. maše kaj tako imenitniga in božjiga, de preseže deleč vse čednosti in vse dobre dela in zasluženja angeljev in ljudi, Kraljice nebes in zemlje Marije čiste device, vso zahvalo in čast in vdanost, kar jih je bilo kdaj Bogu darovanih, in kar se mu jih bo darovalo vekomaj; če pride k temu še vse češenje, kar mu ga zamorejo dati vse mogoče stvari, bi mu vse to nikdar ne bilo tako prijetno in bi ga toliko ne častilo, kakor ena sama sv. maša; ker daruje se, kakor smo slišali, naš Gospod Jezus Kri-

stus sam svojimu nebeškemu Očetu, in ga z njo časti, hvali in povikšuje, in to mu je neskončno dopadljivo zavolj njegove velike popolnamasti, ki jo ima pred vsimi stvarmi, ki ne morejo tega storiti, ne posamezne in tudi vse skupaj ne.

III. Daritev sv. maše je v posebno čast Jezusa Kristusa, in v prid svete cerkve.

1. Sveta maša je daritev, ki našiga Gospoda Jezusa Kristusa močno časti in zveseljuje že po njegovi človeški naravi, ker on vidi, de se njegovo nar veči hrepenenje, namreč povikševanje časti njegoviga nebeškiga Očeta, s to daritvijo nar bolj popolnoma spolnuje; ker vidi, de se njegovi boji in njegove zmage, in kar mu je bilo nar dražjiga, namreč njegovo terpljenje in njegova smert, s katero je poravnal naše zadolženje pri Bogu, odrešil človeški rod, razdjal moč oblastnika peklenkiga brezdna, v daritvi sv. maše vedno ponavlja, ne le v podobi, ampak v resnici, v ravno tisti daritvi, le kri se v njej ne preliwa; to pa še toliko bolj, ker se vidi, de je nar veči čast in nar veči veselje za našiga Gospoda Jezusa Kri-

stusa, če vidi, de njegovo terpljenje ni bilo zastonj, in de njegove dela niso brez sadu; de ni zastonj človek postal, terpel in umerl; tudi se ne moremo nikakor bolj obilno vdeleževati njegoviga zasluženja, kakor v skrivnosti sv. rešnjiga Telesa, naj se vzame kakor Zakrament, ali kakor daritev, ker gotovo je, de ima naš Gospod Jezus Kristus nar veči veselje prebivati v tej sv. skrivnosti.

2. Daritev sv. maše častiljivi cerkvi, to je, zvoljenim v nebesih, dela več veselja, kakor vse drugo, kar imamo na zemlji; vernim dušam v vicah, ali terpeči cerkvi, grozno veliko pomaga, in je v obilen prid sv. cerkvi, ki se še vojskuje, to je, nam vernim na zemlji.

IV. Daritev sv. maše je daritev češenja.

Daritev sv. maše, ki je ravno tista, kakor daritev na križi, nadomestuje vse daritve stare zaveze; ona dopolni vse njih namene, in sicer neskončno bolj popolnoma, kakor one same:

1. Ona je nar bolj popolnoma daritev hvale in češenja, ker ona neskončno

časti Boga Očeta, ki mu našiga Gospo-
da Jezusa Kristusa daruje.

Neka duša, polna ljubezni božje in
vsa vneta za njegovo čast, je rekla: „Že-
lim, de bi z vsako svojo besedo in z vsa-
kim svojim zdihljejem zamogla vstvariti
neskončno veliko svetov polnih angeljev,
še vse bolj popolnoma, kakor so zdaj v
nebesih, de bi Boga slavili, častili in mu
hvalo prepevali“. In Bog ji je razodel,
de ji je mogoče to veliko častitljivši in
neskončno bolj popolnoma storiti pri da-
ritvi sv. maše, kjer Sin božji svojimu ne-
beškemu Očetu tako častitljivo in tako po-
polnoma daritev daruje, de mu je enaka
v vsi njegovi velikosti in neskončni imenit-
nosti, in de mu daje toliko hvale in časti,
kolikor je sam zasluži.

V. Daritev sv. maše je daritev zadostovanja.

Daritev sv. maše je daritev zadosto-
vanja, ker je po naukih sv. vere ravno
tista, ki je bila darovana na križi, in je
zbrisala grehe vsiga sveta s kervjo Je-
zusovo, ki je bila na njem prelita in ki
je plačala vse, in sicer preobilno, kar smo
bili pravici božji zavolj njih dolžni. Dari-

tev sv. maše nas napaja z dobrotami, ktere nam je daritev na križi pridobila. Sv. Janez Krizostom pravi: de angelji božji vedno za nas prosijo, posebno pa med sv. mašo, ter piše: „Angelji se vklanajo pred svojim Gospodam, in arhangelji ga molijo; oni hrepenijo po tem trenutku; ker čas te svete daritve jim je posebno prijeten; kakor ljudje, ki pridejo z oljkinimi vejami pred kralja, imajo navado se priklanяти in pogled teh vej kralja k usmiljenju nagiblje: ravno tako prosijo angelji namest oljkinih vej za človeški rod, kadar se daruje Telo našiga Gospoda Jezusa Kristusa, ravno tako, kakor de bi rekli: „Prosimo te, o Gospod, za tiste, ktere si tako neskončno ljubil, de si za njih zveličanje rad svojo kri prelil in smert zanje preterpel; prosimo te, za tiste, za ktere si svojo kri prelil in svoje telo daroval“.

VI. Daritev sv. maše je daritev zahvale.

3. Daritev sv. maše je daritev hvalenosti. S to daritvijo prinesemo Bogu spodobno zahvalo za dobrote, ktere nam je dodelil. Zatorej se ta skrivnost imenuje

skrivnost hvaležnosti (eucharistia), ker je po besedah Origenovih, znamnje in podoba zahvale in hvaležnosti, katero Bogu skazujemo. Sv. Janez Krizostom pravi, ki te besede razlaga: „Ta častita in nam v zveličanje dana skrivnost, katero opravljamo, se imenuje daritev zahvale, ker nam je v spomin veliko veliko dobrot; in zatorej je tudi naš Gospod Jezus Kristus, ko jo je postavil, svojiga nebeškiga Očeta zahvalil, kakor piše sv. Lukež, de bi nam bil s tem pokazal, de je ta daritev v ta namen postavljena“. Zatorej je pri prvih kristjanih bilo v navadi, kakor piše sv. Dionizi, pred posvečevanjem pesem peti, ki se ji je „zahvala“ reklo.

Tudi mi smo obdani od božjih dobrot; kamor se obrnemo, ne vidimo drugega, kakor znamenja njegove dobrote in ljubezni, katero ima do nas. S čim hočemo tedaj svojimu Bogu povračevati, de ta svoj dolg poplačamo? Tako je rekel David: „Kaj čem verniti Gospodu za vse, kar mi je dodelil?“ Ali reve, mi nimamo nič! Zatorej nas je pa naš Gospod Jezus Kristus, od usmiljenja ginjen, ker je vidil našo revšino, s svojimi zakladi obogatil in postavil je daritev sv. maše, kjer

se nam ponuja, de bi ga prejeli in ga njegovimu nebeškemu Očetu darovali v zahvalo za vse dobre, kar nam jih da, in de spolnimo dolžnost hvaležnosti. Tako pristavi David svojemu vprašanju: „Kaj čem verniti Gospodu za vse, kar mi je njegova dobrotljiva roka dodelila“ precej v duhu preroka, kar se je imelo v novi zavezi spolniti, rekoč: „Kelih zveličanja bom vzel“ (Ps. 125. 13.), — kakor de bi hotel reči: sam iz sebe ne morem nič dati, moji zakladi so preslabi, ali daroval bom Očetu nebeškemu njegoviga ediniga Sina, ki se mi samiga sebe zroči, v daritvi sv. maše. S tem tako dragim darilam se mu bom po vrednosti zahvalil, spomnil bom s tem vse svoje dolžnosti hvaležnosti preobilno in popolnoma.

Daritev sv. maše je daritev prošnje.

4. Zadnjič je daritev sv. maše daritev prošnje, si z njo sprositi vsiga dobriga, kar na duši in na telesu, za čas in za večnost potrebujemo, ker naš Gospod Jezus Kristus ima neskončno večjo vrednost, kakor vse, kar od Boga prositi zamoremo; ker nas še celo Bog, zra-

ven tega, v svoji neskončni dobrotljivosti v naših prošnjah prehiteva — nam da pre-den ga prosimo —, in nam veliko veliko dobrot dodeli, ki še celò nanje ne misli-mo: ali nam bo pač kaj odreči mogel, kadar mu prinesemo in darujemo njego-viga preljubiga Sina?

Daritev sv. maše sprosi grešnikom gnado, de svoje grehe obžalujejo, pose-bno smertne grehe, ne sicer gotovo in vedno, vender naganja milost božjo, de naj prizanese tem zgubljenim ovčicam, za ktere se daruje, in de naj jim pošlje mo-gočno in tečno zdravilo, de njih revni in nesrečni stan zboljša. — Daritev sv. ma-še dodeli pravičnim odpušenje majhnih grehov, nekoliko s svojo notranjo močjo in vrednostjo, nekoliko pa s pobožnostjo in čednostjo, ki jo v sercih pravičniga obudi, in ki sama moč ima zbrisati male grehe. — Daritev sv. maše daje pravičnim rast v dobrim, ki ga ljubezen v njih sercih vedno oživlja, in rast vsih čednost, ki so z njo vedno sklenjene; verh tega daje da-ritev sv. maše tudi posebne gnade, katerih pri vsih svojih dobrih delih potrebujemo, de nas podpirajo, de v ljubezni božji ži-vimo in do konca stanovitni ostanemo. —

Zadnjič dobimo po daritvi sv. maše vsiga, kar nam je v življenji potreba, če **Bog** spozna, de je njemu v čast in nam v zveličanje.

Pomen poglavitnih delov sv. maše.

Sveta maša se v tri posebne dele razdeluje: prvi del sega od **Začetka** do **Darovanja**; imenuje se tudi maša učencov ali katehumenov, ker so smeli do darovanja tudi zraven biti. — **Začetek** ali **Vhod**, **Očitna** spoved in **Kirie eleison** nas spomni na tiste žalostne čase pred rojstvom Jezusovim, ko je bil človeški rod v zmote in slepoto greha zakopan; s temi molitvami ga ponižno in goreče odpušanja prosimo. Potem se moli **Gloria**, kjer **Boga** za to nekončno dobroto, de nam je **Odrešenika** poslal hvalimo. **List** ali **branje** pomeni postavo stare zaveze, ki je bila pripravljanje na sv. evangeli, ali novo postavo. **Evangeli** nam naznani skrivnost modrosti novorojeniga **Zveličarja**. **Mi** naredimo sv. križ na bukvah in na sebi in sicer na čelu, na ustih in na persih, de s tem pokažemo, de nam bukve vero Jezusa križaniga

oznanujejo, ktero moramo v svojih srcih z gorečo ljubeznijo nositi, jo serčno in brez vsiga strahu z ustmi spoznati, ko bi imeli in mogli tudi življenje zanjo dati. Po Evangelii se bukve kušnejo s spoštovanjem in ljubeznijo, kakor de bi jih s svojo ljubeznijo zapečatili. Vera, ki se potem moli (ne pri vsaki sv. maši), je sad sv. evangelija, ktero so ne le nevedne in priproste ljudstva, ampak tudi vladarji, modrijani in drugi učeni s serčno ljubeznijo objeli.

Drugi del sv. maše gre od Darovanja do Očenaša. Po darovanji si mašnik perste umije, de s tem naznani, s koliko čistostjo se mora sv. daritev opravljati, in tudi kako čisti moramo zraven hoditi. Ker to opravilo vse človeške moči neskončno preseže, se mašnik proti ljudstvu oberne in ga prosi, de naj mu s svojo molitvijo pomaga, de jo bo prav opravljal. Dalje nekoliko časa natihamo moli, in potem spet svoj glas povzdigne, de ga vse ljudstvo lahko sliši in vé, de k Bogu in z Bogom govori po Tistim, ki mu ga pri sv. maši daruje. Tega nas opominjajo besede, ko pravi: povzdignimo serca, to je: povzdignimo se v duhu do

nebeških reči, in pozabimo zemlje, de bomo zamogli s živo vero in z globoko ponižnostjo moliti to nar častitljivši skrivnost sv. vere in gledati, kako se Sin božji Očetu daruje za naše zveličanje. Mašnik nas tudi opomni, de naj se zahvalimo dobrotljivosti božji, de hoče naš Gospod Jezus Kristus v svoji ljubezni priti v podobo kruha in vina, in zraven govori besede, s kterimi ga je ljudstvo pozdravljalo, ko je častito v Jeruzalem prišel: Hozana Sinu Davidovimu i. t. d.

Potem pride **K a n o n** ali tihe molitve; mašnik moli za papeža, za škofa in cesarja in za vse verne. Po povzdigovanji mašnik spozna svojo nezmožnost tako neskončno opravilo po vrednosti opravljati in pravi, de le na povelje, ki mu od Boga pride, si je to storiti upal. On prosi veličastvo božje, de naj mu bo ta daritev dopadljiva, in de naj njen sad bo v prid njemu, vsim pričujočim in vernim dušam v vicah.

V tretjim delu ima **O b h a j i l o** nar veči imenitnost; mašnik se nanj pripravlja, in z njim vsi pričujoči, z mnogimi molitvami, med kterimi je posebno molitev Gospodova, ali Očenaš, ki z njim prosi-

mo vsakdanjiga kruha, pa tudi čeznatorniga, namreč sv. rešnjiga Telesa; pripravlja se nanj tudi z miram, ki ga od Gospoda prosi in drugim deli, ker ta sv. Zakrament je zakrament miru in združenja; s tem, de se ponižuje, de svojo nevrednost spozna z besedami ponižniga stotnika: Gospod, nisim vreden i. t. d. Po obhajilu pridejo molitve zahvale, čenjenja in radosti za tolike dobrote.

Sveto mašo naj vsi verni z mašnikom darujejo.

Opomniti moramo, de zamorejo tudi verni daritev sv. maše Bogu darovati, akoravno mu jo prav za prav mašnik sam daruje, ker naš Gospod Jezus Kristus jo je za vse in za vsaciga posebej postavil, de imamo vsi daritev, ki je vredna, de se Bogu daruje, in dar, ki mu je prijeten; tedaj nam je to zaklad vsim skupaj in vsacimu posebej.

Daruje se namreč daritev sv. maše na dvojno vižo: prva je zunanja, in rekel bi telesna; druga je notranja. Pervale od mašnikov velja, ki vidno daritev vzamejo in jo Bogu darujejo; notranje ali duhovno darovanje pa vsim gre, in obse-

že skesano serce, de tako rekoč grehe darujemo, in se jim odpovemo; dalje obseže darovanje serčnih čutil, djanje vere, upanja in ljubezni, de se ponižujemo, Jezusa molimo, hvalimo, se mu zahvalujemo i. t. d., ker s temi čutili moramo premišljevati zunanje darovanje Telesa in Kervi Jezusove, če želimo, de nam kaj sadu obrodi.

Zatorej pravi sv. Gregor Veliki: „Ker od te skrivnosti govorimo, je treba opomniti, de, kadar daritev sv. maše opravljamo, se moramo tudi samiga sebe Bogu v dar primesti, in kadar skrivnost terpljenja Jezusoviga obhajamo, moramo, kar delamo, tudi posnemati: potem se bo Jezus Kristus res za nas daroval, če se bomo samiga sebe z njim darovali“. — V tem pomenu sv. Peter vse kristjane sveto duhovstvo, kraljevo duhovstvo imenuje. — Sv. Leon razloži, zakaj so kristjani kralji in duhovni, rekoč: „Kaj je bolj kraljeviga, kakor Bogu svojiga duha podvreči, svoje telo pa svojimu duhu? Kaj je bolj duhovniga, kakor darovati Gospodu čisto vest in mu darovati na altarji svojiga serca daritve serčne in prave pobožnosti?“

Kako moramo sv. mašo slišati.

Kdor hoče sv. mašo prav slišati, naj počasi in mirno premisli, kar je bilo od pomena delov sv. maše rečeno in naj sklene svoj namen z namenam mašnikovim, in ker sta nar imenitniši dela sv. maše povzdigovanje ali posvečenje in zavživanje, (ker posvečenje obseže sv. rešnje Telo v pomenu daritve, zavživanje pa v pomenu zakramenta), je treba zraven na to gledati:

1. Kadar greš v cerkev z namenam sv. mašo slišati, moraš iti zbran in s pobožnostjo polno duhovniga veselja, in premisli, de greš k svetimu opravilu, ki je Bogu neskončno dopadljivo in častito; v več slavo mu je namreč, kakor mu jo zamore ves človeški rod dati; de greš k božji službi, ki našimu Gospodu Jezusu Kristusu več veselja in radosti pripravlja, kakor vse stvari, in de greš zadnjič k sv. opravilu, ki te preobilno deležniga stori zasluženja Jezusove smerti, in ti dodeli nar večih zakladov gnade božje in duhovniga bogastva.

2. Kadar v cerkev stopiš, se pokropi z žegnano vodo, obudi živo vero in žalost nad greham, tvoje serce naj

presunejo čutila nar globokejši ponižnosti in z očmi sv. vere poglej presveto in prečastito sv. Trojico, ki pričakuje svete daritve, ki ji bo v nar veči čast, ktera se ji skazati zamore. Poglej trume angeljev in arhangeljev, kerubinov in serafinov, ki vso cerkev napolnujejo posebno pa svetišče, kjer mašnika s čutili nar veči ponižnosti in nar večiga spoštovanja obdajajo. Posnemaj jih, posebno pa svojiga dobriga angelja varha, kteriga ti je Bog dal, in ki si ga na svoji strani lahko misliš in misliti moraš; v takih mislih poklekni na obe kolena, spodobno in pobožno, ne govori in ne oziraj se okoli sebe, de bi gledal, kdo pride in gre. „To solnce božje pravice, ki ga po besedah sv. Janeza Krizostoma, še celo angelji le trepetaje gledajo, zavolj prečudne svetlobe njegoviga veličastva, mora s svojim blišam otamniti vse drugo, mora naše dušne in telesne oči tako terdno nase navezati, de nič družiga ne vidimo, in de nas vsaka stvarica motiti ne more.

3. Ko si svoje telo in svojiga duha tako vravnal, prosi nar pred od Boga odpušenja svojih grehov, in zatorej moli z mašnikam očitno spoved z ginjenim in

potertim sercam, de se tako s čistim sercam pripraviš vdeležiti se daritve sv. maše. Potem daruj sv. mašo v tiste namene, ki so bili že spredej imenovani, in za ktere je bila postavljena. Mašnik, kakor namestnik človeškiga rodu in posebno katoliških kristjanov, daruje Bogu daritev sv. maše, de ga v imenu vsih počasti, ga spozna začetnika Gospoda in zadnji namen in konec vsih reči; on prosi odpuščenja grehov, s kterimi ga dan na dan žalimo; se mu zahvaluje za vse dobrote, in ga prosi nove pomoči za vse potrebe. O ko bi pač vsak pričujoč ravno te namene pri sv. maši imel! O potem bi zamogli tudi še družih gnad od Boga prositi, zase, za svoje sorodnike, za svoje prijatle in neprijatle, za pravične in za grešnike, za verne duše v vicah, in zadnjič častiti, hvaliti in prositi Boga za vse, kar njemu dopade.

Kadar mašnik sv. hostijo povzdigne, jo daruj nebeškemu Očetu iz ravno tistiga namena kakor on, in do Očenaša obudi v svojim sercu posebno djanje vere, čenjenja in poveličevanja Jezusoviga, obžaluj svoje grehe, zahvali se mu za prejelte dobrote, prosi ga novih, in moli še

druge take molitve, ki zamorejo Bogu našo daritev dopadljivo storiti, naj bo to v zvezi z našimi potrebami, ali naj zadeva božjo čast; moli tudi, de naj nam Bog vse dodeli, za kar ga prosimo.

4. Po očensšu se pripravljaj na duhovno obhajilo, ki je ena nar imenitniših vaj v duhovnim življenji, in ki napolni dušo z silo veliko gnadami in s pravo nebeško tolažbo.

De boš duhovno obhajilo prav in dobro opravil, moraš živo spoznati, de nisi vreden Jezusa v sv. rešnjim Telesu prejeti in v resnici zavžiti Telo Gospodovo; potem obudi serčno hrepenenje ga zavžiti in z ljubezni vnetim sercam reci s hlapci Jobovimi (31, 31.): „Kdo nam da od njegoviga mesa, de se nasitimo?“ Kdo mi da tega nebeškiga mesa, Telesa mojiga Gospoda, de se bom z njim nasitil? Daruj mu to hrepenenje in reci mu, de bi ga rad spolnil, ako bi ti bilo le mogoče; de pa prejmeš Gospoda kolikor zamoreš vredno, se k temu pripravljaj in obudi terdno vero v resnico te skrivnosti, obžaluj svoje grehe, obudi djanje upanja in ljubezni. i. t. d.

S tako pripravljenim sercam naj bo vsak

med mašnikovim obhajilam, ker on nadomestuje pričujoče in jih tako rekoč v sebi združi, naj prosi Gospoda, de bi se ponižal do nas priti, nas obiskati in prebivati v naših sercih. Ko si to storil, si misli Jezusa pričujočiga v svojim sercu; zahvali se mu in obudi ravno tiste čutila, kakor kadar ga v sv. Zakramentu prejmeš, in ki se tam dobijo; s tem se konča duhovno obhajilo, in če se tako opravi, obrodi veliko obilniši sad kakor pri veliko vernih, ki ga v sv. Zakramentu pa le slabo pripravljeni prejmejo.

Ker je sv. maša, kakor smo slišali Bogu nar prijetniši, zanj nar častitljivši in za nas in za vso sv. cerkev nar koristniši daritev, je prelepa navada sv. cerkve, jo vsak dan in tudi večkrat med dnevam Bogu darovati; z njo daruj tudi vse druge, kar se jih po svetu bere, in se jih bo bralo do konca sveta. Dalje je posebno koristna pobožnost za verne, ki med svetam živijo, de skerbijo, de se sv. maše zanje berejo; in kadar kdo kaj cerkvi da, naj gleda posebno na to, de bo dal take reči, ki se za opravljanje te sv. skrivnosti potrebujejo in ki zadevajo Telo in Kri Gospodovo; če pa sami ne more-

jo nič v dar prinesiti, naj k temu kolikor morejo pomagajo. Tako je sv. Venceslav, češki kralj, pozabil tako rekoč na svojo kraljevo čast, ali prav za prav je hotel prav očitno pokazati svojo pobožno vne-
mo za povzdigo sv. vere in je ob žetvi sam pšenico žel, in ob branji ali terganji sam grojzdje nabiral, kar se ga je za sv. mašo potrebovalo.

MOLITVE

p r i s v e t i m a š i.

Molitev pri začetku sv. maše.

Vsigamogočni večni Bog, ne-
beški Oče! ker je po naukih sv.
cerkve daritev sv. maše, ki jo je
tvoj ljubi Sin postavil, tvojimu bož-
jimu veličastvu neskončno prijetna,
in mu je v nar veči čast in slavo,
in ker ona sama te po vrednosti
častiti in povikševati zamore: je
moje serčno hrepenenje ti jo z maš-
nikam z vso svojo pobožnostjo da-
rovati, ker moja edina in goreča

želja je, te viditi češeniga in povikševaniga. Z njo ti darujem tudi vse druge sv. maše, ki se bodo dans po vesoljnim svetu brale. O de bi mogel obuditi ljubezni vnetih duhovnov, kakor zamoreš ti iz kamenja obuditi Abrahamu otrok, de bi ti darovali vsak dan z nar veči gorečnostjo to sveto daritev, obuditi bi jih hotel precej ta trenutek! Ali ker mi to ni dano, te prosim, Oče vse svetosti! prosim te v imenu Jezusa tvojiga ljubiga Sina, razlij po svoji neskončni milosti v serca vsih mašnikov, ki bodo dans to tebi tako prijetno daritev darovali, duha svoje gnade in prave pobožnosti, de bodo vredno opravljali to nezapopadljivo skrivnost. Dodeli vsim tukaj pričujočim, dodeli tudi meni spodobno in pobožno biti pri tej sveti daritvi, in daj nam vdeležiti se njeniga sadu. Spoznam Bogu vsigamogočnemu, Marii prečisti

Devici in vsim svetnikom svoje in vsiga sveta grehe; položim jih na sv. altar, de jih ogenj te daritve popolnoma povžije. O usliši mojo prošnjo! usliši jo zavolj tiste ljubezni, ki je zaderževala roko tvoje jeze, de ni udarila hudobnih rabeljnov, ki so na Kalvarii križali tvojiga ediniga in nar ljubeznivšiga Sina, našiga Gospoda Jezusa Kristusa. Amen.

E v a n g e l i.

O moj dobrotljivi Bog! pred tvojim svetim obličjem spoznam v ponižnosti svojiga serca neskončno dobroto, de sim v sv. katoliški veri rojen, in de si me toliko zmot obvaroval, v katerih so celi narodi zakopani.

Serčno se ti za to tako veliko dobroto zahvalim in te ponižno prosim, daj mi gnado, de tudi po naukih sv. vere živim, de se je nikdar

ne sramujem, če bi tudi zanjo terpeti in umreti mogel. Posebno te pa prosim, o Jezus! obudi v mojem sercu in v srcih vsih ljudi prav živo vero v tvojo sveto pričujočnost v presvetim Zakramentu rešnjiga Telesa. Daj nam gnado, de bomo vedno za tvojo čast v tej presveti skrivnosti goreli, in jo po vsi svoji moči tudi med drugimi razširjali, de bomo vredni tukaj in v večnosti tvojim zvestim služabnikom prišteti biti in se pri tebi veseliti in te uživati vekomaj. Amen.

(Kadar mašnik vero moli, moli tudi ti apostoljsko vero in prosi Boga, de bi ti jo v sercu pomnožil in tudi vsim, katerim še ni prisvetila luč prave sv. vere, v njih srcih prižgal.)

D a r o v a n j e.

O dobrotljivi nebeški Oče! sklenem se z ljubeznijo tvojiga edino-rojeniga Sina, s tisto neizrekljivo ljubeznijo, s katero ti je svojo ne-

skončno zahvalo, prečudne čutila svojiga presvetiga serca daroval; darujem ti vse dobrote, kar sim jih prejel ves čas svojiga življenja od tvoje nezapopadljive dobrotljivosti: de ti tedaj skažem vso svojo hvaležnost, ti jih darujem na tem altariji z zasluženjem in z vsimi popolnostmi tvojiga božjiga Sina v daritev večne zahvale; darujem ti prvič svoje, če tudi omadežvano in z greham ognjušeno serce; ali potopim ga v sv. kelih, de se tam za večno življenje omije, in s serčnim zaželenjem, de bi bilo deležno blagoslovov in molitev, ki se bodo nad njim opravljale, in de bi se spremenilo in za tvojo sveto ljubezen vnelo, kakor se bo spremenilo vino v kri tvojiga ljubiga Sina Jezusa Kristusa. De to gnado dosežem, se sklenem s hvaležnostjo in ljubeznijo, s katero ti je tvoj ljubi Sin daroval vse svoje terpljenje; z njim

ti darujem tudi jest na sv. altarji vse težave, kar jih je kdaj poslalo meni ali drugim ljudem v zveličanje tvoje očetovsko serce; sprejmi s sv. daritvijo tudi ta moj dar, naj ti bo prijeten in naj pripomore k našimu zveličanju.

Zadnjič se sklenem s sveto vdanostjo tvojiga preljubiga Sina; darujem se ti in se vsiga v tvojo sv. voljo vdam, in serčno želim, de se po meni in nad menoj, in v vsim, kar mene zadeva, vedno tvoja nar ljubeznivši volja spolnuje. Zatorej ti zročim, o Kralj vsih kraljev in moj Gospod! vse kar sim in kar imam, svoje telo in svojo dušo, de se vsiga v tvojo službo posvetim in v čast tvojiga nar častitljivšiga veličastva. Amen.

Kadar pravi mašnik: „*Molite bratje!*“ odgovori s služabnikom:

Naj sprejme Gospod iz tvojih

rok to daritev v čast in slavo svojiga imena, v prid vsaciga zmed nas in v blagor svoje sv. cerkve.

Tihe molitve.

O ljubeznivi Oče! poglej z visociga sedeža svojiga veličastva, z visocih nebes, kjer kraljuješ, na to daritev, ktero ti tvoja sv. nevesta, naša Mati sv. katoliška cerkev po rokah mašnikovih daruje! Naj moč, ki jo ta daritev v sebi ima, odverne od nas šibo tvoje jeze, ktero smo si s svojimi brezštevilnimi grehi zaslužili. V svojim imenu in v imenu vsih vernih ti jo tudi jest, tvoj nevredni služabnik, darujem; tebi, ki si Bog življenja in resnice. Sprejmi jo z dopadanjem sklenjeno z zasluženjem svojiga preljubiga Sina in z vsimi zakladi sv. cerkve, za odpušenje mojih brezštevilnih grehov, razžaljenj in zamud in za vse verne kristjane

žive in mertve, de bi nam bila vsim v obilen dobiček za večno življenje. Amen.

S a n k t u s.

O prelubeznivi Jezus! jest te molim, častim in povikšujem in sklenem to svoje češenje s tistim, kteriga si presveta Trojica sama daje, in ki se potem razliva na prečisto Devico Marijo, na angelje in na vse izvoljene, ki združeni in z enim glasam z neizrekljivo radostjo neprenehama prepevajo na svetu nepoznane pesmi, ki nebesa razveseljujejo, pesmi češenja, slave in zahvale.

O dodeli v svoji neskončni dobrotljivosti, de se naši glasi tudi pridružijo tem nebeškim trumam, in de tudi mi z njimi neprenehama prepevamo: Svet, svet, svet je Gospod vojsknih trum; čast Bogu na višavah; češen bodi, ki pride v Go-

spodovim imenu; čast Bogu na višavah!

Prosi ga tudi za odpušenje svojih zanikernost, rekoč: Sveti nebeški Oče! Darujem ti to molitev v povikšanje tvoje časti in tvojiga veličastva, združeno s petjem nebeških trum in s češenjem vse zemlje in vsih družih stvari. Sprejmi jo dobrotljivo na prošnjo Jezusa Kristusa svojiga ljubiga Sina. Vse kar ti njegove svete roke darujejo, ti je neskončno dopadljivo. O zatorej dodeli, de mi bodo po ravno tem tvojim Sinu, ki ga tako serčno ljubiš, vsi moji grehi odpušeni in vse moje zanikernosti popravljene.

Pred povzdigovanjem.

O vsigamogočni Bog! glej začne se spolnovati čudopolna skrivnost, ktere ne zamorejo ne kerubini ne serafini, in nobena druga nebeška moč razumeti, ker le ti sam spoznaš

neskončno obširnost te ljubezni, ki te priganja, se vsak dan na altarji darovati svojimu nebeškemu Očetu v dar češenja in zadostovanja. Tudi vsi angelji častijo to skrivnost tvoje svete ljubezni, vtopljeni v nar globokeji ponižnost. Oni se vese-
lijo, ker vidijo svojiga Kralja in Gospoda, ki so ga enkrat vidili priti iz neizrekljive ljubezni odrešit človeški rod, zopet priti na altar zagotovit njegovo zveličanje, in se skrit pod slabe podobe kruha in vina, za kar ga njegovo ljubezni vneto serce priganja.

O dobrotljivi Jezus! delo, ki ga boš kmali spolnil ima neskončno vrednost, in zasluži toliko spoštovanja, de mi moja slabost in moja nevrednost ne dopusti, de bi svoje oči povzdignil, in se nanjo oziral. Potopiti se hočem torej v nar veči globočino ponižnosti, de se v nji očistim, in tam pričakujem tvojiga

sv. blagoslova. O de bi Bog hotel, o moj preljubeznivi Jezus! o de bi mu dopadlo, de bi tudi jest vredno posnemal to tvojo sv. daritev, in de bi obrodila obilnost sadu, ki ga njena neskončna vrednost tirja. Gotovo, vsako delo, naj bo še tako težavno, mi bo lahko, de le to dosežem.

Usliši, o ljubeznivi Jezus! mojo molitev in dodeli, de te ta mašnik tako daruje in tako sv. mašo opravlja, de bo imela nar obilniši dobiček za vse žive in mertve. Amen.

Češenje svete hostije pri povzdigovanji.

Pozdravim te, o presladki Jezus! s čutili nar globokejši ponižnosti in te molim in častim!

Udari se trikrat na persi in reci:

O Jezus, usmili se me! O dobrotljivi Jezus, prizanesi mi! O nar ljubeznivši Jezus, bodi mi revnimu grešniku milostljiv!

Češenje presvete kervi, ko se povzdiguje.

Pozdravim te, o predraga kri mojiga Gospoda, in te častim z nar priserčniši ljubeznijo.

Udari se trikrat na persi in reci:

O sveta kri, operi me! O draga kri, cvet ljubezni, očisti me! O neprecenljiva kri, vpij zame k Bogu tvojimu Očetu, de se me usmili.

Po povzdigovanji.

Oče vse svetosti! ker je tvoj edinorojeni Sin na altarji zdaj resnično pričujoč, in se je samiga sebe dal v dar za naše grehe, se sklenem z njegovo ljubeznijo, s tisto ljubeznijo, s katero se ti je nekda na križi in zdaj na altarji daroval, in ti darujem njegovo presveto Telo in njegovo predrago Kri, njegovo človeško in njegovo božjo natoro, njegove čednosti in popolnosti, njegovo terpljenje in njegovo smert. S tem neskončnim zakladam

sklenem in združeno darujem, vse čednosti, zasluženja in gnade prečiste Device Marije in vsih Svetnikov, kakor tudi dobre dela vsih ljudi in ves zaklad sv. cerkve.

Darujem ti to daritev zase, za svoje bližnje, za svoje prijatle, posebno za I. I.; za vse verne žive in mertve, posebno za I. I., in te ponižno prosim, sprejmi jo dobrotljivo v zahvalo za vse dobrote, kar si mi jih na duši in na telesu dodelil; naj nam ta daritev sprosi vsih potrebnih gnad, de bomo vsiga hudiga rešeni, kar nam je škodljiviga na duši za njeno zveličanje, in na telesu; naj nam bo zastava popolnoma odpušenja in popolnoma zadostenja za vse naše grehe in zamude; de se po njej, v njej in z njo vsa hvala in čast daje tebi, o Bog, vsigamogočni Oče v edinosti sv. Duha vekomaj. Amen.

Potem moli z mašnikom Očenaš in ga

s sv. Jedertjo daruj za vse grehe udov sv. cerkve, kar je Bogu neskončno dopadljivo in reci:

O predobrotljivi Jezus! darujem ti to molitev, ktero si nas sam učil in se sklenem s tistim nar popolniši namenam, s katerim so jo tvoje sv. usta v naše zveličanje molile, potem ko si jo bil v svojim presladkim sercu posvetil. Darujem ti jo za odpušenje vseh grehov in v zadostenje vseh zamud, kar se jih je ves človeški rod v svoji slabosti zadolžil, ali iz nevednosti ali iz hudobije proti tvoji neskončni vsigamogočnosti, nedosegljivi modrosti in nezasluženi dobrotljivosti, in proti tvoji nezmerni ljubezni. Amen.

Jagnje božje.

Jagnje božje! usmili se nas, in daruj se samiga sebe Bogu, svojemu Očetu, s čutili svoje božje pohlevnosti in poterpežljivosti, de poplačaš vse naše zadolženje!

Jagnje božje! usmili se nas, in daruj se samiga sebe Bogu, svojimu Očetu, z vso britkostjo svojiga terpljenja, de nas popolnoma z njim spraviš.

Jagnje božje! usmili se nas, in daruj se samiga sebe Bogu, svojimu Očetu, z vso ljubeznijo svojiga svetiga serca, de nam sprosiš vse dobrote, kar jih potrebujemo. Amen.

Zavživanje.

O Gospod! nisim vreden, de me zemlja nosi, vender zavolj samiga sebe mi odpusti moje grehe.

O Gospod! nisim vreden, se imenovati tvojo stvar, vender prizanesi mi moje zadolženja do tebe, zavolj svojiga britkiga terpljenja.

O Gospod! nisim vreden, izgovarjati tvojiga presvetiga imena, vender zavolj neskončne vrednosti te sv. daritve me napolni z obilnostjo svoje gnade. Amen.

Potem opravi duhovno obhajilo z besedami sv. Jederti in sv. Mehtilde, rekoč:

O studenec življenja in milosti! glej me pred tvojimi nogami; prinesel sim tvojimu neskončnemu bogastvu slabo darilce svoje revšine in potrebe; nimam družiga kakor solzico, de pade v to nezmerno morje; ona ti pokaže, kako sim in bom vedno skesan in ginjen zavolj svoje velike nevrednosti; lačna bi se mogla verniti moja duša od te nebeške večerje, ktere se nikdar nasititi ni mogoče. **O** zatorej te prosim, moj ljubi Stvarnik in Odrešenik! pripravi ti v svoji dobrotljivosti ta trenutek moje serce s svojo vsigamogočno modrostjo in s presladko in priserčno ljubeznijo svojiga serca, de te bom vredno sprejeti zamogel, de boš v meni začeti in delati mogel, kar si od vekomaj v meni po svojim dopadajenji storiti sklenil. Amen.

Po zavživanji.

Glej, o nebeški Oče! naša ljuba mati sv. cerkev, ti je darovala na altarji daritev neskončne vrednosti, ktero si nam sam iz nebes poslal in ji namenil, de se za nas daruje. Sprejmi jo torej dobrotljivo in s tisto neskončno ljubeznijo, ki je vnemala tvoje očetovsko serce, ko je tvoj ljubeznivi Sin zapustil našo revno zemljo, se vernil v tvoje nebeško kraljestvo in daroval tebi, svojimu nebeškemu Očetu, sad svojiga sv. včlovečenja, daroval pred tvojim obličjem svoje častite rane, ktere je prejel na svojim svetim Telesu. O ne obračaj, preljubeznivi Oče! o ne obračaj svojih oči nikdar od teh svetih ran, in spomni se vedno neskončniga zadostenja, kteriga si za naše grehe prejel. Zavolj te nekervave daritve se usmili mene, vsih grešnikov in vsih ver-

nih živih in mertvih. Skaži nam svojo milost, daj nam svojo gnado, dodeli nam odpušenje naših grehov in večno življenje. Amen.

Blagoslov.

Blagoslovi me, o dobrotljivi Jezus, s svojo vsigamogočno roko! navdaj me s svojo modrostjo, napolni mi serce s svojo sladkostjo, vleci me za sabo, skleni se dobrotljivo z mano vekomaj! Amen.

Ko mašnik bere besede: „In Beseda je meso postala i. t. d. se prikloni in reci s serčno hvaležnostjo:

Zahvalim se ti, o dobrotljivi Jezus! de si se iz ljubezni do mene včlovečil.

Pripomoček odvracati sedanje zlege in se prihodnjih varovati.

Greh je studenec vsih naših zlegov; zdravilo za greh pa je sv. pokora, in sv. pokora dobiva svojo moč iz daritve Jezusove na križi, ktere se pri sv. maši

obilno vdeležujemo. Torej se povabijo pobožne duše, de naj združeno tolažijo jezo božjo, in naj prosijo njegoviga usmiljenja.

V ta namen naj se stori vsak mesec kakšno posebno delo ljubezni, pobožnosti in pokore. Naj se daruje eno sveto obhajilo, in naj se molite vsak dan sledeči dve molitvi :

Zjutranje posvečenje svete Maše.

Vsigamogočni Gospod in Bog! ozri se name, ki klečim pred tvojim obličjem, de bi potolažil tvojo jezo in počastil tvoje božje veličastvo v imenu vsih tvojih stvari. Ali kako morem to storiti, ker sim sam reven grešnik? Toda vendar zamorem in hočem to storiti, ker dobro vem, de si ti Oče vsiga usmiljenja; vem, de si dal svojiga ediniga Sina iz ljubezni do nas; vem, de si je ta naš ljubi Zveličar samiga sebe daroval na križi, in de se še zdaj vedno daruje na altarjih v naše

zveličanje. Torej ves v grehah, pa serčno skesan, ves reven, pa bogat v Kristusu, pridem pred tvoje obličje, se sklenem z gorečnostjo angeljev in vsih svetnikov, z gorečimi željami Marijniga prečistiga serca, in ti darujem v imenu vsih stvari vse sv. maše, kar se jih daruje, kar jih je bilo darovanih, in kar se jih bo še darovalo do konca svetá. Tudi želim to svoje posvečenje vsak hip današnjiga dne in ves čas svojiga življenja ponavljati, de tvojimu neskončnemu veličastvu spodobno čast in hvalo dajem, de potolažim tvojo jezo, de zadoštujem za naše velike in brezštevne grehe, de se ti zahvalim za tvojo dobroto, kolikor je v moji moči, in de sprosím tvojo milost sebi, vsim grešnikom, vsim pravičnim živim in mertvim, vsi tvoji sv. cerkvi, posebno njenimu vidnimu poglavarju Rimskimu papežu, zadnjič tudi vsim

razkolnikom, krivovercam in nevernikom, de bi se spreobrnili in tudi oni dosegli večno življenje. Amen.

Posvečenje sv. maše med darovanjem, ali po povzdigovanji ali pa pred mašnikovim obhajilam.

Nebeški Oče, posvetim ti daritev, ktero ti je tvoj preljubi Sin Jezus Kristus za nas daroval, in ki jo na altarjih ponavlja; darujem ti jo v imenu vsih stvari in z njo ti darujem tudi vse sv. maše, kar jih je bilo darovanih, in kar se jih bo še po vsim svetu darovalo. Darujem ti jih, de tvoje veličastvo po dolžnosti počastim in molim, in de mu dolžno hvalo skažem, ktero njegove neskončne dobrote od mene tirjajo; darujem ti jih v potolaženje tvoje jeze, ki sim jo s svojimi grehi zdražil, in de tvoji sveti pravici po vrednosti zanje zadostim; zadnjič, de sprosimo tvojo milost zase,

za sv. cerkev, za vse ljudi in za verne duše v vicah. Amen.

Opomba. Te molitve naj se molijo več mescov zaporedoma, ali vsaj naj se s tem namenam darujejo, vsak dan vse sv. maše, kar se jih bere, kar jih je bilo branih, in kar se jih bo še bralo do konca svetá.

Sv. oče papež Pij IX. so v svojim pismu od 30. kimovca 1859. dodelili 300 dni odpustkov vsim, ki eno teh dveh molitev v katerim koli si bodi jeziku vsaj s skesanim sercam molijo; in popolnoma odpustek tistim, ki jo vsak dan mesca molijo, enkrat v mescu, kadar sv. Zakramente sprejmejo, svojo farno ali kakšno drugo cerkev obišejo in molijo za mir med vladarji, za zatiranje krivoverstva in za povikšanje sv. cerkve. Ti odpustki se zamorejo tudi vernim dušam v vicah v prid darovati.

Štirnajsto poglavje.

Od svetiga Obhajila. *)

Ako je kje pobožne vaje vernih ponavljati treba, velja to zlasti od sv. Obhajila. Ta sv. Zakrament je nar bolj gotova pot k popolnamasti, je bogat studenec milosti, je raj vernim na zemlji, je zastava in okus nebeškiga veselja, je popotnica iz časniga v večnost, je kal vstajenja in častite neumerjočnosti, je nar očitniši spričevanje ljubezni Jezusove, ker v njem so zaklenjeni vsi čudeži in zakladi sv. cerkve, in v njem je zaklenjen on sam, ki prebiva v njem vsa polnost božestva (božje nature) telesno. (Kol. 2. 9.)

I.

Gnade, ki se pri sv. Obhajilu zadobivajo.

I. Pri sv. Obhajilu nam daje Jezus Kristus življenje.

„Ta je kruh, pravi naš Zveličar, kateri z nebes pride; ako kdo od tega

*) De se ta pobožnost v tvojim sercu bolj in bolj uterdi, beri in premišluj pogostoma to poglavje.

kruha je, bo živel vekomaj. Kruh, ki ga bom dal, je moje meso za življenje sveta. Kdor je moje meso, in pije mojo kri, ima večno življenje. Resnično, resnično vam povem: Ako ne bote jedli mesa Sinu človekoviga, in pili njegove kervi, ne bote imeli življenja v sebi. Kakor je mene poslal živi Oče, in jest živim zavolj Očeta, tako bo tudi tisti, kateri mene je, živel zavolj mene.“ (Jan. 6.)

Serčno hrepenenje Jezusovo je, da bi bil našim dušam življenje in hrana, kakor je kruh poglavitna hrana našimu telesu. Zavolj tega nam on večkrat pravi, da je on kruh življenja, da je njegovo meso res jed in njegova kri res pijača... „Če se nam Jezus v hrano da, on to stori, da bi se prav popolnoma sklenil s tistimi, ki ga v sv. Zakramentu prejemajo,“ piše sv. Tomaž Akvinski. Tako nam daje tedaj Jezus Kristus življenje, ko nam daje svoje telo jesti, in svojo kri piti.

Ali kakšno je to življenje? „Ni nam dvomiti, piše sv. Anzelm, da, kadar to nebeško jed uživamo, ne išemo v njej telesniga, ampak le dušniga življenja. Ker gotovo je, da je Bog življenje naših duš,

kakor je duša življenje telesa. Bog pa je sama ljubezen, torej je ljubezen življenje duš, ki so s pametjo obdarjene. Iz tega se vidi, de je življenje, kteriga nam Sin božji daje, božje življenje, in de je polno ljubezni.

II. Pri sv. Obhajilu nam Jezus Kristus življenje, ki nam ga daje, tudi ohrani.

Neskončno veliko smo Zveličarju dolžni za tako častito življenje, ki nam ga v sv. Obhajilu daje. Ali ta zaklad nosimo v persternih posodah. (2. Kor. 4.) Tode potolažimo se, v svetim rešnjim Tlesu imamo mogočno zdravilo, de naše poželenje vlada in tolaži, de ogenj naših strasti gasi, de ozdravlja našo po prvim grehu oslabiljeno natoro. Telo in kri Jezusa Kristusa reši tiste, ki ga vživajo, vsiga prekletstva, kteriga je naš prvi oče vsim nakopal, ko je od prepovedaniga sadu jedel.

„Sv. rešnje Telo prežene s svojo svetlobo vso tamoto, nam pristudi posvetno veselje s svojimi nebeškimi sladkostmi, ktere nam daje, in nas s tem reši iz sužnosti naših strasti“, piše sv. Tomaž Akvin-

ski. „Dokler nas strasti slepijo, imamo hudo za dobro, in dobro za hudo, v vboštvu vidimo le grozo, v bolezni le smert. Kadar pa Jezusa Kristusa prejmemo, in kadar to solnce pravice naše serca razsvetljuje, se nam vse spremeni: smert nam ni več smert, ampak sladak počitek, revšina in bolezni nam niso več nesreče, ampak pripomočki, ki nas peljajo v večno srečo,“ piše sv. Janez Krizostom.

Svet dela obljube in žuga, se priličuje in nas preganja, in to stori po besedah sv. Avgušтина, de nanj gledamo. Jezus Kristus pa, ki ga je častito premagal, nas v sv. Obhajilu uči, kako naj ga mi premagujemo, in nam tudi moč daje, de ga zmagamo. Spričujejo nam to častiti marterniki, ki so močnodušno zaničevali vse sladkosti in žuganje sveta. Od kod so jemali tako prečudno stanovitnost? Sv. cerkveni učeniки odgovorijo: zajemali so jo iz čudapolne pijače, iz kervi Jezusove, s katero jih je sv. cerkev napajala, in jih pripravljala za tako grozovitne boje. „Kadar so iz tega keliha, ki ga jim je sv. cerkev dajala, pili, piše sv. Krizostom, jih je tako prevzel in tako v ljubezni do Jezusa vpijanil, de so marterniki tako re-

koč na vse, kar jim je bilo nar ljubšiga na svetu, pozabili. Starši niso več svojih otrok in otroci ne več svojih staršev poznali“.

Vsi verni so bili tako živo prepričani od moči sv. rešnjiga Telesa, de vterjuje serčnost, de so ga ob času preganjanja pri sebi nosili, de so se zamogli sami obhajati, kadar je bila nevarnost nevernikom v roke priti in pred trinoge peljanim biti.

Hvala Bogu, nam se nevernih trinogov ni več bati, ali vender svet nikdar ne neha zvestih služabnikov božjih preganjati; on je njih trinog in njih rabelj, in jim vedno novo terpljenje napravlja. In tudi sicer, koliko nadlog ima naše revno življenje? Ali ne želiš vse njegove britkosti s serčnostjo prenašati? Vživaj Telo Jezusovo in napajaj se z njegovo Kervjo, iši moči v tem nebeškem kruhu, smem reči: vpijani se s to nebeško pijačo in prenašal boš vse težave tega sveta s tako poterpežljivostjo, s kakoršno so prvi kristijani zaničevali smert na vislicah, pod kolesam ali v ognji. Ravno tisti Zveličar, ki je prelil svojo kri na križi, de je dal marternikom serčnost tudi svojo zanj

preliti, se vsak dan nekervavo daruje na altarji, de ti daje serčnost v teh neker-vavih bojih, ktere ti preganjanje sveta, sedanje britkosti, revšina in zaničevanje, napravlja. Ali pred vsim drugim se varuj, misliti, de vse te čudeže Zveličar sam dela, in de po sv. Obhajilu tebi ni nič več delati treba: Sv. rešnje Telo nam daje serčnost in orožje, de sovraž-nike zmagujemo, ali sovražnikov ne po-konča popolnoma. Jih oslabi, ali nas pa boja ne oprosti. Jezus Kristus nam da moč v terpljenji, ali on noče, de bi se mu vmikovali, ker tudi marternikov ni sv. rešnje Telo storilo neobčutljivih, in jih ni pred ranami zavarvalo, ampak dajalo jim je le moč, de so v sredi nar grozovitni-šiga terpljenja častito zmagali.

Ve pa, ljube keršanske duše, ki po-gostama k sv. Obhajilu greste, recite s serčnostjo s sv. Pavlam (Rom. 8.): „Kdo nas bo tedaj ločil od ljubezni Kristusove? Ali nadloga? ali stiska? ali lakota? ali nagota? ali nevarnost? ali preganjanje? ali meč? Per vsim tem premagamo zavolj Njega, ki nas je ljubil. Svest sim si namreč, de ne smert, ne življenje, ne angelji, ne poglavarstva, ne oblasti, ne

sedanje ne prihodnje, ne moč ne visokost, ne globočina ne druga stvar, nas ne bo mogla ločiti od ljubezni Božje, ktera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našim,“ in ktero mi je dodelil v sv. Obhajilu.

Pri vas pa, posvetni kristjani, ki redko pristopate k mizi Gospodovi, de tako naglo zgubite življenje, gnado božjo, se pač temu ni čuditi. Kako bi se zamogli zoperstaviti sili poželenja, ki vas žene, svetu, ki vas vabi, hudobnemu duhu, ki vas napada, ker ne išete pogostama pomoči v sv. rešnjim Telesu?

III. Pri sv. Obhajilu ponavlja Jezus naše dušne moči, kadar na poti čednosti opešamo.

Tudi življenje gnade ima svoje slabosti, nezmožnosti in bolezni, kakor jih ima telesno življenje. Navadni studenec teh slabost so mali ali odpustljivi grehi; akoravno njih majhne rane duše ne umorijo, jo vendar slabijo, spehajo in zani-kerno storijo. Ali Zakrament sv. rešnjiga Telesa je po besedah sv. Tridentinskiga zbora poseben pripomoček jih zbrisovati: „Je namreč nasprotno zdravilo, ki nas varuje smernih grehov in nam male gre-

he, zbrisuje“. **Sv. Obhajilo** tudi zbríše grehe, ki smo jih brez lastniga zadolženja pozabili, in z gorečnostjo pobožnosti nam zbríše male ali odpustljive grehe. Zatorej pravi **sv. Ambrož**: „Kolikorkrat se kri Jezusova preliwa, se preliwa v odpušanje, zatorej jo moram vedno prejemati, ker vedno grešim; potreba je vsakdanje hrane, kjer je vsakdanja slabost“. — **Sv. Krizostom** nam ravno to, skoraj z ravno temi besedami priporoča. On primeri te grehe červičem in kačicam, ki serce pikajo in glodajo, in **sv. kri Jezusovo** primeri pijači, ki jih vse umori. „Ako hočete ozdravéti, pravi on, išite si pijače, ki vse te červe in kače pomori. In kakšna je ta pijača? **Predraga Jezusova kri** je to; ona ima moč vse boležni pregnati, ali piti se mora z zaupanjem“.

Ali te dolgo bojevanje ne utru-di? „Teci k **sv. rešnjimu Telesu**, pravi **sv. Lavrenci Justinijan**, **Jezus Kristus** ga je postavil, de si svojo moč ponoviš, de si serčnost poživiš. Kadar se vojskni poveljniki za boj s sovražnikom pripravljajo, skerbijo, de se šotori napravijo, kamor se hodijo vojaki okrepčevat, in kjer se jim rane ovezujejo. Ravno tako je pri-

pravil Jezus Kristus tistim, ki se zanj bojujejo, zavetja, kamor zamorejo bežati, in od kjer se zopet z veči serčnostjo na boriše vernejo, kadar so si moči okrepčali, in rane zacelili. Kdor je tedaj ves spehan in utrujen od boja, naj sprejme z živo vero in terdnim zaupanjem Telo Jezusovo, in nova moč se mu bo precej povrnila.“

Kadar prejmemo v sv. Zakramentu svojiga Boga, ki nam po besedah kraljeviga preroka (Ps. 102, 3.) ozdravlja vse slabosti in dušne bolezni, kako bi si tukaj ne zajemali potrebne moči, de odpodimo vse, kar bi našimu dušnimu življenju škodovati imelo? Kako bi ji ne zadobili tukaj zdravila za vse njene rane in za vse težave, ki jo zadevajo? Ali govori se tukaj le od tistih ran, ki jo oslabijo (od malih grehov), ne pa od tistih, ki jo umorijo (od smertnih grehov); od tistih slabost, ki so nasledek Adamoviga greha, od tistiga slabiga nagnjenja, ki nas v greh napeljuje, od tiste zopernosti, ki nas od dobriga odvrta, od tiste napačne lastne ljubezni, od tistiga vedniga bojevanja, ki je med počutki in med pametjo, med mesam in duham. „Kdo je

ta, vpraša sv. Bernard, de bi se zamogel vstavljati brez pomoči presvetiga Zakramenta napadam razdraženiga poželenja, ki so tudi še po sv. kerstu tako silni in strašni! Ako ti sam tako pogostama in s toliko silo ne čutiš napadov jeze, nevošljivosti, nečistosti i. t. d. nikar se s tem ne hvali, in ne misli, de si si to z lastno močjo pridobil: Če si vsih teh nadlog prost, se moraš Jezusu Kristusu za to hvaležniga skazovati, in ta dar móči sv. rešnjiga Telesa pripisovati. In kako bi bilo mogoče, de bi ne obrodilo tako lepiga sadu? saj imamo v njem Jezusa Kristusa samiga resnično pričujočiga, ki je rešil svoje aposteljne, ko so se že topili, ki je zapovedal vetrovam in viharju, in je mir in tihoto naredil na morji. Kakšna nesreča more zadeti dušo, ki se v sv. Obhajilu z Jezusam popolnoma sklene? Ko ima njega, ima tistiga, ki je mertve k življenju obudoval, in ki je bolnike ozdravljaj, de so se le robú njegoviga oblačila dotaknili“. — „Če je bilo tedaj zadosti, pravi sv. Krizostom, k zadobljenju zdravja v vsih boleznih, le dotakniti se njegoviga oblačila, nas mar njegova dobrotljivost ne bo oprostila in rešila vsiga

hudiga, nas, ki smo tako srečni, de se ne dotikamo le njegoviga oblačila, ampak, de njega samiga v svoje serce sprejemamo?“

Ali je mar prostost, ki si jo dajal svojim počutkam, ali je slast preveč posvetniga veselja, in družih kratkočasnic, ki si jih svojimu sercu dovolil, gorečnost tvoje ljubezni do Boga zmanjšala? — O ne obupaj! Odpovej se precej vsimu temu, in priteci k mizi Gospodovi. Jezus je, po besedah sv. Avguština, drevo življenja, vsajeno v sredi sv. cerkve, de obrodjuje našim dušam ravno tak sad, kakoršniga je nekdej v raji obrodovalo le za telo.

IV. V sv. Obhajilu stori Jezus, de v duhovnim življenji bolj in bolj rastemo, in se popolnomasti bolj in bolj bližamo.

Dušno življenje ima, tako rekoč, kakor telesno, tudi svoje različne dobe ali starosti, in Zveličar se v svojim obnašanji ravna po stanu tistiga, ki ga prejme: otrokam je on mleko, bolnim je zdravilo, in krepka jed dušam, ki so že popolnoma. Ali bodi si v kterikoli starosti, vedi, de

le počasi in s pogostim sv. obhajilam on naše grehe navadno zatira in nas z obilnostjo svetosti napolnuje. Zatorej sv. cerkveni učeniki ne odganjajo od sv. Obhajila tistih, ki so tako rekoč še otroci v duhovnim življenji, ampak jih še celò vabijo, de naj pridejo in uživajo ta nebeški kruh, ki jim bo dajal rast v vsih čednostih.

Dalje, sv. obhajilo doveršuje čednosti ravno tako, kakor grešne navade zatira; in kadar se je v njem naše serce popolnoma očistilo, jim daje veči svetlobo, ker jih obdaja z nekako novo lepoto, kolikorkrat vredno k mizi Gospodovi pristopijo. Ker sv. rešnje Telo pomnoži prvič, v naši duši posvečujočo gnado, in da novo rast naši veri, našimu upanju in naši ljubezni. Drugič, nam dodeli darove sv. Duha. Tretjič pomnoži v nas poglavitne djanske in nam od Boga vlite čednosti, umnost, serčnost, zmernost in pravičnost, iz katerih izvira ponižnost, potrpežljivost in zatajevanje samiga sebe. Četrtič, kakor nas sv. Obhajilo vedno sproti spodbuja s svojimi delavnimi gnadami, de vse imenovane čednosti v življenji kažemo, nam zadobi tudi sveto navado, de so nam lahko spolnovati. Zadnjič so nje-

gove gnade delavne; kar zadene naš um, ga razsvetlijo, de vidi skrito lepoto Jezusovo; kar zadene pa našo voljo, ji daje okusiti sladkost njegove dobrote, radost, ki potem serce popolnoma prevzame, omeči in pripravi, de se da spremeniti, de je Jezusu Kristusu popolnoma podobno.

Ali Zveličarju ni zadosti, de nam v sv. Obhajilu življenje daje, on nas z njim tudi močne dela za boj zoper svoje sovražnike, nas ozdravlja v naših slabostih in dušnih boleznih, in naše duše vedno više in više povzdiguje v popolnoma ljubezni. Po besedah sv. Tomaža Akvinskega je dušna hrana za dušo, kar je telesna jed za telo; ta nam ohrani, poživi in doverši telesne moči, una pa duhovne moči naše duše.

V. V sv. Obhajilu se Jezus z nami sklene, de bi se mi za njegovo ljubezen vneli.

Vsa ljubezen med prijatli se opira na kakšno združenje, in kolikor je to združenje ali zedinjenje bolj popolnoma, toliko večji je tudi nasprotna ljubezen. Skrivnost včlovečenja Jezusoviga nam to resnico živo pokaže: de bi si namreč serca

vsih pridobil, se je hotel edinorojeni Sin božji s človeško natoro v njem tako popolnoma skleniti. Ker se je pa v tej skrivnosti z dušo in s telesam le eniga samiga človeka sklenil, je postavil Zakrament sv. rešnjiga Telesa, de se v njem na duhovno vižo z dušo in s telesam vsakiga sploh sklene, kdor ga vredno v sv. Obhajilu prejme in de jih s tem dvojnem združenjem vnema, de bi ga še bolj popolnoma ljubili.

In reš, vsi, ki njegovo Telo vredno prejmejo, postanejo njegovi udje. Namen, ki ga Jezus ima, de se nam v sv. Obhajilu daje, je ta, de bi bili z njim vsi eno, in de bi se on z vernimi sklenil, kakor je glava z udi sklenjena. Ni mu bilo namreč zadosti, de se je včlovečil, de je bil bičan in križan iz ljubezni do nas, hotel je biti z nami eno (duhovno in skrivnostno) telo. Sv. Pavel naravnost pravi, de so verni, kadar ga uživajo, z njim le eno telo. Ali koliko hvaležnosti smo Zveličarju dolžni za toliko dobroto! „Poglej in premišluj, o človek! pravi sv. Krizostom, kolika čast se ti zgodi, kadar k mizi Gospodovi pristopiš. Tukaj uživamo Tistiga, kterimu se celò angelji

le s trepetanjem bližajo, in ki ga skoraj pogledati ne morejo zavolj svetlobe, v kateri se sveti: mi pa se z njim sklenemo in smo z njim eno meso in eno telo“.

Zedinjenje duha je nasledek telesnega združenja; ker smo namreč z Jezusom le eno duhovno telo, se lahko prevede, da nas mora le en duh oživljati in sicer njegov sv. Duh. In posebno pri sv. **Obhajilu** Gospod vlije v naše serca svojega sv. Duha, da v njih kraljuje. Kakor se duh življenja razliva iz glave po vsim našim telesu in mu daje gibanje in življenje, ravno tako se v duhovnim telesu Jezusovim razliva sv. Duh iz glave (od Jezusa) na verne, ki so udje tega telesa in jim daje nebeško življenje. „O nar svetejši skrivnost! o znamenje edinosti! o vez ljubezni! moli sv. Avguštin, kdor hrepeni po svetim življenji, zdaj vé, kje ga mora iskati, in kako ga zamore najti!“ **Približa naj se mizi Gospodovi z živovero, naj se z Jezusom Kristusom sklene in navdajal ga bo njegov sv. Duh!**“

Ako združenje ljubezen obudi, koliko ljubezen mora sv. **Obhajilo** v naših sercih obuditi do Jezusa Sinu božjiga, s katerim nas tako tesno sklene, da smo le

eniga telesa in eniga duha z njim? Ako se pa naše dela morajo ravnati po duhu, ki nas oživlja, kakšno bo pač naše življenje po sv. Obhajilu moglo biti? ali ne življenje ljubezni, ker nas sv. Duh, ki je duh ljubezni, oživlja? Ali ne bo vse naše djanje in nehanje le ljubezni označevalo?

VI. V sv. Obhajilu nas stori Jezus sebi podobne, de bi se mi bolj popolnoma za njegovo ljubezen vneli.

Enake serčne čutila so studenec prijaznosti, in enakost teh čutil, ki tako sladko serce na serce naveže, ni nič družiga, kakor enaki nameni, enake nagnjenja, ki jih imamo. Zakaj je vstvaril Bog človeka po svoji podobi? S tem mu je pot odperl, de bi mogel spolnovati nar imenitniši zapoved, katero mu je pozneje dal: ljubiti ga iz vsiga svojiga serca. In de bo naša ljubezen še le v nebesih svojo popolnamost dosegla, pride od tod, ker bomo, po besedah sv. Janeza (1. Jan. 3.) še le v tej srečni domovini Jezusu enaki.

Če tedaj, ljuba keršanska duša, želiš Jezusa ljubiti, in če hrepeniš po njegovi

ljubezni, moraš biti njemu podobna. To pa se zgodi, če zavživaš njegovo telo in če njegovo kri piješ. Ker po besedah sv. Tomaža Akvinskiga je ena nar večih gnad, ki nam jo sv. Obhajilo da, de nas naredi podobne božji podobi v Jezusa Kristusa. „Zavživaj moje telo, je rekel nekiga dne Zveličar sv. Avguštinu, in ne boš ti mene, ampak jest bom tebe v sebe spremenil.“

„Kadar sv. Obhajilo prejmemo, pravi sv. Tomaž, pritisne Jezus svoje Telo kakor pečat na naše v ljubezni za Boga vnete, skesane, in za ljubezen do bližnjiga ginjene serca, ne de bi se sam spremenil, ker to ni mogoče, temuč, de nas v sebe spremeni, ker nam vtisne v serca podobo svoje dobrotljivosti in svoje popolnamasti“.

Sv. Krizostom pravi, ko od sv. rešnjiga Telesa govori: „Ta kri razsvetli v nas podobo Jezusovo, vtisne duši lepoto in imenitnost, jo oživlja in varuje, de ne omaga. Ta kri je njeno zveličanje; ona jo očišuje in lepša, jo vnema in ji da več svetlobe, kakor jo ima zlato in ogenj; kakor je namreč vse, kar se v stopljeno zlato vtakne, pozlačeno, kadar se ven

vzame, ravno tako je duša, ki se v tej sv. kervi omije, čistejši kakor zlato“. In nekoliko niže se bere: de v sv. Obhajilu obleče kristjan plajš Jezusov, Jezusa samiga.

Ali v sv. Obhajilu nam Zveličar ne vtisne le svoje prelepe podobe, ampak ker se z dušo in s telesam z nami sklene, nam dodeli tudi svojo lepoto, svoje nagnjenja in nas stori sebi podobne v dobrotljivosti, v naših nagnjenjih in čednostih.

Kadar pa Jezusovo podobo v svojim sercu nosimo in nas njegove nagnjenja navdajajo, se samo razumé, de tudi njegovo življenje posnemamo, in po njegovim zgledu ravnamo. In to je zadnja stopnja, na katero nas sv. rešnje Telo povzdigne, in doverši podobo Jezusovo v našim sercu. „Mladika dobriga drevesa, pravi angeljski učenik sv. Tomaž, premaga, kadar se na divjaka vcepi, njegovo natorno moč, in mu da svojo sladkost namest njegove divje pustobe, ker mu vzame njegovo grenkobo, in mu da moč, de dober sad obrodi, ki je njegovimu enak: ravno tako tudi Jezusovo telo, ki je tako rekoč v nas vcepljeno, poboljša naše slabosti, nam dodeli svojo dobrotljivost, in

nam da moč, de ozelenimo, cvetemo in sad pravice obrodimo, kakoršniga obroduje on sam.

VII. V sv. Obhajilu Jezus ljudi osrečuje.

Nar večí sreča za človeka je, de ljubi Boga, in njegoviga edinorojeniga Sina Jezusa Kristusa, in de je tudi od nje ga ljubljén. Če je ta ljubezen bolj popolnoma, večí je naša sreča. Ker je tedaj sv. rešnje Telo v to postavljeno, de bi Boga ljubili, in de bi bili dopadljivi pred njegovim obličjem, se vidi, de je bila njegova želja, ko je to skrivnost postavil, de bi nas, kolikor je mogoče, na tem svetu osrečil.

O presladka in prečudna večerja, pravi sv. Tomaž, s koliko sladkostjo napolnuješ serca vernih! „Kako neskončno je tvoje veličastvo, o Gospod! rediš nas z nar čistejši in z nar sladkejši hrano“. (Ps. 80.) — „Koliko sladkost razliva tvoj duh čez tvoje otroke!“ (Modr. 26.)

Res srečne in neskončno srečnejši, kakor se izreči zamore, so duše, s kterimi se Jezus Kristus serčno združi! Dodeli mi, o Gospod! gnado, de spoznam,

kako velika je njih sreča, de bodo vsi, ki bodo brali, kar mi boš dobrotljivo razodel, s tem vneti, in de ne bodo nič zamudili kar jih k tej sreči pripeljati zamore!

To zedinjenje se ne da ne dopovedati in ne razumeti. Sveti Duh, ki je sama neskončna ljubezen, je njegov studentec. Jezus Kristus, on vsigamogočni, nar častitljivši, nar bogatejši, nar vikši in nar modrejši Kralj, on stvarnik nebes in zemlje, se sklene s pobožno dušo, s to hčerjo Jeruzalemsko, ki je brez vsiga madeža in olepšana z vsimi čednostmi, podoba Boga samiga: O kolika skrivnost!

O koliko nezmerniga bogastva, koliko neprecenljivih zakladov dobi pobožna duša od svojiga nebeškiga Ženina! Daji svoje telo, svojo dušo, svojiga duha; da ji nekako svojo božjo natoro, kolikor je mogoče, in svojo sladkost, ker po besedah sv. Petra „jo vdeleži, svoje božje natore“. Ko se ji samiga sebe da, jo s tem stori deležno svoje svetosti, svojih čednost in svoje popolnamasti, de zamore imeti prav nebeško življenje.

On jo vdeleži svoje večne dedšine, in ji da zastavo, de bo enkrat tudi s telesam

neumerjoča in častita iz groba vstala. On ji dodeli, de je njegov nebeški Oče tudi njen oče, in njegova mati tudi njena mati, de so vsi njegovi bratje in prijatli, tudi njeni bratje in prijatli.

On jo pelje na prestol, de je z njim venčana. On ji da vse, kar je in kar ima, vse reči so njene. Duhovna nevesta od njene strani se popolnoma Jezusu zroči; ona mu da svoje telo, svojo dušo, z vsimi njenimi čutili in močmi; daruje mu radovoljno in hvaležno vse, kar ji je on dal, kakor sv. Pavel opominja: „vsi ste Kristusovi“. (1. Kor. 3.)

Vsi ti čeznatorni darovi, ki jih pobožna duša v tem svojim stanu ima, so kal in seme, nar serčnejših del, in nar lepših čednost: opravlja jih z veseljem in stanovitno; ali vender zmirej le kakor njenimu Ženinu dopade, v čast njegoviga nebeškiga Očeta: Jezus Kristus živi za Očeta in je ves njegov; in v spolnovanji teh prelepih čednost je tista srečna rodovitnost, in tisti nebeški sad, ki ga to lepo in čisto zedinjenje obrodi.

Jezus Kristus vodi in varuje tako mu vso vdano dušo s toliko skerbjo, kakor de bi bila ona sama na svetu; uči

jo njene dolžnosti; pokaže ji, kaj naj ljubi in kaj naj sovraži, česa naj se ogiblje, in kaj naj iše. On ji odvrča nevarne skušnjave in priložnosti, kjer bi znala grešiti: on ji odkriva mreže hudobnih duhov, on jo brani in opravičuje, kadar jo napadajo; on jo v žalosti tolaži, v slabosti podpira, on jo krepča in jo oživlja, kadar je v britkosti in pobitiga serca. Zadnjič, on vedno skerbi za njene opravila in si vedno prizadeva jo osrečiti.

Pobožna duša pa skerbi le za čast svojiga ljubiga Jezusa, misli le, kako bi vse njegove želje spolnila, in njegove nagibe doveršila. Ona ga časti, ga hvali, ga moli, ona glasno oznanuje njegovo veličastvo, de bi vse za njegovo ljubezen vnela; velikrat še celò neobčutljive stvari vabi, de naj ga častijo, de bi se njegova slava po vsim stvarjenji razlegala; z eno besedo: njen Preljubi je ves njen in ona je vsa njegova. (Vis. pes. 2.)

O zvoljeno ljudstvo! o pobožna duša! Kaj išeš večiga, kaj imenitnišiga, kakor je cerkev, hiša Gospodova, kjer tako svet, tako neskončen Zakrament, kjer Bog sam, kralj nebes in zemlje prebiva! O moj preljubi Zveličar! pač prav

govori tvoj ljubljani učenec, ko pravi, de si ravno konec svojiga življenja to neskončno skrivnost postavil, de si nam jo zročil v nar dražji zastavo in v nar očitniši znamenje svoje ljubezni. (Jan. 13.)

VIII. V sv. Obhajilu časti Jezus svojiga nebeškiga Očeta.

Ker smo vidili, kako ta sv. Zakrament nas osrečuje, pogledjmo še, kako povikšuje božjo čast: To češenje božje je sv. rešnjimu Telesu tako lastno, de ga sv. Ignaci, mučenik, v svojim pismu do Efežanov imenuje „čast božjo“.

In res, kaj se pravi Boga častiti? Boga častiti se pravi, si njegovo podobo v serce vtisniti. Boga častiti se pravi, si k sercu vzeti njegovo vsigamogočnost, njegovo lepoto, njegovo dobrotljivost, njegovo modrost in pravičnost, si jih misliti v nar veči popolnamasti, jih spoznati in za njih spoznanje tudi pri drugih skrbeti. Boga častiti se pravi, v vsih čutilih svojiga serca, z besedo in z djanjem razodevati visoko spoštovanje, ki smo si ga za njegovo veličastvo in za njegovo neskončno imenitnost v serca vti-

snili. De ga hvalimo, de ga posnemamo in ljubimo. Ali pa mar ni vse to sad sv. rešnjiga Telesa? Kadar Jezusa Kristusa prejmemo, nas on v samiga sebe, in s tem v podobo Očetovo, (ker on je podoba svojiga nebeškiga Očeta) spremeni; kdor namreč njega vidi, vidi Očeta, in zatorej tudi kdor je Sinu podoben, je podoben tudi Očetu. (Jan. 14.)

Koliko veselje mora biti za nebeški-ga Očeta, ko se samiga sebe spozna v svojih otrocih, ko samiga sebe v njih dopadljivo ogleduje in od vsaciga kristjana reči zamore: „Ta je moj ljubi sin, nad katerim imam dopadajenje“. (Mat. 17, 5.) Jezus, Sin božji, v svoji modrosti, v svoji pravičnosti in svoji ljubezni preseže vsakiga tudi nar svetejšiga človeka. On se z nami v sv. Obhajilu združi, kakor glava z udi telesa, de v nas in z nami vedno dela, kadar s svojim djanjem Boga častimo, de tako rekoč Jezus Kristus svojiga Očeta moli, kadar ga mi molimo, de mu on hvalo prepeva, kadar mu jo mi prepevamo, de on dela in terpi, kadar mi za čast božjo delamo in terpimo. Sv. Pavel pravi, „de je on Gospod, ki dela vse v vsih“. (1. Kor. 12.)

Zavolj tega zedinjenja z nami je tedaj Jezus apostelj v svojih aposteljnih, mučenik v svojih mučenikih, spoznovavec v spoznovavcih, devica v devicah. On oznanuje božjo besedo na sto in sto krajih, njega preganjajo, on svojo kri preliwa na sto in sto krajih; on terpi ojstrost pokore v spokornikih, on prenaša terpljenje preganjanih, on je reven v ubozih, slab v bolnikih; on je vse kar smo mi sami, on je povsod, kjer smo mi, on dela vse, kar mi delamo.

Reči se nekako da, de Jezus Kristus, v vsi svoji nebeški slavi, zavolj svojiga duhovniga in skrivnostniga združenja z našimi dušami v sv. rešnjim Telesu, dela, terpi in umerje, kadar mi delamo, terpimo in umerjemo.

Poglej toraj, ljuba keršanska duša! koliko skerbi ima Jezus v Zakramentu sv. rešnjiga Telesa! Namen vsih teh čudežev, ktere tukaj dela je: ti dati, ohraniti in doveršiti življenje v čast Bogu, njegovimu nebeškemu Očetu, in v blagor človeškemu rodu.

Ne čudimo se torej, de je tako hrepenel ta sv. Zakrament postaviti: „Serčno sim želel, je rekel svojim učencam, (Luk. 22, 15.)

„to velikonočno jagnje jesti z vami“; ne navadno velikonočno jagnje, ampak ravno to jagnje (ker je zraven ta sv. Zakrament postavil). Gorečnost za čast nebeskiga Očeta in za naše zveličanje ga je vnemala, in mu navdihovala serčno hrepenenje jesti to velikonočno jagnje.

Večna čast naj se ti prepeva, o ljubezni Zveličar! de si nam dal jed, ki nam daje večno življenje. Ljubimo torej, dragi kristjani, ljubimo in molimo Zakrament presvetiga rešnjiga Telesa! Kaj bi vidili brez njega na svetu družiga, kakor zmoto in nevero? Kaj bi bili kristjani družiga, kakor posvetniga duha polna čeda, enaka nevernikom? Sv. rešnje Telo je podpora sv. cerkve, je moč sv. vere, je cvet keršanskiga življenja in božjiga čenjenja!

IX. V sv. Obhajilu da Jezus našim dušam posebno pravico do večniga življenja in našimu telesu zastavo častitiga vstajenja.

1. To nam naš ljubi Zveličar oblubi z besedami, ko pravi: „Kdor to jed vživa, bo živel vekomaj; to je kruh življenja, kruh, ki je z nebes prišel; kdor

to jed vživa, se obvaruje večne smerti.“ — Večno življenje je v posestvu neskončniga bitja, namreč Boga; duša pa, ki vživa sv. rešnje Telo, ima že svojiga Boga v posestvu. Njena sreča se le v tem od sreče izvoljenih loči, de ga izvoljeni v nebesih odkritiga gledajo od obličja do obličja, duša pri sv. obhajilu ga pa prejema v podobi sv. Zakramenta; izvoljeni v nebesih svoje sreče ne morejo več zgubiti; duša, ki ga v sv. obhajilu prejema, je pa v nevarnosti ga vsak hip zgubiti.

2. Sv. obhajilo je tudi našim telesam gotova zastava častitiga vstajenja na sodnji dan. „Kdor moje meso je in mojo kri pije, pravi Jezus, ima večno življenje, in jest ga bom obudil sodnji dan“. (Jan. 6.) — Naše umerljivo, pa v združenji z Jezusam v tem sv. Zakramentu posvečeno telo, zadobi pravico biti neumerjoče. „Kako bi se pač telo, ki je vživalo meso in kri Jezusovo, tako končati moglo, de bi se več ne obudilo?“ pravi sv. Irenej; in sv. Ciril Aleksandrijski piše: „Nemogoče je, de bi Beseda božja — Jezus Kristus — ki je življenje, ne dal zmage čez smert našimu mesu, ki ga je v svoji ljubezni združil s svojim lastnim me-

sam“. — Naše telo bo sicer prišlo za nekoliko časa v oblast smerti, ker se je z graham omadežvalo, ali zopet bo vstalo, ker Kristus ga je obiskoval in je v njem prebival.

II.

Pripravljanje k sv. Obhajilu.

De sv. rešnje Telo ne obrodi vselej tako obilniga in čudopolniga sadu, kakoršniga smo ravnokar omenili, se ne sme temu presvetimu Zakramentu pripisovati, ampak pomankanju priprave, pri tistih, ki ga prejemajo.

Vpraša se, v čem ta priprava obstoji? Kdor hoče vredno sv. obhajilo prejeti, mora biti prvič živ, to je, biti mora v stanu gnade božje; drugič ga more biti lačen, to je, mora hrepeneti po tej nebeški hrani; to pa še ni zadosti: mora ga vzeti in uživati. In zadnjič, ko se je tega nebeškiga kruha nasitil in z njim moči svoje duše okrepčal, si mora prizadevati za popolnamost in za božjo čast z veliko veči skerbjo in gorečnostjo, kakor popred. Te štiri dolžnosti mora keršanska

duša spolniti, če hoče želje Zveličarjeve dopolniti: Glej to so gotovi pripomočki se obilniga sadu vdeležiti pri mizi Gospodovi.

Perva priprava za sv. obhajilo je stan gnade božje.

Vsi učeni sv. vere terdijo te dve resnici: prvič, duša, ki hoče vredno sv. rešnje Telo prejeti, mora imeti v sebi čeznatorno življenje; drugič, to življenje je posvečujoča gnada božja, združena s tremi božjimi čednostmi, z vero, z upanjem in z ljubeznijo.

1. Nar potrebniši priprava, ki se nikdar pogrešati ne more pri sv. obhajilu, je tedaj stan gnade božje; ona je bistveno potrebna: Sv. Tridentinski zbor pravi: „Tisti sv. rešnje Telo in duhovno obhajilo s koristjo prejmejo, ki se presodijo in pripravijo, de se mizi Gospodovi v svatovski obleki, to je brez smertniga greha, bližajo“.

Kaj pa je od tistih reči, ki so le v malih grehih?

Akoravno kristjan, ki je še na male grehe navezan, pri sv. obhajilu ni brez vsiga sadu, vender ne zadobi tako obil-

nih gnad in čednost, kakoršne ta sv. Zakrament v čistih in bolj vnetih sercih navadno obrodi. Sv. rešnje Telo mu prinese res svoj prvi sad, namreč pomnoženje posvečujoče gnade božje, ali po besedah sv. Tomaža, „mu ne da tiste svete kreposti, tiste duhovne sladkosti, ki dušo napolni in vtopi“. — „Vedno se mi je potrebno zdelo, vernim, ki med svetam živijo, svetovati, in se smernih grehov varujejo, ali pa le poredkoma vanje padajo, da naj hodijo vsak teden k spovedi in k sv. obhajilu, da zadobijo moč tudi tiste skušnjave premagati, ki jih pogostoma nadlegvajo,“ piše sv. Alfonz Ligvori.

Pri ljudeh, ki med svetam živijo, se težko kdo najde, da bi ne bil na kaj posvetniga navezan, kar ni skoraj nikoli brez maliga greha; jim pa zavljud tega brani vsak teden k svetimu obhajilu hoditi, po katerim hrepenijo, da se zamorejo v gnadi božji ohraniti, se mi preojstro zdi. Zdi se mi, da se brez očitaja ne more brani, vsak teden k sv. obhajilu hoditi takim, ki so smernih grehov prosti, in po njem hrepenijo, da bi se jih ogibati zamogli,“ piše sv. Alfonz Ligvori.

Tisti pa, ki sicer v male grehe padajo, ali le iz slabosti, in privolijo tako rekoč le na pol sami radi vanje, ki jih serčno obžalujejo, velikrat še med tem ko jih doprinašajo: oni dobijo v sv. rešnjim Telesu prečudno pomoč se jih varovati. Zatorej pravi sv. Tridentinski zbor, „de nas sv. rešnje Telo vsakdanjih (malih) grehov očišuje“. — Takim pravi sv. Ciril: „Če se sv. obhajilu umikaš, ker te tvoji grehi nevredniga delajo, se varuj, de ti hudič iz te tvoje pobožnosti mreže ne splete“, (de te vanjo vjame). Ne umikajmo se torej sv. obhajilu zato, ker spoznamo, de smo grešniki, to nas mora še spodbadati, de se mu hitimo bližati, ker je zdravilo za naše duše in pripomoček jih očistiti. Koliko grehov storimo v naglici, koliko iz same slabosti, ki nas bolj nesrečne, kakor kazni vredne storijo! taki nas ne zaderžujejo sv. obhajila prejemati. Sv. Pavel nas zagotovi, „de imamo veliki-ga Duhovna, ki ima usmiljenje z našimi slabostmi.“ (Hebr. 4.) Te slabosti obudijo v njegovim sercu bolj usmiljenje, kakor pa serditost čez nas; bolj če nam serce težijo, težji je. Zatoraj nas vabi Zveličar, de bi prišli in se oprostili te

teže, rekoč: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jest vas bom poživil“. (Mat. 11, 29.) Včasih on duše, ki zavolj takih slabost preveč žalujejo, še celò tolaži, jim še celò očita, de žalijo njegovo usmiljenje; zatorej pravi David: „Kako dober je Bog Izraelu, njim, ki so praviga serca, in ki ga v resnici išejo.“ (Ps. 72.)

2. Življenje duše je v posvečujoči gnadi božji, sklenjeni z vero, z upanjem, in z ljubeznijo.

Zakrament sv. rešnjiga Telesa se imenuje naravnost „skrivnost vere“, ker v naši sv. keršanski veri nimamo za naš um nič tako skrivnostniga, in tako težko verjetniga. V sv. rešnjim Telesu je vse skrivnostno: ne človeške, ne božje nature Zveličarjeve, ne kaj dela, ne kako dela, nič naši občutki ne vidijo. Še več: verovati moramo vse kaj družiga, kakor kar nam počutki povedó. Kar vidimo, kar okusimo, kar prejemamo, je le kruh in vino, in vender verujemo, de je to telo in kri Jezusa Kristusa, skrita pod podobo kruha in vina.

Nagib in vzrok, de verujemo, je beseda in resničnost božja. On je resničen

in zvest, ne more ne goljufati in ne goljufan biti, zatorej nam ni dvomiti na tem, kar je svoji sv. cerkvi razodel; Zveličar je pa od pričujočnosti svojiga Telesa in svoje kervi v sv. rešnjim Telesu naravnost in določno govoril. Ta živa in nepremakljiva vera v pričujočnost Zveličarjevo je tako bistveno potrebna, de se sme reči, de je nanjo sad sv. obhajila navezan. Iz te terdne vere namreč potem lahko izhajajo djanja: češenja, upanja in ljubezni in skerb za vredno pripravo k sv. obhajilu.

Kakor se pa sv. rešnje Telo imenuje „skrivnost in zakrament vere“ ravno tako ga imenuje sv. Avguštin „zakramant upanja“ in sv. Krizostom „podlago našiga zaupanja“. — Res tudi ta čednost ni nič manj potrebna za vredno sprejemo sv. obhajila, kakor vera. Opirati se moramo na obljube Zveličarjeve, ktere je tolikokrat ponavljal, in pričakovati dobička, ki se v sv. rešnjim Telesu dobiva.

Nar potrebniši čednost pa za vredno sprejemo sv. obhajila je ljubezen: Ona nam je svatovsko oblačilo, ki ga moramo imeti, kadar stopimo v obednico k tej nebeški večerji, če nočemo, de bi nas

jeza Tistiga, ki nas je povabil, ne zadel in ne pahnila v kraj nar grozovitnišiga terpljenja. In res reči se sme, de ljubezen, ona daje našim dušam življenje, po besedah sv. Janeza. (1. Jan. 6.)

In glej, to življenje mora imeti, kdor hoče to jed uživati; vnemati ga mora živa vera, upanje in ljubezen.

Druga priprava za sv. obhajilo je hrepenenje po njem, ali duhovna lakota.

Druga priprava za vredno sprejemo sv. rešnjiga Telesa je duhovna lakota, to je, de ga je naš duh tako rekoč lačen, in de serčno hrepeni ga prejeti. Sv. Avgustin naravnost pravi, „de notranji človek mora biti tega kruha lačen, de ga sme uživati“. — Ta priprava je bila pri prvih kristjanih tako navadna, de so sv. rešnje Telo, zapopadek vsih svojih zelj, „zaželenje“ (desiderata) imenovali. Iz tega se sme skleniti, de kristjan nikdar ni bolj pripravljen sv. rešnje Telo v svoj obilni prid prejeti, kakor če more s prerokam Izaijam (Iz. 6.) reči: „Moj duh je po tebi zdihoval vso noč, zbudil sim

se, ko je dan napočil, de sim tebe iskal iz vsiga svojiga serca in iz vse svoje duše“.

Po tem hrepenenji se tudi ravná sad, ki se v sv. obhajilu prejme, po besedah sv. pisma: „Blagor njim, ki so žejni in lačni pravice, ker nasiteni bodo“. (Mat. 5.) — „Lačne je z dobrotami napolnil“. (Luk. 1.) — „Ni mogoče verjeti namreč, pravi Evzebi, s kolikim veseljem in s koliko ljubeznijo Jezus Kristus pride v serce, ki goreče po njem hrepeni, in s kolikim veseljem on v njem prebiva;“ tako mu dopade to hrepenenje.

Ali pa ne smem k sv. obhajilu hoditi, bo kdo vprašal, če nimam tega hrepenenja, ker ga le lačni smejo uživati? De se to prav razloči, je treba pri tem hrepenenji na dve reči gledati: prvič, de je ta lakota duhovna, drugič, de ni bistveno potrebna. Poglavitna njegova lastnost je, de resnično želimo se grehov očistiti in v čednostih rasti; vnanja in čutna vnema in gorečnost je manj imenitna, sega do dna serca in se tudi včasih na telesu razodeva. Ta vnanja počutna gorečnost se ne tirja pri sv. obhajilu, k zadobljenju obilniga sadu. De pa to prav

na tanko določimo in razložimo, imenujemo trojne ljudi, od katerih se ta počutna gorečnost in vnema ne sme in ne more tirjati, de pa vender zadobijo v sv. obhajilu obilen sad: prvič so posvetni ljudje, ki med veseljem in bogastvam živijo; drugič so taki, ki so ali posvetno ali pa lahko-mišljeno živeli, in ki so se sicer spreob-bernili in resnično Bogu služiti hočejo, pa svojih slabih navad ne morejo še precej popolnoma zatreti; tretjič so duše, ki so vedno v nedolžnosti živele, ali pa po resnični pokori že deleč na poti čednosti prišle.

Ni se torej čuditi, ako posvetni, na posvetno veselje in bogastvo navezani ljudje nimajo nič hrepenenja po sv. obhajilu. Taki se morajo pred drugim v čednosti in v žalosti nad greham vaditi, preden v svojim sercu željo zbudijo, skrbeti za svoje zveličanje, kakor za svoje nar imenitniši delo.

Tisti pa, ki so v dobrim že uterjeni, in si skerbno za svoje zveličanje prizadevajo, zamorejo, akoravno so še zelo nepopolnoma, vender velik dobiček v sv. obhajilu dobivati, če tudi nimajo več tako serčniga poželenja se mizi Gospodovi približati, kakor sperviga.

Ravno tako človek po hudi bolezni je, akoravno mu nobena jed prav ne diši, jed pa, če je tudi z veseljem in željno ne vživa, ga vender okrepčuje in uterjuje.

Prav pobožnim dušam pa, ki ne občutijo praviga serčniga hrepenenja po sv. obhajilu, se bo vstreglo, de zvedó, kako se imajo obnašati: Treba jim je preiskovati, kaj je uzrok te mlačnosti, ali merzlote. Našli bodo, de je to včasih kazen, včasih pa skušnja. V kazen jim je, kadar so v kakšen veči greh bolj prostovoljno padli, kakor sicer po navadi. Ker taki grehi, ki pri posvetnih ljudeh nimajo toliko v sebi, občutljivo serce njih nebeški-ga Ženina zelo žalijo, ker on ne more nar manjši madeža terpeti na svoji nevesti. Če se pa na tanko uprašáš in nič taciga na sebi ne najdeš, je ta merzlota le skušnja; take duše Bog hoče odvaditi počutnih sladkost, de bi se le sv. vere deržale in de bi jih le ona vodila. Nam je pa to poslano v kazen, se ji moramo podvreči in naj nam bo pripomoček za greh zadostovati; naj nas maloserčnih ne stori, ampak le poboljša naj nas.

Če nas pa Bog s tem skuša, podverzimo se mu radi, zročimo se s terd-

nim in tako rekoč slepim zaupanjem previdnosti božji, naj nas ona vodi po svojih namenih. Skušnja nas uči, de kdor tako ravna, in od svoje strani vse stori, kar je za pripravo k sv. obhajilu potrebniga, de on sladkosti, po katerih je zdihoval, z obrestjo dobi pri sv. obhajilu, ali mu je pa drugod v veliko obilniši dobiček.

Tretja priprava za sv. obhajilo je, de se vživa z živo vero, s terdnim upanjem in gorečo ljubeznijo in z drugimi lepimi čednostmi.

Kakor ni zadosti, de je naše telo lačno, ampak nam je, de se nasitimo tudi jesti treba, ravno tako tudi ni še zadosti po sv. obhajilu hrepeneti, ampak treba ga je tudi vživati, de želje ljubiga Zveličarja spolnimo.

Sv. obhajilo, če ga v stanu gnade božje prejmemo, nam res zamore odpreti obilne zaklade tega nar svetejšiga Zakramenta.

De se to prav razjasni, je treba prvič vediti, de potrebuje naša duša, po besedah sv. pisma tudi svoje hrane. An-

gelj Rafael je Tobiju rekel, de on „ima nevidljivo jed in pijača“ (Tob. 12, 19.); in Jezus sam je rekel svojim apostelnjam: „Jest imam jed jesti, ktere vi ne veste“. (Jan. 4, 32.) — Tudi sv. Avguštín pravi, „de ravno ta beseda božja, ki je nam v hrano v sv. rešnjim Telesu, je tudi v hrano angeljem v nebesih“; zatorej poje sv. cerkev, de človek v sv. Zakramentu vživa angeljski kruh; in potem pristavi ravno ta sv. učenik: „angelji ga vživajo, ker ga odkritiga gledajo, (pri nas pa to vera nadomestuje, to je) mi pa ga vživamo v veri“. — Drugič vidimo, de ima naša duša dve poglavitne moči, s kterimi dela, um in voljo, in le te dve moči jo tudi redite, in de jo s tem redite, de z njimu vse reči premišljuje in ljubi.

Zatorej nas opominjajo duhovni učniki, naj si prizadevamo, ne le v stanu gnade božje k mizi Gospodovi pristopati, ampak vselej tudi obuditi djanje vere, upanja, ljubezni in družih čednost. Opominjajo nas, naj Jezusa Kristusa molimo, naj se pred njim ponižujemo, naj se z njim pogovarjamo, naj ga prosimo pomoči v svojih potrebah.

Kadar Jezus Kristus pride v serce,

ki je zanj spodobno pripravljeno, razlije v njem žarke svoje svetlobe, kakor pravi sv. Krizostom, napolni ga s svojimi sladkostmi, vabi ga, da naj ga ljubi, naj okuša njegovo sladkost, naj ga objema, naj ga okuša in objema posebno s tem, da s sprejetimi gnadami zvesto dela, naj se z njim sklepa, da se svetu odpove in svoje življenje poboljša, naj v dobrim bolj in bolj raste, naj se uterjuje, da bo za naprej z večim veseljem in z boljšim uspehom po poti popolnamasti hodilo.

Sv. Avguštin pravi na več krajih: „Sprejemaj ta kruh življenja, ne le z ustmi telesa, ampak bolj z ustmi serca“. — „Kadar se bližaš sv. altarju, da bi vžival jed in pijačo zveličanja, pravi Evzebi Emeški, premišluj sveto Telo svojiga Boga v živi veri, časti ga z začudenjem, okleni se ga v duhu, sprejmi ga z rokami serca, in posebno pij v duhu njegovo kri“.

„Misli si, pravi sv. Krizostom, kadar vidiš sv. rešnje Telo, da je to Telo in Kri Tistiga, ki na višavah nebeških kraljuje; kteriga angelji v ponižnosti molijo, Tistiga, ki sedi na desnici vsigamogočniga in večniga Boga Očeta. Misli

si pa tud zraven, de tudi ti vživaš to telo in piješ to kri. **O** čudež! o dobrota! **On**, ki sedi na desnici **Očetovi**, se da vsim prijeti in se da objeti vsim, ki ga hočejo prejemati“.

O zveličavni spomin, piše sv. **Lavrenci Justinijan**, o **Bogu** neskončno dopadljiva daritev! **Kruh** življenja, jed sladkosti, presladka večerja! čisto velikonočno jagnje in mana so ti bile le slabe podobe; kdo te zamore vredno prejeti, kdo te z zadosti čistim sercam častiti, kdo zamore imeti hrepenenje, de bi obseglo vso blagost, ktera je v tebi? **Kadar** tebe premišljujem, omedlim; moj jezik umolkne; kadar hočem od tebe govoriti, in nisim v stanu te tolikanj povikševati kakor želim.

Dodeli torej, o moj **Bog!** svetlobo mojimu duhu in zgovornost mojimu jeziku, de bom razglasoval čudeže tega **Zakramenta**, ker človeški um in tudi vsa razumnost angeljev jih ne more razumeti in jih ne razjasniti. **Ti** sam, o **Bog!** ki si take in tako veliko čudeže delati hotel, ti sam jih tudi poznaš.“

Vprašati bi se utegnilo, kako pa, kadar nima kdo poželenja po sv. obhajilu in tudi pobožnosti ne, ali se je treba takrat

od mize **Gospodove** odmikati in le poredkama k nji pristopati?

Odgovor na to je že to, kar se je reklo od duhovne lakote in od hrepenenja po sv. rešnjim **Telesu**; le to naj še pristavimo, de po besedah sv. cerkvenih učnikov pomanjkanje te občutne pobožnosti nam ne sme že vzrok biti, ne k sv. obhajilu hoditi. **Poslušajmo**, kaj sv. **Lavrenci Justinijan** od tega pravi; on piše: „Noben pravi služabnik božji ne opušča tega sv. **Zakramenta**, in nihče ga ne zanemarja, če tudi te občutne pobožnosti nima. **Modrost** božja namreč stori, de zna, de božja v tistih, ki **Bogu** služijo, tudi mnogoteri sad obrodi. Nam ni mogoče presoditi vsih njegovih skrivnih namenov. To naj nas pa od mize **Gospodove** ne zadržuje, če je naše življenje pobožno in s čednostmi bogato, če nas navdaja vera sklenjena s ponižnostjo, če se svojih grehov odkritoserčno spovemo in spodobno približamo mizi **Gospodovi**, če tudi posebne pobožnosti v sercu ne občutimo. Tak človek vživa sv. rešnje **Telo** na neobčutno in prav duhovno vižo“. — **Kakor** ta sv. patrijarh, tako govori tudi sv. **Bonaventura**, rekoč: „**Bolnim**, ne pa zdra-

vim je zdravnika treba; ravno tako tudi ti ne išeš se z Jezusom sleniti, de bi ti njega, temuč de bi on tebe posvetil“.

Tistim pa, ki ne čutijo take pobožnosti pri svetim obhajilu, kakor so jo spreviga občutili, še pristavim, de jih je Zveličar pred kakor otroke z mlekom, to je, s sladkostmi pital, zdaj jim pa, kakor odraslim, daje terji jedi. Tudi jim zamoremo reči, kar je rekel sv. Gregor od čudežev, ki so bili v prvih časih kršanstva tako navadni, zdaj pa so le redki; on piše: „Drevescam se večkrat priliva, dokler so majhne, de hitreje rastejo, kadar pa globoko korenine poženejo, se jim neha prilivati“.

Četerta priprava za sv. Obhajilo je teden sklep, gnade, ki se tam dobivajo, prav obračati.

Hrane ne uživamo le zato, de jemo, tudi ne zato, de bi njeno sladkost občutili, temuč zato, de si življenje ohranimo, de svoje moči okrepčamo, in potem svoje dolžnosti opravljamo. Ravno tako tudi ne hodimo k sv. obhajilu, de bi le takrat se nekoliko v čednosti vadili, tudi ne de bi

duhovne radosti vživali, ki so s sv. obhajilam sklenjene, ampak ta nebeški kruh prejemamo, de svojim dušam dajemo novo moč, de se z veči serčnostjo in gorečnostjo trudimo za božjo čast in za svoje zveličanje.

„Poglejte, pravi sv. Krizostom, kaj so aposteljni storili po prvim sv. obhajilu. Molili so, hvalne pesmi so prepevali, deleč v noč so čuli, de so poslušali prečudne nauke tiste nebeške modrosti, ktere jim je Zveličar razlagal: glejte, tako tudi vi delajte po sv. obhajilu.“

Zveličar sam nas tega uči rekoč: „Kakor je mene poslal živi Oče, in jest živim zavolj Očeta, tako bo tudi tisti, kteri mene je, živel zavolj mene“ (Jan. 6.), to je, se bo trudil za mojo čast. — „Ali bomo mar iskali, vpraša sv. Avguštín, še v telesni hrani, v jedeh, ki jih živali vživajo, svojiga veselja, potem ko smo okusili tako imenitno jed pri mizi Gospodovi?“ — „Ker ste po sv. obhajilu udje telesa Jezusoviga, pristavi sv. Krizostom, nosite tudi njegov križ, ker tudi on ga je nosil, prenašajte, kakor on zapljevanje, zaušnice in drugo pretepanje.“

Ker je pa naš Zveličar v sv. Za-

kramentu daritev, ki se vedno svojimu Očetu v čast in za naše zveličanje daruje, ga moramo posebno v tem skusiti posnemati. Sv. Bazili pravi: „Ker nas Zveličar opominja, de naj se pri sv. obhajilu njegoviga terpljenja spominjamo, nam je tudi pot pokazal, kako naj grehu, svetu in samimu sebi odmerjemo“. Sv. Bernard še celò pravi: „Ker je sv. rešnje Telo spomin Jezusove smerti, tisti prav za prav ni pri sv. obhajilu, kdor ni Jezusu križanemu podoben“.

Če si morajo pa že vsi verni prizadevati, biti po sv. obhajilu daritev ljubezni po izgledu Zveličarjevim, je to veliko večji dolžnost za duhovne, za take, ki so v samostanih in za vse, ki pogostama k sv. obhajilu hodijo.

Ker je bilo pa rečeno, de nam mora biti sv. obhajilo v dušni prid, s tem še nočemo reči, de bi mogel biti, kdor je le enkrat pri sv. obhajilu bil, precej svetnik. Ta sv. Zakrament nas le počasi od stopnje do stopnje k popolnomasti povzdiguje. Če si torej ohranimo želje v svojim sercu se Bogu popolnoma darovati, če ga vedno manj žalimo, če se moč in sila strasti vedno manjša, če se vedno skerb-

neji priložnosti greha ogibamo, in če smo pri spolnovanji svojih dolžnost vedno bolj natančni, ne bodo naše obhajila brez sadu. Naj še pristavimo, kar piše sv. Lavrenci Justinijan, de se sad sv. obhajila vselej ne vidi, posebno ga tisti, ki so sv. obhajilo prejeli, sami vselej ne vidijo, in de jim ga Bog zakriva, de bi jih ponižne ohranil. Zgodi se jim, kakor mornarjem, ki so na barki in v morje gledajo; barka velikrat dalje plava, oni pa tega ne zapazijo. Dolžnost spovednikova je jih podučiti čez to.

Kako popolnoma pa mora biti ta naša priprava, de bomo večkrat k mizi Gospodovi pristopiti smeli, in de nam bo v dušni dobiček?

Ta priprava se ne sme od vsaciga v enaki popolnomasti tirjati, ampak primerjena mora biti pripravnosti, razsvetljenju in stanu gnade vsaciga posebej. Posvetnim ljudem, ki med skušnjavami sveta živijo, priprostim kmetam, ki so v skrivnostih sv. vere le malo podučeni, pač ni potreba, de bi bili tako popolnoma pripravljani za sv. obhajilo, kakor duhovni

in tisti, ki v samostanih živijo, in vender jim je v dušni dobiček; ravno tako se ne tirja tako popolnoma priprava od takih, ki so še le nastopili pot popolnomasti, kakor pa od takih, ki so na nji že deleč prišli. Bog, ki je v svoji modrosti razločno svoje talente razdelil in sicer po zmožnosti tistih, katerim jih zročuje, tudi le temu primeren dobiček tirja, kar je komu dal, in ne pričakuje, od tistiga, kterimu je le tri talente dal, pet novih dobička.

Kakor bi bil kralj popolnoma zadovoljen s kmetom, kateri bi ga po svoji moči lepo sprejel, akoravno to sprejetje ni tako, kakoršniga je pri knezih vajen: ravno tako se Jezusu zadosti s pripravo, s kakoršno ga take še slabe in nepopolnoma duše prejemajo, de le nič storiti ne opustijo, kar je v njih moči, če tudi njih priprava ni enaka pripravi popolnoma duše.

Kadar se torej vernim razlaga pripravljane k sv. obhajilu, kakoršniga sv. cerkveni učniki tirjajo, je treba gledati, komu in kako se govori. Treba je gledati, komu se razlaga, de se ne tirja od ljudi, ki med svetam živijo, toliko, kolikor od duhovnov in od tistih, ki živijo v

samostanih. Gledati je tudi, kako se razlaga, de se ne spreminjajo opominjanja, ktere sv. učniki dajejo, de bi verne spodbudovali na poti popolnomasti dan na dan dalje priti, in se tako bolj obilno sadu tega sv. Zakramenta vdeležiti, de se ne spreminjajo te opominjanja v ojstre in neprelomljive zapovedi.

Kdor tedaj vernim razkazuje posebno skerb, ktero so svetniki imeli pripravljaje se za sv. obhajilo, in kako so se včasih zavolj majhnih reči mizi Gospodovi bližati bali, bi kazal, de nima razumnosti in ne previdnosti, ako bi hotel, de vsi verni tako ravnajo. S tem bi grozno veliko vernih od sv. obhajila zaderževal, kterim bi bilo lahko prav zelo koristno.

III.

Kaj od sv. obhajila zaderžuje.

Pervi zaderžek, ki do sadu sv. obhajila priti brani, je smertni greh.

Nar veči zaderžek, ki nam do sadu sv. obhajila priti brani, je smertni greh;

v tem so vsi le ene misli, de nas namreč smertni greh sploh vsiga sadu oropa.

Kristjan, ki se prederzne v smertnim grehu k mizi Gospodovi pristopiti, stori strašen božji rop in si nakoplje nar grozovitniši kazni. Ko sv. Pavel Korinčanam to resnico razlaga, jim piše: „Kdor koli bo nevredno jedel ta kruh, ali pil kelihi Gospodov, bo kriv telesa in kervi Gospodove. Naj torej človek sam sebe presodi; in tako naj je od tega kruha, in pije od keliha. Zakaj kdor nevredno je in pije, si sodbo je in pije, ker ne razloči telesa Gospodoviga. Zato je med vami veliko slabih in bolnih in veliko jih spi“, namreč spanje smerti. (1. Kor. 11.)

Kdor tedaj v stanu smertniga greha k sv. obhajilu gre, je kriv telesa in kervi Jezusove, to je po besedah sv. cerkvenih učnikov: on se tako zadolži, kakor de bi Jezusovo kri prelival.

Grešnik, ki nevredno Jezusa prejme, ponovi Judeževo izdajanje, in kakor de bi ga hotel kušniti in mu svojo ljubezen skazati, ga grehu izda, ki je njegov nar veči sovražnik; on Jezusa Kristusa križa, in mu kakor judje življenje vzame, kolikor na njem stoji. Sv. Avguštin pravi, „de

je tak božji rop tako rekoč grozovitniši pregreha, kakor vsaka druga, ker je veliko večji hudobija križati Jezusa Kristusa zdaj, ko v nebesih kraljuje, kakor pa ko je na zemlji bil v svoji umerljivosti“. — „Raji bi bil od hudiča obseden, piše sv. Krizostom, kakor de bi nevredno sv. obhajilo prejel, tako grozovitna hudobija je, Kri zaveze z nogami teptati.“ Obsedeni namreč ne bo kaznovan, de je bil od hudobniga duha obseden, kdor pa nevredno sv. obhajilo prejme, bo večno kaznovan.

Ker že s tako črnimi barvami iz pisem sv. cerkvenih učenikov popisujemo grozovitnost greha, ki si ga z nevrednim sv. obhajilam vsak nakoplje, in strašne kazni, s katerimi Bog žuga, opominjamo s sv. Krizostomam, ne de bi verne od sv. obhajila zaderževali, temuč, de bi jih obvarovali, se mu brez priprave bližati, in veseli ponovimo lepo opominjanje sv. Avguština, ki ga je govoril svojim vernim na sveti dan rojstva Jezusoviga: „Zarotim vas, je rekel, de storite s pomočjo gnade božje kolikor koli morete, de se z očišeno vestjo, s čistim sercam in telesam bližate mizi Gospodovi, de boste vredni prejeti njegovo telo in njego-

vo kri, ne v svoje pogubljenje, ampak v zdravje svojih duš. V tem Zakramentu se nam namreč naše življenje hrani in Sin božji nam sam pravi, de, ako ne bomo jedli njegoviga mesa in ne pili njegove kervi, ne bomo imeli življenja v sebi. Ali kdor hoče življenje, naj svoje življenje premeni, če ne bo prejel življenje v svoje pogubljenje. Ne ozdravi svojih bolečin, ampak si jih še pomnoži, in namest življenja si najde smert.“

Drugi zadržek, ki nam sad sv. obhajila jemlje, so mali ali odpustljivi grehi.

Odpustljivi grehi se dajo v trojne razdeliti. Pervi so grehi nagnjenja, do katerih nimamo le nagnjenja, ampak tudi še ljubezen in tako rekoč namen jih še doprinašati potem, ko smo jih storili. Drugi so grehi slabosti, ktere storimo, bolj iz nagnjenja svoje popačene nature, ali pa iz slabe navade, in ne popolnoma prostovoljno. In tretji se smejo imenovati potrebni grehi. Nočem reči, de jih brez vse proste volje storimo, le toliko rečem, de ga ni greha, de bi se ga s pomočjo božjo ogniti ne mogli, vender je zavolj

spaćenosti človeške nemogoče, se vsih obvarovati, le posebna moč gnade, kakoršna je bila Marii prečisti Devici dana, de nikdar tudi nar manjšiga greha storila ni, nam to dati zamore.

Pervim ti mali grehi dopadejo in dajo jim radi oblast v svojim sercu; drugim sicer ne dopadejo, ker se z njimi bojujejo, pa velikrat zastonj. Tretji pa imajo strah pred njimi, padejo le poredkama vanje in si prizadevajo jih precej zbrisati.

Menim, de bi bilo zelo nepravilno, vse take grešnike enako soditi, kazalo bi malo razumnosti, ako bi na vse enako obračali, kar sv. cerkveni učeniki od malih grehov učijo, v zvezi s sv. obhajilam.

Vidi se namreč to že iz besed sv. Ambroža, ki vелеva, naj gremo vsak dan k sv. obhajilu, ker vsak dan grešimo; s tem pač ne svetuje vsakdanjiga sv. obhajila tistim, ki nalaš in brez vsiga premislika v male grehe privolijo.

Res je sicer, de sv. obhajilo male grehe zbrisuje; ali de se nam ta gnada dodeli, nam mora biti žal, de smo jih storili, in morama hrepeneti se jih oprostiti. Pervo imenovani jih pa nič ne obžalujejo, in tudi nimajo volje se pobolj-

šati. Ker pa tako prostovoljno napravijo zaderžek gnadi tega Zakramenta, gredo tako brez vse gorečnosti od mize Gospodove, kako so brez nje zraven prišli.

Tisti pa, ki iz slabosti še večkrat v male grehe padejo, zadobijo v sv. rešnjim Telesu prečudno pomoč se poboljšati: Od takih govori sv. Tridentinski zbor ko pravi, „de nas sv. rešnje Telo očišuje od vsakdanjih grehov“. In od njih govori sv. Ciril rekoč: „Ako se odteguješ sv. obhajilu, ker si zavolj svojih grehov tega nevreden, se varuj, de ti hudobni duh ne splete iz tvoje nevarne pobožnosti mreže, de bi te vanjo vjel. Kdo pač spozna vse svoje grehe? Napolnuj se torej z lepimi pobožnimi mislimi, prizadevaj si sveto živeti, in hodi k sv. obhajilu. Verjemi mi, ne le smerti te bo to obvarovalo, ampak tudi vsih bolezen te bo oprostilo. Kadar je namreč Jezus pri nas, nam odpodi požljivost, nas uterdi v pobožnosti, nam zbriše strasti, in ne gleda na grehe, v katerih smo, on ozdravi bolne in ranjene, in kakor dober pastir da svoje življenje za svoje ovčice, nas tudi iz vsih naših nadlog povzdigne“. — Ali rekel mi bo kdo: Kako pa vem, ali želim resnično

malim greham slovo dati ali ne? dalje čutim do nekterih tako veliko nagnjenje, de se mi skorej nemogoče zdi se jih obvarovati. Ali razločiti je treba nagnjenje od ljubezni do greha.

Nagnjenje je le neprostopoljna ljubezen, ki nas zoper našo voljo sili in žene; ljubezen do njega je pa prostovoljna. Ne nagnjenje, ampak le ljubezen do greha nas ob sad sv. obhajila pripravi; nagnjenje nas stori bolne, ljubezen do greha pa kazni vredne; sv. rešnje Telo ozdravi te bolezni, ker niso prostovoljne, ljubezen do greha pa brani, de ne moremo ozdraveti. Ako se pa bojiš, de morebiti nimaš hrepenenja se vsim greham odpovedati, imej vsaj željo, de bi ga imel; reci z Davidam: „Moja duša želi in hrepeni po tvojih postavah“ (Ps. 118.), in potem pristopi zaupljivo in s ponižnostjo k mizi Gospodovi.

K koncu naj še opomnimo; pri osebah, ki so na poti čednosti že deleč prišle, so ti mali grehi večji del iz slabosti in spačene nature, in jih naj torej nikar ne zaderžujejo od mize Gospodove.

„Ne le odmikati se ne smemo od sv. obhajila, zavolj tega, ker spoznamo, de

smo grešniki, piše Kasijan, ampak ravno to nam je še celò vzrok, de k njemu hitimo in željno tečemo, ker je zdravilo naših duš in ima posebno moč jih očiševati". — Le na dve reči je treba tiste opomniti, ki so v takim stanu, in jim reči s sv. Gregorjem: „Ker še celò zvoljeni ne morejo biti brez greha, je treba, de že pred sv. obhajilam zadostujejo po svoji moči za grehe, s katerimi jih neprenehama omadežuje človeška slabost". — Treba je verh tega, de se tudi nar pobožniši duše vedno nevredne štejejo pristopiti k mizi Gospodovi.

„Uterditi moramo svojo dušo, pravi Kasijan, z veliko ponižnostjo kakor z močno stražo, de se nam ta misel dobro v sercu uterdi, de nismo ne ene stopnje tiste čistosti dosegli, ki bi nas vredne storila svetiga obhajila, akoravno bi bili morebiti z božjo gnado vse že storili, kar je bilo do zdaj rečeniga.“ — Če pa, ljube keršanske duše, to storite, potem se pa le pogostama približujte mizi Gospodovi. Naj vas ti grehi prenačljenja in same slabosti, ki vas le bolj nesrečne kakor pa kazni vredne delajo, naj vas taki grehi ne odvračujejo od sv. obhajila.

Tretji zaderžek, ki nas ob sad sv. obhajila pripravi, je padec v greh po sv. obhajilu.

Malo ljudi je, de bi vsaj nekoliko pripravljeni ne bili, kadar k sv. obhajilu pristopijo. Očistijo si svojo vest pri spovedi, in skušajo se opomniti k pazljivosti na to tako sveto opravilo. Ali vender zelo navadna je nerodnost, pozabiti sprejetih gnad, in zanikernost se greha ogibati.

Verni, ki po sv. obhajilu zopet v svoje grehe padejo, se v dvojne razločijo: Eni so posvetnjaki, ki precej potem v stare smertne grehe padejo. Drugi pa živijo precej pobožno, ali vender ostanejo še mlačni, si nočejo potrebne sile delati, de bi bolj popolnoma živeli. Poglejmo nar pred perve:

Na koliko krajih priporoča sv. Kri-zostom, čigar priserčna pobožnost za to sv. skrivnost se v vsih njegovih spisih sveti, na koliko krajih on z vso svojo zgovornostjo vernim priporoča, naj po sv. obhajilu čisto živijo, in dokazuje grozovitnost povernitve v stare grehe. On piše med drugim: „Usta, ki so bile napolnjene s tem nebeškim ognjem, jezik, ki ga

je močila ta neskončno častitljiva kri, bi mogli biti čistejši, kakor solučni žarki. Ne bojiš se hoditi v gledišče, kjer se prešestvanje razkazuje in tam na odru gledati vlačugo z ravno tistimi očmi, s katerimi si gledal nezapopadljivo daritev na altarih in mešati v svojim sercu s tem nebeškim kruham ta posvetni strup?"

Tisti, ki hodijo večkrat k sv. obhajilu, pa v svoji navadni mlačnosti ostanejo in v čednosti nič ne rastejo, ki so vedno v tiste strasti zakopani, ki grozno nepopolnoma živijo, in ki nimajo nič skerbi, de bi svoje življenje poboljšali, taki ne ravnaajo po željah Jezusovih. In res, če je naš Zveličar sv. rešnje Telo postavil, de bi nas po besedah sv. Tridentinskiga zbora smertnih grehov varovalo, ga je po besedah ravno tega zbora tudi postavil, de bi nas oprostilo malih grehov. Kdar tedaj navadno vanje padeš, nimaš skerbi in pazljivosti samiga na se in opoviraš namene Jezusove, ki te želi s tem Zakramentam povzdigniti na stopnjo popolnomasti. Jezus Kristus, ki ti tolikokrat svoje telo in svojo kri da v hrano za tvojo dušo, pričakuje, de bi bilo svetejši tvoje življenje, in kadar tega ni, mu živo nasprotvaš.

Ali rekel bo kdo: Ako je nevarno k sv. obhajilu hoditi brez poboljšanja življenja, je pač bolje, de se k mizi Gospodovi nič ne pristopa? Tako sklepati je zelo nevarno, in hudobni duh gre temu sklepanju na roko, de z njim pobožne duše straši, posvetnim pa da izgovor, de si z njim svoje brezbožno življenje lepšajo. Kjer se od mize Gospodove odmikajo, ne opeša le njih pobožnost, ampak počasi tudi njih vera na resnično pričujočnost Jezusovo v sv. rešnjim Telesu ugasne. „Gorje meni, piše sv. Bernard, če grem nevredno k sv. obhajilu, ali gorje mi tudi, če se mu odtegujem!“ — De se torej reče, kar je prav in res v tej zadevi, se mora skleniti: Treba je večkrat k mizi Gospodovi pristopiti, ali le s potrebno in spodobno pripravo; in potem si je treba prizadevati, gnade, ki se tukaj dobivajo, prav obračati.

Petnajsto poglavje.

Od pogostniga svetiga obhajila. *)

„De bi nam pač bilo nar večí britkost živetí brez te nebeške hrane.“ Sv. Ambrož.

Jezus Kristus neskončno hrepeni, de bi se nam dal: „Iz serca sim želel jesti z vami to velikonočno jagnje,“ pravi sam (Luk. 2.). Velikost tega svojiga hrepenenja nam pokaže z velikimi čudeži, ktere je delal, de nam je to nebeško hrano dal. Vabi in silno nas priganja, naj k njemu pridemo: „Pridite, pravi on, uživajte nebeški kruh, kteriga vam dajem, in pite (v mojo kri spremenjeno) vino, kteriga sim vam pripravil.“ (Preg. 9, 5.) Kaže nam svoje neskončne bogastva, ki so skrite v sv. obhajilu, in prečudni sad tega Zakramenta ljubezni. Jezus Kristus, v kterim so vse zaloge modrosti in znanja skrite“ (Kol. 2, 3.) se nam popolnoma vsiga daje, de nam je kruh življenja

*) Pet let odpustkov dobi, kdor gre vsako nedeljo in vsak praznik k sv. obhajilu, in de te dni za sv. očeta papeža moli. Kdor gre pa vsak mesec enkrat in o praznikih Gospodovih, Marijnih, Aposteljnov in sv. Janeza Kerstnika, zadobi vselej deset let odpustkov.

(Jan. 6, 51.), de nam daje živeti njegovo življenje (Jan. 6, 58.), de nas stori deležne božje nature (2. Petr. 1, 4.) in de nas ozdravlja vsih dušnih bolezen, in de nam da vse, kar le želimo. De z njim vse imamo in, de nas osreči kakor Salomona njegova modrost, od ktere on piše: „Vse dobro mi je z njo došlo; prejel sim od nje brezšteviline bogastva.“ (Modr. 7, 2.)

O kako bi bil srečen, ko bi mogel pripomoči, de bi se ta želja Sercu Jezusovimu spolnila, in de bi zamogel vplameniti kaj duš, ki bi prav goreče hrepenele ga pogostama v sv. obhajilu, z dobro pripravljenim sercam prejemati!

I.

Nagibi, ki nas k pogostnemu sv. obhajilu vabijo.

Pervi nagib: — Postavljenje sv. rešnjiga Telesa.

1. Kar nam kaže, de so bile želje Jezusove, ko je ta sv. Zakrament postavil, de bi ga verni pogostama prejemali, se vidi, po besedah sv. Avgušтина, iz

tega, de se nam je v podobi hrane dal. Zbral si je naš božji Zveličar nar nava-dniši jed, ktera se nar teže pogreša, kte-ro vživa revež in bogatin, majhen in ve-lik; to je vsakdanji kruh, kteriga od Boga prosimo, in ki je prva podpora našiga življenja, tega si je zvolil, de ga je spre-menil v neskončni zakrament svoje ljubezni.

2. Jezus Kristus nas močno vabi, naj pogostama vživamo to nebeško jed. Iz tabernakeljna nam pravi z ginljivimi besedami: „Pridite, pritecite v moje sve-tišče, usedite se k moji mizi, jejte moj kruh in pite moje vino, kteriga sim vam pripravil (Preg. 9, 5.); — ker moje me-so je res jed in moja kri je res pijača“. (Jan. 6.)

3. On hoče celò, de naj vsak dan prosimo, de bi bili poživljeni s tem skriv-nostnim kruham, ker po besedah cerkve-nih učenikov vsakdanji kruh, kteriga nam v molitvi, ki nas jo je sam učil, prositi veleva, ni le telesni kruh, ki naše telo ohrani, ampak obseže tudi čeznatorni kruh, sv. rešnje Telo, ki nam ohrani naše duše v gnadi božji in jim daje rast v dobrim. — Sv. Ciprijan pravi: „Mi prosimo Boga, de naj nam da vsak dan tega nebeškiga

kruha, iz strahu, de bi nas, ki smo v Jezusu Kristusu, in ki vsak dan sv. rešnje Telo prejemamo v hrano zveličanja, de bi nas kak veči greh ne ločil od tega sv. Telesa, nas ne zaderževal in ločil od sv. obhajila in nas pripravil ob ta nebeški kruh“. — Ravno tako govori tudi sv. Hilari rekoč: „Daj nam naš vsakdanji kruh. Kaj želi namreč Bog tako močno, kakor to, de bi Jezus Kristus vsak dan v nas prebival, on ki je kruh življenja, kruh, ki je z nebes prišel? Kakor tedaj to vsak dan prosimo, tako tudi prosimo, de bi se nam vsak dan dajal“. Besede sv. učenika, ktere IV. Toleški zbor rabi, so tako jasne, de se pri njih ničesar ne pogrēša. — Tudi sv. Ambrož poterdi to resnico, rekoč: „Ako je ta kruh vsakdanji kruh, zakaj ga pa le ob letu enkrat vživāš, kakor je pri Grekih na jutrovim v navadi? Vživaj ga vsak dan, de ti bo vsak dan v zveličanje. O de bi se pač kristjan v sredi težav s tem življenjem tolažil, de bi srečne imenoval tudi tiste dni, ko ima nar več terpeti! de bi mu bila pa nar več britkost, biti brez te nebeške hrane, ki se mu hrani v sv. rešnjim Telesu!“

4. Zadnjič je naš ljubi Zveličar sv.

rešnje Telo postavil, de bi nam bilo v zastavo njegove ljubezni, in de bi nam oživljalo spomin na njegovo terpljenje in na njegovo smert. „To storite v moj spomin“, je sam rekel; in sv. Pavel piše (1. Kor. 11, 24.): „Kolikorkrat boste ta kruh jedli in ta kelih pili, boste smert Gospodovo oznanovali“. Ali bi ne kazalo nehvaležnosti, ako bi se tega ne spominjali, kolikorkrat nam je mogoče? Kakor Gospodu nič bolj ne dopade, kakor češenje njegoviga terpljenja pri daritvi sv. maše, ravno tako tudi mi ne moremo Boga vredniši častiti, kakor s sv. obhajilam, ki v našim sercu spomin njegoviga terpljenja ponovi.

O de bi pač spoznali neprecenljivi dar, kteriga nam Jezus Kristus v sv. obhajilu daje, kako bi pač hrepeneli ga prejemati! — Ko je bil Jezus nasitel množico, ki ga je v pušavo spremljala, je rekel okoli stoječim: „Delajte, ne za jed, ktera mine, ampak za jed, ktera v večno življenje ostane, ktero vam bo Sin človekov dal“ (Jan. 11.). Žalostno bi bilo pušati svojo dušo brez te nebeške hrane. „Moje serce se suši, pravi David, ker pozabil sim svoj kruh jesti.“ (Ps. 101, 5.)

Kako resnične so pač besede sv. Ciprijana, ki pravi: „Duša je brez življenja, brez moči in brez serčnosti, kadar je sv. rešnje Telo ne podpira in ne vterjuje.“ — „Brez mene, pravi Jezus Kristus, (Jan. 15.) nič ne zamorete.“ — Sami iz sebe še nič dobriga misliti ne moremo, ali „vse pa zamoremo v njem, kateri nas močne dela“, piše sv. Pavel (Filip. 4.). Pojdimo torej k Jezusu, hodimo pogostoma k njemu!

Drugi nagib: — Nauk in ravnanje sv. cerkve.

S perviga se je s sv. rešnjim Telesam prav v duhu, v katerim je bilo postavljeno, ravvalo. Pervi kristjani „so bili združeni v lomljenji kruha“ (Dj. ap. 2.). Poživljali so se pogostoma vsi s tem nebeškim kruham „po hišah“. Vsak dan k mizi Gospodovi pristopati je bilo v prvih stoletjih v navadi; spričujejo nam to sv. Justin, Tertulijan, sv. Ciprijan, sv. Hieronim in sv. Krizostom.

Paladi pripoveduje od vernih, ki ne bi bili pokusili telesne jedi, dokler niso svoji duši dali duhovne, to je, kakor sam razlaga: dokler niso prejeli Telesa Jezusoviga. On pripoveduje, de je opat Apo-

lon svoje podložne opominjal prav pogostoma k sv. obhajilu hoditi, še celò vsak dan, ako je le mogoče. Od sv. Bazilija vemo, de so pušavniki posvečene hostije sabo nosili, de so se zamogli sami sebe obhajati. Kadar so jim hostije pošle, jim je Bog včasih čudovitno družih preskerbel. Od sv. Onufra se bere, de ga je hodil vsak teden dvakrat angelj obhajati, in ravno to pripoveduje Zozomenez od sv. Marka pušavnika.

Učeni Ubertin Kasale, iz reda sv. Frančiška piše, de so hodili mnih sv. Benedikta sperviga vsak dan k sv. obhajilu. To življenje starih časov poterdi tudi sv. Tridentinski zbor: „Opominjamo vas, pravijo očetje tega zbora, opominjamo vas z očetovsko ljubeznijo, prosimo vas, svari-
mo vas, zarotimo vas pri ljubezni božji in njegovim usmiljenji, vas ki verujete v Jezusa Kristusa, bodite si kar koli hočete, de se v spominu na njegovo neskončno veličastvo in na njegovo neizrekljivo ljubezen, ki ga je gnala, de se je daroval za naše zveličanje, in de nam je dal svoje meso v hrano v presvetim Zakramentu, de se pripravljate se včasih vdeležiti tega znamenja edinosti (sv. rešnji-

ga Telesa), te vezi ljubezni in tega znamenja zedinjenja in miru, ki mora med vernimi kraljevati. Verh tega imejte za skrivnosti svetiga Telesa in Kervi Jezusove tako terdno in stanovitno vero, tako globoko spoštovanje, tako resnično pobožnost in čenjenje, de boste ta živi, čeznatorni kruh pogostama prejeti zamogli, ker on je resnica, življenje in vedno zdravje vašim dušam, in de zamorete s to nebeško hrano okrepčani iti iz popotovanja tega revniga življenja v prebivališe večniga, kjer boste ravno ta angeljski kruh, kteriga zdaj pod podobami sv. Zakramenta prejemamo vživali. Serčno želimo, de bi vsi verni, kolikorkrat so pri častiti daritvi sv. maše, ne le duhovno sv. obhajilo prejemali, ampak de bi bili pripravljeni tudi resnično se vdeležvati sv. rešnjiga Telesa, in prejemati Telo in Kri Jezusovo, de bi se bolj obilno sadu te sv. daritve vdeleževali.“

Katekizem, ki ga je ravno ta Tridentinski zbor spisal, te želje in to hrepenenje sv. zbora razlaga rekoč:

„Tedaj je dolžnost duhovnih pastirjev, de verne večkrat opominjajo, de naj vsak dan svoje duše s tem sv. Zakramentam okrepčujejo, kakor se jim

potrebno zdi vsak dan skrbeti za hrano telesa, ktere potrebuje; ker duhovna jed je ravno tako duši potrebna, kakor natorna telesu. Posebno koristno bo tudi jih ob enim opominjati neskončnih božjih dobrot, ki jih pri sv. obhajilu sprejmemo, in kakor je bilo že pred od njih govorenjeno. Tukaj se je še mogoče pokrepčati z mano, ktero so Izraelci za okrepčanje moči svojiga života vsak dan mogli jesti. Sploh je to nauk sv. očetov, ki živo in silno priporočajo pogostno sv. obhajilo.

Papež Inocenci XI. v svojim slovesnim razpisu leta 1679. poterdijo in hvalijo pogostno in vsakdanje sv. obhajilo, in želijo, de bi se k temu vsi verni opominjevali, ravno tako kakor tudi k pripravi, ki jo tirja. Poglavitni del tega razpisa, ki je podlaga ravnanja sv. cerkve v zadevah sv. obhajila, kakor ga imenuje Benedikt XIV. v svojim imenitnim govoru čez škofijske zbore, tukaj podamo: „Akoravno je bilo pogostno in vsakdanje sv. obhajilo od sv. cerkvenih učnikov v sv. cerkvi vedno dovoljeno, ker niso nikdar odločili posebnih dni, kdaj naj se gre k sv. obhajilu in kdaj ne, v mescu ali tednu. Sv. Tridentinski zbor tudi ni

nič družiga odločil; ampak brez vsiga določanja, v oziru na človeško slabost je naznanil, kar hoče in želi, in sicer s posebno modrostjo. Človeško oko namreč ne more preiskati vsih kotov svojiga serca, vsih del in opravil, ki ga motijo, tudi ne vsih gnad in darov, ktere Bog svojim otrokam deli; zatorej se ne da nič določiti in skleniti, ne v zadevah vredne priprave, in ne kar čistost vsaciga posebej zadeva, torej pa tudi ne, kar zadeva pogostno in vsakdanje sv. obhajilo. Zatorej se mora to spovednikom prepustiti; ker oni poznajo skrivnosti serca, in oni naj velevajo po svoji previdnosti ljudem mnogih stanov pristopiti k mizi Gospodovi, kakor previdijo, de je v prid njih dušam, kakor se kaže sad pogostniga sv. obhajila, kakor v čednosti bolj in bolj rastejo in kolikor čistejši je njih serce . . . Zatorej je posebna skerb škofov, vernih ne strašiti in odganjati od pogostniga ali vsakdanjiga sv. obhajila s posebno in splošno prepovedjo, ali pa naravnost dneve odločevati, kdaj naj se prejema, ampak sami naj dovolijo vsakimu, kar previdijo, de mu v zveličanje služi in tudi svojim duhovnim pastirjem in spovednikom naj vele-

vajo, de naj tako ravnajo, in de naj nikogar ne odganjajo od te nebeške mize, naj se ji pogostama, naj se ji tudi vsak dan približa; verh tega jim bo še posebno pri sercu, de bi vsak okusil sladkost Telesa Gospodoviga, ali bolj poredkama, ali bolj pogosto, kakoršna je njegova pobožnost in njegova priprava. Zraven te skerbi duhovnih pastirjev in spovednikov je treba, de tudi pridigarji k temu pripomorejo; de kadar verne spodbujajo in vnemajo za pogostno sv. obhajilo, po katerim naj hrepeneti morajo, de jim tudi pokažejo, koliko pripravljanja je za ta sv. Zakrament treba in de podučujejo tiste, ki pogostama ali vsak dan k sv. obhajilu hoditi želijo, naj bodo kteriga koli stanu, de naj jim bo njih revni dušni stan vedno pred očmi, de jim bo misel na imenitnost tega Zakramenta, in strah pred sodbo božjo obudil spodobno spoštovanje do njega, kolikorkrat se bližajo mizi Gospodovi in uživajo Jezusovo sv. Telo; de se pa tudi zderžijo, kadar se čutijo slabo pripravljene, in de se bolje zanj pripravljajo. Ravno tako je pa tudi posebna skerb škofov, v čigar škofijah se je ta pobožnost vkoreninila, de Boga za to hvalijo in to

gorečnost s pravo previdnostjo med vernimi ohraniti vedo; de skerbijo za posebno lepo obnašanje pri prejemanji tega neomadežvaniga Jagnjeta, de se ne najde senca kake nespodobnosti ali kakiga pohujšanja med vernimi, ampak de rastejo v čednosti in dopadajenji božjim vedno bolj in bolj vsi, ki prejemajo to nebeško jed.

Papež Benedikt XIV. so v pismu do vsih laških škofov leta 1742. razodeli serčno željo, de bi v sv. cerkvi oživela gorečnost do pogostniga in vsakdanjiga sv. obhajila prvih kersanskih časov, in pristavijo, de duhovni pastirji in spovedniki ne morejo bolj pokazati svoje gorečnosti in delavnosti, kakor če oživljajo v sercih vernih veselje in hrepenenje za pogostno sv. obhajilo. Kar pa še posebno k pogostnimu sv. obhajilu vabi, so mnogi odpustki, kateri so od rimskih papežev takim vernim dodeljeni.

„Ako te posvetni ljudje vprašajo, pravi sv. Francišk Salezi, čemu greš tako pogostama k sv. obhajilu, jim reci, de zato, de se učiš Boga ljubiti, de se svojih slabost očiščuješ, de se svoje revšine oprostiš, in de se v svojih potrebah okrepčuješ. Reci jim, de dvojnim ljudem je

pogostniga sv. obhajila treba: tistim, ki so popolnoma, ker oni bi napak ravnali, ko bi pri svoji dobri pripravi se ne približevali temu studentu popolnomasti; in tistim, ki niso popolnoma, de bi se mogli popolnamasti učiti; močnim, de ne oslabijo, in slabim, de moč zadobijo; bolnim, de ozdravijo, in zdravim, de ne zbolijo, in de tebi, ki si nepopolnoma, slab in bolan je pogostniga sv. obhajila treba, de se skleneš s to popolnomastjo, s to močjo in s tem svojim zdravilam. Reci jim, de tisti, ki nimajo veliko s svetam opraviti, morajo velikrat k sv. obhajilu iti zato, ker imajo čas in priložnost, kdor ima pa veliko posvetnih opravil tudi, ker tega potrebuje, in ker kdor veliko dela tudi mnogo dobre hrane potrebuje in sicer pogostama. Reci jim, de prejemaš sv. rešnje Telo, de bi se učil ga dobro prejemati, ker ni mogoče kakiga dela dobro opravljati, če se v njem večkrat ne vadimo. — Ljuba duša! ki Boga ljubiš, pojdi kolikor je mogoče pogostama k sv. obhajilu, z dovoljenjem svojiga duhovniga vodnika in očeta; in verjemi mi, kakor postane zajic po zimi belkast, ker ne vidi in ne vživa družiga

kakor sneg: tako boš tudi ti, ako boš molil lepoto, dobroto in čistost v tem presvetim Zakramentu in jo tukaj vžival, ves lep, dobrotljiv in čist.“

Fenelon od vsakdanjiga, ali skoraj vsakdanjiga svetiga obhajila takole govori: „Govori se tukaj od takiga kristjana, ki ima čisto vest, ki lepo živi, ki je odkritoserčen in pokoren, proti svojimu skušanemu, in ne premehkimu duhovnimu vodniku. Tak kristjan je sicer slab, pa spozna svojo slabost in si išče pomoči v tej nebeški hrani, de se vterdi. Je nepopolnoma, pa zavolj tega zdihuje in si prizadeva se poboljšati v svojih slabostih. Jest mislim, de dober dušni vodnik, kteriga priprosto vboga, ga sme in mora skoraj vsak dan k sv. obhajilu pustiti“

„Nič ne pomaga, če se nam na to odgovori, de se jih velikokrat vidi, ki prav nevredno k sv. obhajilu hodijo... Govori se namreč tukaj od čistih, ponižnih, vbo-gljivih, in v duhu sbranih duš, ki svoje slabosti poznajo in se jih hočejo očistiti s to nebeško jedjo. Zakaj se spotikajo nad njimi, ker jih večkrat pri sv. obhajilu vidijo? Odgovori se: Zato ker so nepopolnoma. Prav tako; in de bi bili po-

polnama, zato hodijo k sv. obhajilu. Ali ne pravi sv. Ambrož, de je greh rana, in de imamo v sv. rešnjim Telesu zanjo zdravilo? ... Ako bi hotli pričakovati, de bi brez vsih nepopolnamast vsak dan k sv. obhajilu hodili, bi mogli brez konca čakati.“

„Jest spoznam, de moder in pobožen spovednik zamore svojiga spovedenca za nekaj časa od sv. obhajila prideržati, de poskuša njegovo pokoršino in ponižnost, če še ni od nje prepričan, ali pa, de se obvaruje mrež, ktere mu bi utegnili zmota, ali kaka skrita vdanost in ljubezen do samiga sebe nastavljati; ali take skušnje naj se le v pravi potrebi delajo, in naj bodo le kratke; treba se je precej k tej dušni hrani poverniti.“

„Jest vem, pravi sv. Ligvori, de so misli duhovnih vodnikov različne, kar zadeva manj ali bolj pogostno sv. obhajilo; jest se pridružim tistim, ki pogostno sv. obhajilo priporočajo, ker zdi se mi, de so tudi sv. cerkveni učenci teh misel, kakor je skazal oče Pétav.“

II.

Pripravljanje k pogostnemu sv. obhajilu.

Ker smo vidili iz namena, za kteriga je sv. rešnje Telo postavljeno, in iz navad in šeg sv. cerkve, de je pogostno in vsakdanje sv. obhajilo zelò koristno, in de moramo po njem zelò hrepeneti: premislimo zdaj prav pazljivo, kako se nam je zanj pripravljati. To premišljevanje ima posebno vrednost za dušne vodnike, de niso preveč mehki in dobri, ampak de se deržijo srednje poti, ktero učeni dušni pastirji priporočajo.

Sveti cerkveni učeniki namreč tirjajo za pogostno in vsakdanje sv. obhajilo več pripravo, kakor samo greha očišeno vest; sv. Tridentinski zbor to serčno želi, pa vender nič posebniga v tej zadevi ne določi in papež Inocenci XI. to zapovedujejo, pa tudi nič posebniga ne razlagajo, kako naj se to zgodi; vidi se iz vsiga, de pogostno sv. obhajilo več priprave tirja, kakor bolj poredko; to tirja tudi obilnost sadu, ki se tukaj dobiva. To se da tudi spričati: Sv. Tomaž Akvinski

piše: „Pri sprejemanji sv. rešnjiga Telesa se mora na dve reči gledati: ena zadeva sv. Zakrament, čigar gnade so verim gotovo zelo koristne, in zatorej bi bilo od te strani dobro, de bi se sv. Obhajilo prejemale vsaki dan (kar tudi cerkveni učeniki in zbori, od katerih smo govorili, priporočajo); od druge strani pa je gledati na tistiga, ki sv. Obhajilo prejema, in tirja se velika pobožnost in veliko spoštovanje od tistiga, ki ga prejme; hvale vredno je, de ga prejme vsak dan, ako je vsak dan k temu potrebno pripravljen. Zatorej pravi sv. Avguštin: „Živi tako, de boš vreden ga vsak dan prejeti. Ker se pa velikrat primerijo mnogi zaderžki, de to pobožnost ovirajo, de nismo ali na duši ali pa na telesu pripravljeni, ni za vse koristno, de bi se mu vsaki dan bližali, ampak le takrat, kadar se kdo zanj pripravljeniga čuti“.

„Za ta Zakrament, pravi ravno ta učenik, se tirjate dve reči: hrepenenje se z Jezusam Kristusam skleniti, kar nam ljubezen obudi, in spoštovanje do sv. Zakramenta, ki je sad strahu. Perva nas vnema za vsakdanje sv. Obhajilo, druga nas od njega odvrča in zaderžuje. Če kdo

spozna iz skušnje, de po vsakdanjim sv. obhajilu gorečnost njegove ljubezni raste, in de se spoštovanje do njega ne zmanjšuje naj gre vsak dan k sv. Obhajilu; če je pa ravno nasprotno (narobe), potem naj se nekoliko od njega zderži, de se mu bo zamogel z večim spoštovanjem in z veči pobožnostjo približati“.

Gotoviga se tedaj nič ne da reči, kar pogostno sv. obhajilo zadeva, de bi veljalo za vse verne, pravi Suarez, ampak treba se je ravnati po zaderžanji in po okolišinah vsaciga posebej.

Sveti Tridentinski zbor tudi želi, de bi se imela pri pogostim sv. obhajilu terdna in stanovitna vera, veliko, ponižno spoštovanje in prava, vterjena pobožnost.

Poslušajmo, kaj pravi učeni Salmeron:

„Ako se zamore kdo vsak dan pripraviti, je dobro, de gre vsak dan k sv. Obhajilu, če vidi, de po takim pogostnim sv. Obhajilu sovraštvo do greha in ljubezen do čednosti v njem raste; tisti tedaj, kateri pri pogostnim prejemanji sv. rešnjiga Telesa zadobi sovraštvo do greha, zaničevanje sveta, hrepenenje po nebeški domovini, in kdor vidi, de se poželjivost v njem zmanjšuje in de duh čez meso moč

zadobiva, takimu je koristno, ge gre vsak dan k sv. Obhajilu. — In kdor od taci, ki toliko sadu od vsakdanjiga sv. obhajila dobivajo, slabo misli, se zelo pregreši“.

In častiti Ludovik Ponteški, on ki je bil tako izurjen na potih popolnamasti, daje tudi v tej reči še bolj na tanke vodila: Njegovo drugo vodilo se takole glasi: „So nekteri tako posebno pobožni in sveti, in tako goreče hrepenijo po tem sv. Zakramentu, de jih je treba trikrat ali štirikrat na teden k sv. obhajilu pustiti, nektare še celò vsak dan, tode poredkama naj se to zgodi in le če so popolnoma Bogu vdani, prosti zakonskih skerbi in brez posvetnih opravil“.

Dalje pravi on: „Ako je zadosti za nenavadno sv. obhajilo, de ga tisti, ki vsak teden k njemu pristopi, potrebuje, in de čeznavadno po njem hrepeni, se mu sme dovoliti, de se mu sme bolj pogostama in sicer navadno približevati, če postane ta velika dušna lakota tudi navadna, in se ne zgubi precej, in če je življenje res pobožno in lepo; in če se že ta kruh vsakdanji kruh imenuje, se sme verjeti, de je tudi še dandanašnji kdo v cerkvi božji, komur se tako pogostno

sv. obhajilo dovoliti sme; in kakor so v prvih keršanskih časih aposteljni to veliko vernim vsak dan dovolili, se sme misliti, de se tudi dan današnji dobi malo kerdelee, kterimu se s pametjo to dovoliti zamore, ker roka Gospodova se ni skrajšala, in kri Jezusa Kristusa se ni toliko ohladila, de bi več ne vnemala nekoliko serc, kakor je takrat njih veliko vnemala“. — Kakor pravi sv. Bonaventura, se tirja za vsakdanje sv. obhajilo, de se tako živi, kakor so živeli prvi kristjani, ki so bili polni sv. Duha in vsako uro pripravljeni za Jezusa svojo kri prelititi, in zavolj tega posebno želi sv. Ciprijan, de naj pristopijo vsak dan k sv. obhajilu.

Sv. Francišč Salezi pravi, „de ker mora biti priprava za tako pogostno sv. obhajilo posebno velika, ga ni treba vsim svetovati; ker se zamore pa vender ta priprava pri veliko pobožnih dušah dobiti, ravno tako ni dobro jih od tega odvrčevati ali sploh vsakimu pogostno sv. obhajilo odsvetovati“.

„Za vsakdanje sv. obhajilo se ne tirja le, de nimamo nobene ljubezni do malih grehov, ampak očistiti moramo svojo dušo še celo vsih slabih nagnenj, in ne

drugači k njemu pristopiti, kakor z dovoljenjem svojiga duhovniga očeta“, pravi on na drugim kraji.

Vidili smo, kako vnet je bil papež Inocenci XI. za pogostno in vsakdanje sv. obhajilo; kar zadeva pripravo zanj, dovoli spovednikom, da naj storijo in določijo v tem, kakor previdijo, de bi bilo dobro za zveličanje njih spovedencov, in v tem naj gledajo na sad, ki ga pogostno sv. obhajilo v njih obrodi, na rast v čednostih, na čistost njih vesti, na njih pobožnost in njih pripravljane. V vsih svojih dopisih priporoča posebno veliko pripravljane, kteriga ta sv. zakrament tirja.

„Vsakdanje sv. Obhajilo je želja sv. cerkve, po besedah Tridentinskiga zbora, in sad prošnje, ktero izgovarjamo v Gospodovi molitvi, kjer prosimo našiga vsakdanjiga kruha, pravi Bossuet. Ali zraven je ravno tako gotovo, de se ta gnada ne da sploh na vse razširiti, in treba se je le z veliko, dolgo previdnostjo in z dolgim pripravljanjem k temu približati, in le kadar se vidi, de to res drugim v spodbudo služi, in de se sme skleniti, de se to zgodi v božjo čast.“

Benedikt XIV., ki razodeva serčno

hrepenenje, de bi se obudila v sv. cerkvi gorečnost za vsakdanje sv. obhajilo, kakoršna je bila v prvih keršanskih časih, ob enim tudi naznani pripravlanje, ki se k temu tirja: „De bi Bog hitel, piše on, de bi vidili verne dandanašnjih časov s toliko gorečnostjo hiteti k mizi Gospodovi, de bi ne bili le pri sv. skrivnostih pričujoči, ampak de bi se jih tudi s ponižnostjo in ljubeznijo vdeleževali (namreč kakor sperviga). Gotovo, nič ni na vsim svetu, kamor bi škofje, duhovni pastirji in spovedniki svojo gorečnost bolj koristno obrniti zamogli, kakor če verne vnemajo za tako čistost serca, de so vredni pogostama k sv. obhajilu pristopati“.

On spovednikom priporoča, naj ne svetujejo in ne dopuščajo pogostniga sv. obhajila takim, ki večkrat smertno grešijo in si ne prizadevajo, se z resnično pokoro grehu odpovedati in ga opustiti, pa tudi takim ne, ki se sicer smernih grehov varujejo, pa male grehe ljubijo in jih nočejo opustiti.

Sv. Ligvori pravi, de je napak pogostno sv. Obhajilo takim dovoliti, ki so v malih grehih in imajo ljubezen do njih, ter se nočejo poboljšati. Bolje je, de se takim dovoli, kateri bi brez njega v nevar-

nost padli zabresti v smertne grehe“. „Kar mene zadeva, pravi on na drugim kraji, bi pogostno sv. obhajilo težko dovolil takimu, ki hoče ostati pri kaki reči, ki še prav za prav ni mali greh, ki bi ga pa na poti popolnamasti zaderževala, in bi on s tem kazal premalo ponižnosti in pokoršine“.

„Kadar se duša povzdigne na toliko stopnjo popolnamasti, de lahko več ur moli, ali kakor pravi sv. Frančišk Salezi, de zaduši že več del svojih slabih nagnjenj, sme vsak dan k sv. obhajilu pristopiti, ker tukej se doseže nar. veči popolnamast, kar je človeški slabosti doseči mogoče,“ kakor piše sv. Prosper.

On piše nar. pred, kako učeni možje od pogostniga in vsakdanjiga sv. obhajila govorijo, in potem takole sklene: „K koncu, ko smo misli teh mož slišali, se vidi, de dušni vodnik ne more brez očitanja vesti pogostniga, celò vsakdanjiga sv. obhajila zametovati (vender naj se vsak teden en dan opusti, kakor ravnanje previdnih dušnih vodnikov uči, in tudi v družih časih, kjer se spovedencam to odreče, de se njih ponižnost in pokoršina skuša, ali iz družih dobrih namenov), pri

tistih dušah, ki po njem hrepenijo, de bi v ljubezni božji bolj rastle, de le nimajo nič nagnjenja do malih grehov, de si veliko za serčno molitev prizadevajo, de imajo skerb, se do popolnamasti povzdigniti in de tudi v male grehe več ne padajo popolnoma radovoljno.

Ako se deržimo v svojim ravnanji tega kar tirjajo od nas rimski papeži, cerkveni zbori, v bogoslovji in dušnim življenji izurjeni in zvedeni možje v zadevah pogostniga in vsakdanjiga sv. obhajila, se lahko ognemo prevelike ojstrosti, in prevelike mehkosti. Jezusu Kristusu se bi skazovalo več časti, sv. cerkvi božji več tolažbe in spodbude, ker sad sv. obhajil bi bil bolj zrel in bolj obilen.

„Bog daj, pravi sv. Alfonz Ligvori, de bi se veliko takih duš na svetu našlo, de bi se varovale vsaciga tudi nar manjšiga greha, in de bi hrepenele, ne le po pogostnim, ampak po vsakdanjim sv. obhajilu s pravim zaželenjem se poboljšati in v ljubezni božji rasti. Ko bi se to zgodilo, bi bil tudi Jezus Kristus na zemlji bolj ljubljen. — O kako srečen je in Bogu prijeten, pravi pobožni Tomaž Kempčan, kdor tako živi, in si vest tako čisto

ohrani, de je tudi vsak dan za sv. obhajilo pripravljen, in bi tudi k njemu pristopal, ako bi mu bilo dovoljeno, in bi se to storiti dalo, brez (spotike in) zgledivanja“.

III.

Izgovori, ktere ljudje imajo, de ne hodijo k svetimu obhajilu.

Dvojne verste kristjani se izgovarjajo, in odtegujejo od mize Gospodove: dobri, ki so preveč boječe vesti, in mlačni, ki svoji duši odrekujejo sv. obhajilo, ker se nočejo vzdigniti iz svoje mlačnosti in duhovne nemarnosti, in nočejo Bogu prinesiti daru, kteriga on od njih tirja. Govorili bomo tukaj posebno od prvih:

Pobožne pa preboječe duše se mislijo nevredne, de bi tako pogostama sprejemale v sé tako veliciga Boga, ki je sama čistost in svetost.

Na to mi odgovorimo: 1. de kdor ni vreden pogostama k sv. obhajilu hoditi, ne bo tega bolj vreden, če gre poredkama, ker odlašanje ga stori le še bolj mlačniga; zavolj tega pravi sv. Ambrož: „Kdor ni vreden vsak dan sv. obhajila

prejemati, ga tudi ob letu ni vreden“. Dalje govori sv. Tomaž Akvinski: „Več je vredno hoditi s ponižnostjo k mizi Gospodovi, kakor se ji odtegovati, ker ljubezen je bolj popolnoma, kakor boječnost“.

2. Vem, de so bili veliki svetniki, ki so poredkoma k sv. obhajilu hodili, in se ga zderžali iz ponižnosti ali iz boječnosti; te svetnike moramo občudovati z avolj njih ponižnosti, ali posnemati jih ne smemo. Bog nas vodi po mnogih potih, ena nar navadniših poti pa je pogostno sv. obhajilo. Bili so veliki svetniki, kateri so poredkoma k sv. obhajilu hodili, ali tudi prav veliko število imenitnih svetnikov je, ki so ga prav pogostama prejemali.

Kadar sv. cerkev koga med svetnike povzdigne, se gleda posebno tudi na pogostno sv. obhajilo in se ima za posebno dobro znamenje.

Deržati se je določniga vodila sv. zbiralisa, kteriga je papež Inocenci XI. poterdil in ki uči: „De se gre bolj ali manj pogostama k sv. obhajilu, je prepušeno razsodbi spovednikov, kateri naj svoje spovedence vodijo po velikosti sadu, kteriga od tod dobivajo, in ki ga iz skušnje poznajo;“ „ker pravo znamenje dobriga

sv. obhajila, pravi častiti oče Avila, je dobiček, kteriga duša ima“. Kar nas zadeva, mi smo vedno nevredni svojiga Gospoda v sv. obhajilu pogostama prejemati, ali naš ljubi Zveličar nas v svoji dobroti sam s svojo gnado zanj pripravlja, posebno v zakramentu sv. pokore.

3. Še celò kadar ne čutimo nič veliciga hrepenenja po sv. obhajilu, če nas še verh tega težavna suhota nadlegva, se zavolj tega ne smemo odtegovati od njega: de se le stanovitno zoper svoje slabosti vojskujemo, de čutimo, kako ga je naša duša potrebna, in de smo si svesti hrepenenja, če tudi suhiga, po tem sv. Zakramentu. Ako Jezusa Kristusa pogostama, če tudi s suhoto duha, prejemamo, se vender le učimo živeti njegovo sv. življenje, bolj in bolj sebi odmreti in se vsimu odpovedati, kar bi našimu božjemu Zveličarju ne bilo prijetno in dopadljivo.

„Kar duše zadene, ktere so na poskušnji, pravi Bosijé (Bossuet), jih je treba k sv. obhajilu opominjati; recite jim, de naj jih njih suhota ne straši; de naj le na to mislijo, de on, ki na skrivnim dela, zna tako narediti, de se od zunaj ne kaže in ne vidi, zatorej je treba vse

svoje serce na skrivnim njemu zročiti, naj on stori z njim, kar njemu dopade, in de se ne sme nikdar zaupanje vanj zgubiti; ravno tako se je deržati naloženih molitev in prejemanja sv. rešnjiga Telesa in ne gledati na to, ali imamo veselje do njega ali ne; le terdno vero moramo imeti v njegovo moč. Taka dušna suhota se ne da odpraviti, ne z zaželenjem, še manj s preišljevanjem ali s kakšno silo; le sama tiha serčna vera, s katero se zročimo v božje roke, pomaga; ona se prepusti njegovi sv. volji, ona upa zoper vse upanje, kakor pravi sv. Pavel. (Rim. 4.) Njo dam za vodnico po tamni poti življenja, kakor je nekdej vodila Abrahama po vsim njegovim popotvanji. V tej veri torej naj gre duša k sv. Obhajilu, brez vsiga obotavljanja, naj vse v tej veri opravlja, in naj si ne prizadeva ta svoj stan premeniti, ker prepričana mora biti, de jo bo Bog s svojo roko na skrivnim toliko bolj podpiral, kolikor globokeji jo v globočino potopuje. Ne sme se ji torej ne časa ne mej pri njenim ravnanji določiti. Kadar bo jela omagovati, ji bo že poslal žark tolažbe, de jo bo pokrepčal.

4. Ne bojmo se, de bi nam pogo-

stno sv. obhajilo zmanjšalo spoštovanje in ljubezen do našiga ljubiga Zveličarja v sv. rešnjim Telesu. Kolikor bolj se duša s svojim Bogam pogovarja, toliko bolj ga spoznava in toliko veči spoštovanje in ljubezen ima do njega. Če večkrat gre k sv. obhajilu, toliko bolj spozna dobrotljivost in ljubezen božjo, in tako jo vsako sv. obhajilo, kteriga sprejme, pripravlja, de ga prihodnjič z bolj živo vero, z veči gorečnostjo in pobožnostjo prejme. Ta prijaznost ne zmanjša tedaj spoštovanja; to se zgodi pri ljudeh, kjer se najde vedno dušna revšina, dobi se torej taka prijaznost, ki spoštovanje zmanjšuje, ali ona ni sad premišljevanja in molitve, ampak je sama navada k mizi Gospodovi hoditi brez spodobne priprave.

5. Pogostno sv. obhajilo od nas gotovo tirja, de si z veseljem prizadevamo, de bi svoje slabosti in grehe odpravili; ali treba je razločiti dvojne grehe: ene storimo s popolnoma spoznanjem in z vsim premislikam; kdor tedaj hrepeni Jezusu dopasti in pogostama k sv. obhajilu hoditi, se jih varuje kolikor je mogoče; drugi so nasledek naše slabosti in človeške napačnosti. Nihče ne more biti ta-

cih slabosti prost, če nima kakšne posebne gnade, in vsi moramo vsak dan reči: „Gospod! odpusti nam naše dolge!“ Bog tudi take grehe dopusti, de spoznamo svojo revšino, in kako potrebni de smo njegove gnade. Take slabosti nas ne smejo zaderževati od pogostniga sv. obhajila, ampak nam morajo biti verh tega v spodbudo pogostama ga prejemati, ker je po besedah sv. Tridentinskiga zbora „zdravilo zoper smertni greh, in pripomoček zoper vsakdanje pregreške“. Fenelon pravi: „Vidi se, de so bili še celò kristjani prvih časov, ki so vsaki dan k sv. obhajilu hodili, slabostim podverženi“.

6. Dobijo se boječi kristjani, ki se pritožujejo, de so zmirej enaki, in de najdejo vedno nove in vedno večí slabosti na sebi. Na to se odgovori, de take duše, ako ne obrodi v njih pogostno sv. obhajilo taciga sadu, kakoršniga bi imelo obroditi, de take duše prvič ne pristopijo k njemu s pravo pripravo, ali pa, de pogostama in radovoljno v male grehe padajo, kar jih zaderžuje, de ne prinese sv. obhajilo v njih tako obilniga sadu; naj se torej poboljšajo. Drugič se ne sme misliti, de kdor sadu sv. obhajila v

sebi ne občuti, de bi bilo to že znamnje, de ga res nič dobil ni: utegne se zgoditi, de ga kdo nič ne zapazi, in vender ga je v obilnosti prejel; in velikrat je se zanj dobro, de ga ne občuti, ker mu je to pripomoček, de se vedno ponižniga ohrani. Velikrat se zgodi, de kdo pri začetku svojiga spreobrnjenja veliko sladkosti občuti, potem pa nič več ne, ali pa le prav poredkama, včasih jim je še celò popolnoma vzeta. Sv. Gregor pravi: „Drevesam se, dokler so majhne, večkrat priliva de bolj rastejo, kadar so pa že globoko segle njih korenine, se jim neha prilivati“. In sv. Lavrenci Justinjan piše: „Kakor nas telesna hrana krepča, de ne vemo kako, ravno tako krepča sv. obhajilo našo dušo, akoravno ne občutimo“.

Zadnjič: de duša vedno nove slabosti na sebi zapazi, kaže, de je vedno bolj razsvetljena od božje luči, ki jo uči se vedno bolj spoznavati.

Odgovori na vprašanja, ki pogostno sv. obhajilo zadevajo.

Pervo vprašanje: „Ali se sme pobožnim dušam serčnost dajati, kadar jim

je kaj pri sercu, de menijo, de zavolj tega ne smejo k sv. obhajilu? Če imajo, postavim, dvome zoper sv. vero, skušnjave, ki božjim rečem nečast delajo, ali še celo gnjusobo do sv. obhajila, ker mislijo, de ga niso vredni: Ali ne bom jest od takih obhajil pred Bogom odgovora dajal, ker jih svetujem, in se pri tem na nikogar ne deržim in ne opiram, ampak ravnam prosto, kakor je med prijatli navada?“

Odgovor: V dvomih svetovaj sv. obhajilo vsim, ki jih poznaš, de imajo zanj resnično dobro voljo, ga v svoj dušni prid prejemati. Jest vzamem brez vse skerbi odgovor za take svete na svojo vest. Sv. obhajilo je zoper take skušnjave nar boljši zdravilo; kdor se jim pa prepusti, pokaže hudobnemu duhu, s kom naj ga od Jezusa Kristusa odvräčuje.

Drugo vprašanje: Ali se sme v taki žalosti in dušni suhoti pogostama k sv. obhajilu hoditi?

Odgovor: Bog varuj se v tem stanu sv. obhajila bati, ker takrat je čas po njem hrepeneti in ga prejemati; le On namreč, ki ima sam življenje, nas zamore iz naše revšine vzdigniti in iz nje rešiti. Reci

torej z ljubljenim ženinam: „Ti sam si, jest pa nisim nič; stori tedaj z menoj, kar sam hočeš, de bi bila; ako mi hodeš pa še zakrivati, de ti vse to delaš, naj se zgodi tvoja volja“. Dobro misli in vidne tolažbe bodo od tod kar same izvirale, tode potrebne niso: vera sama je zadosti.

Tretje vprašanje: Jest se zmirej bojim zavolj svojih pogostnih obhajil, zavolj premajhniga dobička, ki ga od njih imam; bojim se, de bi ne bilo moje veliko hrepenenje po njem le slepljenje satanovo.

Odgovor: Sad sv. obhajila ni vedno očiten; že to je lep dobiček, de še bolj globoko ne padeš; vender pa ti padci ne smejo biti smertni grehi, in govori se tukaj od tistih ljudi, ki lepo po sv. veri živé. Pojdi tolikokrat k sv. obhajilu, kolikorkrat ti Jezus Kristus po svoji ljubezni v sercu zanj hrepenenje obudi; zdaj te kliče kakor dolžnika, zdaj kakor svojo nevesto, zdaj si, po besedah Davidovih (Ps. 72.), kakor žival pred njim; z eno besedo, on kliče lepo, ali pa sili, kakor je rekel: „primoraj jih notri iti“ (Luk. 14.), de te le najde svatovsko oblečeniga. Ko bi nas pogostni padci od sv. obhajila, in ravno tako tudi od molitve za-

derževali, bi kazali, de v sami sebe zaupamo, ne pa v dobrotljivost božjo. Ne odtegujemo se tedaj nikoli ne od molitve in ne od svetiga obhajila zavolj vsake majhne reči, ampak le, kadar komu njegov zvedeni spovednik veli.

Iz tega se vidi, de nas vse za pogostno sv. obhajilo spodbuja: Jezusovo nar serčnejši hrepenenje, ko je ta presveti Zakrament postavil, izgled prvih kristjanov, nauk in ravnanje sv. cerkve: vse nas vabi pogostoma pristopati k mizi Gospodovi; ali ravno tako nam vse označuje pripravo, ki jo pogostno in dobro sv. obhajilo od nas tirja.

Vidili smo, kako vsi mnogi izgovori zginejo, ki pridejo iz prevelike boječnosti ali pa iz nemarnosti: Pojdimo tedaj, teci cimo pogostama zajemat iz studenca vsih dobrot, in naša nar veči britkost naj nam bo ločenim biti od te nebeške mize! (Sv. Ambrož.)

IV.

Kakšen sad obrodi sv. obhajilo v sercu vernih, posebno kadar so v dobrim že bolj stanovitni, in kako se to zgodi.

Dobro bi bilo govoriti od sv. daritve našiga Gospoda Jezusa Kristusa, ktero duša prejme, kadar pristopi k sv. obhajilu, in kaj se takrat v dnu serca godi; tudi od pripravljavanja zanj, de bi ne bilo nobeniga zaderžka tej tako predragi skrivnosti, ki jo božja ljubezen v njem opravlja: ali kdo zamore to storiti! Vse kar se da reči, mislim, je to, de se v sv. obhajilu čudne skrivnosti z dušo godijo, katerih tisti, ki ga prejemajo, ne poznajo. De je od potrebniga pripravljavanja za sv. obhajilo treba govoriti, in duše, ki so začele v notranjim življenji se vaditi, k temu prav napeljevati, dobro vem. Ali jest menim, de nar boljši, kar zamoremo storiti, je, de se ponižamo, de se potopimo, tako rekoč v dno svoje revšine, de to v terdni veri spoznamo, če tudi ne moremo tega občutiti: de bi radi od njega neskončno deleč v ponižnosti be-

žali, ako bi si to storiti upali, ker je tako neskončno častitljiv; ali vediti je treba, de se duša mora vsa kakor v ponižnost vtopljena čutiti zavolj svoje nevrednosti, kakor de bi si ne upala k njemu priti zavolj svojih grehov, in kakor de bi želela ostati v svoji revšini, kadar Jezus Kristus v njo prebivat pride, kadar pride kakor Gospod v svoje posestvo, ki ima čez vse oblast in kterimu se mora vse umakniti, kadar se prikaže.

Le to nam dela pri sv. obhajilu težave, de naš duh in naši počutki tukaj niso nasiteni, in de se njih poželenju ne ustreže: Ali duša, ki je pred le za časno skerbela in le na posvetno navezana bila, še ne ve, v čim je ali biva nebeško življenje, kteriga ji prinese Jezus Kristus v sv. rešnjim Telesu; in ker ta nebeški kruh ni kakor občutkam podverženo (ni kakor le telesna jed) si duša misli, de mora imeti nebeško slast, ktero želi občutiti in se vpijaniti v sladkostih, ktere v sebi ima, in ki so toliko pobožnih duš v sv. obhajilu osrečile.

Res je veliko duš, ki pogostama in v sladkostih prejemajo sv. obhajilo, akoravno še niso nič storile in nič terpele za

Jezusa Kristusa; te so take, ki so svojo nedolžnost čisto ohranile, ali pa take, kterim ni mogoče drugači **Bogu** služiti, kakor kadar jim sladkosti občutiti daje, brez kterih bi ljubezni božji svojih serc ne odperle in med take se štejejo grešniki. Te grešnike vleče tako rekoč plačilo in enaki so najemnikom. Ali dobijo se še drugi, in sicer tisti, ktere je očistil ogenj nar večih težav in nar hujših skušnjav na poti proti nebesam: Po takih skušnjah pa pride **Jezus** v njih serca in razlije v njih neizrekljive sladkosti; ali preden se ta sreča doseže: o koliko strašnih smert, koliko dolzih smertnih britkost je treba preterpeti! Kogar je **Jezus** k življenju obudil, pač zamore in zna uživati to **Jezusovo** življenje; ali pa mar misliš, da se taki povsod dobijo? O le malo jih je, zato ker je le malo pripravljenih, prenašati terpljenje tega ognja, ki jih očišuje, ali z revšino ali z zaničevanjem, ali kako drugači.

Vender ne govorimo od takih že popolnoma duš, ampak obrnimo se na bolj navadne, — na nižji stopnjo — kjer se veči del kristjanov ustavlja. Taki tožijo in žalujejo, da za sv. obhajilo nič storiti

ne morejo, in de te gnade ne morejo sprostiti, de bi kaj storili. Ako jih vprašaj, od kod to pride, ti ne vedo povedati. Grem k spovedi, pravijo, storim vse, kar je v moji moči, in vender sim ves reven. Dale bi se take duše, ki imajo te britkosti pri sv. obhajilu, v mnoge verste razdeliti, prav za prav ima vsak svoje posebne težave in britkosti. Nekteri so vsi suhi zavolj svojih vsakdanjih slabost, kterih se nočejo skerbno ogibati; nekteri so vsi revni zavolj nevednosti in jim ni mar kaj brati in si tako dušo z lepimi čutili napolnovati in ji tako dajati kaj opraviiti.

Naj govorim tedaj od sv. obhajila, zavolj kteriga se taki kristjani pritožijo, de so vsi suhi, vsi revni in nezmožni, in de ne vejo kako ravnati ne s svojim umam, ne s svojim spominam, ne s svojim poželenjem, nar manj pa s svojimi počutki, kteri se vsi razdraženi vzdigujejo, skušnjave zbujaajo in brez števila veliko misel napravljajo, de jih strašijo in mnogoverstno motijo, velikrat tudi s tem, de se mislijo od Boga zaveržene, in de jim je obupati.

Kaj je tako skušanin in žalostnim dušam svetovati?

O kako lahko bi se jim pomagalo, ko bi hotle le nekoliko ubogati in verjeti, kar se jim v njih težavah svetuje in ko bi hotle storiti, kar se jim veleva. Gotovo bi dobile prečudne in skrite gnade v svoji revšini in svoji veliki potrebi, če tudi ne precej prvi ali drugi dan! **O** de bi hotle na ta svoj stan manj gledati, ga manj premišljovati, de bi se povzdignile same čez se, ne s silo, ampak s poterpežljivostjo, de bi poskusile vse take misli, ki jih motijo memo sebe pušati, ravno tako tudi vse take čutila in hude skušnjave in se ne zmeniti zanje! Pa mi bo kdo rekel: Jest se tega ne morem znebiti; na to mu odgovorim, de tega tudi ne tirjam od njega, ampak le poterpežljivo naj prenaša, kar ga neprijetniga zadene. Naj vse to v miru pusti in naj nikar nič tega ne presojuje. Ali odgovoril mi bo spet: tega ne morem storiti, ker prisilen sim na to misliti in ne morem se teh misel znebiti. Rad verjamem, de se ne moreš ubraniti, de bi kričanja ne slišal, de bi hudobije ne vidil, de ne bi čutil sile teh skušnjav; ali ravno to ti da priložnost se v poterpežljivosti vaditi, le nikar radovoljno tega v sercu ohraniti. Pa mi boš

zopet odgovoril: ali zdí se mi, de je moja volja vsa zvezana, de ima nad tem dopadajenje, de želi grešiti, in de ni v meni družiga, kakor le gnjusoba. Tudi jest ti to poterdim, de je tvoja volja kakor vjeta, ali pa ne veš, de imaš dvojno voljo ali poželenje, eno, ki te vleče na vzgor, in eno, ki te vleče doli, ki se tudi poželjivost imenuje in ki se od prve veliko ne loči, k večimu v tem, de, kdor jo ima, se vé samiga sebe premagovati; drugim pa je poterpežljivosti potreba; brez vsiga pomislika naj verjamejo, kar se jim reče. O ko bi pač vedili taki kristjani, koliko hudiga si nakopajo s tem, de ne podveržejo svojiga duha in svojiga razsojenja razsodbi svojiga duhovniga vodnika, gotovo bi raji umerli, kakor kaj taciga opustili! Treba jim je torej, de se popolnoma sami sebe zapustijo, in kadar je vihar tako silen, de se vidi vse razbito in zgubljeno, morajo tako rekoč v svojim potopu si svojiga miru iskati.

Tode pogledjmo nekoliko dalje, in vprašajmo, kaj naš Gospod Jezus Kristus v taki revni in zapušeni duši dela? V tem je skrivnost vsih skrivnost. Jezus Kri-

stus pride v dušo v sv. obhajilu, in za pripravljanje svojiga prebivališa, ali de bi mu svetišče odperla kamor priti hoče, on duše ne potrebuje; on to vse sam stori. Jest vem, kadar on v naše serca pride, on v tem posvečenim svetišu (kjer ponavlja svoje nebeške skrivnosti posebno svojo božjo daritev), zbriše in vniči velik del naše slabe nature. Jezus se pri sv. obhajilu z nami zedini, in po besedah sv. cerkvenih učnikov smo mi z njim eno.

To zedinjenje napolni vso sv. cerkev z začudenjem, ker ne more ga razumeti in ne zadosti občudovati. Prosim te to-raj, povej mi, si mar ti tisti, ki v sv. obhajilu stori to zedinjenje in to spremenjenje? O gotovo ne! Moč Jezusa Kristusa v sv. rešnjim Telesu to stori; od tvoje strani je zadosti, de si v gnadi božji vse drugo stori neskončna ljubezen Jezusova. Če je pa taka, kako de se verni ne podučijo, kako naj bi se obnašali pri tem svetim pravilu? Jest pravim, de oni nimajo zraven skorej nič opraviti, k večimu te dve reči: prvič, de se z Jezusam z vsimi svojimi željami v dnu svojiga serca združijo, drugič, de vedo, kaj se v njih godi. De to obču-

tijo in se tega zagotové, ni družiga treba, kakor de so v duhu zbrani, kolikor jim je mogoče, in se prosto temu prepustijo, kar božja moč Jezusova, ki v njih prebiva v njih dela. Kaj pa postane duša v sv. obhajilu? Ona se spremeni v Jezusu Kristusu. Pa mi porečeš: Jest tega ne občutim, ne vidim in ne spoznam. Dobro vem, de ne, ker to spremenjenje se v duši zgodi, in ne moreš ga ne viditi in ne občutiti, če ti tega božjiga dela Bog sam ne razodene, kar je že svojim posebno zvoljenim služabnikom včasih storil. Tode akoravno tega ne vidiš in ne občutiš, je vender gotova resnica; imeti moraš tedaj terdno vero in v tem je prava sreča duše, de se v tej veri ohrani, de v taki nevednosti živi, in se v vedni globoki ponižnosti do teh nezapopadljivih skrivnost ohrani. Ker je tedaj Jezus v sercu, se vpraša, kaj pa on dela in kje je njegov sedež v njem? Na to se odgovori: on prebiva v svetišu serca, v dnu duše, ki mu je posvečen kraj, in on Veliki duhoven opravlja tam daritev samiga sebe in se daruje svojimu Očetu. O nerazumljivi čudež! Jezus Kristus se poniža v naše serca, de se tam daruje! Vse

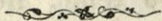
utihne v tem tempeljnu, angeljci in svetniki občudujejo in molijo tam Jezusa, ki se tako globoko poniža, in nebeški Oče ima nad njim svoje dopadajenje! Ali kakšen dobiček ima pa duša od te daritve? Ona sama se tudi daruje, ker sklenjena je z Jezusam in ne more se od njega ločiti, tedaj se z njim in v njem daruje v tem tempeljnu serca in je tako njegove daritve deležna, kar se bi nikdar tako popolnoma zgoditi ne moglo, kakor v sv. obhajilu. Glej toraj, kaj je prečudniga Jezus znajdel, de je duši mogoče se zanj njegovimu nebeškemu Očetu darovati in sicer tako, kakor se za Jezusa spodobi! V tej božji skrivnosti duša od Jezusa ni ločena, in kakor nebeški Oče sprejme svojiga Sina v neskončno zadostenje, se sme reči, de tudi dušo, ki je z njim sklenjena, tako sprejme, ker med njo in med Jezusam ni ločenja. Ako nam je ta resnica pred očmi, kako se zamoremo pritožiti in si očitati, de pri sv. obhajilu nič ne storimo? Res je, de vse, kar kdo storiti zamore, se ne sme primerjati temu, kar Jezus Kristus za nas stori. Druziga nam ne ostane, kakor se z njim združiti, se mu podvreči, ga tiho, ali pa le z ma-

limi besedami moliti, z vsim spoštovanjem in z vso ponižnostjo. O ko bi pomislili, koliko dobička dobiva ona od tod, bi nam bilo pač sv. obhajilo vedno nar prijetniši opravilo, ker prepričani bi bili, de ta skrivnost se opravlja in dela tako rekoč v nas brez našiga prizadevanja, le Jezus Kristus sam dela vse to v nas! Kdor se tako ravnati navadi, mu bo ta sv. skrivnost dušo s prečudnimi darimi obogatila. On občuti nekako božjo moč, ki ga samiga čez se povzdigne, čez vse, kar je minljiviga in nepopolnoma.

Treba je pa dve ali tri reči pomniti v tem, kar je bilo ravno rečeniga, de se nekatere zmote, ki bi jih to pri nekterih še ne dosti uterjenih dušah utegnilo zbuditi, popravijo: Utegnil bi kdo reči: Če Jezus sam vse to spremenjenje v nas napravlja, se pač ni treba v duhu zbirati, in nič skrbeti za pripravo k sv. obhajilu! — Ali treba je pomniti, de to božje delo od nas tirja, de mu od svoje strani tudi roko podamo, de vedno čujemo in si prizadevamo čisto in sveto živeti, kakor tako velika ljubezen Jezusova od nas tirja; de se zavolj tega tudi sami sebe zatajujemo in si odmiramo, ker sicer ta tako

obilna milost ne bo obrodila toliko svetosti v naših sercih, kakor bi jo imela in ktero nam Jezus dati želi v sad sv. obhajila. Tedaj ni zadosti le tako z Jezusom zedinjen biti, kazati more to zedinjenje tudi svoj sad: de se vadimo v potrpeljivosti, v pokoršini, v pohlevnosti, v ponižnosti in v ljubezni. Treba je tudi pomniti, de molčanje pri in po sv. obhajilu ne sme biti nemarno in suho, ampak mora priti iz velikiga spoštovanja božjiga veličastva, in akoravno to spoštovanje ni očitno in se počutno ne razodeva, vender ni brez sadu. V njem se razodeva molitev in češenje, ker, če natančno pogledamo njegove čutila, se bomo prepričali, de je vse serce Bogu vdano in vanj vtopljeno. Ali kadar revno dušo težave in skušnjave motijo, misli de le čas trati in neskončnemu veličastvu božjemu nečast dela. Prav je, de duše, ki so polne lepih čutil, de jih o pripravnim času razlijejo pred tronam božjim, ali duše, ki so vse prazne, revne, slepe in nezmožne, naj se derže brez vsiga pomislika tega, kar jim je od višjih svetovaniga, in to jim bo v velik dobiček. Naj se prepustijo popolnoma Jezusu, ki v njih

dela, in ki samiga sebe in s sabo tudi dušo Bogu daruje; naj bodo zadovoljni s tem, de se zročijo popolnoma Njemu, ki v njih sercu živi in dela in sčasoma bo vsak, kdor se tega derži, zapazil premembo v svojim sercu; ne bo verjel svojim počutkam in jih ne poslušal, in tako dosegel vedno obilniši mir in vedno večí razsvetljenje.

Molitve pred svetim obhajilam.

Molitev k Jezusu Kristusu.

Velikokrat britkost in žalost občutim, o moj Jezus! iz ljubezni do tebe zavolj vsake zamude in zavolj vsaciga greha, s katerim sim kdaj tvojo preljubeznivo dobroto razžalil in svojo dušo omadežval. O de bi pač zamogel neprenehama britko jokati, de bi s temi solzami očistil svojo dušo vsih madežev, svojo du-

šo, ktero si ti, moj namen in konec, neskončna popolnamast, zvolil za svoje prebivališče! O de bi zamogel svoje serce, telesa prosto, v vsih njegovih nar manjših delih z gorečim ogljem očišeno, kjer bi zginiti iz njega vsi madeži, vse čisto darovati tebi, o Jezus! v prebivališče, de bi bilo tebe, ne smem reči vredno, pa vsaj manj nevredno.

Ali kaj mi vse to hrepenenje, kaj vsa ta žalost pomaga! ako bi mi bilo dano tudi tavžent let živeti, bi se vender ne mogel vredno nanj pripraviti, ker nič nimam v sebi, kar bi me vredniga storilo se za sprejemo tako imenitne skrivnosti prav pripravljati. Zatorej se veržem, moj preljubeznivi Jezus! tebi k nogam v ponižnosti svojiga serca, in te priserčno prosim, pripravi me dobrotljivo ti sam za to nebeško večerjo, de bom vreden se je vdeležiti v tvojo čast in v zveličanje

vsiga sveta. Tvoji nar ljubeznivši svetosti dam in darujem vse, kar sim in kar imam, in serčno želim in te prosim, pripravi si ti sam v mojim sercu vse, kar tvoji božji dobroti dopade. Dam in darujem ti, o moj presladki Prijatelj! svoje serce, dam ti ga vsiga popolnoma prostovoljno in te prosim, omij ga z vodo svoje svete strani, olepšaj ga z nar večji svetlobo, s tem, de ga s predrago kervjo svojiga presladkiga serca porosiš; vzemi ga popolnoma v svojo oblast in skleni se z njim, peljaje ga skozi ogenj in skozi dišave svoje večne ljubezni. Amen.

Molitev k Materi božji.

Marija prečista Devica je sv. Jedert sama te tri majhne molitvice učila in je zagotovila, de si je z močjo, ki jo imajo v sebi, zadobila dopadajenje svete Trojice.

O prečista Devica Marija! s pomočjo svoje neomadežvane čistosti, s katero si Sinu božjemu pripravila prijetno prebivališče v svojim deviškem telesu, mi sprosi gnado, de bi bil vreden očišen biti od vsih madežev greha.

O nar ponižniši Devica Marija! s pomočjo svoje nar globokeji ponižnosti, s katero si si zaslužila povzdignjena biti čez vse angeljske kore in čez vse svetnike, mi stori, de bodo po tvojih prošnjah, vse moje nemarnosti zbrisane.

O prelubezniva Devica Marija! po svoji neizrekljivi ljubezni, ki te je tako serčno z Bogam sklepala, mi sprosi s svojo mogočno prošnjo, de dosežem vsiga potrebniga zasluženja v vsi obilnosti. Amen.

Molitev k vsim Svetnikom.

O vi vsi svetniki in svetnice božje, posebno vi moji preljubi varhi, pozdravim in častim vas z vso ljubeznijo svojiga serca! Jest molim in hvalim neskončno dobroto in milost presvete Trojice za vse gnade, kar vam jih je kdaj iz bogatih zakladov svoje dobrotljivosti v vaše zveličanje dodelila; prosim vas ponižno vse skupaj in vsaciga posebej, darujte v čast prečastite in vekomaj nespremenljive sv. Trojice vso svojo gorečnost in lepo pripravo, katero ste imeli tisti srečni dan, ko so se vam nebesa odperle in vas sprejele, ko ste bili postavljeni pred obličje veličastva božjiga, prejeti od njega svoje večno plačilo, darujte vse te svoje čutila, de bi bil jest bolj goreč in bolj vreden ga prejeti v sv. rešnjim Telesu.

Molitev k Jezusu Kristusu

ravno pred sv. obhajilam; derži se v tem sveta, kteriga je bil Jezus dal sv. Mehtilde rekoč: Kadar se približaš mizi Gospodovi, imej serčne želje občutiti vso gorečnost hrepenenja in ljubezni, kar jo je kdaj kako človeško serce občutilo. In potem bom jest to tvojo ljubezen sprejel, ne tako, kakoršna je, ampak tako, kakoršno želiš.

O Jezus, moje edino serčno zaželenje! glej bliža se ura, tista nar srečnejši ura, kjer bom tebe svojiga Boga v svoje serce sprejel! **O** moj preljubeznivi Jezus! glej z vso pobožnostjo in ponižnostjo, kar jo moje serce občutiti zamore, pridem k tebi; naproti ti grem in te prosim, odpri svoje svete roke, de me objameš in na svoje serce stisneš, kakor si jih raztegnil takrat, ko si jih na križ pribiti dal, de bi vse grešnike z njimi objel. Jest pa, moj križani Jezus! ne odprem le svojih rok, ampak tudi svojo dušo in svoje serce, de te peljem v nar skrivniši dno svojiga revniga serca.

O de bi bil pač napolnjen z vsimi čednostmi, s hrepenenjem in spoštovanjem do tebe! O de bi imel čistost angeljev, ljubezen vsih aposteljnov, svetost vsih spoznavcov, čistost in nedolžnost vsih devic! O de bi te zamogel sprejeti s toliko serčno pobožnostjo, s kakoršno te je sprejela Marija prečista Devica, ko si se včlovečil in potem v sv. rešnjim Telesu! O de bi mi bilo dano tvoje presladko serce, de bi te vanj sprejel, kakor se tebi spodobi!

De svojo dušo spodobno v tvoje prebivališče pripravim, in de nadomestim vso svojo pomankljivost in zanikernost, ti darujem, moj presladki Jezus! vse pripravljaje, vso pobožnost, vse čutila in vso ljubezen, s katero so te vsi tvoji svetniki prejemale, posebno pa tvoja preljubezniva mati Marija. — Darujem ti, moj dobrotljivi Jezus! tvoje

lastno serce, to serce, ki ima tako neskončno vrednost, vse čednosti in nebeške milosti, s kterimi ga je presveta Trojica tako obilno napolnila, de ti zakladi napolnijo brezдно moje revšine in moje nevrednosti, de se ti pripravi v mojim sercu prav spodobno in prijetno prebivališče.

O Jezus, ki si neskončno bolj prijeten, kakor vse sladkosti, in ki si sam rekel, de je tvoje veselje biti pri človeških otrocih, moja duša po tebi hrepeni, moje serce po tebi zdihuje. Povabim te v svoje serce s pobožnostjo, kakoršne nikdar nobena duša imela ni, z ljubeznijo, kakoršne nikdar nobena duša ni občutila. Pridi torej, moj narljubeznivši Ženin, pridi skoraj v revno hišico mojiga serca! Pridi, moj nebeški Zdravnik, in ozdravi mojo bolno dušo!

Prisveti, o premilo Solnce in razsvetli strašne tame moje duše!

Pridi nebeška Mana, in nasiti veliko lakoto moje duše!

O moj ljubeznivi Jezus! s prisercnostjo vsih tistih molitev, ki so iz tvojiga presladkiga serca kdaj izvirale, te prosim, postoj dobrotljivo nekaj časa pri meni in ne zaverzi revniga stanovanja v mojim sercu.

Pridi, moj ljubi Jezus! pridi Ženin moje duše, in prebivaj v mojim revnim sercu. Amen.

Molitve po svetim obhajilu.

O moj dobrotljivi Jezus, o moj sladki Jezus, o moj ljubeznivi Jezus, o Jezus moje edino veselje, moja edina tolažba! O kako si vendar mogel priti k meni, in se nisi zbal stopiti v moje tako nečisto in s toliko grehi omadežvano serce! Češen in hvaljen naj bo tvoj prihod v moje serce, hvaljena sladkost

tvoje ljubezni, ki te je gnala, de si me svojo revno stvar obiskal! Veržem se k tvojim svetim nogam z vso ponižnostjo in v vsi pobožnosti svojiga serca in jih serčno objamem ter te ponižno prosim, odpusti mi prederznost, de sim tebe svojiga Gospoda tako zanikerno in slabo, tako malo v duhu zbran in s tako majhno pobožnostjo sprejel. Odpusti mi, o dobrotljivi Jezus, zavolj svoje britke smerti in zbriši to tako veliko zadolženje, in nadomesti sam vse moje zamude in zanikernosti. Ponižno te prosim, sprejmi dobrotljivo to moje sv. obhajilo v svoje sv. serce, in daruj ga svojimu nebeškemu Očetu s tisto ljubeznijo in v toliko zasluženje, kakor ga je imela tvoja daritev na križi.

Zdaj pa, o moj ljubi Jezus! ti darujem svoje revno serce, in te prosim, de ga omiješ s tisto pre-

drago vodo, ki je izviralala po tvoji božji ljubezni iz tvojiga presladkiga serca, iz serca, ki gori v ljubezni božji; naj pokrepča rosa presladkiga vina tvoje svete kervi moje revno serce, tiste kervi, ki je tekla s križa kakor iz grojzda stlačena iz tvojiga ljubezniviga in svetiga serca. Amen.

Darovanje Jezusa nebeškemu Očetu.

O sveti nebeški Oče! ozri se milostljivo na svojo revno stvar, ki vse svoje zaupanje le v tvojo neskončno dobrota stavi! Glej prejel sim tvojiga preljubiga Sina, svojiga Gospoda Jezusa Kristusa, in še ga imam v svojim sercu, kakor svoj dragi zaklad, ki se mi je samiga dal in se z menoj združil. Vzamem ga torej v svoje roke, kakor je nekda j vzel Simeon tega tvojiga ljubljeniga Sina, in ti ga

darujem s tistim namenam in s tisto ljubeznijo, s katero se ti je samiga sebe daroval, ko je v jaslicih ležal, in ko je visel na križi razpet. Ozri se torej milostljivo, ljubeznivi Oče, na to daritev, katero tebi svojimu pravimu živimu Bogu prinesem, v tvojo večno čast in v tvoje neskončno dopadajenje.

Darujem ti jo tudi zase, in za kogar imam sicer navado ali dolžnost moliti; darujem ti jo v zahvalo za vse dobrote, kar si nam jih dodelil, in v zadostenje za vse, kar je bilo pri naših čednostih in dobrih delih pomankljiviga, zavolj naše nemarnosti pri njih opravljanji. Darujem ti jo s prošnjo, de nam dodeliš gnado in usmiljenje, de, nas v naših dušnih in telesnih potrebah vedno podpiraš in nas po srečni smerti pripelješ v nebeško veselje. Zadnjič ti darujem tega tvojiga ljubiga Sina za odpušanje svojih gre-

hov, in za prizanesenje brezštevili-
nih kazni, ktere sim si z njimi za-
služil. In ker tega tako veliciga
dolga plačati ne morem, se veržem
v ponižnosti k tvojim nogam in spo-
znam svojo veliko revšino. O do-
brotljivi Oče! darujem ti ga, de po-
pravim in zadostim za svoje grehe!
ozri se na njegove britkosti in na
njegove solze, in na vse zadostenje,
s katerim je sam zbrisal na križi
grehe vsiga sveta.

Spomni se, o Gospod! tudi svo-
jih služabnikov in služabnic, ki so
že šli v veri pred nami iz sveta in
v miru počivajo; za nje (in pose-
bno za I. I.) ti darujem sveto Telo
in sveto Kri tvojiga Sina, ki sim ji
zavžil, in te ponižno prosim po ne-
skončni vrednosti daru, kteriga ti da-
rujem in po zasluženji vsih svetnikov,
de jim odpustiš vse njih grehe, in jih
po svoji milosti očistiš vsih kazni,
ktere so si z njimi zaslužili. Amen.

Darovanje svetnikom.

O presrečna Devica Marija! glej svojiga Sina, kteriga si svetu rodila, ki si ga dojila in tako serčno objemala; glej Sina, ki te je napolnoval z veseljem in navdajal tvoje serce s sladkostjo: glej njega sim dans po neizrekljivi dobroti njegove ljubezni prejel v svoje serce in v svojo dušo! Prinesem ti ga v ponižnosti in ljubezni; darujem ti ga, de ga ljubiš s svojim sercam, in de ga moliš namest mene; de ga daruješ presveti Trojici za vse moje potrebe in za potrebe vsiga sveta.

In vi svetniki in svetnice božje, posebno vi moji preljubeznivi varhi! pogledjte svojiga Gospoda, svojiga Ženina Jezusa Kristusa, kteriga ste na zemlji tako serčno ljubili; glejte, ravno kar sim ga prejel; darujem ga vam z ravno tisto

vso ljubeznijo, s tistim presladkim sercam, ki ste ga v svojim življenji poznali, ki ga zdaj poznate in ljubite in ga bote ljubili vekomaj: prosim vas, molite in častite ga vi namest mene in darujte ga presveti Trojici za moje potrebe in za potrebe vse sv. cerkve; zahvalite ga za vse dobrote, kar mi jih je dodelil, in prosite ga po svojim zasluženji in s svojimi prošnjami za vse, kar jest sam sprostiti ne morem. Amen.

Zahvala Jezusu Kristusu za prejete gnade.

Hvali moje serce in moja duša Gospoda, hvali ga vse moje telo! hvalite ga moji počutki, vse moje dušne in telesne moči, vse stvari hvalite ga z menoj in pojte zahvalo mojimu presladkimu Jezusu, za njegovo veliko in ljubeznivo usmiljenje, kteriga mi je skazal pri sveti večerji svojiga Telesa in svoje Kervi!

O moj Gospod Jezus Kristus! sklenem se s tvojo neskončno ljubeznijo, in darujem ti z ljubeznijo vsih stvari ta presveti Zakrament, kteriga si mi zdaj po svoji veliki dobroti zavžiti dal. Prosim te s hrepenenjem in z ljubeznijo, kar jo vse serca imajo, de sprejmeš s svojim sv. Duham to sv. obhajilo v svoje serce, de ti bo v večno, neskončno in nespremenljivo hvalo, v kar jo tvoja nerazumljiva Modrost s svojo božjo vsigamogočnostjo spremeniti more. Darujem ti tudi ta sv. Zakrament v zahvalo za vse gnade in dobrote, kar si mi jih kdaj v svetim rešnjim Telesu dodelil, in kar jih boš dodelil vekomaj dušam, ki te v tem sv. Zakramentu prejemajo. Darujem ti ga za odpušanje grehov, kar sim jih storil, kolikorkrat si nisim skerbno prizadeval za potrebno pripravo in pobožnost ga vredno prejemati. Darujem ti ga

zadnjič v zahvalo za nezapopadljivo ljubezen, de si me dobrotljivo povabil k tej sv. večerji nebeške sladkosti, mene slabiga in nar revnišiga červa na zemlje. In ker nimam v svoji revšini nič, de bi ti povernil tvojo dobroto, ti darujem tvoje presladko serce, tisto predragó serce, ki je polno hvaležnosti, in ki preseže vse druge serca; darujem ti ta zaklad vsih čednost in vse nebeške sladkosti, kakor Kralja večnosti in vsih nebeških prebivavcov. Amen.

Litanije svetiga rešnjiga Telesa.

Gospod, usmili se nas!
 Jezus Kristus, usmili se nas!
 Gospod, usmili se nas!
 Jezus, sliši nas!
 Jezus, usliši nas!

Oče nebeški vsigamogočni Bog,
 Sin vsiga sveta rešnji Bog,
 Sveti Duh resnični Bog,
 Sveta Trojica en sami Bog,
 Jezus, živi kruh, ki je z nebes prišel,
 Jezus, skriti Bog in Zveličar,
 Jezus, hrana izvoljenih,
 Jezus, nebeško vino, ki v sercu cvet
 čistosti požene,
 Jezus, kruh kraljeviga veselja,
 Jezus, vedna daritev,
 Jezus, čista daritev,
 Jezus, Jagnje brez madeža,
 Jezus, miza, kjer se nam svetost sa-
 ma deli,
 Jezus, hrana angeljev,
 Jezus, nebeška mana, ki ima notranjo
 moč,

usmili se nas!

Jezus, zapopadek vsih čudežev vsi-
 gamogočnosti božje,
 Jezus, čeznatorni kruh,
 Jezus, Beseda, ki je meso postala,
 Jezus, Bog — z nami,
 Jezus, sveta in častita daritev,
 Jezus, kelih blagoslovljenja,
 Jezus, skrivnost vere,
 Jezus, v nar svetejšim in nar častit-
 livšim Zakramentu pričujoč,
 Jezus, nar svetejši daritev,
 Jezus, daritev v resnično zadostenje
 za žive in za mertve,
 Jezus, bramba zoper navarnosti greha,
 Jezus, imenitni in nar veči čudež,
 Jezusoviga terpljenja sveti spomin,
 Jezus, predragi dar, ki presežeš vse
 druge darove,
 Jezus, nar ginljivši znamnje ljubezni
 božje,
 Jezus, studenec božjih dobrot,
 Jezus, nar veči in nar častitljivši
 skrivnost,
 Jezus, zastava našiga vstajenja,
 Jezus, v sv. Zakramentu, pred kte-
 rim se pekel trese, in ki naše duše
 oživlja,
 Kruh, ki si postal pravo meso Jezusovo,

usmili se nas!

Jezus, nekervava daritev,
 Jezus, jed življenja, ki jo Življenje
 samo daje,
 Presladka večerja, kjer angeljci stre-
 žejo,
 Jezus, v Zakramentu ljubezni,
 Jezus, vez ljubezni,
 Daritev božja, kjer se Jezus samiga
 sebe daruje,
 Sladkost duše, vživana pri studencu
 samim,
 Jezus, ki svete duše okrepčuješ,
 Sveta Popotnica vsim, ki v Gospodu
 umerjejo,
 Jezus, gotova zastava naše prihodnje
 časti,
 Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Gospod!
 Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Gospod!
 Nesreče, tvoje sv. Telo in tvojo sv.
 Kri po nevrednim prejeti,
 Poželjivosti mesa,
 Poželjivosti oči,
 Napuha življenja,
 Vsih nevarnih priložnost te z greham
 razžaliti,
 Z gorečim hrepenenjem, s katerim si
 obhajal v sredi svojih aposteljnov
 zadnjo večerjo,

usmili se nas!

reši nas, o Gospod!

Z neskončno ponižnostjo, s katero si svojim učencam noge umival, Z nezmerno ljubeznijo, ki te je gnala ta sv. Zakrament postaviti, S tvojo predrago Kervjo, ki si nam jo v daritev zapustil, S peterimi grenkimi ranami, ktere si iz ljubezni do nas na svojim svetim Telesu prejel, Mi ubogi grešniki, De nam ohraniš in pomnožiš vero, spo- štovanje in pobožnost do tega pre- svetiga Zakramenta, De nas po dobri in skesani spovedi pogostama k svoji sveti mizi povabiš, De nas ovaruješ krivoverstva, nevere in dušne slepote, De nam dodeliš nebeški sad, kateriga obrodi ta sv. Zakrament v dušah, ki so dobro zanj pripravljene, De nas na zadnje v smertni uri pod- piraš in okrepčaš z močjo te nebeške popotnice, Sin božji, Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, zanesi nam, o Gospod! Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usliši nas, o Gospod!	reši nas, o Gospod! te prosimo, usliši nas!
---	--

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Molimo!

O Bog, ki si nam v prečudnim
Zakramentu spomin svojiga terpljenja
zapustil; daj nam, te prosimo, sve-
te skrivnosti tvojiga Telesa in tvoje
kervi tako častiti, de sad tvojiga
odrešenja vedno v sebi občutimo.
Kir živiš in kraljuješ z Bogam Oče-
tam v edinosti svetiga Duha Bog
vekomaj. Amen.

Litanije Jezusa, naše daritve.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,
Sin, vsiga sveta rešnji Bog,
Sveti Duh, resnični Bog,
Sveta Trojica, en sami Bog,

} usmili se
nas!

Jezus, Sin živiga Boga,
 Jezus, Sin Marije Device,
 Jezus, naš Bog,
 Jezus, naš Stvarnik,
 Jezus, naš odrešenik,
 Jezus, kralj angeljev,
 Jezus, blagoslov Očakov,
 Jezus, modrost prerokov,
 Jezus, gorečnost aposteljnov,
 Jezus, serčnost marternikov,
 Jezus, svetost spoznovavcov,
 Jezus, hrana, ki device rodi,
 Jezus, vedna daritev,
 Jezus, dar vedne zahvale,
 Jezus, daritev za odpušanje grehov,
 Jezus, daritev, s katero vse sprosimo,
 Jezus, veliki duhoven nove zaveze,
 Jezus, naš srednik,
 Jezus, naša daritev,
 Jezus, naš kralj,
 Jezus, naš Gospod,
 Jezus, naš učenik,
 Jezus, naš pastir,
 Jezus, naš Oče,
 Jezus, naš brat,
 Jezus, naš prijatelj,
 Jezus, naš pomočnik,
 Jezus, naš zdravnik,

usmili se nas!

Jezus, ženin naših duš,
 Jezus, naš gost in naša hrana,
 Jezus, naš sodnik,
 Jezus, naše upanje,
 Jezus, naša popotnica,
 Jezus, naše pribežališe,
 Jezus, naš zaklad,
 Jezus, naše življenje,
 Jezus, naš cil in konec,
 Jezus, naša čast,
 Jezus, naša sreča,
 Jezus, naš mir,
 Jezus, sveti zapopadek naše vere, na-
 šiga upanja in naše ljubezni,
 Jezus, naš izgled,
 Jezus, naša modrost,
 Jezus, naša luč,
 Jezus, naša moč,
 Jezus, naša serčnost,
 Jezus, naša dobrota,
 Jezus, naša sladkost,
 Jezus, naša čistost,
 Jezus, naša krepost,
 Jezus, naše vse,
 Ponižni Jezus,
 Skriti Jezus,
 Nepoznani Jezus,
 Zapušeni Jezus,

Zaničevani Jezus,
 Poterpežljivi Jezus,
 Skesani Jezus,
 Poterti Jezus,
 Molčeči Jezus,
 Samotni Jezus,
 Vjeti Jezus,
 Preganjani Jezus,
 Revni Jezus,
 Pokorni Jezus,
 Pohlevni in iz serca ponižni Jezus,
 Jezus, naša edina ljubezen,
 Jezus, sveta daritev, od nas in za
 nas ponižan,
 Jezus, sveta, od slabih kristjanov za-
 ničevana daritev,
 Jezus, sveta, v svojih tempeljnih za-
 nemarjena in zapušena daritev,
 Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Gospod
 Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Gospod!
 Zavolj nevredniga prejemanja tvojiga Telesa
 in tvoje Kervi; žalujemo, o Gospod!
 Zavolj nespodobniga obnašanja kristjanov;
 žalujemo, o Gospod!
 Zavolj vedniga preklinjanja hudobnih; ža-
 lujemo, o Gospod!
 Zavolj gerdiga in nespametniga pogovar-
 janja v cerkvah; žalujemo, o Gospod!

Mi grešniki, De nam zaneses, De nam odpustiš, De nam daš spoznanje presvetiga Zakramenta ljubezni, De dobrotljivo sprejmeš zadostenje, kteriga ti v svoji ponižnosti da- rujemo, Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; zanesi nam, o Gospod! Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; usliši nas, o Gospod! Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas, o Gospod!	} prosimo te, usliši nas!
--	------------------------------

V. Vsi, ki ste žejni, pridite k studencu,
 R. In napojeni bote popolnoma.

M o l i m o !

O ljubeznivi Bog! ki nas ne-
 prenehama vabiš k svoji sveti ve-
 čerji, ponižno te prosimo, dodeli nam
 gnado, de se ji vselej s tako po-
 polnoma pripravo približamo, de za-
 dobimo v nji obilnost in popolnamast
 vsih čednost, ktere nam tukaj tvoj
 izgled kaže. Amen.

**Darovanje samiga sebe Jezusu Kristusu
v sv. rešnjim Telesu.**

O Jezus, daritev ljubezni, darujem in posvetim ti svoje telo in svojo dušo, svoje misli, svoje besede in svoje dela. Nočem delj živeti, kakor de le tebi dopadem, tebe molim in tebe povikšujem. V nadomestenje svoje slabosti ti darujem tisto češenje, kteriga ti dajejo vse posebno izvoljene in v tvojih tempeljnih skrite duše. Ti si njih veselje, njih življenje, in njih ljubezen. **O dobrotljivi Jezus!** po njih prošnjah in po zasluženji vsih častivcov tega sv. Zakramenta te prosim, dodeli mi gnado, de ves čas svojiga življenja častim in molim v sv. rešnjim Telesu tebe svojiga Boga, svojiga kralja, svojiga Očeta, in ljubljeniga ženina svoje duše. Amen.

MOLITEV,

s katero naj udje bratovšine vsak dan svoje darovanje Jezusu Kristusu v sv. rešnjim Telesu ponavljajo.

O moj Jezus, jest te molim v sv. rešnjim Telesu. Sklenem svojo molitev s tvojo molitvijo in z vsimi molitvami, kar jih daruješ svojimu nebeškemu Očetu, zame in za vse grešnike. Sklenem se tudi z vsim češenjem in zadostovanjem, kar ga neprenehama sprejemaš od bratovšine in od vsih vernih. Serčno se ti zahvalim, de si me vzel v to pobožno bratovščino, in te ponižno prosim, de me ves čas življenja v številu svojih zvestih častivcov ohraniš.

Sveta Marija! pred tabo ponovim svojo daritev in obljubo Jezusu, ki se je samiga sebe za me daroval; sprosi mi pa tudi ponovljenje vere in ljubezni do presvetiga Zakramenta.

Sveti Jožef! posebni varh in podpornik naše bratovšine, tudi tvo-

ji pomoči se priporočim. Stoj mi na strani ves čas mojiga življenja, posebno pa ob smertni uri. Amen.

Pesmi v čast sv. rešnjiga Telesa.

I. Hvali Sion. (Lauda Sion.)

1. Sion, hval' odrešenika,
Hval' pastirja in vodnika,
Poj mu slavo, poj ma čast;
Njega pesem ne doseže,
Ker vse stvarjeno preseže
Kralja večniga oblast.
2. Danes pa zapoj česenje
Kruhu, ki nam da življenje,
Njemu slava naj doni;
Ko so prvič pri večerji
Ga vživali dvanajsteri,
Kakor vera nas uči.
3. Vsi veseli mu zapojmo,
Njega slavo oznanujmo,
Serca vse radujte se!
Dan prelepi se praznuje,
Prvič Jezus zveseljuje
S svojim mesam ljubljene.
4. Glej na mizo nov'ga Kralja
Novo Jagnje se napravlja,
Stari časi so ob moč;

Jezus pride, staro mine,
 Spred resnice senca zginе,
 Novi dan prežene noč.

5. Kar je Jezus tù postavil
 Naj opravlja, je pristavil,
 Vedno se v njegov spomin;
 Cerkev toraj to spolnuje,
 Po povelji spreminjuje
 In žegnuje kruh in vin'.
6. Verovati zapov'duje,
 De v meso se spreminuje
 Kruh, in vino v njega kri;
 Če ne vidiš, saj podpera
 Tvojo pamet živa vera,
 Kar se tebi čudno zdi.
7. Kar je kruh in vino bilo
 Se je zdaj vse spremenilo
 Tù je Bog in človek skrit;
 Naj meso al' kri se vzame
 Kristus vender cel ostane,
 Se v obojim da zavžit'.
8. Kristusa želiš zavžiti,
 On ne da se razlomiti
 On le cel zavžit' se da;
 Prejme eden al' stoteri,
 Kolkor eden, tolk' vsakteri,
 In zavžit se ne konča.
9. Svet in grešen se obhaja,
 Tode Jezus un'mu daja

Se v življenje, temu v smert;
Svet si večno je življenje,
Grešnik sodbo, pogubljenje;
Un' je vzdignjen, ta potert.

10. Mašnik hostjo lom' na dvoje,
Oh podverzi misli svoje,
De v drobtinci tudi je!
Nič ga tukaj ne razdene,
Le podoba se odkrene
Jezus nič ne zmanjša se.

11. Angelj svoj obraz zakriva,
Kader človek njega vživa,
Naj hudobni trepeta!
Izak njega pomenuje
Ko ga Abraham daruje
Glej podobo jagnjeta.

12. Judje jagnjeta so klali
Mano z neba dobivali
Jagnje, Mana si zares!
Jezus ti čez nas se usmili
Varuj nas Pastir naš mili,
Daj doseč' nam čast nebes.

13. Vse zamoreš, vse t' je znano,
Pasi nas z nebeško Mano,
S kruham angeljskim vselej;
Daj pri mizi nam sedeti,
In s svetniki slavo peti
Tam pri tebi vekomaj. Amen.

II. Praznika svetiga. (Sacris solemnis.)

1. Praznika svetiga,
 Dans veselimo se,
 Prav iz unetiga
 Serca naj hvala gre;
 Staro pride naj,
 Vse novo bode zdaj:
 Misli, djanje vsak prenavljaj.
2. Danes praznujemo
 Zadnje noči spomin,
 Ker se spomnujemo,
 Kako je božji Sin
 Svoje prijatle zbral,
 Jagnje jim jesti dal,
 S tem zapoved Judov dostal.
3. Učenci zavživajo
 Velikonočno jed,
 Zadnjič dobivajo
 Rešnje Telo prejet';
 Jestu jim ga daje,
 Pa razdeli se ne;
 Vsak posebej cel'ga prejme.
4. Kader prejamejo
 Slabi njega Telo,
 Se ge navzamejo
 Moč jim je prava to;
 Kelih jim tud' zroči,
 Da jim ga in veli:
 Vsi ga pite, je moja Kri.

5. Tak je postavljeno
 Njega Telo za dar,
 Dušam pripravljeno,
 De ga zavživa stvar;
 Mašniki to storé,
 De od njega živé
 In ga vrednim vernim delé.

6. Zdaj od nebeškiga
 Kruha naš duh živi;
 S kruha človeškiga
 Se nam prav Bog stori;
 Čudi se, o kristjan,
 Jezus je vsim jed dan
 Bod' si reven in zanič'van.

7. Danes te prosimo
 Trojni, edini Bog!
 V sercih te nosimo,
 Varuj nas vsih nadlog;
 Živi nas slabe zdaj,
 K tebi nam priti daj
 In te vživat' na vekomaj.

III. Beseda božja. (Verbum supernum.)

1. Z višav nebeških se spusti —
 V Očetu vender še živi —
 Beseda božja, in konča
 Rešenje grešniga sveta.

2. Sovražnikom hudobnim ga
 Učenec nehvaležni zda;
 Al' preden svoje zapusti
 Se sam'ga sebe jim zroči.

3. Pod dvema jim podobama
Meso in Kri zavžiti da,
De kakor dve podobe ste
Človeku vsimu moč daje.
4. Ob rojstvu je naš brat postal,
Se v Zakramentu v jed nam dal,
S smertjo zbrisal je dolge,
V nebesih bo osrečil vse.
5. O sveti dar zveličanja,
Ki nam v nebesa ključ poda!
Sovražna moč nam smert proti,
Naj tvoja roka nas derži.
6. Trojno-ediniga Boga
Hvalimo vsi iz dna serca,
Ker on nam je življenja vir,
On dal nam bo tud večni mir.

IV. Molimo te ponižno. (Adoro te suplex.)

Molim te ponižno svojiga Boga

Pod podobo kruha tukaj skritiga;

Tebi se daruje vse moje serce,

Če te premišljuje se več ne zavé.

Slast, pogled in čutlej tukaj nas golfa

Le uho kar sliši, to — le to velja.

Verjem, kar je koli nas Bog Sin učil, —

Kdo je pač na svetu bolj resničen bil! —

Ni na križi vidit' bož'jo b'lo moči,

Tukaj pa še clo človeka vidit' ni;

Vender jest oboje verjem in spoznam,

Molim z desnim te, o Bog! razbojnikam;

Ran s Tomažem tvojih res ne vidim ne,
 Vender pa Boga spoznam in molim te.
 Daj de moja vera vedno veči bo,
 De le v te zaupam s stanovitnostjo;
 O spomin terpljenja mojiga Boga!
 Kruh nebeški, ki nam vsim življenje da.
 Daj de moja duša v tebi le živi,
 In de se le v tebi vedno veseli.
 Ljubeznivi Jezus! s svojo mi kervjo
 Mojo dušo umivaj, revno, vmazano.
 Saj že ena kaplja ima tolk' moči,
 De za naše grehe sama zadosti
 Jezus, ki zakrit'ga vera vidi le,
 O nikar odreči serčne mi želje:
 De brez zagrinjala gledam te vselej
 In pri tebi vživam srečen sveti raj.

O sveta večerja. (O sacrum con-
 vivium.)

O sveta večerja, kjer se Kri-
 stus zavživa, in kjer se ponavlja
 spomin njegove smerti; tam se du-
 ša napolni z gnadami, in se nam da
 zastava večniga življenja.

O kako sladek. (O quam suavis.)

O Gospod! kako sladek je tvoj
 duh! de bi svojim otrokam pokazal

sladkost svoje ljubezni napolnuješ ti-
ste, ki po tebi hrepenijo in so te
lačni s kruham, ki je z nebes pri-
šel, napuhnjene prevzetneže pa pra-
zne pustiš.

**Molitve in dobre dela, s katerimi
se lahko odpustki zadobijo.**

„Dobra in sveta je misel za mertve mo-
liti“ posebno dobivati zanje odpust-
kov, de so po zasluženji Jezusovim
in po zasluženji svetnikov rešeni
časnih kazni, ktere so si s svojimi
grehi zaslužili.

Opomba. 1. Rimski papeži tirjajo, de
se te molitvice, za ktere so odpustke dodelili,
pobožno in s skesanim sercam molijo. — 2. Zvez-
dica [*] konc molitvice pomeni, de se ta odpu-
stek tudi vernim dušam v prid oberniti zamore;
in besede: „(ob mescu popolnoma)“ pome-
nijo, de kdor to molitvico cel mesec moli in sv.
Zakramente prejme, zadobi popolnoma odpustek,
če sicer tudi moli, kar se k zadobljenju odpust-
kov tirja.

Kdor vsak dan le nekolika časa za
te molitvice daruje, o kako mnogo od-
pustkov zadobi!

1. Kdor tri božje čednosti: vero,

upanje, ljubezen, obudi, zadobi vselej 8 let **135** dni odpustka. [*] — (ob mescu popolnoma). [*]

2. Za molitev: „Naj se zgodi vselej nar pravičniši, nar častitljivši, nar ljubeznivši volja božja, in naj ji bo čast in slava v vsih rečeh“. **100** dni enkrat na dan. [*]

3. Za molitev: „Svet, svet, svet je Gospod vojskni trum; vsa zemlja je polna tvoje slave! Čast bodi Bogu Očetu, Sinu in sv. Duhu“. **100** dni enkrat na dan; [*] in trikrat na teden po **300** dni. [*]

4. „Nebeški Oče! darujem ti predrago kri Jezusa Kristusa v zadostenje za svoje grehe in za potrebe sv. cerkve“. **100** dni vselej.

5. Jezus! Marija! **25** dni vselej; ob smertni uri popolnoma odpustek.

6. „Bodi češen in hvaljen vsaki čas nar svetejši in božji Zakrament“. — Med povzdigovanjem po **100** dni; [*] — (ob mescu popolnoma). — Druge krate po **100** dni. — Veliki četrtek in potem 8 dni, če se moli trikrat: po **300** dni.

7. Pred podobo Jezusoviga sladkega serca: „O moj ljubeznivi Jezus! jest I. ti darujem svoje serce, de ti skažem svojo hvaležnost, in de zadostim za svo-

je grehe, in se ti vsiga popolnoma darujem in s pomočjo tvoje gnade sklenem, za naprej ne več grešiti!“ 100 dni vsak dan [*]; (ob mescu popolnoma).

8. „Jezus, Marija, Jožef, darujem vam svoje serce in svojo dušo.“ „Jezus, Marija, Jožef, stojte mi na strani v mojih smertnih težavah!“

„Jezus, Marija, Jožef, naj z vami spravljen umerjem!“ 300 dni vselej; 100 dni za vsak zdihljaj posebej.

9. „Usmili se me, o Jezus!“ 100 dni vselej.

10. „Češeno bodi sveto in neomadežvano spočetje prečiste Device Marije“: 100 dni.

11. „O brez madeža spočeta Devica Marija, prosi za nas Očeta, čigar Sina si od svetiga Duha spočetiga svetu rodila.“ 100 dni vselej.

12. „O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki k tebi pribežimo“. 100 dni.

13. „Angelj božji, ki si moj varh, komur me je božja dobrota zročila, razsvetluj me, varuj me, vodi me, bodi moj vladar. Amen.“ 100 dni vselej. [*] — (ob mescu popolnoma). —

14. Moli za umirajoče tri Očenaše

v čast terpljenja in smertnih težav Jezusa Kristusa in tri Češena si Marije v čast Marijnih britkost, ktere je občutila pri smertnih težavah Jezusovih: **300 dni vselej.** [*] — (ob mescu popolnoma).

15. Očenaš, Češena si Marija, in izrek: „Sveti Frančišk Ksaveri, prosi za nas!“ **100 dni** [*] — za ude bratovšine za razširjanje sv. vere.

Za vsako drugo dobro delo, ki se v namen misijonov stori: **100 dni.**

16. Če se moli v čast Marijnih žalost sedem Češena si Marij, in po vsaki Češena si Marii zdihljaj: „O Marija, sveta Mati, sprosi mi gnado, de si vtisnem v svoje serce rane svojiga Zveličarja!“ **300 dni.** [*] — (ob mescu popolnoma).

17. Kdor se prikloni kdor moli: „Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.: **30 dni.**

18. Če se podoba sv. Križa pobožno kušne: **Eno leto.**

19. Če se moli molitev sv. Bernarda: „Spomni se, o Devica“ —: **300 dni vselej.**

20. Če se moli pesem: „Veni Creator“, (Pridi sv. Duh): **100 dni vselej;** **300 dni** o binkošti in v osmini tega praznika. [*] — (ob mescu popolnoma).

21. Kdor moli roženkranc sv. Brigite: od vsakiga zerna **100 dni**; [*] — (ob mescu popolnoma), in še druge odpustke.

22. Če se moli pred podobo sv. Jezusoviga serca, ki je očitno izpostavljena v češenje: **8 let 135 dni**.

23. Če se molijo lavretanske litanije: **300 dni**. [*] vselej; popolnoma ob petih poglavitnih Marijnih praznikih.

24. Če se moli tri: „Čast bodi Bogu“ i. t. d. zjutraj, o poldne in zvečer v zahvalo sv. Trojici za gnade, ktere je Marii prečisti Devici dodelila: **300 dni**; [*] — (ob mescu popolnoma); vselej po **100 dni**.

25. V zadostenje za nečast, ki se dela Marii Devici in svetnikom moli: „Češena bodi kraljica“ i. t. d. in zvečer: „Pod tvojo pomoč“ i. t. d. in zraven tega: „Dovolj, o sveta Devica, de prepevam tvojo čast. Češen Bog v svojih svetnikih in v vsih svojih delih. Amen.“ **100 dni**; za en teden **8 let 135 dni**; (za dva mesca popolnoma.)

26. Če se moli zvečer psalm: „Iz globočine“, in se pristavi: „Bog jim daj večni mir in pokoj“ i. t. d. — Kdor tega ne zna, naj moli Očenaš, in „Bog jim

daj večni mir in pokoj“ i. t. d.: 100 dni. [*]

27. Litanije za srečno smert: 100 dni; [*]

28. Angeljsko češenje: 100 dni; (ob mescu popolnoma).

29. Če se pol ali vsaj četert ure premišluje, in sicer cel mesec, se dobi popolnoma odpustek.

30. Če se pred sv. rešnjim Telesam poklekne: 200 dni.

31. Vsak dan Marijniga mesca (majnika) 300 dni; [*] — (ob mescu popolnoma), če se Marijo očitno ali pa tudi doma na tihim časti.

Posebni odpustki za ude bratovšine Matere božje:

1. Za spraševanje vesti preden se spat gre: 7 let; [*].

2. Če se gre ob delavniku k sv. maši: 7 let; [*].

3. Če se kak reven bolnik obiše: 7 let; [*].

4. Če se gre k kakimu pobožnemu zbiralihu, ali k božji službi, k pridigi, ali k kakimu duhovnemu govoru: 7 let; [*].

5. Če se moli za koga, ki je v

smertnih težavah, ali kadar mu zadnjo uro zvoni: 7 let; [*].

6. Za spravo med sovražniki: 7 let; [*].

7. Kolikorkrat se svoj sklep ponovi: 40 dni.

Veliko duhovniga dobička ima kdor škapulir nosi, ali če ima pri sebi roženkanc, ali podobo križaniga Jezusa, ali kako blagoslovljeno svetinjo; ali če je ud kake od cerkve poterjene bratovšine.

Šestdeset dni odpustka imajo udje bratovšine vedniga češenja sv. resnjiga Telesa vsak dan za vsako dobro delo.

Šestnajsto poglavje.

Od duhovniga sv. obhajila.

I. Duhovno obhajilo je posebno koristna pobožnost vsim, ki jo opravljajo, in obstoji prav za prav v serčnim hrepenenji sv. rešnje Telo v resnici prejeti. Tako serčno hrepenenje zamore pa le tisti imeti, ki je tako brez greha, de bi res k sv. obhajilu pristopiti smel, ako bi se le njemu na voljo dalo; Bog namreč po svoji neskončni dobroti tudi na naše dobro

voljo gleda, in plačuje željo kaj dobriga storiti ravno tako, kakor de bi bili zaželeno dobro delo res storili; zatoraj pa mora biti to naše hrepenenje res delavno, to je, od naše strani se ne sme nič pogrešati, de bi ga tudi v djanji spolnili.

II. De se duhovno obhajilo dobro opravlja, se je treba pri njem skoraj ravno tako vesti, kakor pri pravim sv. obhajilu namreč: 1) Očisti si svoje serce z obžaljevanjem svojih grehov. 2) Obudi terdno vero v pričujočnost Jezusovo, moli ga in premisli, de je njegova želja v tvojo dušo razliti bogastva svoje ljubezni. 3) Obudi serčno hrepenenje ga prejeti v svoje serce. 4) Ker se pa to storiti ne da, de bi ga resnično prejel, ga prosi naj reče le besedo in ozdravljenja bo tvoja duša. 5) Poln zaupanja, de ti je dodelil, kar si ga prosil, se mu serčno zahvali, prosi ga, de naj pri tebi za vselej ostane, vsaj s svojo gnado in s svojim sv. Duham.

III. Duhovno obhajilo se zamore vselej, vsako uro čez dan opravljati, posebno pa kadar se sv. rešnje Telo v cerkvi obiše in med daritvijo sv. maše. To bi se nikdar opustiti ne smelo, kolikorkrat

smo tako srečni pri sv. maši biti. Kakor namreč Jezus Kristus pride z nebes na altar v zveličanje vsih ljudi, posebno pa tistih, ki so pri sv. maši pričujoči, ravno tako nič tako serčno ne želi, kakor razliti svoje gnade v serca tistih, ki ga prejmejo, ali vsaj po njem hrepenijo: in kakor se z nar. veči dobičkam takrat sv. maše vdeležimo, kdar svoje serce in svoj namen z mašnikom, ki sv. mašo daruje, sklenemo, ravno tako dobi nar. obilniši sad duhovniga obhajila, kdor med mašnikovim obhajilom z gorečnostjo hrepeni, se tudi v resnici z njim obhajati. Koristno je tudi, de kadar koli in kjer koli se duhovno obhajamo, de si mislimo, de se gotovo tisti trenutek v kakšnim kraji na svetu sv. maša bere; de se potem v duhu te sv. maše vdeležimo in se zraven duhovno obhajamo.

Sv. Alfonz Ligvori piše: „Duhovno obhajilo je posebno dober pripomoček se Jezusu Kristusu po vrednosti zahvaliti, de se nam v sv. rešnjim Telesu zavživati daje“. Oče Lefever (Lefèvre), tovarš sv. Ignacija, je rekel, de kdor hoče sv. rešnje Telo po vrednosti prejemati, naj se vadi v duhovnim obhajilu.

IV. Sad duhovniga obhajila je sadu praviga sv. obhajila enak: Zveličar pomnoži v nas posvečujočo gnado božjo, zaduši v nas vir greha, raspodi iz nas tamoto duha, potolaži strasti našiga serca, stori popolnoma djanja keršanskih čednost, se sklene na duhovno vižo z nami v ljubezni, in mi se sklenemo z njim z djanjem vere in ljubezni, ki od tod izvira. Kakor namreč želja kaj dobriga storiti pred Bogam toliko velja, kakor dobro delo samo, ravno tako plača on pravo hrepenenje po sv. obhajilu po primeri z ravno takimi gnadami, kakor jih deli pri sv. obhajilu, kadar se resnično prejme. Sv. Ligvori piše: „Bog pokaže pobožni duši dve drage posodi, eno zlato, eno sreberno in ji pravi: V zlati posodi hranim pravo, v uni (v sreberni) pa duhovno obhajilo“. — Pobožnemu Janezu od križa je rekel Gospod, de kolikorkrat se duhovno obhaja, mu on da ravno tako gnado, kakor de bi ga resnično prejel. — Če se pa pravi, de je sad duhovniga obhajila tak, kakor praviga, se s tem ne terdi, de se dá tudi v taki meri, tudi ne, de se nam ravno tako deli. Iz tega se ne sme sklepati, de bi bilo že zadosti

se duhovno obhajati in de nam ni treba nič mar biti za pravo sv. obhajilo, ker verh tega, de je sad praviga sv. obhajila veliko obilniši, in duhovno sv. obhajilo le v serčnim hrepenenji se tudi resnično z njim skleniti, obstoji, in se le, ker ni dopušeno in priložno, to združenje brani: bi vsak, kdor noče k sv. obhajilu hoditi, ko bi lahko, tudi duhovniga obhajila prejeti ne mogel.

Keršanske duše! ker imate tedaj priložnost vsaki dan, in tako velikokrat na dan duhovno obhajilo prejemati, ne opušajte te tako lahke in tako koristne pobožnosti! To vam bo pripomoček, de bote vedno z Jezusam sklenjene ostale, vse svoje dela z njim opravljale, in on bo opravljal vse vaše dela z vami; on bo delal in živel v vas in za vas, ve bote živele v njem in po njem. O kako prečudno je tako življenje, kteriga Jezus daje, o kako lepe in svete so dela, ktere Jezus opravlja!

Sv. Agata od križa je imela toliko ljubezen do sv. rešnjiga Telesa, de bi bila umerla, pravijo, če bi je ne bil njen spovednik naučil duhovno se obhajati; ko se je pa tega naučila, je imela navado

ga do 200krat na dan prejemati. — Sv. Terezija piše: „O moje hčere, vselej, kadar ste pri sv. maši in ne pristopite k mizi Gospodovi, vam je mogoče se duhovno obhajati. Ta pobožnost vam bo obilno dražiga sadu obrodila“. — Bere se od sv. Angele Merici, de je ona, kadar ji je bilo prepovedano vsak dan sv. obhajilo prejeti, to s pogostimu duhovnim obhajilam pri sv. maši nadomestovala, in čutila se je vso napolnjeno z gnadami, ki so bile enake tistim, ktere je dobivala pri sv. obhajilu v podobah sv. Zakramenta; zatoraj je pa zapustila svojimu redu posebno drago sporočilo in oestro opominjevanje, de naj se ta pobožnost v njem nikdar ne zanemarja.

Sedemnajsto poglavje.

Od obiskovanje sv. rešnjiga Telesa.

I. Kadar je Bog v stari zavezi do svojiga ljudstva govoril, kar se je pogostoma zgodilo, je to milost in čast le očam in prerokam skazoval. Jezus Kristus pa, pravi Bog in človek skupaj, ho-

če z vsakim kristjanam vselej in vsako uro se ljubeznivo pogovarjati. Ta naš ljubeznivi Zveličar ni imel zadosti, de je nekaj let na zemlji živel, on je hotel tudi noč in dan med nami prebivati, vedno pripravljen nas poslušati, se z nami pogovarjati in nam odgovor dajati. „Ni ga drugiga ljudstva tako veliciga, de bi imelo bogove tako blizo, kakor je naš Bog pri vsih naših molitvah“, piše Mojzes. (4. Mojz. 4, 7.)

II. Nagibov, obiskovati Jezusa Kristusa v sv. rešnjim Telesu je veliko. Le nekoliko premislimo tele besede: Brez Jezusa ne zamoremo nič, z njim zamoremo vse; v njem dobimo vse kar si dobriga misliti zamoremo, zunej njega ne najdemo drugiga kakor nadloge. Le Jezus sam nas zamore rešiti vsih naših nadlog, nas napolniti z veseljem, nam spolniti vse naše želje, in nas popolnoma osrečiti. Vse to nas uči sv. pismo na sto in sto krajih.

III. Ali kar bi nas posebno imelo presuniti in naše serca k Jezusu pred njegov tron na altarji vleči je to, de Jezus Kristus le zato tukaj stanuje, de bi naše duše napolnil z dobrotami, katerih ima v toliki obilnosti. — „Bodi v kakor-

šnim stanu hočeš, piše sv. Ambrož, priteci k Jezusu in našel boš pri njem vse, česar potrebuješ: Vse imamo v Kristusu, Kristus nam je vse.“....

IV. Spomni se, o kristjan, s kolikim spoštovanjem so hodili Izraelci k skrinji zaveze, in koliko zaupanja so imeli v njeno pomoč. Imenovali so jo slavo Izraelovo, vedno so iskali pri nji pomoči, ob vojski in kadar so imeli mir. Ona je šla pred njimi v boj zoper sovražnika, ona jim je dajala svete v vsih njih stiskah; ona jim je bila pomoč v vsih njih potrebah. Zakaj bi pa nam vse to ne bil Zakrament sv. rešnjiga Telesa? Ta skrinja zaveze je bila le podoba Jezusova, ki kakor Bog in človek na naših altarjih stane. Nemarnost v obiskovanji Jezusa Kristusa v sv. rešnjim Telesu kaže tedaj gotovo, de naša vera peša in omaguje! —

V. Velikrat greš v daljne kraje častit ostanke svetnikov; greš deleč obiskovat trupla, ktere je Bog po posebni milosti trohnobe obvaroval; si ves ginjen in poln radosti, kjer se spoštljivo hrani in časti kakšen kosček praviga Jezusoviga križa, ali kakšen tern krone Gospodove,

ali kakšno drugo orodje njegoviga terpljenja; Bog me varuj, de bi zoper to pobožnost kaj rekel, ali povej mi, kako se da zediniti ta gorečnost za te svete ostanke z merzloto, ki jo imaš do sv. rešnjiga Telesa? — Kje je le kristjan, in naj ima še tako malo vere, de bi ga ne veselilo romati v sveto deželo, ako bi mu bilo mogoče, in viditi te od pričujočnosti Jezusove posvečene kraje, kuševati sveto zemljo, kjer so njegove stopnje vtisnjene, in obiskovati kraje, kjer je tako veliko čudežev storil! **S** kolikim veseljem bi stopil v hlevček, kjer je bil rojen, v obednico, kjer je jedel s svojimi učenci zadnjo večerjo! Ali bi se kdaj naveličal ogledovati Kalvarijo, kjer je daroval svoje življenje, de je zbrisal naše grehe? Ali bi se zamogel zderžati solz, de bi ne zmočil krajev, ktere je zalivala kri našiga Zveličarja, ktere ni za družiga prelil, kakor de nam je nebesa zaslužil? In glej, moj kristjan! vse to in še več se znajde v naših cerkvah! Po unih krajih je Jezus Kristus tako rekoč le memo šel in ni ga več tam, naše cerkve pa si je zvolil, de ponavlja tū vse čudeže svojiga življenja, in de tukaj ostane do konca sveta.

VI. Naj le še pristavim, de v cerkvi se ne najde le zapopadek vsih teh svetih krajev in Njega samiga, ki jih je posvetil, ampak tudi pravi raj na zemlji in nebeškim šotoram, kjer zvoljeni božji prebivajo, nar bolj podobno stanovanje. Sv. Janez Krizostom naravnost pravi, „de sveta skrivnost tega Zakramenta spremeni zemljo v raj“. Bere se v življenji sv. Terezije, kakor ga je popisal oče Ribéra, de se je ona po svoji smerti neki prav pobožni duši prikazala, in ji rekla, de nam mora biti Jezus Kristus v sv. Zakramentu to, kar je njegova pričujočnost izvoljenim v nebesih; in kakor oni družiga ne počnejo, kakor Boga gledajo, molijo in ljubijo, tako mora biti tudi naše posebno prizadevanje mu ravno to čiščenje na altarji skazovati.

Res, ljube keršanske duše! zdi se mi, de besede, ktere je nekda j sv. Janez od nebeškiga Jeruzalema govoril, se smejo ravno tako od naših cerkva reči: „Glej stanovanje božje med ljudmi. — Med njimi bo prebival, oni bodo njegovo ljudstvo in Bog v sredi med njimi bo njih Bog“. (Skriv. razod. 21.)

Ker imamo tedaj, ljubi kristjani, v

sv. rešnjim Telesu raj na zemlji, posnemajmo toraj tudi obnašanje svetih angeljev božjih. Oni ne zapustijo nebes drugači, kakor kadar gredo spolnovat povelja Vsigamogočniga; oni se vernejo zopet nazaj, kakor hitro jim je mogoče. Ne zapustimo toraj Jezusa Kristusa drugač, kakor de gremo na svoje opravila, ktere nam je odločil; vernimo se pa zopet k njemu nazaj, kadar nam bo le mogoče. V taki pridnosti pri obiskovanji njegovih tempelnov bomo našli in okusili že tukaj na zemlji nebeško veselje. „Blagor človeku, kteri me posluša in čuje pri mojih vratih vsaki dan, in na me streže pri podbojih mojih dur“. (Preg. 8, 34.)

VII. „Gotova resnica je, pravi sv. Alfonz Ligvori, de je ni Bogu bolj dopadljive in ljudem bolj koristne pobožnosti, kakor je obiskovanje sv. rešnjiga Telesa. Ne mudi se toraj, keršanska duša se je navaditi.... Poskusi in prepričala se boš, koliko sadu ti bo obrodila. Bodi prepričana, de čas, kar ga oberneš v češenje tega nar svetejšiga Zakramenta, je nar bolje obernjeni čas tvojiga življenja, ko bi že nič ne gledala na tolažbe, ki ti od tod zvirajo, in ki so ti v prid za smert-

no uro in za večnost. Vedi tudi de si zna biti v tej četerti ure z molitvijo pred sv. rešnjim Telesam več zasluženja zadobiš, kakor z vsimi svojimi drugimi duhovnimi vajami čez dan.“

„Zatoraj moram očitno spričevanje dajati resnici, če že ne zavolj družiga, že iz hvaležnosti: navadi sveto rešnje Telo obiskovati, akoravno se je to z veliko mlačnostjo in nepopolnoma zgodilo, piše on dalje, njej se imam zahvaliti, de sim se svetu odpovedal, za kteriga sim, v svojo nesrečo štiri in dvajset let živel. Blagor mu, kdor se hitreji kakor jest vsiga Bogu daruje, Bogu, ki se je popolnoma vsiga za nas daroval!“

VIII. Bog zamore in hoče povsod češen in moljen biti, to je nepremakljiva resnica sv. vere; ali ravno tako resnično je, de so tempeljni božji posebno v to odločeni kraji, de nam tū svojo milost deli, „ker zvolil si jih je in jih posvetil, in tje obrača svoje oči in svoje serce.“ (3. Kralj. 9.) — „Njegove oči so odperte in njegove ušesa poslušajo pazljivo prošnje tega, ki na tem sv. kraji moli.“ (2. Kron. 7.)

IX. Ako bi bil kakšen kraj, kjer bi se dal Jezus počutno in odkritiga gle-

dati, kako bi nas gnalo, kako bi hrepeli ga iti gledat! In glejte, Jezus Kristus bi ne mogel nikjer bolj pričujoč biti, kakor je na naših altarjih. Ali se zamoremo tedaj izgovarjati, če mu v svoji nemarnosti ne gremo skazovat svojiga dolžniga češenja?

X. Veliko časa zgubimo v posvetnim nevarnim veselji; za vse te veselja imamo vedno čas in si ga znamo najti; nikdar pa ne, in vedno nam ga pomanjkuje se z Jezusam pogovarjati in zveseljevati.

XI. Obdani od dušnih in telesnih nevarnost, obloženi z nadlogami, polni slabosti, obdani od teme velike nevednosti, podverženi skušnjavam in mnogoverstnim zmotam, hitimo pred njegov sv. altar, verzimo se na kolena pred tronam Vsi-gamogočniga, skazujmo mu svoje češenje in prosimo ga gnade in pomoči!

Pastirci in modri iz jutroviga so bili pri Betlehemu polni veselja in so hiteli skazat svoje češenje detetu Jezusu. Aposteljni in učenci so z veseljem poslušali svojiga božjiga Učenika, in so radi in voljno sprejemali njegove nauke. Magdalena je točila solze pri nogah Zveličarje-

vih in je močila z njimi noge Tistiga, ki ga je ljubila. Bolniki v sv. Evangelii so prišli k temu ljubeznivimu zdravniku, de bi bili zadobili zdravje od njega: Posnemajmo tudi mi te izglede!

XII. Obiskovanje sv. rešnjiga Telesa je tako mnogo, de ima tako rekoč vsak kristjan svoj posebni namen: Nekteri pridejo Jezusa poslušat, nekteri se z njim pogovarjat, nekteri se obtožit svojih grehov, ker on je njih dušni vodnik; nekteri si pred njim svojo vest spraševat, kakor pred svojim sodnikom; nekteri ga častijo kakor svojiga kralja, nekteri se učijo pri njem, kakor pri učniku in preroku, spet nekteri ga pridejo svojiga stvarnika prosit pomoči in varstva. So tudi nekteri, ki najdejo posebno veselje v premišljevanji njegove božje popolnomasti, njegoviga svetiga včlovečenja, ali pa skrivnosti cerkveniga leta in njegovih praznikov, ki se ravno ob tistim času obhajajo. Tudi so nekteri, ki imajo pri svojim obiskovanji vsak dan kak poseben namen; zdaj ga pozdravljajo kakor Boga, zdaj kakor očeta, kakor brata, kakor pastirja, kakor Gospoda in poglavarja sv. cerkve i. t. d. Zadnjič pridejo nekteri, ga mo-

lit, za druge prosit; vsi pa ga obiskujejo v ljubezni in vsim, ki ga obiskujejo, je on studenec nebeških gnad.

Osemnajsto poglavje.

Od terpljenja Jezusoviga v zvezi s sv. rešnjim Telesam.

Te dve skrivnosti ste v tako očitni in natorni zvezi, de se ne daste skoraj ločiti, ker če eno preišljujemo, smo tako rekoč že pred na drugo spomnjeni; to pride od tod, ker je sv. rešnje Telo spomin terpljenja Jezusoviga.

Sv. Pavel piše: „Kolikorkrat bote ta kruh jedli in ta kelih pili, bote smert Gospodovo oznanovali, dokler ne pride“.

V teh dveh skrivnostih se spolni, kar govori naš Zveličar v sv. Evangelii: „Ostanite v meni in jest v vas!“ Ker očitno je, de v sv. Obhajilu on v nas ostane, sprejet namreč v naše serca, daje življenje naši duši, kakor daje kruh telesno življenje tistim, ki ga vživajo; in s preišljevanjem njegoviga terpljenja ostano mi v njem; njegove petere sv. ra-

ne, posebno rana njegoviga serca, so nam petere vrata vanj priti. Kolikorkrat smo tedaj presunjeni od britkosti njegovi-
ga terpljenja, stopimo v serce svojiga ljubezniviga Boga, ki želi, de bi v njem prebivali; skriti se gremo v zavetje te žive skale, de najdemo tam svoje pribe-
žališe, moč zoper svoje sovražnike, sla-
dek počitek, kraj praviga miru, kjer se vse nadloge pozabijo; ker gotovo je, de v Jezusovi sv. prebodeni strani ima pra-
vi mir in pravo veselje svoj sedež in nas čaka, de bi tudi naše serca osrečil. Glej, ljuba duša, tako prebivamo mi v njem in mu v sebi stanovanje pripravimo.

Sveto rešnje Telo nam daje tedaj, kolikorkrat ga prejmemo ta dvojni veliki dobiček; de prebivamo mi v Jezusu, in de on prebiva v naših sercih, po besedah, ktere je sam govoril: „Kdor moje meso je in moja kri pije, ostane v meni in jest v njem“. (Jan. 6.)

MOLITEV.

prav koristna za med sv. mašo ali ob uri molitve.

O moj sladki Jezus! ti mi ve-
dno skazuješ svojo ljubezen: od ve-

komaj sim ti bil bolj pri sercu in bolj ljubljén od tebe, kakor brezštevni svetovi, ktere bi bil lahko vstvaril, pa jih nisi hotel. In ko sim hodil kakor slep po poti, ki pelje v večno pogubljenje, se je tvoje serce usmílilo nesreče svoje nehvaležne stvari. Tvoje usmíljenje me je spremljalo po vsih potih mojiga življenja neprenehama, ti si me klical in k sebi vabil; ponižal si se do moje revšine, vzel si nase mojo natoro z njenimi slabostmi; vzel si nase moje grehe, in dolžnost zanje zadostiti s težavami svojiga življenja, z britkostmi svojiga terpljenja, in z grenkostjo svoje sramotne smerti, ki jo še vèdno na naših altarjih ponavljaš, ki so podoba križa, na kterim si svojo sveto dušo zdihnil; in vse to si storil, de si si vtolažil svojo neizmerno ljubezen do mene, in de si doveršil mojo imenitnost in mojo srečo.

Naj te premišljujem kakor Boga ali kakor človeka, v času ali v večnosti, v nebesih ali na zemlji: nikdar nisi nič opustil in zamudil, kar bi bila zamogla nar bolj popolnoma in nar bolj goreča ljubezen od tebe pričakovati; zapustil si clo vso svojo čast in vse svoje nebeško veselje, in dal si svojo čast in svoje življenje, de si mene osrečil. Svojo mogočnost, svoje bogastvo in svojo ljubezen le v moj prid obračáš, ker ponižal si se clo v podobu sv. Zakramenta, de zamoreš v moje serce priti, de prevzameš vso mojo dušo, in de se z njo popolnoma skleneš.

O edinorojeni Sin božji! ker si vse zame storil in terpel, ker si me z vsimi svojimi dobrotami obogatil, me ljubiš res do konca in čez vso mero!

Po svoji neskončni modrosti in mogočnosti se zadnjič še samiga

sebe daš, se z mano popolnoma skleneš, prevzameš vso mojo dušo in tvoje življenje je moje življenje,

O visoka, o nerazumljiva povzdiga moje grešne duše! Daj mi gnado, o moj Jezus! de v tvoji ljubezni živim, in de v nji in zanjo umerjem. Amen.

Devetnajsto poglavje.

Od blagoslova ali žegna s sv. rešnjim Telesam.

V svetim pismu se na več krajih od blagoslovljenja bere. Tudi v sv. cerkvi so blagoslovljenja zelo zelo v navadi. Sklenjene so z vsimi sv. zakramenti in sv. cerkev mnogo reči blagoslovi. Ravno tako blagoslovi ona tudi svoje verne s sv. rešnjim Telesam.

Vsako blagoslovljenje spremlja tudi obljuba rasti ali pomnoženja. Ozrimo se na zgodovino naših prvih staršev, Noeta, Abrahama in družih očakov, in prepričali se bomo od tega.

Po Kristusovim rojstvu ima ta rast, to pomnoženje višji in čeznatorni pomen. Tako piše sv. Pavel: „Hvaljen bodi Bog..., kateri nas je oblagodarił z vsim duhovnim blagodarom, z nebeškimi darovi v Kristusu.“ (Efež. 1.)

V posebni časti imamo že blagoslove svojih staršev, mašnikov, škofov, posebno pa sv. Očeta papeža.

Ali blagoslov s sv. rešnjim Telesam je še vse kaj večiga, in imenitnišiga; zatoraj moramo po tem blagoslovu hrepeneti in priložnosti iskati, kjer nas Jezus blagoslovi: „Pridi nam naproti, o Gospod, s svojim sladkim blagodarovanjem“, tako zdihni s kraljem Davidam (Ps. 20.), in kadar greš memo kakšine cerkve reci: „Ozri se, o Gospod! na nas iz svojiga svetiša in blagoslovi svoje ljudstvo!“ (2. Mojz. 26.)

Poslušajmo kako neki učen in pobožen mož od tega piše:

„Sveta cerkev rada poterjuje in množi različne češenja sv. rešnjiga Telesa“ ker ima vedno pred očmi in zatira zaničevanje in zasramovanje, ktero spačenost, krivo-verstvo in nevednost tej skrivnosti ljubezni božje po svetu napravlja. Sv. Filip Ne-

ri je vidil nekiga dne, med tem ko je bilo sv. rešnje Telo izpostavljeno, v hostii Jezusa, kako je blagoslovil množico, ki je pred njim klečala, kakor de bi bilo to njegovo navadno opravilo v sv. rešnjim Telesu. — Kdo zamore najti besede, de bi vredno popisal velikost gnad, ktere nam naš ljubi Zveličar s svojim blagoslovam daje.“

V takih mnogoverstnih pobožnostih, kakor jih svetniki v tej zadevi svetujejo, naj se derži vsak tistih, ki so mu nar bolj ljube. Vender naj povem, kar se od tega ob kratkim reči da: Sv. Evangeli opomni trojin blagoslov, ki nam ga naš Gospod Jezus Kristus daje, in v tem trojnim blagoslovi so vsi drugi zapopadeni, kolikor jih od sv. rešnjiga Telesa prejemamo.

Pervič je blagoslovil on male otroke: in ponižati se moremo v duhu tudi mi pod njegovo sveto roko, ki jo v sv. rešnjim Telesu steguje, de bi nas blagoslovil, kakor de bi bili tudi mi otročiči; obudimo potem v svojim sercu živo hrepenenje, de bi pomnožil v nas tisto otročjo priprostost in pohlevnost, ki mu je bila tako dopadljiva na zemlji.

Drugič beremo, de je povzdignil svo-

je roke in blagoslovil svoje učence, ko se je od njih ločil in se vernil v svojo nebeško čast. Njih žalost se je precej v veselje spremenila in njih boječnost v serčno gorečnost za zveličanje duš. — Velikrat v življenji se primeri, posebno pri spolnovanji nekterih dolžnost, de bi si tudi mi to predrago gnado želeli, de bi nam vnovič oživila v naših žalostnih in mlačnih sercih taka gorečnost. —

Zadnji blagoslov je, kteriga bo on govoril pri zadnji sodbi rekoč: „Pridite izvoljeni mojiga Očeta“ i. t. d. — Tega blagoslova se vdeležimo, če ga prosimo za gnado stanovitosti, ker ona je nar sladkejši Jezusovih darov.

Dvajseto poglavje.

Od pobožnosti do presladkiga serca Jezusoviga.

Naš ljubi Zveličar je prišel na zemljo odrešit človeški rod in obogatil je svojo sv. cerkev s pripomočki, kateri verne na poti proti nebesam podpirajo. Verh navadnih in splošnih pripomočkov nam pa

v svoji dobroti še včasih posebne pošilja, po mnogoterih potrebah, ki se pokažejo. In tako je naš ljubeznivi Zveličar za naše čase en res nenavadni pripomoček prihranil, de „kjer je bil greh obilen, je bila še obilniši milost“. To je pa storil s tem, de je razodel svetu neskončne zaklade svojiga svetiga serca, in de jih ponuja vsacimu, kdor se jih vdeležiti hoče.

De se v naših sercih vname ljubezen in češenje tega presladkiga serca Jezusoviga bo nar bolj pripomoglo, de premislimo koliko vrednost ima.

O Gospod, pošlji nam luč svojiga sv. Duha in daj nam gnado, de najdemo ta neprecenljivi zaklad!

I.

Začetek pobožnosti do presladkiga serca Jezusoviga.

Bog si je zvolil eno svojih svetih služabnic z imenam Marjeto Marijo Alakok (Alacoque) iz redu obiskovanja sv. rešnjiga Telesa, rojeno na Francoskim, de je po nji ta zaklad svoji sv. cerkvi razodel.

Gospod, ki jo je bil za to imenitno delo odločil, jo je obdaroval že od let njene prve mladosti s posebnimi sladkostmi svojiga usmiljenja.

Ko je bila ta lepa duša tako pripravljena, je sklenil Bog na nji doveršiti gorečnost svoje ljubezni. Ona sama nam v svojih pismih zgodovino in začetek te pobožnosti naznani. Njeni spisi so se v Rimu prav natanko preiskovali in presodili, in zaslužijo naše spoštovanje in vse naše zaupanje; ona med drugim tako piše:

„Nekiga dne, sim klečala pred sv. rešnjim Telesam in sim bila čez navado v duhu zbrana, ker to, kar mi je bilo moliti dano, me je vso prevzelo, čutila sim se od pričujočnosti božje vso presunjena, in sicer tako, de sim sama nase pozabila in na kraj, kjer sim bila; prepustila sim se temu božjemu Duhu vso in zročila sim njegovi mogočni ljubezni vse svoje serce. Moj nebeški Gospod in Učenik mi je tedaj odkril čudeže svoje ljubezni, in skrivnosti svojiga svetiga serca, ktere so mi bile do takrat skrite. Odperl mi je prvič svoje sveto serce in sicer tako resnično in občutljivo, de nisim nikakor dvomila, nad resničnostjo te gna-

de..... in Jezus mi je rekel: „Moje sve-to serce gori od ljubezni do ljudi in ne more plamena te svoje goreče ljubezni več zakrivati; zatoraj si tebe izvoli v pripomoček, de ga razlije čez nje in se jim razodene, ter jih obogati s zakladi, ki so v njem shranjeni. Razodenem ti vrednost teh zakladov: oni jim dajo gnade, ki jih za svoje posvečenje in zveličanje potrebujejo, de se rešijo iz brezdna pogubljenja. Zvolil sim tebe, akoravno nisi tega vredna in si vsa nevedna, de spolniš to imenitno delo, de se toliko bolj pokaže, de vse to le jest delam“.

„Serce Jezusovo, piše ona no drugim kraji, se mi je prikazalo kakor na ognjenim sedeži, in krog in krog njega so se vidili ognjeni žarki, ki so se bolj svetili kakor solnce in so bili čisti, kakor dragi kamni. Rana, ki mu je bila na križi dana, se je dobro razločila. Krog in krog njega se je vidila ternjeva krona in na verhu je bil križ vanj vsajen. In moj božji Učenik me je podučil, „de te znamenja njegoviga terpljenja kažejo, de le neizmer-na ljubezen njegoviga serca proti ljudem ga je gnala, toliko zanje terpeti; de od perviga trenutka njegoviga včlovečenja je

imel vedno pred očmi vse to terpljenje, in de od tega trenutka je bil tako rekoč križ v njegovo serce vsajen; de mu je potem od tod izvirala vsa žalost in vse zaničevanje, kar ga je imel preterpeti ves čas svojiga življenja na zemlji, pa tudi vse drugo zaničevanje, kar ga njegova ljubezen do ljudi preterpeti mora do konca sveta, ko med njimi v sv. rešnjim Telesu prebiva. Naznanil mi je dalje, de ga je veliko hrepenenje, ki ga ima po naši ljubezni, gnalo, nam svoje serce razodeti in nam dati v tem zadnjim času zadnje znamenje svoje ljubezni, ki nam ima biti posebno pripraven pripomoček, ki nas vabi, de bi ga resnično ljubili. De so nam s tem odperti vsi zakladi njegove ljubezni, njegove gnade in milosti, našiga posvečevanja in zveličanja, kar se jih v tem sercu znajde, de se vsak, kdor mu skazuje vso ljubezen in čast, kolikor je v njegovi moči in jo tudi pri družih po moči vnemati hrepeni, v obilnosti obogati s zakladi, ki iz tega božjiga serca izvirajo, in ki se nikdar sprazniti ne dajo. Tudi mi je naznanil, de mu posebno dopade viditi, de se njegove serčne čutila in ljubezen njegoviga serca v taki podobi

časté, kakoršno mi je bil pokazal, in od ktere želi, de bi se očitno izpostavljala in častila. Zadnjič je še pristavil, de hoče giniti neobčutljive serca vernih. Obljubil mi je ob enim, de hoče razliti čez serca vsih, ki ga častijo, zaklade svojih gnad, ki napolnujejo njegovo serce z vso obilnostjo, in de kjer se bo ta podoba v posebno češenje izpostavila, tam se bo razlival njegov mnogoverstni blagoslov v vsi obilnosti“.

II.

Kako naj se časti presladko serce Jezusovo.

Kar praznik serca Jezusoviga zadeva, kteriga je po svoji ponižni služabnici vpeljati hotel, poslušajmo kaj sama od tega piše: „Bila sim nekiga dne med osmino praznika sv. rešnjiga Telesa v molitvi pred tem sv. Zakramentam, in dal mi je bil takrat Bog posebno velike gnade svoje ljubezni. Ker sim občutila serčno hrepenenje mu v zahvalo od svoje strani kaj storiti in mu ljubezen z ljubeznijo povračevati, mi je on rekel: „Ti nisi v stanu mi veči ljubezni skazati, kakor če storiš,

kar sim ti že tolikrat naročal“. Potem mi je odkril svoje sveto serce in mi je rekel: „Poglej to moje serce, ki je tako močno vse ljudi ljubilo, ki ni nič opustilo in ki se je skoraj spraznilo in končalo, de bi jim bilo pokazalo svojo ljubezen; in v zahvalo za vse to ne dobivam od večiga dela ljudi družiga, kakor nehvaležnost, zavolj njih nespoštljivosti, njih bogakletstva, njih mlačnosti in zaničevanja, ki ga kažejo proti meni v tem sv. Zakramentu ljubezni. Kar me pa še bolj žali je to, de clo serca, ki so se meni darovale nič drugači ne ravnaajo. Zatoraj ti naročim, de naj se prvi petik po sv. rešnjiga Tlesa osmini posveti v posebno čast mojiga serca, de se ta dan sv. obhajilo prejema, de se mu z očitno prošnjo za dolžno mu odrečeno čast zadostuje, de se popravi nečast, ki se mu dela, kdar je sv. rešnje Telo na altarjih izpostavljeno. Obljubim ti pa tudi, de se bo moje serce razširilo, in de bo v obilnosti razlivalo ogenj svoje ljubezni čez vse, ki ga bodo častili in njegovo čast razširjali“.

Ona je tudi spisala posebne molitve v čast serca Jezusoviga, kakor jih je sama navadno molila, in kateri ji je bil Go-

spod sam vdihnil, in ji zato obljubil, de bo v pokori do konca stanoviten ostal, in de bo prejel pred smertjo sv. zakramente za umirajoče, kdorkoli bo te molitve opravljal. „Te molitve v tem obstoje, de se v čast presladkiga serca Jezusoviga devetkrat k sv. obhajilu gre, in sicer devet mescov zaporedoma, vselej prvi petek mesca“. — Na drugim kraji spet ona piše: „Glej kaj prečastito Jezusovo serce od svojih prijatlov tirja: čistost v vsih namenih, ponižnost v djanji, edinost v prošnjah...“ Zraven pa še pristavi: „Druziga ne stori, kakor v vsim svojim djanji se skleni s presvetim Jezusovim sercam... Skleni svoje molitve z molitvami Jezusovimi, ki jih opravlja v sv. rešnjim Telesu“.

Zavolj nasprotvanja, ki ga je imela je rekla: „Satan ga napravlja, razdražen, ker vidi, de bo zavolj tega močniga pripomočka veliko duš zgubil, ktere je že v svoji oblasti imeti mislil, ktere mu je pa ta pripomoček že iz rok stergal, in mu jih bo stergoval tudi še za naprej. Poglavitni namen te pobožnosti je namreč duše k ljubezni božji spreobračati. Ona pravi dalje, de hoče Jezus Kristus to ta-

ko imenitno pobožnost povsod oživiti in si z njo pridobiti neskončno veliko zvestih služabnikov, pravih prijatlov in popolnoma hvaležnih otrok. In na to ona pristavi: „Zatoraj me žene moja gorečnost, de bi ga ljubila, in de bi razširjala njegovo ljubezen pri družih, de mi bo, kdar bo treba zavolj tega vse težave, nadloge in britkosti prenašati, de mi bo vse to sladkost. Jest bi prevzela tako rekoč terpljenje pekla, de bi razširjala njegovo kraljestvo, ker kaže toliko hrepenenja razliti zaklade svoje zveličavne gnade čez toliko duš, ki še hodijo po poti pogubljenja. Na drugim kraji zopet piše: „Kar mi pa še nekako britkost dela, je, de sim slišala te besede, ko se mi je serce Jezusovo prikazalo: „Silno me žeja, de bi bil češen in ljubljén od ljudi v sv. rešnjim Telesu; ali skoraj nobeniga ga ne najdem, de bi si po moji volji za to češenje prizadeval in me napojil, s tem de bi mi mojo ljubezen povračeval. Ko bi mi povračevali mojo ljubezen, bi ne bilo vse kar sim zanje storil skoraj nič proti moji ljubezni; ali proti meni so le vsi mlačni in moja serčno ljubezen le zametujejo. O bodi mi saj ti v tolažbo in stori koli-

kor je v tvoji moči, de popraviš njih nehvaležnost“.

„Kdar se ta pobožnost kaj razširja, mi on to s kakim nenavadnim terpljenjem poverne; ali je pa tudi ni nobene reči, de bi je z veseljem zavolj tega ne prenašala. Tudi nar veči grenkosti so v tem svetim sercu le sladkost, kjer se vse v ljubezen spremine.... Križ je sladek vedno in povsod, in naj si bo iz kakoršnega lesa si bodi narejen, moramo ga nositi, ker naložilo nam ga je presveto serce Jezusovo. Kar mi še vedno terpljenje napravlja je to, de ne morem nad seboj maševati se zavolj zaničevanja, kteriga moj ljubi Zveličar v sv. rešnjim Telesu terpeti mora.“

V enim pismu, na nekoga, ki jo je nagovarjal, de bi neki nevarno bolni od Boga zdravja prosila, ona pravi: „Ne vem kako bi si upala od Boga teh let življenja, za kar me nagovarjaš, prositi, če ne s pristavkam, de jih bo molcé in v spokornosti darovala svetimu sercu Jezusovimu, de ga ne bo več žalila, in de bi, ako bi bilo mogoče, noč in dan premolila pred Zakramentam sv. rešnjiga Telesa, kjer je to sladko serce, vsa moja tolažba na zemlji“.

III.

Sad češenja svetiga Jezusoviga
serca.

Plačilo, ki je takim za čast Jezusoviga sv. serca vnetim dušam prihranjeno, ta sv. devica takole popisuje: „Naš Gospod mi je odkril zaklade ljubezni in gnad, ki so pripravljeni tistim, ki se darujejo in posvetijo skazovati in razširjati češenje, slavo in ljubezen njegoviga sv. serca kolikor je v njih moči; ali ti zakladi so tako veliki, de jih nisim v stanu popisati. To ljubeznivo serce ima neizrekljivo hrepenenje, de bi ga njegove stvari spoznale in ljubile, ker v njih si želi postaviti svoje kraljestvo, de bi zamogel vse njih želje spolniti, ker on je studenec vsih dobrot. Zatoraj pa tudi želi, de se mu z vsim zaupanjem zročimo, in mislim, de nam ga ni daniga boljšiga pripomočka ta namen doseči, kakor daritev sv. maše“.

Poslušajmo kaj ona govori k neki osebi, ki je posebno veliko z njo živela: „O koliko smo mi temu svetimu sercu dolžni za vse, kar nam dobrotljivo dodeli, de bi zamogli to svojo dolžnost spolnovati. Nezapopadljive zaklade namreč hrani on

vsim, ki si za to prizadevajo po vsi moči, ki jim je dana. Ti si ne moreš misliti, kako se ta pobožnost razširja in koliko gnad in blagoslova ona deli!.. Duhovni pastirji so jo po svojih duhovnijah (farah) vpeljali, pobožne duše jo očitno oznanujejo in kažejo, de ni nič bolj koristniga, nič bolj svetiga... In vse to mene grozno veseli, ker vidim kako se razširja češenje svetiga Jezusoviga serca, kako se očitno ohrani in iz lastne moči rast dobiva. Ne pustí me, de bi molčala; ne mogla bi čerke narediti, kdar se od tega govori, tako me vso prevzame!“

Gospej materi svojiga samostana je rekla, po naročilu Jezusovim, „de mu je njena gorečnost pri napravljanji svetišča, kjer bi se njegovimu sv. sercu čast skazovala, tako prijetna, de ji je obljubil posebno gnado, de bo umerla v njegovi sv. ljubezni“. Naznanila je tudi, de mu je neka družba posebno zato dopadljiva, ker z gorečnostjo njegovo sv. serce časti; de so si nekteri verni zavolj te gorečnosti pri češenji in razširjanji češenja Jezusoviga sv. serca zaslužili, de so njih imena v to njegovo serce zapisane, in de jih nihče več zbrisal ne bo.

Poslušajmo še besede, ki jih je ta častita Marjeta Marija svojimu spovedniku govorila: „O zakaj ne morem vsiga dopovedati, kar od tega ljubezniviga češenja sv. Jezusoviga serca vem, in odkriti vsimu svetu zaklade milosti, ktere ima Jezus v svojim sv. sercu shranjene, in ktere bi rad v obilnosti razlil na vse, ki ga častijo!... Zakladi, blagoslovi in gnade, ki so v tem sercu zaklenjeni, so neskončni; jest ne vem, de bi bila v duhovnim življenji kaka pobožnost bolj pripravna v kratkim času povzdigniti dušo na nar višji stopnjo popolnomasti in ji dati okusiti prave sladkosti, ktere služabniki Jezusovi uživajo; gotovo, sme se reči, de ko bi ljudje vedili, kako je ta pobožnost Jezusu prijetna, bi ga ne bilo kristjana, kakor malo ljubezni tudi ima do svojiga ljubiga Zveličarja, de bi se je precej ne poprijel. Skerbite toraj zanjo; posebno naj se je oklenejo vsi, ki so se Bogu popolnoma darovali v samostanih, ker njim bo od tod toliko pomoči izviralo, de jim skoraj družiga pripomočka treba ne bo, si svojo prvo gorečnost oživiti, se ponoviti v natankim spolnovanji obljub, kjer so se jele opušati, in povzdigniti na vi-

soko popolnomast vse, ki so se nerodnostim vdali.... Moj božji Zveličar mi je naznanil, de kdor dela za zveličanje družih, se bo tukaj naučil umetnosti tudi nar bolj oterpnjene serca omečiti, in bo s prečudnim speham svoje dela opravljal, če ima le sam serčno pobožnost do tega sv. serca. Kdor med svetam živi bo s pomočjo te lepe pobožnosti zadobil vse, kar v svojim stanu potrebuje: mir z domačimi, polajšanje v težavah, žegen iz nebes pri vsih svojih opravilih, tolažbo v britkosti, in ravno v tem sv. sercu bo našel kraj zavetja v življenji, posebno pa v smertni uri.“

„O kako sladka je smert tistimu, ki je stanovitno častil sveto serce tistiga, ki ima biti naš sodnik! Tudi ga ni na svetu, de bi ne občutil mnoge pomoči iz nebes, če s hvaležno ljubeznijo Jezusa časti, kar se posebno s češenjem njegovi-ga svetiga serca zgodi!“

Ali s tem ni bil končan nauk, kteriga je božji Učenik Jezus svoji zvesti služabnici dal; poslal ji je svojiga zvestiga služabnika O. Kolombière, ki je pregledal in presodil, kakošniga duha je ona, in ki ji je potem pomagal vstanoviti in razširjati to sv. pobožnost.

IV.

Posebni namen češenja sv. serca Jezusoviga je ljubezen do njega v sv. rešnjim Telesu.

Naš božji Zveličar je razodel svoje posebno hrepenenje, de bi častivci njegoviga sv. serca si posebno prizadevali, mu zadostovati za nehvaležnost, ki jo mora v sv. rešnjim Telesu prenašati. „Glejte to serce, ki je tako močno ljudi ljubil!... In v zahvalo za vse to od večine ljudi ne dobivam družiga, kakor nehvaležnost, zaničevanje in bogokletstvo, njih mlačnost in sovraštvo, ki ga imajo do mene v tem zakramentu ljubezni!“ Pri več družih priložnostih, kjer se je pritožil čez strašne zaničevanja, ktere mora terpeti, ali pa kjer pobožniši duše nago-varja, de naj zanje zadostujejo, naznani, naj bi se posebno na ta namen zadostovanja gledalo. On tirja, de se v čast tega njegoviga serca praznik postavi, s sv. obhajilam praznuje in se tako z očitnim češenjem in zadostovanjem popravlja nečast, ki se mu godi, kdar je na altarji izpostavljen. — Na drugim kraji spet sam pravi: „Silno me žeja od ljudi v sv. reš-

njim Telesu češen in ljubljien biti!“ — Vidili smo, de je pobožna Marjeta Marija priporočala to pobožnost, kakor jo je sama opravljala, in ki jo je bil Jezus sam naučil, namreč devet sv. obhajil v čast njegoviga sv. serca prejeti. — Ona ni hotla prositi za podaljšanje življenja, kakor le s tem, de bi se popolnoma darovalo v čast Jezusoviga sv. serca v molčanji in pokori pred sv. rešnjim Telesam, ko bi bilo mogoče, noč in dan v molitvi, kjer je to sv. serce vsa njena tolažba na zemlji.

Ali nam vse to ni še zadosti, de bi spoznali, Jezusov posebni namen, kakor ga je večkrat svoji zvesti služabnici naznanil ko je pred sv. rešnjim Telesam molila? Posebni namen pri češenji svetiga serca Jezusoviga je tedaj: zadostovati za nehvaležnost, ktero mora terpeti v sv. rešnjim Telesu. To ima pa tudi svoj posebni vzrok: Sveto rešnje Telo je namreč zadnje in poglavitno znamnje ljubezni Jezusove do nas, toraj ga mora pa tudi nehvaležnost, ki se mu tukaj zgodi, bolj žaliti, kakor vsaka druga, in ravno zato tudi nar bolj hrepeni, de bi se ta mu odrečena čast zopet nadomestila.

V svojo sramoto moramo spoznati, de svet je neprenehama priča dveh velikih čudežev, ki sta tako strašna, de ju ni izreči: prvič od božje strani, ki prebiva v sv. rešnjim Telesu in nam neprenehama deli darove svoje ljubezni, drugič, od strani človeka, ki v nečast te sv. skrivnosti svojo hudobijo vedno bolj in bolj množi in zvišuje, kakor piše kraljevi prerok: „Kralji zemlje se vzdigujejo in pervaki se zbirajo zoper Gospoda in zoper njegoviga Maziljeniga“. — Ali ne le ob času njegoviga življenja na zemlji so se vzdigovali zoper njega, to sovraštvo se tudi še dandanašnji vedno ponavlja. Divjanje ljudi in peklerska jeza hudobniga duha proti njemu se s tekam stoletij ne zmanjša, ampak se še vedno množi. Pobožne duše! postojte nekoliko in premišlujte vse to, potem mu mende vender ne bote mogle odreči češenja, ki se njegovimu sv. sercu spodobi, in ki ga tirja v slabo zadostenje svoje razžaljene ljubezni.

Celih deset stoletij ga ni bilo krivo-verca, de bi si bil upal učiti, de Kristus ni resnično v sv. rešnjim Telesu pričujoč; tako imenitne in očitne so spričevanja te

resnice v svetim pismu in v ustnim izročilu, na ktere se naša vera opira. Našim časam je ostala ta prederžnost, dvomiti nad tem, de bi Jezusova ljubezen kaj takega storiti mogla. S hudobijo, kakoršine svet nikdar vidil ni in z nar gerjim nasprotvanjem tajé Jezusovi sovražniki njegovo resnično pričujočnost v sv. rešnjim Telesu, in njih zaničevanje se neprenehama množi. Albigenzi so kakor zdivjani planili v cerkve, so ropali ciborje in so z nogami teptali svete hostije, ki so bile v njih. Hugenoti po Francoskim po Holandii in Belgii so altarje poderali, svete posode razbijali, cerkve skrunili in raztresali sv. hostije po nasipih obsedenih mest; puntarske derhali, ki so ob začetku tega stoletja vso Evropo zdivjale, koliko zaničevanja in žaljenja niso pač one napravljale Jezusu Kristusu v sv. rešnjim Telesu? Kaj bi se dalo reči od teh grozovitnih hudobnežev, ki se dan današnji od vsih strani kažejo in so hujši, kakor vsi drugi pred njimi! Zadosti nam je če vemo, de kar si zaničljiviga, hudobniga, strašniga in peklenskiga misliti moremo, vse so ti hudobneži počeli in počenjajo v nečast temu presvetimu Zakramentu. Spričevanje

tega imamo v tožbah, ki so se zavolj tega napravljale, tudi so se mnogi sami tega obtožili in se krive spoznali taciga gerdiga ravnanja: pa kaj bi tako deleč hodili, saj vidimo še clo pri kristjanih, kako so nehvaležni, kako mlačni, kako malo spoštvanja imajo do tega sv. Zakramenta, in kako se velikrat grozovitno pregreše zoper svojiga ljubezniviga Boga, kakor se vidi iz V. poglavja.

Kdor si prizadeva, s češenjem Jezusoviga sv. serca mu zadostovati za nečast, ki se mu v sv. rešnjim Telesu godi, spolnuje s tem eno nar svetejših in nar imenitniših dolžnost: On časti Jezusa z vsimi čednostmi v nar veči popolnosti na enkrat; skazuje mu živo vero, ljubezen do bližnjiga, gorečnost za čast božjo, sovraštvo greha, posebno pa gorečo ljubezen. To pa še ni vse: on spolni s tem svojo dolžnost, ki jo pamet od njega tirja, ki jo sv. vera zapoveduje, ki jo ljubezen naklada. Kdo more biti tako terdiga serca, in gledati Jezusa v sv. krivnosti zaničevaniga, kjer se do nas nar bolj dobrotljiviga skazuje v svoji ljubezni, de bi mu ta pogled ne vnel hrepenenja zadostovati za to mu odrečeno

čast? to še toliko bolj če pomisli, de Jezus tega usmiljenja, ki se mu skazuje ne more pozabiti; zvestoba ima namreč zlasti tam posebno vrednost, kjer je vse nezvesto.

Zadnjič: češenja sv. Jezusoviga serca se je lahko naučiti in ravno tako ga lahko opravljati. In res, če se postavi pred oči vernim, naj bodo še tako priprosti in nevedni podoba ljubiga Jezusa z njegovim sv. sercam, ki je vse s žarki obdano, na verhu s znamenjem križa, s ternjevo krono oklenjeno in z odperto rano: ali nam ni precej očitno, de nas to vse vabi, de bi premišljevali neskončno ljubezen Jezusovo? Ali se nam ne bo na prvi pogled vnela vsa ljubezen za Jezusovo sv. serce? Ali bomo mar vprašali kaj naj ljubimo, ko imamo pred seboj njegovo sv. serce? Ali ne le občutni, vnanji pogled imamo tukaj, ampak tudi spomin na njegovo ljubezen, ki je toliko storila za nas, in ki jo Jezus v teh sv. skrivnostih razodeva. Res veliko jih je, ki sami ne vedo in drugim ne morejo pokazati svojiga usmiljenja in svoje hvaležnosti do Jezusa — ona je vsa skrita —, ali to nič ne dé: Oni ravnajo in skerbijo za Je-

zusovo čast, kakor imajo svet namen ravnati, in nabirajo zase obilne zaklade, ki so za tako prizadevanje obljubljeni.

Vsak, kdor ima skrbeti za zveličanje družih, naj si prizadeva, de bo sebi izročnim dušam to pobožnost bolj in bolj priporočal. Treba je, de se v tihim premišljevanji napajajo pri tem studenci božjih gnad; še več: naj se vpijajo, če je mogoče v božji ljubezni in potem naj gredo in oznanujejo ljudstvam povsod v duhu, kteriga jim je ta zaklad v sercu občutiti dal; naj razgernejo pred našimi očmi vse imena, kar jih ima sv. Jezusovo serce iz ljubezni do nas, njegove darve, čednosti in popolnomasti, ki so njegovo bogastvo, njegove brezštevilne dobrote, ki jih v vsi obilnosti čez nas razliva, njegove čudne dela, ktere je že tukaj storil, posebno pa gorečnost njegove neskončne ljubezni do nas. Naj dajo ljudstvu okusiti te resnice in vidili bodo, kako se bode v ljubezni vneli, in potem jih bo sam pogled na podobo serca Jezusoviga že omečil in vnel za nar več, nar priserčnejši pobožnost.

Ljube keršanske duše! našle šte tedaj predragi neusahljivi studenec, zaje-

majte iz njega obilno gnad; častite s posebno pobožnostjo sv. serce Jezusovo v sv. rešnjim Telesu. — Razširjajte pri družih, kolikorkoli morete, to pobožnost, berite same večkrat to poglavje, de se bote vnemale zanjo, in de bote deležne usmiljenja in ljubezni, kteriga Jezus do vas ima. Blagor dušam, blagor družinam in soseskam, ki so se sercu Jezusovimu darovale! Blagor posebno vsim, ki si prizadevajo to pobožnost razširjati! Le kdo zamore Jezusa ljubiti, de bi tudi po tem ne hrepenel! Kdor nima gorečnosti, tudi ljubezni nima, piše sv. Avguštin.

V.

Odpustki, ki so udam bratovšine Jezusoviga svetiga serca dodeljeni, in ki se dajo tudi vernim dušam v prid oberniti.

De se ti odpustki zadobijo, se je treba dati v bratovščino zapisati, ki se po več krajih najde. Potem se moli vsaki dan en Očenaš, Češena si Marija in Vera (kar se pri jutranji ali večerni molitvi zgodi) v čast Jezusoviga serca in v

zadostovanje za nečast, ki se mu v sv. rešnjim Telesu godi, in zraven se prista-vi: „O sladko Jezusovo serce, daj, de vedno bolj in bolj bom ljubil te!“

I. Popolnoma odpustki: 1. Dan vstopa v bratovščino, če se gre k sv. obhajilu in se v namen sv. očeta papeža moli.

2. V praznik sladkiga serca Jezusoviga (drugi petik po sv. rešnjim Telesu) in potem celi teden.

3. Pervi petik ali sploh prvi teden vsaciga mesca.

4. En drugi dan vsaciga mesca, ki si ga vsak sam zvoliti zamore.

5. Ob smertni uri, če se s skesanim sercam, če ni mogoče v z ustmi, vsaj v sercu sv. ime Jezusovo izgovori.

6. Sledeče dni: Veliki četrtek, velikonočni praznik, o vnebohodu Jezusovim, o božiči, v praznik čistiga spočetja, rojstva, oznanovanja, očiševanja in vnebovzetja Marije Device, v praznik vsih svetnikov in vernih duš, svetiga Jožefa, sv. Petra in Pavla, sv. Janeza evangelista in sv. Gregorja (12. sušca).

7. Šest tednov ali petkov pred praznikom sv. serca Jezusoviga.

II. Nepopolnoma odpustki: 8) Od-

pustek 8 let **135** dni: štiri nedelje pred praznikom sladkiga serca Jezusoviga.

9. 33 let **110** dni: tri dni po božiči, na noviga leta dan, v praznik razglašanja Gospodoviga, tri zadnje tedne pred pustam, veliki petik in veliko saboto, sedem dni po veliki noči, v praznik sv. Marka, perve tri dni križeviga tedna, o binkoštih in tri dni potem.

10. Odpustek **27** let **280** dni: cvetno nedeljo; — **16** let **235** dni pepelnično sredo, četrto nedeljo v postu, tretjo nedeljo v adventu, tisti dan pred božičem, če se gre k polnočni sv. maši in k zornici; — **11** let **35** dni: pervo, drugo in četrto nedeljo v adventu, vsak dan v postu, kar se jih še ni imenovalo, tisti dan pred binkoštni, vsako kvaterno sredo, petik in saboto; — **7** let **280** dni v praznik obiskovanja in darovanja Marije Device, ob praznikih sv. aposteljnov, kar se jih še ni imenovalo.

11. Odpustek **7** let **280** dni tistih devet dni pred praznikom sv. serca Jezusoviga.

12. Odpustek **60** dni za vsako dobro delo.

Opomba. De se pod številkami 6., 9.

in 10. omenjeni odpustki zadobijo, se mora bratovska cerkev obiskati in tam na namen sv. Očeta moliti; če pa to ni mogoče, se mora kakšno od spovednika v ta namen odločeno dobro delo storiti. — Ravno tako se tirja, de se pod številkami 7. in 11. imenovani odpustki zadobijo, de se obiše cerkev, ali kapelica, kjer se praznik sv. rešnjiga Telesa obhaja; če pa ni mogoče, naj se stori kakšno od spovednika naloženo dobro delo.

Darovanje samiga sebe svetimu sercu Jezusovimu.

Ta molitev in una, ki za njo pride, ste zložene od pobožne Marjete Marije Alakok, in ste posebno pripravne za uro molitve.

„O častito serce mojiga ljubiga Jezusa! bogato vsih čednost, neusahljivi studenec vsih gnad! kaj ti je zamoglo na meni tako dopasti, de me tako neskončno ljubiš, ako ravno ti moje z grehi omadežvano serce le z neobčutljivostjo in z mladčnostjo vse to povračuje. Znamnja tvoje velike ljubezni do mene, ktere si mi še clo skazoval, ko te nič ljubil nisim, mi dajo upanje, de mi

boš pokazal, kako naj te ljubim. Dodeli mi toraj, moj ljubeznivi Zveličar! gnado, de bom hrepenel se popolnoma darovati v čast in slavo tvojiga svetiga serca; sprejmi dobrotljivo v dar vse, kar sim in kar imam. Darujem ti samiga sebe in vse svoje življenje, svoje dela in opravila in vse svoje terpljenje; ne želim si družiga, kakor biti dar v tvojo čast in ljubezen.

Uči me, o moj ljubeznivi Zveličar! de sam sebe popolnoma pozabim. Naznani mi, kaj naj storim, de dosežem tvojo čisto ljubezen; ti sam mi dodeli to prav gorečo in nesamopridno ljubezen. Daj mi posebno veliko ponižnost, ker brez nje ti ne morem dopasti, in naj se spopne nad menoj tvoja sveta volja zdaj in na vse večne čase. Amen.

Če š e n j e

presvetiga serca Jezusoviga.

O nar svetejši in nar ljubeznivši Jezus! ki si vedno ves ljubezniv do nas in poln usmiljenja zavolj naše revšine, ki vedno hrepeniš nas obogatiti s svojimi zakladi in se nam samiga sebe popolnoma darovati. **O** Jezus, moj Bog in Zveličar, ki si se nam po svoji brezkončni goreči in nar dobrotljivši ljubezni v sv. rešnjim Telesu dal v daritev, kjer se vsaki dan sto in stokrat za nas daruješ: kakšne bi mogle biti zavolj te ljubezni naše serčne čutila! In vender za vse to ne dobiš od večine ljudi družiga, kakor neobčutljivost, nehvaležnost, zaničvanje, v katerim nate popolnoma pozabijo. **O** moj ljubeznivi Bog in Zveličar! kaj mora tvoje serce občutiti, ko vse te grehe in nehvaležnosti vidiš? Kolika mora biti brit-

kost, v ktero taka brezbožnost in hudobija tvoje sv. serce topi!

Glej me v serčni žalosti zavolj vsih teh pregreh s ponižnostjo klečati pred teboj in ti vpričo nebes in zemlje zadostovati za vso nečast in hudobijo, kolikor si jo v sv. rešnjim Telesu preterpel, od kar si ta sveti Zakrament postavil. S ponižnim in skesanim sercam te sto in stokrat prosim odpušanja za vse to zaničevanje. O de bi mogel pomočiti s svojimi solzami in omiti s svojo kervjo vse tiste kraje, kjer je tvoje sv. serce, o Jezus, tako grozovitno žaljeno bilo, ali kjer se je tvoja ljubezen le s grozovitnim zaničevanjem povračevala! O de bi bil le en hip gospodar vsih človeških serc, de bi ti jih vse v dar prinesel, in ti tako vsaj nekoliko zadostil za vso mrloto ljudi, ki nate pozabijo, ki te nočejo poznati, ali pa ki te spoznajo, pa tako malo ljubijo!

Ali moj ljubeznivi Zveličar! kar me nar bolj osramoti in me žene, de naj vedno zdihujem je to, de sim tudi jest zmed števila teh nehvaležnikov. O moj Bog, ki vidiš na dno mojiga serca! ti poznaš žalost, ki jo zavolj svoje nehvaležnosti občutim, in moje kesanja, de sim te kdaj tako malo ljubil. Sprejmi, o nebeški Oče, to mojo molitev v zadostenje za vso nečast, sklenjeno z molitvijo sv. Jezusoviga serca na Kalvarji, in z molitvijo Marije Device, ki jo je molila pod križem svojiga ljubiga Sina! In kakor dans terdno sklenem njegovo sv. serce s posebno pobožnostjo častiti, želim tudi v njem vse dni svojiga življenja prebivati. Daj mi gnado, za katero te prosim, de bo moj zadnji zdihljej ob smertni uri v tem svetim sercu storjen. Amen.

Eno in dvajseto poglavje.

Češenje Marije prečiste Device.

Češenje Marije prečiste Device nas mora vnemati v ljubezni do Jezusa, posebno pa v ljubezni do njega v Zakramentu sv. rešnjiga Telesa.

Prečastiti Turnajski škof gospod Labis v svojim priporočevanju češenja sv. rešnjiga Telesa tudi češenje Marije prečiste Device priporoča, in od tod se je tudi to vzelo; med drugim takole od tega piše: „Nekaj let se več pobožnost veselo razvija in razširja. Ta gorečnost je gotovo hvale vredna; ali de se tukaj po namenih sv. cerkve ravna se mora ob enim s še večji gorečnostjo za češenje sv. rešnjiga Telesa skrbeti in za njegovo razširjanje. Ali gorje! reči se mora, de je bilo zanemarjeno in skoraj popolnoma pozabljeno.

Skerbimo dandanašnji mi, de se to popravi. Povzdignimo češenje sv. rešnjiga Telesa do take popolnomasti, kakoršna se mu je vedno spodobila in bi se mu nikdar ne bila smela odreči; vse druge pobožnosti morajo tej na roko iti in

jo podpirati, ona je glava vsih; druge so stopnice, po katerih gredo duše do Jezusa v sv. rešnjim Telesu. To češenje pa mora biti verh vsake druge svete in dobre pobožnosti.“ —

V češnji Marije prečiste Device bi se utegnile dve zmoti primeriti (goditi): prvič vera, de se preveč povzdiguje; drugič misel, de je zadosti se te pobožnosti deržati in se za vse drugo še zmeniti ne, kakor de bi bilo s tem že vse storjeno.

Kar prvo zadene: se nam ni bati, de bi kdaj kaj preveč storili v počešnji Marijnim; nikdar je ne bomo zadosti ljubili in častili. Neskončno deleč bomo še vedno ostali od tiste ljubezni, s katero jo Jezus sam ljubi, in od tiste časti, katero ji on v nebesih in na zemlji skazuje. Zraven pa vsak dobro podučen kristjan vé, de bi bilo pregrešno, ako bi Marijo Devico Bogu enako imenovali, ali ji češenje skazovali, kakoršno se le Bogu dajati sme. Zatoraj piše sv. Pavel: „Kralju pa večnosti, neumerljivimu, nevidnimu, samimu Bogu bodi čast in slava vse vekomaj! Amen“. (1. Tim. 1, 17.)

Če pa Marijo ljubimo in častimo, kolikor je v naši moči in kakor sv. cerkev

zapoveduje, se nam je vender varovati, de bi s tem že vse storjeno mislili.

Češenje Marije Device moramo imeti in rabiti le v pripomoček, se laglej povzdigniti do ljubezni Jezusove, ki je konec in plačilo vsih pobožnost. Storimo vse, karkoli je v naši moči za vstanovljenje in razširjanje češenja Kraljice nebes in zemlje, ali veliko veči mora biti naša gorečnost za vpeljavo in razširjanje Jezusove časti, posebno v Zakramentu sv. rešnjiga Telesa.

Kjer odpremo sv. pismo, se nam očitno ta imenitna resnica spričuje: „Od njegove polnosti smo vsi prejeli,“ piše sv. Janez (1, 16.).

I. Naš Gospod Jezus Kristus je prišel na svet ljudi odrešit, in je začetnik in studenec vsih gnad in vsih dobrot božjih. „Ker od njegove polnosti smo vsi prejeli“. Iz te polnosti je tudi Marija prejela tisto drugo polnost gnade, od ktere je angelj Gabriel govoril, ko ji je češenje prinesel in ji rekel imenitne besede: „Češena si, gnade si polna“! Ravno tako je ona prejela zavolj Jezusa in po njegovim zasluženji posebno milost, de je bila brez madeža spočeta. Tudi Marijna velika po-

božnost je le za Jezusa gorela; vsaki zdihljnej njeniga življenja je bil le zanj in zdaj v nebeškim veselji, kjer jo Jezus za vse gnade, ktere ji je bil dodelil, plačuje, je še veliko bolj on sam zapopadek vse njene ljubezni; on je v zvezi z Bogom Očetam in sv. Duham njena nar večja sreča in njeno večno veselje. Vse svoje milosti in posebne gnade, vse zaslužnje in vso čast ima le od njega: Jezus ji je vse v vsim (Kol. 3.). Ali ravno tako je pa tudi Marija Jezusu čez vse, po besedah modriga (Vis. pes. 2.): „Moj ljubi je moj in jest sim njegova“.

II. Ljube keršanske duše, če se Marii prečisti Devici darujete, vas bo ta ljubezniva Mati z nar večim veseljem med svoje zvoljene otroke sprejela; Ona vas bo sprejela, tode zročila vas bo precej Jezusu. Nič ni njenimu sladkimu, maternimu sercu bolj všeč, kakor, darovati svoje otroke svojimu božjimu Sinu, in nič presladkimu Jezusovimu sercu bolj ne dopade, kakor jih iz rok svoje ljube Matere sprejemati. Vidiš toraj: Jezus je vedno začetek in konec vsiga; Marija zase nič ne prihrani. Ona daje vse njemu nazaj, od kogar je vse prejela. Vse pride

od Njega, „v katerim so vse zaloge modrosti in znanja skrite“, in vse se tje nazaj verne. (Kol. 2, 2.)

V tem pomenu se morajo tudi vsi prazniki jemati, kar jih je sv. katoliška cerkev v Marijno čast postavila, in vse pobožnosti, ktere ravno iz tega namena poterjuje: vse je v zvezi z Jezusom. On naš Gospod je v Marii in z Marijo česen in hvaljen.

III. Če naš ljubi Zveličar serčno želi, de bi mi prečisto Devico Marijo ljubili, in de bi ta ljubezen od dneva do dneva v nas bolj rastla; če On nobene njenih prošinj ne odreče, in če po besedah sv. Bernarda On želi, de naj vse iz njenih rok dobimo: se to zato zgodi, ker ona vse njemu pripiše in daruje, in sicer tako popolnoma, de ga s tem bolj časti, kakor vsi drugi svetniki skupej.

IV. Po izgledu svoje mile matere tedaj tudi mi vse Jezusu pripisujmo. Naj bo sad vsih naših pobožnost rast v ljubezni do Jezusa, de se mu tako zročimo in posvetimo, kakor nam je Marija s svojim ljubeznivim izgledam na zemlji kazala. Ljubimo Jezusa tako, kakor ga je ona ljubila in kakor ga ljubi zdaj v srečni

večnosti. Ljubimo ga v jaslicih, v njegovim tihim, delavnim življenji, v njegovih naukih in sv. zakramentih, v njegovim terpljenji in v njegovi britki smerti, ljubimo ga v njegovi sv. cerkvi, ki si jo je s svojo predrago kervjo pridobil. Deleč od svoje prave domovine, v tej dolini solz, ga ljubimo v prečastitim sv. Zakramentu, kjer nam je zvest tovarš na našim popotvanji. **O** de bi bila to naša nar ljubši in naša poglavitna pobožnost! **Bodimo** prepričani, de Marijin otrok ne more tej svoji Materi nič prijetnišiga storiti, kakor de se češenja sv. rešnjiga Telesa prav posebno poprime in se ga zvesto derži.

V. Zdaj pa, ko Marija čista Devica od blizo ogleduje čudeže, ktere je delal Jezus v sv. rešnjim Telesu in jih še vedno dela v sercih svojih zvestih služabnikov; zdaj ko se vidi obdano od brezštevlnih trum izvoljenih, ki so se posvetile s tem kruham življenja, ki je z nebes prišel, in daje življenje sveta, s svojiga visociga trona se ozira zdaj ona v svoji neizrekljivi dobrotnosti na nas in nas vabi, z vsim, kar bi naše serca ganiti zamoglo, de bi se bolj in bolj vneli za čast Jezusa njeniga božjiga Sina v

Zakramentu sv. rešnjiga Telesa; Ona nas k temu vabi posebno dandanašnji, ko so časi tako nevarni, kjer je naš Gospod Jezus Kristus tako malo spoznan in tako grozovitno žaljen. Ona želi, de bi mi po svoji moči popravljali mu storjeno nečast: In kdo bo pač zamogel odreči to željo svoji ljubi Materi?

VI. O ko bi Devica Marija še na svetu živela, kako bi se pač zaderžala proti Jezusu v sv. rešnjim Telesu! Koli-ko bi bilo njeno prizadevanje in njena gorečnost za njegovo česenje med vernimi! Kako goreče bi bile besede, ktere bi prišle iz njeniga materniga serca, s kterimi bi jih prosila, de naj razširjajo povsod česenje sv. rešnjiga Telesa! Kako bi nas ona spodbudovala, de naj bomo s pobožnostjo pri daritvi sv. maše, de naj pristopimo pogostoma z ljubeznijo k mizi Gospodovi, de naj ga pogostoma obiskujemo in molimo v sv. rešnjim Telesu! Kako bi ona tolažila in oserčevala duše, ki si močnodušno prizadevajo za Jezusovo čast v revnih cerkvah! Kar bi Ona storila, ako bi še na zemlji živela v sredi med nami, vse to dela ona zdaj v nebesih še z veliko večji gorečnostjo. O ko

bi mi mogli priti v njeno neomadežvano serce, ko bi mi iz tega svetišča zamogli dobiti le iskrico tistiga ognja, ki vnema njeno sv. dušo za Jezusa, ki je skrit v podobah sv. Zakramenta; ko bi nam ona v sv. hostii pokazala svojiga božjiga Sina, kar je že večkrat svojim zvestim služabnikom storila, bi ji mi gotovo nič ne odrekli! Sv. vera bi v nas nadomestila tiste posebne gnade, in močnodušno bi spolnovali želje svoje Matere. Zapisali bi svoje ime in svoje serce v družbo vedniga češenja sv. rešnjiga Telesa in lepšanja revnih cerkva, ki ima to v namen, in kar je poglavitni sad češenja Marije prečiste Device, namreč: povikšanje časti Jezusove v Zakramentu svetiga rešnjiga Telesa.

Dve in dvajseto poglavje.

Od zadostovanja.

„Zasramovanje njih, ki tebe zasramujejo, na me pada“. ps. 68, 10.

I. „Bog je svet tako ljubil, de je dal svojiga edinorojeniga Sina, dal ga je v smert za nas vse“. In ta Sin božji nas

je tako ljubil, „de se je dal za nas, de bi bil on naša modrost, naša pravičnost, naše zadostenje in odrešenje“. Vse njegovo življenje je bilo dar ljubezni, dar ki ga je končal na lesu križa s svojo grenko in sramotno smertjo. **S** to svojo smertjo nam je zopet zadobil mir, je porderl zid, ki nas je od Boga ločil in je zbrisal s svojo kervjo naše dolžno pismo, ki nas je k smerti obsodilo.

Ali de nam je te predrage in neprecenljive darove dodelil mu še ni bilo zadosti: sprazniti je hotel v naš prid vse zaklade svoje svete ljubezni: **Z**najdel je pripomoček, ne le de je pri nas ostal vse dni do konca sveta, temuč de se nam neprenehama samiga sebe popolnoma daje v dar in dušno hrano; on nas je ljubil do konca, ko je postavil zakrament sv. rešnjiga **T**eleša.

Ali premislimo v svojo tolažbo, de je ta ljubezen le pripravljanje še na veliko večji ljubezen, na večno obljubo, ktero nam je dal: se nam dati popolnoma vsiga, in „nam biti naše veliko plačilo“.

II. Ta Jezus, ki nas je tako močno ljubil, je bil pa vedno „v znamenje, kterimu se je zoper govorilo“. Njegovi zo-

perniki in sovražniki so bili vedno na nogah in so napadali zdaj njegovo sv. človeško, zdaj njegovo božjo natoro. Posebno so napadali krivoverci in vsi hudobni zadnjih stoletij Zakrament sv. rešnjiga Telesa s sovraštvam. Doprinašali so bogokletstva, ki človeka stresnejo, kadar od njih sliši: ropali in podirali so hiše božje, razbijali in požigali altarje, grozovitno ravnali s sv. hostjami, kakor le judje in neverniki ravnati zamorejo. Prekucije leta 1793. so ponovile vse, kar so mu strašnega in grozovitnega storili krivoverci 16. stoletja. In kaj hočemo od naših časov reči? Ozrimo se, kako se sv. vera po naših krajih napada, ali kako se drugod z njo ravna, povsod se vidijo znamenja obširniga punta zoper sv. Jezusovo cerkev in zoper njene služabnike in vladarje.

Če Bog pregrešne ljudstva tepe, če pripusti, da vihar čolnič sv. cerkve topi in ga končati žuga, on vendar nikdar ne bo dopustil, da bi se potopil. Kadar bo njemu dopadlo bodo prisvetili za preganjanje sv. cerkev lepši dnevi. To je naše upanje, ki nam nikdar odvzeto ne bo!

III. Ali pa v teh okoliščinah mi nimamo nobenih dolžnost? ali bomo pri tem

strašnim boji zoper Jezusa in njegovo sv. cerkev mi le od deleč gledali in roke naskriž deržali? **O** gotovo ne! taka nemarnost bi bila za nas velika pregreha. Že večkrat se je slišal s stola sv. Petra glas namestnika Jezusoviga na vse katoliške narode. Njegovo otožno serce je govorilo besede polne žalosti in opominovalo je svoje otroke k molitvi.

V ravno tem duhu, in z enakimi željami so tudi vikši pastirji, škofje, povsod budili svoje verne k pobožnosti in so oživiljali gorečnost v njih sercih v teh slabih dnevih: Ali bomo mar mi svoje ušesa zatiskali besedi teh svojih poglavarjev in očetov? Prizadevali si bomo potolažiti serce Jezusovo, mu zadostovati za nečast, ki se mu dela, in potolažiti pravično jezo nebeškiga Očeta, ki nas končati žuga. Pripomočki zadostovanja so: Sveta maša, sv. obhajilo, obiskovanje sv. rešnjiga Telesa, in njegovo češenje sploh, križev pot, molitev, usmiljenje do družih in radodarnost, post, zadobovanje odpustkov, zatajevanje samiga sebe v vsih okoljšinah življenja, posebno pa gorečnost za razširjanje bratovšine vedniga češenja sv. rešnji-

ga Telesa in lepšanja revnih cerkva, ki se sme posebno imenovati bratovšina zadostovanja.*)

Toraj ljubi bratje in sestre te družbe, ki ste poklicani združeno se ustavljati razširjanju krivoverstva in greha: delajte silo nebesam s svojimi prošnjami in sprosite za svojo domovino, za vso sv. cerkev obilnost milosti božje. Prizadevajte si vedno bolj in bolj, de bo v nji cvetela prava pobožnost, prav zvesta pokoršina do sv. cerkve, in srečna ljubezen do Jezusa Kristusa v Zakramentu sv. rešnjiga Telesa. Če hudobni vse storijo za razširjanje greha, naj tudi vam ne bo noben dar predrag za razširjanje čednosti, dajate si eden drugemu serčnost, podajte si roke in recite s sercam in z ustmi: „Gorečnost za tvojo hišo me žene, in zasramovanje njih, ki tebe zasramujejo, name pada“. Njih sovraštvo bo vnelo mojo ljubezen, in njih sovražni napadi bodo množili mojo gorečnost!

*) Bratovšina vedniga češenja obhaja vsako leto v ta namen skoz devet dni posebne molitve v zadostenje.

Tri in dvajseto poglavje.

Od pogostne spovedi, ki se iz pobožnosti opravlja.

Duhovni dobiček take spovedi.

Opomba: Spoved iz pobožnosti se tista imenuje, kjer je človek pri nji v gnadi božji, se le odpustljivih grehov od zadnje spovedi ali pa smertnih, že spovedanih grehov iz poprešnjega življenja obtoži. Imenuje se tako zato, ker se takih grehov nismo spovedovati dolžni, ampak se le iz pobožne gorečnosti to stori.

Eden nar pripravniših pripomočkov zadobiti ves sad sv. rešnjiga Telesa, se vdeležiti neskončnega zasluženja Jezusoviga in priti prav globoko v njegovo sv. serce, je pogostna dobra spoved. Premislimo njen duhovni dobiček in bolj in bolj bomo po nji hrepeneli.

1. Nikdar ne gremo dobro pripravljeni k spovedi, de bi dveh novih gnad ne dobili, ktere nam zakrament sv. pokore deli.

Tode govorimo narpred nekoliko od gnade sploh:

1. Gnada je po besedah sv. apo-

steljna **Petra** nekakošen del božje natore, kakor on piše: „Gospod nam je nar večí in nar dražji obljube dal, de bote po njih deležni božje natore“. (2. Petr. 1, 4.) Z gnado se tedaj vdeležimo svetosti, dobrote, čistosti in velikosti božje.

2. Z gnado človek „samiga sebe sleče in Kristusa obleče“, po besedah sv. Pavla (2. Kor. 3, 9.): „Živim pa, tode ne jest; živi pa v meni Kristus“. (Gal. 2, 20.)

3. Iz gnade izvirajo vse dobrote in vsi darovi sv. Duha, de se v nas čeznatorno življenje začne.

4. Gnada daje naši duši čeznatorno lepoto, ki jo Bogu dopadljivo stori, najde nad njo svojo sladkost, in reči sme ona s prerokam Izaijem: „Djal mi je na glavo krono, obogatil me je z vsimi svojimi dragimi kamni in z vsim lišpam kakor nevesto“. (Iz. 61.)

5. Gnada daje duši moč; ona jo stori „strašno njenim sovražnikom kakor zverstena vojskina truma“. (Vis. pes. 6.) — Ona stori, de je človek „delež božji in sodelež Kristusov“ (Rim. 8, 17.), in de zamore vse dobro storiti, po besedah sv. Pavla (Filip. 4.): „Vse premorem v

njem, ki me močniga dela“. Ona mu ugla-
di pot proti nebesam, in stori jarm Go-
spodov sladak in lohek; ona mu razsvetli
pamet, ogreje in poterdi voljo: „Z njo
so mi vse dobrote došle“. (Modr. 8.) —
Zatoraj jo moramo „više ceniti kakor
kraljestva in kraljeve sedeže, in bogastva
moramo šteti ko nič v permeri z njo“.
(Modr. 7.)

Ozrimo se zdaj nazaj na stopnje
gnade:

Perva nova stopnja gnade, katero s
sv. odvezo zadobimo, kadar je že naša
duša v gnadi božji, je pomnoženje po-
svečujoče gnade božje, povikšanje ljube-
zni in vsih družih čeznatornih čednost;
naša duša se tedaj bolj in bolj serčno z
Jezusam svojim nebeškim Ženinam skle-
ne, in Jezus ji dodeli v veči obilnosti de-
lež zasluženja svojiga življenja in svoje
smerti. Ali kdo nam je v stanu imeno-
vati duhovno bogastvo, ki ga obseže to
bolj serčno združenje z Jezusam in to
dobrotljivo vdeleženje na njegovim zaslu-
ženji? Kdo bo popisal prečudne dela sv.
Duha v taki duši? Njegove sladkosti,
ktere nas vsiga učijo, obrodijo včasih v
nji toliko čistost duha in tak nebeški mir,

„de ves um preseže“ (Filip. 4, 7.); obilnost ljubezni, ki se v njenim sercu razlije, daje vsim njenim delam novo življenje, kar jim da večji zaslužnje; in dalje z vsakim takim bolj zaslužnim delam si duša zasluži viši stopnjo v nebeškem kraljestvu.

Druga stopnja novozadobljene gna-de daje duši novo čeznatorno moč, se v ljubezni božji ohraniti, skušnjave, katerim je naša slabost podveržena, premagovati, de več v greh nazaj ne pade, ali de vsaj število svojih malih, odpustljivih grehov zmanjša. Ona zadobi tudi veliko večji urnost se v čednosti vaditi in se zatajevati, si serčno prizadevati za gorečnost v dobrim in da usmiljeno serce, ter nas uči nedolžno živeti.

II. Spoved iz pobožnosti nas ova-ruje bolj in bolj grehov, ki so nam bili že odpušeni, do katerih pa še nagnenje imamo v svoji spačeni natori. — Ona nam zbriše odpustljive grehe, kar smo jih po zadnji spovedi storili, in ki smo se jih skesano spovedali ali vsaj to storiti želeli. In če prav prevdarimo, kdo zamore hudobijo maliga greha samiga na sebi in v njegovih nasledkih prav prevdariti? — Mali

greh žali našiga Gospod Boga; nasprotuje vsim popolnostim božjim; lepoto naše duše zakriva; človeka v večji padce vleče; zmanjšuje gnado in ljubezen božjo; nas zadržuje v naši gorečnosti, ki nam jo Bog v svoji očetovski ljubezni deli; kliče čez nas velike kazni, ali že v tem življenji, vedno pa v prihodnjim. Večna kazen za greh namreč se nam po skesani spovedi odpusti; odpušanje časnih kazni, ktere smo si z grehi zaslužili je pa manji ali večji, kakor je grešnik za to pripraven.

III. Pri spovedi se pa ne prejme le zakrament sv. pokore, ampak dajejo se tudi lepi nauki, ktere spovednik primerno obrača po potrebah duš, de jih vnema na poti popolnomasti z gorečnostjo, de jim daje pripomočke v roke, kako naj zatirajo v sebi tudi slabe nagnjenja, ki bi jih znale ob gnado božjo pripraviti. Od druge strani pa, če spovednik najde srečne duše, ki so že v dobrim vterjene, jih zamore napeljevati, kako naj se v nar lepših čednostih vadijo in sicer v taci, na ktere se drugi le s strahom, ali vsaj brez gorečnosti do njih ozirajo, ker se jim pretežke zdijo.

IV. Nobeno poniževanje samiga se-

be ni naši natori tako težavno kakor ravno spoved; zato je pa tudi nar bolj zaslužno, posebno če spovedenec tudi take okolišine greha opomni, ki ga še bolj ponižajo kakor greh sam; postavim de je to ali uno iz nevošljivosti ali nečimernosti storil, ali ker je hotel se bolj pobožniga kazati kakor je v resnici, ali iz kakiga družiga slabiga nagnjenja, kar si nekteri ljudje tako težko očitajo in tako težko spoznajo.

V. Skušnja uči, de kdor visoko vrednost zakramenta sv. pokore in gnade, ki se v njem dobivajo, prav spozna, je vsaj tisti dan, ko je bil pri spovedi, veliko bolj zbran in nase pazljiv, kakor druge dni, in se bolj greha varuje.

VI. Spoved je čudapolno pripravljaje za sv. obhajilo: **S** sveto odvezo si Jezus Kristus sam v sercih stanovanje pripravlja, on dušo vedno bolj in bolj očisti in jo svojimu sercu bolj prijetno naredi, ker jo deležno stori zasluženja svoje sv. kervi; on zlepša njene serčne čutila in njene pobožnosti; njemu dopade lepšati tempel božji, kar bi imel vsak zmed nas biti (1. Kor. 3, 17.), in vterditi svoje kraljestvo v naših sercih. (Luk. 17, 21).

Pri pogledu vsih teh čudežev se začudijo angeli in hvalijo v svojim veselji Gospoda, ki napolnuje pobožne serca z neskončnimi zakladi svoje sv. ljubezni.

O blagor spovednikom, ki so služabniki, opravljavci in sredniki, po katerih nam take nebeške gnade dotekajo! Po pravici jih imenujejo cerkveni učenci nove Kristuse in prave Zveličarje sveta, ker drugim odrešenje dele. Blagor pa tudi sto in stokrat blagor dušam vernih, ki si prizadevajo ne le pogostoma k spovedi hoditi, ampak se vselej tudi prav oistro zanjo pripravljati, de prejmejo sv. odvezo kakor sv. vera tirja: z vsim zaupanjem s hvaležnim in skesanim sercam, ne le v zadobljenje praviga serčniga miru, ampak de uživajo posebno duhovne dobičke, od katerih smo ravno govorilo, de bi bili Jezusu Kristusu vedno bolj dopadljivi, in de bi v čednosti se vedno bolj vterdili in rastle. *)

Kaj je pa reči od tistih, ki se sami

*) Sv. Katarina Sienska, in Šveska, sv. Karol Boromej in sv. Ignaci so šli vsak dan k spovedi, ne iz sitne negotovosti serca in vesti, ampak ker so hrepeneli čistost svoje duše ohraniti in povzdigniti. Sv. Francišek Borgia je čistost vesti tako visoko cenil, de se je dvakrat na dan spovedal, preden je sv. mašo bral in preden

sebe golfajo, in katerim je pogostna spoved le nečimerno prazno zadostovanje, ki sami sebi dopadejo in tudi drugim dopasti želé, ki presojujejo čas, ki se jim odloči in godernjajo, če začne spovednik s časam skop postajati (to je, de jim ne dovoli tolikrat k spovedi priti, kakor bi radi imeli), ali če se dotakne ran njih revne duše? Kdor le iz navade in tje v en dan, brezmišljeno in merzlo pogostoma k spovedi hodi, naj bo prepričan, de ga to ne bo poboljšalo, ampak tičal bode vedno v svojih starih grehih. O naj bi taki ljudje dobro premislili žalostni stan svoje duše, in naj bi začeli iskati Gospoda s ponižnim in priprostim sercam! (Modr. 1.)

Spraševanje vesti

pred tako iz pobožnosti storjeno spovedjo.

„Ni si treba veliko glave beliti, piše sv. Frančišk Salezi, če se ne moremo

je šel spat. Malo pobožnih redov je, de bi ne zapovedovali vsak teden k spovedi iti. Družba ali red Jezusov (jezuitov) opominja svoje ude, de naj grede večkrat v tednu k spovedi.

grehov spomniti, de bi se jih spovedali; ker neverjetno je, de bi duša, ki si pogostoma vest sprašuje, ne zapazila in se ne spomnila svojih večih grehov... Ne bodi preveč boječ, kar zadeva spoved malih nepopolnost in toliko odpustljivih pregreškov. Od njih lahko z Jezusom govoriš in ga odpušanja prosiš, kolikorkrat se nanje spomniš; ponižaj se v duhu pred njim, zdihni k njemu in vse je storjeno. Treba je, de se take majhne reči nekoliko močnodušno prenašajo, ker se jih oprostiti ne moremo; to so navadne slabosti naše popačene nature, kakor postavim terme, poželjenja, hrepenenja, ki zdaj k žalosti, zdaj k jezičnosti vlečejo, in druge take slabosti, katerim smo in ostanemo podverženi dokler smo v tem minljivim, nestanovitnim življenji.... Vse to niso toliko grehi, ampak bolj britkosti in težave.“

Predolgo spraševanje vesti duha zmeša in serce omrazi. Veliko jih preveč časa s spraševanjem vesti zgubi; spustijo se v preiskovanje vsake majhine reči, zraven pa pozabijo svojo voljo prav vrediti in se pripravljati za sv. odvezo. Poslušajmo kaj tudi od tega pravi sv. Francišk Sa-

lezi: „Ne mešaj pri spovedi neprostovoljnih čutil in skušnjav med prostovoljno storjene grehe; ker če se spoveš: obtožim se, de sim imel zoper nekoga dva dni veliko skušnjav k jezi, pa nisim vanje privolil, glej, si se s tem ene čednosti (zatajevanja svoje nagle natore) ne pa greha obtožil“.

„Spusti pri svoji spovedi vse tako nepotrebno obtoženje, kakoršno je pri večih navadno: nisim Boga po dolžnosti ljubil, nisim s potrebno pobožnostjo molil i. t. d. S takim obtoženjem nič taciga posebniga ne poveš, iz česar bi spovednik stan tvoje duše spoznati zamogel. Tudi nar svetjši ljudje bi se mogli tega spovedovati, še clo vsi izvoljeni v raji, če bi bila zanje tudi spoved postavljena“. Treba se je spraševati z mirnim sercam, brez posebne skerbi, brez boječnosti in dvomljivosti, ker spoved je postavljena, de nam našo vest umiri, ne pa de bi jo motila in mešala.

Dobijo se take revne duše, de ves za spoved odločeni čas v to obernejo, de se sprašujejo, išejo in preiskujejo s strahom svoje grehe, zraven se pa za kesanje, za terdni sklep poboljšanja ne zmenijo in nič ne mislijo na veliko dobroto sv.

odveze; one so kar vse vtopljene v male posebnosti svoje revšine.

Obračaj tedaj brez boječnosti in zmešnjav za spraševanje vesti odločeni čas dobro in premisli:

1. Tiste svoje grehe, ktere si zadovoljno in s premislikam storil.

2. Tiste grehe, ktere si storil v takih rečeh in zoper take dolžnosti, ki so se ti posebno priporočale, ali kjer ti je gnada navadno nar bolj očitala nezvestobo.

3. Tiste, ki so bili komu v pohujšanje, ali bližnjimu v škodo.

4. Tiste, ki si jih v poprejšnim življenji večkrat storil in se je bati, de bi se vanje nazaj ne povernil.

5. Zadnjič tiste, ki sami na sebi niso veliki, ki pa kažejo kakšino veliko in nevarno strast, ker so njeni ostanki ali nasledki.

Vse druge grehe moramo prepustiti božjemu usmiljenju, in se jih sploh brez okolišnin obtožiti.

Kesanje pri tacih iz pobožnosti storjenih spovedih.

Po spraševanji vesti si moramo prizadevati grehe serčno obžaljevati in terd-

no skleniti se poboljšati; to je pri spovedi nar imenitniši, in od tod izvira obilen sad tega zakramenta in vsih naših spoved.

1. Ti praviš, de bi rad obžaljeval svoje grehe, de ti pa ta gnada dana ni. — Sv. Francišk Salezi odgovori na to takole: „To ima pri Bogu veliko vrednost, de želimo kaj storiti, in ti že s tem greh obžaluješ, ko ga obžaljevati želiš. Ti tega vselej ne občutiš, ali ogenj, ki je pod pepelam skrit se ne vidi in ne čuti, in vendar je resničen“.

„Kesanje zavolj greha, pravi oče Kvadrupani, je prav za prav resnična volja storjene grehe obžaljevati in sovražiti s terdnim sklepam jih ne več dopernašati“. — Toraj solzé, zdihovanje, občutna žalost niso neogiblivo potrebne znamenja prave žalosti nad greham. Zatoraj naj te to nikdar ne straši, de nimaš občutniga kesanja, in nikar se ne trudi silama ga v svojim sercu obuditi. S tem se le duh meša, peha in mori; prizadevaj si veliko več svoje serce popolnoma umiriti; reci Bogu, poln ljubezni, de želiš, de bi ga nikdar razžalil ne bil, in de ga s pomočjo njegove gnade za naprej nikdar več žaliti nočeš. Glej to je žalost nad greham,

in za tako si moraš s pobožnim premišljevanjem prizadevati, posebno pa prosi Boga za pomoč, ker le on ti jo v sercu obuditi zamore.

2. Ti se pritožiš, de si vedno enak, in de nimaš nič dobička od svojih pogostnih spoved. Gotovo praviš ravno to od svojih obhajil. — Jest bi pa vender le rad vedil, kako to veš, de si zmiraj enak, in de nimaš od svojih pogostnih spoved in obhajil nobeniga dobička? Ali je to tvoja reč „de sodiš sam sebe, ali spovednikova, ki ti vелеva, de ne odnehovati ampak dalje iti, akoravno te to moti? Vediti moraš, de ta dva božja zakramenta velikrat tako na skrivnim sad obrodita, de se komaj zapazi, ker gnada dela navadno, de se ne vé ne kako ne kdaj, počasi kakor natora. — Verh tega je že to dobiček, de v veči in poprejšne grehe nazaj ne padamo. Ali ni že to velika gnada, de smo brez smertnih grehov? Zdravila, ki bolezen odganjajo niso nič slabji kakor tiste, ki zdravje vterjujejo. Dlje, se moč kesanje in terdniga sklepa tudi pri tistim pokaže, ki je bil stokrat v nevarnosti grešiti pa se je vender šteri ali petkrat premagal; ko bi se bil zanemaril

in si vso prostost dal, ko bi bil manj k spovedi hodil, bi bil grešil kolikorkrat bi bil priložnost imel.

Kako naj se taka žalost čez greh obudi.

„Vprašaš, kako bi zamogel v malo času žalost nad svojimi grehi obuditi? Povem ti, de skoraj nič časa ni treba, de se to dobro stori: družiga namreč ni treba, kakor se v duhu ponižnosti k nogam Gospodovim vreči in obžaljevati, de smo ga razžalili“, piše sv. Francišk Salezi.

Kdor ima živo vero; kdor spozna, kdo je Bog in kaj on zasluži; kdor pomisli nehvaležnost ga razžaliti, akoravno nam toliko gnad in dobrot daje; kdor prevdari škodo, ktero z greham svoji duši naredimo in kazen, ktero si zaslužimo; kdor ima le nekoliko hrepenenja Jezusu Kristusu bolj dopasti: se mu žalost zavolj grehov, tudi še clo zavolj malih grehov, skoraj sama od sebe v sercu zbudi.

Odpušanje malih grehov.

Sv. odveza nam dodeli odpušanje vsih tistih malih grehov, ktere obžalujemo, če bi tudi vsaciga posamezno ne obžalovali.

— Kdor bi se pa le odpustljivih grehov spovedal, in bi nobeniga teh grehov ne obžaloval, bi sv. odveze ne dobil in zakrament sv. pokore bi se mu z njo ne dodelil, ker ni nič podlage za odvezo (smertniga greha in kesanja zavolj njega). De se ta nesreča odverne, in de se boječe duše potolažijo, svetujejo zvedeni učniki dušniga življenja, de naj se konec spovedi še pristavi kak velik greh iz poprejšnjiga življenja, od kteriga smo prepričani, de ga obžalujemo, in de imamo terdni sklep se ga vedno ogibati. Grehi poprejšnjiga življenja so vedno, če tudi ne potrebna vendar zadostna podlaga, de se sme sv. odveza dati.

Verh tega je treba, de se le poprejšnjih grehov obtožimo in zbudila se nam bo žalost tudi nad zdanjimi; ker vedno nam mora biti pred očmi, de se nam grehi, kterih dostojno in po njih natori in vrednosti ne obžalujemo, tudi v zakramentu sv. pokore ne odpustijo.

2. Ako smo pa male grehe prav nalaš in s premislikam storili, se sme reči, de se nam ne odpustijo, če ne občutimo pri njih spominu posebne in na nje obernjene žalosti. Za odpušanje malih

grehov pa, ktere iz slabosti storimo, je zadosti, de se naša žalost čez nje na vse sploh in na vsaciga posebej raztegne, po njih natori in velikosti, in de se v sercu reče: „O de bi jih pač nikdar storil ne bil; kdaj bo prišel čas, de nikdar več svojiga Gospoda žalil ne bom!“ (Grehi slabosti se pa imenujejo postavim nagla nevolja, lastno dopadajenje, sum in nepremišljena sodba čez obnašanje in ravnanje bližnjiga, besede, ki se brez pomislika zgovorijo, in ki bližnjiga žaliyo, razmišljenost, ki se precej ne zatira i. t. d.) Bog, ki našo slabost pozna, nam te grehe veliko raji odpuša kakor druge.

Kako naj se mali grehi v sercu zatirajo.

Grehi, kteri od tod izvirajo, de nismo vedno zadosti čujoči, ali iz naše slabe, pregrešne natore, nam, vsaj nekoliko, vedno do zadnjiga zdihljeja ostanejo. „Zadosti je, piše sv. Francišk Salezi, de smo nekterih grehov le četert ure pred smertjo prosti“. — In na drugim kraji on piše: „Ni le naša dolžnost slabosti bližnjiga prenašati, ampak prenašati moramo tudi svoje in poterpeti s svojimi nepopol-

nostmi. Treba je tedaj de prenašamo sami sebe, dokler nas Bog v nebesa ne vzame; dokler pa sami sebe prenašamo nič močniga ne prenašamo...“ „Skerbimo za svoje poboljšanje pa z mirnim in pokojnim sercam, na zemlji ne moremo biti angelji...“

„Prosim te, pravi tudi sv. Francišek Salezi, ne oziraj se sem ter tje, ampak glej vedno le na Boga in nase. Boga ne boš nikdar vidil brez dobrote, in sebe ne brez revšine; in tvoja revšina mu daja priložnost, de na nji svojo dobroto in svoje usmiljenje razodeva“.

„Ne opešaj, pravi Fenelon, de bi vsak dan vnovič ne začental. Nič serca božjiga bolj ne gine, kakor taka ponižna in poterpežljiva serčnost....“

„Moč se v slabosti spopolnuje“, piše sv. Pavel. (II. Kor. 12, 9.) To se pa ne kaže toliko v občutnih sladkostih in duhovnih tolažbah, ampak v pravi serčni ponižnosti, in v pogostim oziru proti Bogu, kterimu se približujemo“.

„O kako prijetna je pred božjim obličjem duša, ki stanovitno pa z mirnim in poterpežljivim sercam opravlja delo svojiga zveličanja! ki se vidi od zunaj vsa

nerodovitna, polna slabosti in revšine, ki je pa s terdno voljo in resničnim hrepenjem sklenjena, Boga nikdar več razžaliti z njim. Taka duša se vsim svojim slabostim odpove, če pa Bogu ne dopade, de bi ji jih odvzel, je pa vender tudi pripravljena se neprenehoma z njimi bojevati, in taka duša je Bogu prijetniši, kakor pa če bi v miru vživala sladkosti čednosti in duhovnih dobrot.

„Bog je pustil, piše sv. Frančišk Salezi, v več svojih učencih tudi še po njih spreobrnjenji mnogo znamenj njih slabih nagnjenj in sicer v njih nar veči dobiček; to nam spričuje sv. apostelj Peter“.

Vojskuj se tedaj z močjo in serčnostjo; pa ne želi preveč dobrih nasledkov zmage. „Ne hrepeni ne po slabih, pa tudi ne po preveč dobrih rečeh. Ne ljubi, prosim te, nobene stvari preveč, še clo čednosti ne, ker se tudi v nji včasih prava mera pozabi“, piše sv. Frančišk Salezi.

Delati moramo, pa brez skerbi, kako se bo naše delo izšlo, ker če se stano vitno bojujemo in nas naše slabosti ne ostrašijo, nam je to toliko vredno, kakor de bi zmagali, ali pa še več.

„Zroči se usmiljenju Tistiga, ki svo-

jo roko derži nad tistimi, ki so pa ne iz hudobije padli, de jih nihče ne pohodi, in jih tako rahlo in tako naglo vzdigne, de ne vedo, de so bili padli, ker jih je roka božja v njih padcu prestregla, ne de so bili vzdignjeni, ker jih je tako naglo umaknila, de na to še mislili niso.

Kako se je treba svojih grehov obtoževati?

Pri obtoževanju svojih grehov naj spovedenec le to pove, kar njega zadeva, in naj ne meša grehov družih med svoje; naj se obtoži s kratkimi, razumljivimi in jasnimi besedami, in naj govori le resnico. De se nam zakrament sv. pokore po vrednim dodeli, smo le vsih smertnih grehov se spovedati dolžni, mali grehi, če se jih tudi ne spovemo, ne storijo, de bi po nevrednim sv. zakrament prejeli, akoravno je dobro, in zlo koristno se jih spovedovati. To je nauk sv. katoliške cerkve.

Nerodnosti ali napake, ki se pri pogostnih spovedih nar bolj pogostoma storijo so: 1. De hoče spovedenec vse povedati; 2. de ne pove tega, kar bi imel;

3. de si ne prizadeva za spodobno in lepo govorjenje, in de je ves zmešan.

1. Namest se vsih malih grehov spovedati, si zvoli le tri ali šteri, od katerih misliš, de Boga bolj žalijo, in de ti je bolj potrebno jih opustiti.

Ne misli, de bi bile nar daljši spovedi tudi nar boljši, ampak nar boljši so tiste, kjer se to pove, kar zraven gre, ki so nar bolj skesane, in ki nar več poboljšanja obrodé.

2. Druga napaka je, de se ne pove vse, kar bi se moglo povedati. De boš prav ravnal, se ti priporoči, se nar pred tistih grehov spovedovati, ki ti vest nar bolj težijo.

Odkritoserčnost tudi tirja, de na spovednikove vprašanja priprosto, brez vsih zvijač odgovarja. On ima lahko imenitne vzroke, de želi kaj zvediti, kar bi mu znalo pripomoči dušo prav voditi, kar pa prav za prav pri spovedi ni potrebno; če bolj namreč spovednik naše dolžnosti, našo natoro, naše navade in opravila pozna, če bolj ve s kom živimo, kam smo nagnjeni, kaj nas posebno mika i. t. d. bolj nam bo zamogel na roko iti.

3. Pomanjkanje lepih in jasnih be-

sed pri spovedi pride včasih iz pomanjkanja odkritoserčnosti, včasih pa iz boječnosti in malodušnosti. — Tudi zna priti iz premajhniga zaupanja v razumnost spovednikovo. Zadnjič bi tako nedoločno in tamno obtoženje vtegnilo tudi iz napuha priti. Se hoče sicer ponižati, pa vender povsod, še clo v obtoženji svojih grehov, iše kaj, kar bi bilo njemu v prid, de bi sebe izgovoril in povzdignil. Naj se v tem vsak presodi in poboljša.

Kaj je po obtoženji svojih grehov storiti?

Je spoved končana, potem ne iši še noviga obtoževanja, ampak poslušaj zvesto in pazljivo, kar ti spovednik pripoveduje, sprejmi naloženo pokoro, de se ti odpro zopet rane Jezusove, de združiš svojo žalost nad greham z njegovo britkostjo; med tem, ko sveto odvezo dobiš, prejmeš delež zaslužjenja njegove sv. kervi.

„Po spovedi ni več čas premišljevat, ali si se vsih grehov spovedal ali ne; povej pred vse, česar se spomniš brez ovinkov, in potem ne misli več na to“, pravi sv. Frančišk Salezi.

Ohrani toraj svoje serce vse mirno in ne pusti, de bi te motila skerb ali si

si vest dobro sprašal ali ne, ali si greh prav obžaloval, ali kaj družiga taciga. Take skerbi in tak strah pride od hudobniga sovražnika, ki si prizadeva ta zakrament tolažbe in ljubezni z grenkostmi pristuditi.

Od zadostovanja ali pokore.

Dopolni natanko, rad, z veseljem, v duhu pokore, in s skesanim sercam, kar ti spovednik naloži. Ako ti je pokora na voljo dana, jo storiti, kadar si bodi, je tisti čas precej po spovedi k temu nar bolj pripraven. Če pa ni tega, ni sicer greh jo nekaj časa odložiti, ali varovati se je treha, de se ne pozabi.

Kaj je po dokončani spovedi storiti?

Po spovedi nikdar ne pozabi se pri nogah Jezusovih nekaj časa pomuditi in v duhu zbrati; vedi, de ti je velika in težka butara odvzeta, in občutil boš v pričujočnosti božji, kako sladka je čista mirna vest, ki si je svesta, de so ji grehi odpušeni. — Zahvali se Bogu, de je postavil v svoji sv. cerkvi ta sv. zakrament, ki nam je mogočno in zanesljivo

zdravilo za vse naše slabosti. — Prosi ga, da bi nikdar njegove dobrotljive ljubezni, ki te tako lepo sprejema, kolikorkrat se k njemu odkritoserčno verneš, napčno ne obračal v svoje pogubljenje.

Skleni terdno, da hočeš vse storjene obljube zvesto deržati; posebno imej vse svoje prizadevanje na to obernjeno, kar ti je nar bolj potrebno; priporoči svoje sklepe tudi tistim svetnikom, do katerih imaš posebno pobožnost, zlasti Marii prečisti Devici.

Opravi potem svojo pokoro, če je tebi na voljo dano, kdaj jo opravljati, pa ne ponavljaj je večkrat z namenam jo boljši opraviti, ker tega Kristus od tebe ne tirja in tudi njegov namestnik ne. Kadar greš iz cerkve si misli, da slišiš besede Jezusove: „Glej, ozdravljen si, nikar več ne greši!“ (Jan. 5, 14.)

Kaj je pa storiti, če se kdo pred sv. obhajilam vsiga zmešaniga čuti, ker se spomni, da je kakšen greh pozabil, ali če se je po spovedi že kaj pregrešil, ali zavolj karkoli si bodi, da se tako malo pripravljeniga čuti?

Obudi serčno žalost čez vse to, in potem pojdi v pokoršini do spovednika,

ali prav za prav do Jezusa, k sv. obhajilu in ne glej nič na vse te zmotnjave; stopi z zaupanjem pred Gospoda in prejmi ga s prepričanjem, de tvoje kesanje in tvoja pokoršina nadomestite dobro spoved. *)

S k l e p.

Ljube keršanske duše! nepripravljajte se za spoved ne le s premišljevanjem svoje dušne revšine, ampak premislite tudi zaklade gnad, ki se v tem sv. Zakramentu usmiljenja dobivajo. Kadar imaš sv. odvezo dobiti se izroči Jezusu; vtopi se prav globoko v njegovo presladko serce; tam mu ponovi vse svoje sklepe, in misli si ga kako te s svojimi dobrotami obdarja. Poslušaj svojiga spovednika, ki te na kakšino teh gnad opomni. Po zadobljeni sv. odvezi se zberi v duhu, kolikor ti je mogoče, in premišluj lepoto svoje prenovljene duše: Potem se svojimu ljubimu Jezusu prav serčno zahvali za milost, katero ti je skazal.

*) Tukaj se govori od boječih ljudi, ki kar brez vzroka precej mislijo, de niso prav pripravljani. — Sploh naj se pa vsak spovedenec brez razločka derži tega, kar mu moder spovednik velewa.

To poglavje priporočimo posebno duhovnim, tistim ki po samostanih živé in vsim, ki imajo lepo navado pogostoma k spovedi hoditi in se vedno v gnadi božji ohranijo. Prosimo jih, naj ga prav pazljivo berejo in premišlujejo, de ga bodo tudi v djanji spolnovali, in de ne bodo nikdar iz navade k spovedi hodili, ampak vselej s serčnim hrepenenjem v dobrim bolj in bolj rasti.

Tudi priporočimo vsim, ki kaj čez duhovno življenje pišejo, vsim pridigarjem in spovednikom, naj pogostoma na ta tako imenitni nauk pridejo, in posebno de naj razlagajo velike gnade, ki se pri sv. odvezi zadobijo, de jih bodo verni prav ceniti in iskati začeli. O de bi pobožne duše prav velikrat brale posebno to, kako se naj mali grehi v sercu zatirajo, kar se dobiva na strani 403.

Opomba: Bratovšina vedniga češenja sv. rešnjiga Telesa in lepšanja revnih cerkva nima le namen sama moliti, ampak tudi božjo čast pri družih razširjati; mi opomnimo tedaj vse brate in sestre, naj naslednjiga poglavja ne pregledajo, in priporočimo jim, naj ga včasih preberejo.

Šteri in dvajseto poglavje.

**Kako naj se delavna ljubezen in
premišljevanje v življenji zdru-
žuje. (De vita mixta.)**

Vsim, ki se posebni gorečnosti v do-
brim darujejo, je pri njih težavnim delu
serčnosti potreba. Treba jim je pokazati,
kako imeniten je njih poklic, kako visoka
popolnomast, ki jo doseči zamorejo, in
koliko zasluženja jih čaka v tem svetim
opravilu, če nič ne zanemarijo, kar bi
njih dušno življenje povzdigniti moglo. Bog
varuj, de bi mi hotli zaslužnost v pre-
mišljevanje vtopljeniga življenja (*vita con-
templativa*) zmanjševati, ko naznanujemo
njegovo združenje z delavno ljubeznijo
(*vita activa*); ker duše, ktere Bog k ta-
kimu notranjemu življenju pokliče, so po-
polnoma čiste daritve njegove ljubezni;
one se pokorijo in zadostujejo za grehe
svetá, in sprosijo čezenj nebeški blago-
slov. Nekteri imajo vse lastnosti, de bi
z velikim uspeham to dvojno življenje
združili (premišljevanje in ljubezen do
bližnjiga), ali Jezus Kristus jih tako re-

koč s silo nase potegne, de se mu ustavljati ne morejo, in jih v samoti pred svetam skrije in zavaruje.

V čem obstoji združenje tega dvoj- niga življenja ?

Pobožno življenje je trojno: pervo obstoji v Boga vtopljenim premišljevanji (*vita contemplativa*), drugo v delavni ljubezni do bližnjiga (*vita activa*), in tretje ta dva namena združi (*vita mixta*). Po samostanih, kjer se posebno veliko moli in premišljuje, najdemo pervo. Pobožne vaje tam skoraj ves čas vzamejo, in kar je vnanjih opravil, so vse s premišljevanjem v tesni zvezi, ker to globoko premišljevanje je poglavitni namen takih samostanov.

V ljubezni delavno življenje opravlja posebno telesne dela usmiljenja: skerb za bolnike, revne i. t. d. To življenje pobožnosti ne opušča in ne zanemarja, vendar so vnanje dobre dela njegovo poglavitno opravilo, njegov prvi namen.

Iz teh združeno življenje je tedaj tisto, ki premišljevanje in dela ljubezni zedini, po besedah sv. Tomaža Akvinskiga:

„Premišljevanje in delavna ljubezen se navadno združite in roke podaste, in iz tega pride tako imenovano združeno življenje, ki iz obojiga vzame, kar ima ktero kaj boljiga“. — Govori se tukaj od takih del ljubezni, ki se za zveličanje bližnjiga opravljajo. Kdor se taciga življenja loti, dobiva v molitvi in v premišljevanji razsvetljenje in moč, ktere potrebuje, de zamore za svoje zveličanje in za zveličanje bližnjiga delati. On si prizadeva v delih ljubezni dajati drugim razsvetljenje, kteriga je sam prejel in gnade, ktere je dosegel, in s tem, de za svoje zveličanje skerbi, iše tudi druge zveličati. Veliko pobožnih redov je, ki tako žive, postavim Dominikani, Frančiškani, Jezuiti in drugi. To združeno življenje obseže tedaj premišljevanje in dela usmiljenja.

§. I.

Vrednost in sprednost združeniga življenja.

I. Učeni in pobožni Suarez popisuje sprednost samostanov, kjer se premišljevanje z deli usmiljenja sklepa. Kar on piše od samostanov za moške, ki si pri-

zadevajo za zveličanje duš in ki s tem tudi za svojo večji popolnomast skerbijo, se sme tudi od samostanov za ženske reči, ki svoje življenje bližnjimu v prid posvetijo, pa tudi sploh od ljudi, ki sicer med svetam živijo, ki so pa goreči v dobrih delih, de podučujejo postavim druge v keršanskim nauku, ali de kaj družiga tacija delajo. S perviga se derži besed sv. Tomaža Akvinskiga in potem družih učnih mož tiste dobe; on piše med drugim:

„Opravki v ljubezni delavniga življenja so dvojni, eni izvirajo iz polnosti premišljevanja in to je poduk in oznanovanje besede božje, kar je veliko več vredno, kakor samo premišljevanje. Kakor je namreč veliko več vredno druge razsvetljevati, kakor le samimu sebi svetiti, ravno tako je več vredno tudi drugim premišljevane resnice oznanovati, kakor pa jih le sam premišljevati“. Zavolj tega so redi, ki imajo dolžnost učiti in pridigovati nar imenitniši in njih življenje je življenju škofov nar bolj podobno. Sv. Bernard piše svojim samostanskim tovaršem, ki so se le s premišljevanjem pečali, takole: „Občudujte, veliko bolj kakor sebe, čednost in slavo takih, ki s pobožnostjo, kadar

jim je mogoče, sv. resnice premišljujejo, ki pa premišljevanje z veseljem pustijo, kadar jih sila ali dolžnost drugam kliče, de tam za druge dela ljubezni opravljajo“.

„Pravo in čisto premišljevanje ima to lastnost, piše ravno ta svetnik, de napolni dušo, ki jo z ljubeznijo božjo vname, včasih s tako gorečnostjo in s takim hrepenenjem Bogu duše pridobivati, ktere on ljubi, de prav rada popusti mirno premišljevanje in hiti besedo božjo oznanovati, in ko je to dosegla se s toliko večji gorečnostjo k premišljevanju verne, ker ga je bila le zavolj večiga dobička popustila“. — Sv. Bazilij pravi, „de je premišljevanje življenje, združeno z deli ljubezni, veliko bolj popolnoma, kakor pa same dela ljubezni brez premišljevanja; kar se teh del s premišljevanjem sklepa, so bolj imenitne, bolj rodovitne, kakor se to vidi pri delih za zveličanje bližnjiga“. — Ko govori od Marije in Marte, pravi med drugim: „Če zamoreš posnemati eno ali drugo, boš od vsake imel obilno sadu za večno zveličanje“. On meni, de je življenje bolj popolnoma, kjer se premišljevanje s kakim opravilam, ali s kakim delam ljubezni združi. On to poterdi s

zgledam Jezusovim in apostelnov, ki so svojiga Zveličarja posnemali. Ko je bil Jezus dorastel, je začel kraljestvo božje oznanovati in nam je dal, po besedah sv. cerkvenih učnikov, izgled nar bolj popolnoma življenja, življenja kjer so dela ljubezni s premišljevanjem združene. In sv. Tomaž Akvinski pravi: „Naš Gospod Jezus Kristus je zvolil življenje, kjer so s premišljevanjem dobre dela združene, ker tako življenje je nar bolj popolnoma“.

— Sv. Gregor Nacijanski hvali sv. Bazilija, de je s premišljevanjem združil v svojim življenji tudi dela ljubezni, dve poti, ki na prvi pogled narazen peljate in se ne snidete, vender pa enaki namen imate.

Sv. Avguštin tudi bolj ceni tako združeno življenje, kakor samo premišljevanje, ko pravi: „Ako se tako življenje že samo na sebi ne ljubi, se mora ljubiti za volj otrok, ki jih za nebesa rodi“. Imenitno je, kar sv. Izidor pravi: „Nekterim je le premišljevanje življenje koristno, nekteri pa najdejo svojo tolažbo v dobrih delih; med tema dvema potama pelje tretja pot, ki je iz obeh združena, in ta je nar bolj koristna. Naš Zveličar nam pripo-

roča življenje v dobrih delih, ko je čez dan čudeže delal, kaže nam pa tudi premišljevalno življenje, ko je noči v molitvi prečul. Zatoraj posnemajo služabniki božji Jezusov izgled, ne opuščajo delavniga življenja, pa se tudi v premišljevalnim vadijo. Kdor drugači dela, ne spolnuje svojih dolžnost, ker kakor moramo Boga ljubiti s tem, de smo z njim zedinjeni v premišljevanji, ravno tako moramo ljubiti bližnjiga z deli usmiljenja“. Ravno tako pravi sv. Janez Krizostom: „Deržimo se tega življenja, ki nar več duš k Bogu pripelje, ki nas stori posnemavce Jezusove, ki nas, kolikor je mogoče, Bogu podobne stori; in potem sklene: Kdor v spodbudo bližnjiga priložnost krono martnikov zadobiti odloži, ali pa clo opusti, je Bogu bolj prijeten, (kakor če bi tega ne storil)“.

Poslušajmo kaj pravi pobožni oče de Ponte, ta imenitni učenik duhovniga življenja v tej zadevi:

„Ni brez namena in brez skrivnosti, de je naš Gospod, ko je od dela, ki si ga je bila Marija zvolila govoril, rekel, de je to njen del; viditi je, kakor de bi hotel naznaniti, de ste te dve sestri dvoj-

no življenje med sabo razdelile, in de je to dvojno življenje enako dvema delama, ki še le združena kaj celiga storita, ki je tretje življenje, kjer se najdejo vaje obojniga združene, posebno kar je imenitniših, ki zadevajo zveličanje duš. Ker je to življenje po besedah sv. Tomaža Akvinskiga nar bolj popolnoma, si ga je Jezus Kristus izvolil in se po njem ravnal, kar časa je učil; tudi njegov oznanovavec sv. Janez si ga je bil pred njim zvolil.

„Izgled Sina božjiga so posnemali aposteljni, cerkveni učeni in neskončno veliko imenitnih svetnikov, ki so v gorečim premišljevanji kakor angelji po skrivnostni lestvici ali gredi prišli notri do nebes, kjer Bog prebiva, in potem so se po ravno tej lestvici vernili na zemljo, kjer je bil Jakob zaspal, de so ljudi iz njih smertniga spanja budili, in jih vneli, de bi začeli služiti svojimu stvarniku“, piše sv. Avguštin.

De Ponte pravi dalje: „V premišljevanim življenji ne doseže popolnoma ljubezni božje, kdor ne gori neprenehoma v veliki ljubezni do bližnjiga, in kdor si goreče ne prizadeva za zveličanje duš, kar je po mislih sv. cerkvenih učenikov Bogu

nar bolj dopadljivo; ker s tem se vdeležimo Jezusovih del in darujemo, kakor on, svoje življenje za zveličanje svojih bratov. Zavalj tega je zapustilo veliko svetnikov na povelje božje premišljevanje in molitev in začeli so živeti, kakor aposteljni in iskati duš, pripravnih Boga ljubiti in hvaliti“.

Oče Gaudier, v potih popolnosti posebno zveden mož, tudi pravi, de je življenje, kjer se delavnost s premišljevanjem sklepa, bolj popolnoma kako samo premišljevavno; on to spriča iz življenja božjiga, ki je izgled popolnosti, kar tudi drugi učeniki pravijo; Bog namreč v stvarjenji, zunaj sebe dela po redu nature, gnade in časti; iz zgleda Jezusoviga in aposteljnov, ki so tudi tako ravnali, iz človeške slabosti, ki po besedah sv. Gregorja tirja, de se naj premišljevanje včasih z dobrimi deli nadomestuje; iz nature večiga dela ljudi, in zadnjič iz zgleda svetnikov, ki so samoto zapustili, de so za božjo čast in za dušno zveličanje drugih delati zamogli.

Ta svoj nauk on poterdi z izgledam sv. Avguština, ki pravi: „Ostrašen od veliciga števila mojih grehov, sim se mi-

slil skriti v pušavo, ali ti si mi to storiti branil, o Gospod, in si mi rekel: Jezus Kristus je za vse umerl, de vsak, kdor živi, ne živi več sam sebi, ampak njemu, ki je zanj umerl in zanj od smerti vstal". (1. Kor. 5, 15.)

Sv. Anton in sv. Benedikt sta pridno delala za blagor bližnjiga, in vender sta bila ob času, ko sta živela, v dušnim življenji in v premišljevanji nar bolj popolnoma. Iz redov, kjer se ne le premišljuje in moli, ampak tudi za blagor bližnjiga dela, najdemo veliko za premišljevanje in notranjo molitev vnetih mož, veliko učnikov duhovniga življenja, in zvedenih dušnih vodnikov, ki nas uče, kako naj se popolnoma z Bogom zedinimo v premišljevalni molitvi. Tudi angelje božje, ki Boga od obličja do obličja gledajo veseli, in se srečne štejejo „če so v strežbo poslani zavolj tistih, kateri bodo delež zveličanja prejeli“. (Hebr. 1.) Še clo serafini, ki scer vedno Bogu čast prepevajo, očiščujejo usta ljudi za božjo čast, kakor piše prerok Izaija. Ali vse to ni nič proti temu, če premislimo, de se je Sin božji sam do nas ponižal, in de je delal za zveličanje duš. Cele noči je pre-

molil in čez dan je učil in duše na pravo pot spreobračal.

II. Če se s premišljevanjem dobre dela sklepajo to premišljevanju nič ne škoduje, še clo povzdigne se, zatoraj je tako združeno življenje bolj popolnoma. Ako bi se vrednost premišljevanja zmanjšala, bi se to zgodilo med delam, ker takrat je duša razmišljena, se od Boga odmika in je v ljubezni do njega motena. Ali natora takih del tega ne pripusti, ker vse je zraven tako, de nas Boga spoznovati in nanj misliti napeljuje, in povzdiguje dušo proti svojimu stvarniku. Zatoraj piše pobožni Rodriguez: „Gorečnosti za zveličanje družih se vidi, kakor de nas bi od Boga vlekla, pa nas le z njim še bolj serčno sklene. Skerb, ki jo imamo za poboljšanje bližnjiga, nam je pripomoček, de se sami v čednosti in v popolnomasti povzdignemo. Zraven pride še dobri namen, ki nas navdaja, de si prizadevamo za čast in ljubezen božjo. Res je, de prav za prav za bližnjiga delamo, ali vender se to zgodi tudi Bogu na čast, ker ljubimo bližnjiga zavolj Boga. Še clo kadar naše serce pri teh delih naravnost na Boga ne misli, se ne sme reči, de bi s tem

naša popolnomost ali vrednost našiga pre-mišljevanja kaj zgubila“.

Ker 1. po našim notranjim čutilu ve-mo, de človek ne more biti s svojimi mi-slimi vedno pri Bogu, tedaj mora s pre-mišljevanjem sklepati druge dela, in se tako v premišljevanji motiti, kar se nar-bolje s tem zgodi, de se kaj dobriga stori.

2. Pri dobrih delih se nič tiste po-polnomasti ne zgubi, ki bi si jo človek s premišljevanjem zadobil, ker kdor si slad-kost, katero v premišljevanji in življenji z Bogom vživa, sam odreče, ima pri Bogu tako veliko zasluženja, de sv. Tomaž Akvinski tako ravnanje više ceni, kakor premišljevanje samo; on piše namreč: „Ljubezen, ki tolažbe, ktere se v pre-mišljevanji vživajo, daruje, de božjo čast pri družih povzdiguje z besedo in z dja-njem, je veliko močnejši in lepši, kakor vsaka druga“. Tako najdemo tudi v po-svetni ljubezni in prijaznosti, de si pravi prijatelj bolj prizadeva za blagor svojiga prijatla, kakor pa ga le vedno blizo sebe imeti; zavolj tega se tudi povzdiguje lju-bezen sv. Pavla, „ki je hotel sam pre-klet biti, ločen od Kristusa, za svoje bra-te, in še živeti v njih prid“. (Rim. 9.)

„Gospod, je rekel veliki svetnik sv. Martin, če sim tvojimu ljudstvu še potreben, se ne branim zanj delati“. — Če si človek sam iz ljubezni odreče premišljevanje, si odreče zasluženje, kteriga bi s tem zadobil, in si odreče viši stopnjo v nebesih; ali ne smemo si pa misliti, de bi mu tudi Bog vse to odvzel: on mu bo vse, kar si je odrekel, povernil, zavolj dobrih del, s kterimi ga ljubezen do bližnjiga časti. — Sv. Ligvori pravi, de je sv. Pavel vse svoje zaupanje večniga zveličanja zidal na zveličanje družih, za kteriga si je prizadeval, kakor sam do Tesaloničanov piše: „Zakaj kdo je naše upanje, ali veselje, ali častita krona? Ali niste vi pred Gospodam našim Jezusam Kristusam pri njegovim prihodu?“ — (1. Tesal. 2.)

3. V dobrih delih se nič popolnomasti ne zgubi, ki bi si jo v premišljevanji zadobili, ker dobre dela in gorečnost delavniga življenja, če se prav obrača, imajo veliko več vrednosti, kakor samo premišljevanje. To je nar bolj zaslužno in nar bolj k popolnomasti pripomore, kar je bolj Bogu dopadljivo in bolj sveto. Po besedah sv. Dionizija „je pa

Bogu nar bolj dopadljivo in nar bolj sveto, de postanemo sodelavci božji, in de kolikor je mogoče na sebi svetost razodevamo“, kar se s tem zgodi, de delamo, kakor on za zveličanje družih.

Nasprotni vgovori.

I. „Če se čisto preišljevavno življenje povzdiguje, bo rekel kdo, se povzdiguje s tem moč molitve, kar tudi Richard Viktorski uči“. — Odgovor: Res, molitev veliko premore; ona je potrebna, ali sama vsiga ne stori. Treba je z njo dobre dela sklepati, ker Bog je odločil, de hoče za zveličanje ljudi skrbeti, tode ne sam, ampak, de ga podpira vnanja in delavna pomoč človekova; zatoraj morajo biti ljudje, ki ne molijo samo, ampak tudi delajo; taki so božji sodelavci za zveličanje ljudi; in naj bi bilo drugo vse enako, je vendar tako ravnanje že zato bolj popolnoma, ker človeka Bogu bolj podobniga stori, in ker se s tem, de bližnjiga podpiramo z dobrimi deli, ne brani, de bi ga tudi z molitvijo ne, temuč še clo k temu veliko pripomore. Richard Viktorski tudi sam naravnost pravi, „de je pomoč, ki se bližnjimu s samo molitvijo daje, ne-

popolnoma, in de jo vnanje dobre dela kmalo spremenijo in spodrinejo“.

II. „De se samotno življenje težko zapusti in se med svet v delavnost poda bo kdo drugi rekel, pride od tod, ker je v samoti manj priložnosti Boga razžaliti.“ — Duša, ki je premišljevanja vajena, bo na to takole odgovorila: „Spoznam, de je ta vzrok bežati pred posvetnimi opravili veliko tehtnejši; slajši je tudi veselje pri Bogu uživati, njegove tolažbe in sladkosti, kakor pravi sv. Terezija; ali ona pa tudi piše: **O** moje hčere, očitno je, de morate pokazati svoje ljubezen do Boga, kdar vas gorečnost sili samoto zapustiti; tam v sredi nevarnosti mu bote še bolj svojo zvestobo pokazati zamogle, kakor v zavetju samote. Verjemite mi, de bote bolj v čednosti rastle, če se vam tudi več zmot primeri in če tudi včasih kaj maliga grešite. Vedno vas pa mora, zapomnite si dobro, le pokoršina, ali pa ljubezen iz samote bližnjimu na pomoč klicati; če tega ni, ostanem pri tem, de je bolje v samoti živeti. Še več: po samoti moramo vedno hrepeneti, tudi kadar se zunaj nje za bližnjiga trudimo; in gotovo, duše, ki resnično Boga ljubijo, neprenehama po nji hrepenijo“.

„Le pogledjte koliko dobička nam delavnost daje: Učimo se samiga sebe spoznovati, in vidimo kako deleč smo že v čednosti prišli. Bodi si kdo v svojih očeh še tako svet, dokler v samoti živi, ne ve in ne more poskusiti ali ima kaj potrpežljivosti in ponižnosti ali nič. To je ravno tako kakor pri vojšaku: za njegovo serčnost se ne vé, dokler se ne pokaže na boriši. Sv. Peter se je prav serčniga mislil, ali pomislimo, kako se je vedel ob času poskušnje! Ali ko je bil zopet vstal ni več nase zaupal in je vse svoje zaupanje le v Boga stavil in je terpel martre in smert s serčnostjo, ki jo svet občuduje.

O moj Bog! kako potrebno je, da svojo veliko revšino spoznamo! — Kar je bilo ravnokar rečeno od življenja, kjer je premišljevanje z dobrimi deli sklenjeno, nam poterdi sledeči stavek:

§. II.

Lepota gorečnosti v Bogu zbraniga delavniga življenja.

1. Sv. Gregor pravi, da ga ni Bogu bolj dopadljiviga daru, kakor gorečnost za zveličanje družih, ker po besedah sv. Tomaža „svet ne pozna nič večiga, kakor

je zveličanje človeške duše; ona je namreč nar imenitniši stvar na zemlji in njena čast in lepota, je nar imenitniši delo božjih rok, njegova živa podoba, ktero je rešil večniga pogubljenja, in jo postavil na nar višji stopnjo popolnomasti“. Sv. Krizostom je že pred sv. Tomažem rekel: „Nič ni pod nebam, kar bi se z lepoto človeške duše primerjati zamoglo; ves svet z vsimi svojimi zakladi ni toliko vreden kakor ona: ako bi toraj vse svoje premoženje med uboge razdelil, bi nič ne storil v primeri s tem, kdor bi le eno samo dušo spreob-bernil“.

Sveti Katarini Sienski je pokazal Jezus Kristus lepoto duše, ki je v gnadi božji in ji je rekel: „Kje je kdo, de bi rad ne delal in se v vsako nevarnost ne podal, de bi to tako lepo in tako občudovanja vredno stvar rešil? Če sim jest, pravi Bog, tako živo ljubezen imel za zveličanje duš, de se nisim ustrašil včlovečiti se, in svoje življenje dati za njih odrešenje, ali ni tvoja veliko večji dolžnost si na vso moč prizadevati in se nobene težave ne ustrašiti, de to tako popolnoma stvar pogubljenja rešiš?“ — Potem je prosila sv. devica Gospoda, naj ji dodeli

gnado, de bi take duše vidila, de bi njih prijetnost in lepota jo z veči ljubeznijo in serčnostjo za njih rešenje napolnila, in Gospod je to njeno prošnjo uslišal. Vsa prevzeta od njih velike lepote je rekla svojimu spovedniku: „O moj oče! ko bi vi vedili, kako lepa je duša, in kako velika je popolnomast te nar imenitniši stvari, bi ne odrekli stokrat življenje dati, ako bi bilo mogoče, de bi jo Bogu pridobili?“

— Tudi sv. Ignaciju je bila dodeljena ta gnada; Bog mu je pokazal lepoto s kervijo Sina božjiga odrešene duše, in njeno vrednost pred njegovim obličjem: To ga je s tako gorečnostjo za zveličanje duš vnelo, de je vse dni svojiga življenja temu opraviu daroval v sredi težav in nezapopadljiviga terpljenja, in de je vstanovil red, ki ima posebno ta namen, de si prizadeva za rešenje duš po izgledu in v duhu Jezusovim, čigar ime tudi ima. — Sv. Magdalena Paciška je tako silno hrepenela po zveličanji duš, de je v gorečnosti svojiga zaželenja rekla: „O Bog! ko bi mi bilo mogoče iti k Indijanam ali Turkam in oznanovati otrokam in priprostim ljudem tvojo sv. postavo in spreobračati duše, vse težave in britkosti na duši in na telesu

bi se mi zdele sladke“. Ker pa po svojim spolu in stanu teh svojih želj ni spolniti mogla, je tepla z oestro pokoro svoj život in neprenehama v ta namen molila.

2. „Bratje moji! ako kdo zmed vas zajde od resnice, in ga kdo verne; naj ve, de kdor grešnika verne od njegove krive poti, bo rešil njegovo dušo od smerti, in pokril veliko število grehov“, tako piše sv. apostelj Jakob. (5, 19.) — „Milošnja, je rekel Rafael Tobiju, reši vsiga greha in smerti, in ne pusti duši priti v tamo, ona dela veliko zaupanje pred nar višim Bogam vsim, kateri jo dajejo“. — Če je že telesna milošnja Bogu tako prijetna, če ona toliko velicih dobrot zadobi vsim, ki jo dajejo, kakšno zasluženje mora šele duhovna milošnja imeti, ki je toliko imenitniši, kakor dušna vrednost telesno neskončno preseže. „Če ima že toliko zasluženja, kdor telo smerti reši, ki bo že tako enkrat umreti moglo, piše sv. Gregor, koliko bogastva in koliko plačila pač je pripravljeniga ljubezni tistiga, kdor dušo večne smerti reši, in ji da živeti vekomaj v naročji neskončne sreče“. Če se lepo ravnanje sv. Pavlina tako močno občuduje in hvali, ker se je samiga sebe

v sužnost dal, de je rešil iz nje sina revne vdove: ali ni ravnanje tistiga veliko več občudovanja in plačila vredno, kdor reši dušo sužnosti greha, oblasti hudičeve, iz ječe, kamor bi bila gotovo veržena, če tudi zdaj še ni v nji, in ji da vživati luč gnade in prostost božjih otrok in enkrat večno veselje? Če Bog milost obljubi vsim, ki so milostljivi proti svojim bratom, koliko milost bo on skazal tistim, ki jo v tako imenitni in visoki zadevi drugim skazujejo? s koliko gnadami ne bodo že v tem življenji in s koliko častjo v prihodnjim obdarovani! Zatoraj imenuje sv. Pavel Filipljane svoje veselje in svojo krono, ker jih je pripeljal s poti zmote in pogubljenja na pot resnice in zveličanja.

3. Ali kar nas ima nar bolj spodbudovati, kar je nar imenitniši in nar bolj v zvezi z našim namenam in koncam je to, de je gorečnost za zveličanje duš nar lepši sad naše ljubezni do Jezusa: Ko je hotel naš Gospod Jezus Kristus sv. Petra v tej resnici podučiti in z njim tudi vse verne sploh, mu je nekiga dne rekel: „Simon Jonov me ljubiš bolj kakor tile?“ — Mu odgovori: „Gospod, ti veš de te ljubim!“ Če je to res, pravi Gospod dalje,

„pasi moje jagnjeta“ (Jan. 21, 15.); glej to bo v spričevanje tvoje ljubezni do mene, de za njih blagor skerbiš“. — In res, kdor Jezusa ljubi, mora tudi goreti za zveličanje duš, in mu mora biti njih rešenje močno pri sercu, ker ve, de ima ta naš ljubi Zveličar toliko ljubezen do njih, de jih je z brezštevlnimi težavami iskal in vso svojo drago kri zanje prelil; in če bodo rešene, ga bodo hvalile, častile, ljubile in mu služile vekomaj. — Sv. Bonaventura pravi od sv. Frančiška, de se bi ne bil imenoval praviga prijatla Jezusoviga, in de bi si ne bil svest prave ljubezni do njega, ako bi ne bil občutil tudi ljubezni za duše družih, ktere je on s svojim terpljenjem odrešil, in ko bi si z gorečnostjo za njih zveličanje ne bil prizadeval. Zatoraj pravi on, de je ni nobene pobožnosti, nobeniga dobriga dela, de bi bilo čez gorečnost za zveličanje duš; v spričevanje tega je prišel Sin božji zavolj njih odrešenja iz nebes na zemljo, je človek postal, je mnogo let zanje delal in z veseljem zanje svoje življenje dal na lesu križa.

Tako je tudi naš Zveličar duše, ki so v ljubezni zanj gorele, vnemal z go-

rečnostjo za zveličanje bližnjiga; zbudil jih je iz njih vnete molitve in njih pre-mišljevanja, de jih je poslal na svete opravila gorečnosti. Sv. Avguštin pravi, de ljubezen človeka na premišljevanje veže, dokler je potreba bližnjiga ne kliče na pomoč; kadar je pa bližnji v potrebi, je treba molitev popustiti in hiteti na pomoč svojimu bratu in v njem Kristusu samimu. In res, če vidiš svojiga brata lačniga, žejniga, ali v kaki drugi potrebi; če ga vidiš v smertni nevarnosti, ali se boš ti veselil, ga boš gledal, ga boš občudoval, ga boš hvalil, mu boš ponujal svojo pomoč, ali boš imel vse druge čutila v svojim sercu? Ali si ne boš raji prizadeval mu v potrebi pomagati in ga nesreče rešiti? Gotovo, to bi bilo tvoje prizadevanje! Prav tako! Glej tvoj Gospod Jezus je lačen, je žejin, je bolan, terpi na duši in na telesu našiga bližnjiga: s tem pa mu ne skazuješ ljubezni, de si pustiš čas, ga gledati in premišljevati, ga v svojih mislih objemati zraven pa ga pustiti v tako revnim stanu; za take reči zdaj ni časa: vso večnost bomo imeli za pre-mišljevanje, ves čas bomo v to obrniti za-

mogli, zatoraj je treba vsaj nekoliko časa tega življenja za dobre dela obrniti.

4. Sv. Frančišk, ki je goreče hrepenel Bogu dopasti, ki ga je tako serčno ljubil, se je čutil nekiga dne zelo nemirnega in ni vedil, kako bi za svojo večjo popolnost kaj storil; ali z molitvijo, ali de bi se v samoto podal, ali z oznanovanjem božje besede in s spodbudovanjem bližnjega. Ko v tej tako imenitni zadevi ni vedil kam bi se obrnil, in tudi sam po svoji glavi ravnati ni hotel, je vprašal nekatere svojih bratov, ktere je za bolj previdne imel za svet, in ko je nagibe na to in na uno stran omenil, je rekel od molitve takole: Vi me poznate, de nisim učen; jest nisim prebiral velicnih bukev in kakor čutim, imam več nagnjenja do molitve kakor do del ljubezni, in de sim več gnad dobil se z Bogom, kakor pa z ljudmi pogovarjati. Verh tega je molitev studenec zaslužnja, dobiva se v nji čudapolni dobiček, nabirajo se v nji lepi zakladi in nebeške bogastva; v nji se z Bogom pogovarjamo in zedinimo; ona nam je mogočen pripomoček svoje nagnjenja očistiti, in živeti že na zemlji kakor angelji: oznanovanje božje besede pa in življenje med

svetam nas zlo moti, in bodi si še tako skerben, se vender včasih ni moč varovati, de bi se kaj maliga ne omadežvali, in de bi v molitvah nič ne omerzeli. Vse to me nagiblje k molitvi in mi pravi, de bi mi bilo bolje v samoto se podati, kakor pa med svetam živeti. Ali vse nekaj drugega je; kar te misli pretehta in kar ima vrednost zame: izgled Jezusov, ki je nebesa in naročje Očetovo zapustil, de je z besedo in z vsimi drugimi pripomočki skerbel za odrešenje in zveličanje ljudi. Iz tega sklenem, de je bolje se mi po tem božjim izgledu ravnati, mir in sladkost premišljevanja zapustiti, in si prizadevati za spreobrnjenje in zveličanje duš“. — Akoravno je pa ta nagib res močan, je on vender svoje brate prosil ne le sveta, ampak tudi pomoči njih molitve, de bi ga Bog v tej tako imenitni reči razsvetlil; poslal je še clo eniga zmed njih k sv. Klari, de naj bi v ta namen molila in mu potem svojo misel razodela. Ko se je ta z odgovoram vernil, je padel ta svetnik na kolena, se je do tal pripognil, svoje roke naskriž djal ter rekel: „Kaj mi tedaj moj Gospod Jezus Kristus zapové?“ — „Zapovej ti, mu uni odgovori,

zapustiti sladkost samote, si prizadevati za zveličanje duš in jih po moči podučevati.“ Na te besede se svetnik vzdigne, vnet od tolike gorečnosti, de ni verjeti, in začne s tako močjo po deželi sem ter tje letati, de ga nobeden njegovih bratov ni mogel dohajati. Od tega časa si je z gorečnostjo prizadeval za zveličanje bližnjiga in njegova gorečnost je bila tako velika, de se je podal še clo čez morje nevernike spreobračat.

Sv. Terezija je imela ravno take težave in pripoveduje nam kako jih je bila oproštena: „Ko sim nekiga dne premišljevala s koliko čistostjo in nedolžnostjo lahko živi, kdor se posvetnim opravilam in življenju med svetam odtegne, koliko nevarnost grešiti pa bi me čakalo, če bi se ne odtegnila, sim slišala Gospoda mi reči te besede: Moja hči, ti ne moreš drugači narediti; le na to glej, de boš imela čiste namene, de imaš svoje oči vedno name obernjene, de bodo vse tvoje dela, kolikor je mogoče, mojim podobne. En drugi krat sim sama pri sebi premišljevala, ali bi ne bilo bolje, de bi ne skerbela toliko za druge, in de bi se popolnoma molitvi darovala, in rečeno mi je bilo: „V življenji

ni nar veči dobiček mene uživati, ampak mojo voljo spolnovati.“ —

Sv. Filip Neri je imel posebno nagnjenje do samote in do premišljevanja, in ker se je bal, de bi ne bila v tem kaka nepopolnomast, je prosil Gospoda, de naj mi da spoznati, kako de naj živi, de mu bo dopadljivo, in de bo njemu služil; prikazal se mu je potem sv. Janez Kerstnik in po tej prikazni je on občutil v svojim sercu tako veliko nagnjenje si prizadevati ne le za svoje, ampak tudi za družih zveličanje.

Tako je v nemala ljubezen do Jezusa v sercih svetnikov gorečnost za zveličanje duš in jih je učila deliti svoje prizadevanja in ga obračati nekoliko v premišljevanje božjih reči in v združenje z Bogom, nekoliko pa v blagor družih, de so jih Bogu pridobivali. Ta ljubezen je klicala pušavnike iz njih samote, kadar je bila sv. cerkev v nevarnosti, ona je klicala sv. Antona iz pušave, ki mu je bila tako draga, in ga je peljala v Aleksandrijo, de je podučil prebivavce tega mesta, in jih zagotovil, de so arijani nasprotniki Jezusa Sina božjiga, de je Atanazi, njih vikši škof, Jezusov zvest služabnik, in de naj

iz njegovih ust poslušajo besede resnice. Ta ljubezen je klicala velikiga sv. Afrata ob času cesarja Valenta v Antiohijo iz samostana, kjer je v veliki svetosti živel. Ko ga ta hudobni cesar zagleda, ga vpraša, kako zamore on, ki je v samostan šel, očitno po ulicah mesta od hiše do hiše hoditi, in se zdaj s tem zdaj s tem pogovarjati? Sveti mož mu na to v priliki odgovori rekoč: „Ko bi bil jest mlada hčerka, z vso skerbjo zrejena v hiši svojiga očeta, skrit v svoji sobi in bi vidil nekoga, ki bi vašo hišo zažigal, ali mislite, svitli cesar, de bi smel zapert ostati in roke naskriž deržati, ter gledati kako se ogenj razširja, ki ima tudi mene kmalo končati? Ali bi namreč ne pozabil na svojo slabost, na svojo mladost in na svoj spol, in bi ne vpil, de gori, in ne hitel vode nositi, de bi gasil? Ako mislite, svitli cesar, de bi se tako obnašati mogel, ne jezite se, me zdaj v Antiohii v sredi med ljudstvom viditi; ker to mesto tako očitno z Arijadi derži in jih podpira, vse pa, ki se za Sina božjiga potegujejo, de bi se mu obderžala spodobna in pravična čast, katero mu ti krivoverci vzeti hočejo, s toliko silo preganja: je s tem zažgana sv. cerkev, hiša mo-

jiga Očeta, in prišel sim iz svoje izbice, zapustil sim svoje mirno zavetje, de bi gasiti pomagat, in de bi ogenj ugasil, ako mi bo mogoče.

„O sveta ljubezen, pravi sv. Terezija, kako prečudno vnemaš ti vsaciga, kdor ima pravo ljubezen do Jezusa, in ki vé, kaj njegovo serce želi! O ne, ni mu mogoče počivati, kadar vidi, de bi komu pomagati mogel, in bi povikšal njegovo ljubezen do Boga, de bi vlil v njegovo serce ali olja tolažbe, ali pa ga rešil iz kake nevarnosti“.

§. III.

Pripomočki, de skerb za zveličanje bližnjiga sad obrodi.

1. De boš za družih zveličanje z vspeham delal, je treba, de z gorečnostjo skerbiš za svoje zveličanje. — Lepo življenje, lep izgled ima večí moč za človeka, kakor vse opominjvanja sveta; ona kažeta namreč, de vse, kar učimo se res storiti da, in to nas nar bolj gine. Človeška natora je, po besedah sv. Avgušтина, tako slaba, de le težko kaj dobriga stori, kar ne vidi, de drugi delajo. Lepi izgledi so tedaj prvi pripomoček, s katerim drugim

koristno služiti zamoremo v njih dušno zveličanje. Notranji darovi gnade dajejo moč in delavnost vnanjim in natornim pripomočkam. Posvečenje duš je le božje delo, in mi le s čeznatornimi pripomočki to doseči zamoremo; „mi sadimo, mi prilivamo, ali Bog je, ki rast daje“ (1. Kor. 3.); — „le on ima besede večniga življenja“. (Jan. 6.)

2. Koristni smo drugim tudi z gorečo molitvijo. — Moč molitve se vidi na vsaki strani sv. pisma, in v življenji vsaciga svetnika. Molitev ima zato toliko moč, ker se opira na obljube božje, in na neskončno zasluženje Jezusa Kristusa. Po njem, z njim in v njem moramo moliti. Jezus Kristus sam moli za svojo sv. cerkev in za vse svoje otroke: „on vedno pri Očetu živi, de za nas prosi;“ kakor piše sv. Pavel. (Hebr. 7, 25.)

3. Resnično prizadevanje za zveličanje duš v oziru na slavo Tistiga, ki jih je vstvaril in odrešil, je tretji prav močen pripomoček, de skerb za zveličanje bližnjiga sad obrodi. „Gorečnost za tvojo hišo me je; in zasramovanje njih, ki tebe zasramujejo name pada“, piše kraljevi prerok David. (Ps. 68, 10.)

Ta gorečnost za zveličanje duš, ali prav za prav, ta gorečnost za čast in slavo božjo, je serčno hrepenenje, de bi ves svet Boga ljubil, častil in mu služil, de kdor je od tega nebeškiga ognja vnet z njim vse druge vneti želi; on si na vso moč prizadeva, de bi to dosegel; kadar vidi, de se Bog žali in tega odverniti ne more, potem on zdihuje in gorečnost ga znotraj je: „Groza me obhaja zavolj grešnikov, ki zapušajo tvojo postavo; moje oči točijo potoke solzá, ker se ne deržé tvoje postave“. (Ps. 52, 136.)

Dalje, kakor je bilo že rečeno, Bogu nobena reč tako ne dopade, kakor gorečnost za njegovo čast in za zveličanje duš; ker nič ni Bogu bolj všeč, kakor ljubezen, ki je nar večí vsih čednost, in „ki je vez popolnosti“. (Kol. 3, 14.)

Naj še pristavimo, de „ljubezen, kjer je, velike reči dela, če pa ne dela velikih, je tudi gotovo, de sama ni velika“, kakor piše sv. Gregor.

4. Kdor si za zveličanje bližnjiga prizadeva, ne sme na nič družiga gledati, kakor na to, kar dušo zadeva, in se ne sme pri vnanim dobičku ustavljati, ker naša ljubezen do bližnjiga, če je prava,

se mora popolnoma na Boga opirati in ne sme imeti družiga namena in konca, kakor le samiga Boga. „Hlapec in Gospod, sužnji in prosti, so vsi eno pred Bogam“, piše sv. Pavel. (Gal. 3, 28.)

5. Še drugi pripomoček z vspeham za zveličanje bližnjiga skerbeti je, de ne zaupamo sami v sebe, ampak de postavimo vse svoje zaupanje v Boga. „Kar je slabo pred svetam, je izvolil Bog, de bi osramotil, kar je mogočniga, de se noben človek ne hvali pred njegovim obličjem“, piše sv. Pavel. (1. Kor. 1, 27.) Bog tako ravna, de vzame človeku vso priložnost nase zaupanje staviti, in de ga uči vse zaupanje v Boga imeti in le Bogu v vsih rečeh slavo dajati, de tako pokaže bogastvo svojiga veličastva. Če je tedaj tako, se ne smemo ustrašiti svoje slabosti in tako malo talentov, ki so nam dani za tako visoki namen; še v posebno spodbudo k serčnosti nam mora biti vse to. Če je pa tudi res, de ne smemo sami v sé zaupati, in ne na svojo moč zidati, moramo pa vender vedno storiti, kar je v naši moči za zveličanje bližnjiga, ker Gospod hoče, de z njim delamo, on hoče de smo njegovi pomagavci; ali „kadar smo

vse storili, kar nam je zapovedano, recimo: „Nevredni hlapci smo; storili smo, kar smo bili storiti dolžni“, kakor piše sv. Lukež. (17, 10.) „Treba je toraj od ene strani, pravi sv. Ignaci, se vsih pripomočkov poslužiti, kakor de bi le oni naše opravila zveršili, od druge strani pa nič nanje ne zaupati, kakor de bi mi nič storili ne bili in le od Boga samiga vse pričakovati“.

6. Kdor si za zveličanja bližnjiga prizadeva in vidi, de ni nič sadu, naj nikar ne obupa! Naj pomisli, de je Jezus tudi svojim sovražnikom pridigoval, ki so ga umoriti iskali, de mu je bila clo Samarjanka mar; naj nikar ne mislijo in ne gledajo na sad svojiga prizadevanja, ki se tudi vselej ne pokaže, in de seme, ki se v serca vseje velikrat šele pozno kal požene; de Gospod tudi ne tirja ozdravljenja duš, ampak le skerb zanje, in de bo plačilo velikrat še več, kjer je bilo manj dušne tolažbe in več lastniga zatajevanja. Naj taki ne mislijo, de je njih prizadevanje zastonj, če so tudi le en sami smertni greh storiti ubranili, že to ima silno veliko vrednost.

§. IV.

Kako naj se za zveličanje bližnjiga skerbi.

Kdor ima kaj z bližnjim opraviti, mora razumno in priljudno z njim ravnati, in se spomniti, de je poklican povsod razlivati prijetne dišave Jezusove.

Pri čednostih, ki so z njegovim sv. poklicam posebno sklenjene, mora posebno gledati, de se jim pred vsim drugim vse odvzame, kar bi bližnjiga žalilo in ga od njega odganjalo: prizadevati si mora namreč dobre dela „s toliko previdnostjo opravljati, de ne bodo le Bogu, ampak tudi ljudem prijetne“, kakor velewa in tirja sv. apostelj Pavel. (2. Kor. 8.)

Posvetni ljudje veliko zahtevajo, in so velikrat krivični do ljudi pobožnosti vdanih. Vsaka nar manji reč jih žali, rani in odžene. Treba je tedaj z njih slabostmi usmiljenje imeti in se do njih slabiga razuma ponižati. Ne sme se jim naravnost reči, de nimajo prav, treba je počakati, de se njih terma vnese; slabo se mora z dobrim premagovati, prijaznost in dobrotnost naj bo vedno večji, vender ne toliko, de bi Boga iz oči zgubil ali vest omažežval.

Z dobrovoljnimi ljudmi je velikrat še težji ravnati: Oni tirjajo, naj se jim za vsako reč zahvalimo, in naj cenimo njih postrežnost, njih pobožnost, njih gorečnost in njih ljubezen. Takim je treba serčnost dajati, jih podpirati in vnemati s tem, da nanje ne pozabimo, da jih vedno spoštujemo, da smo jim postrežljivi, in da jih poterpežljivo poslušamo. Če jim tudi kako uro, ki nam je draga, in ktero bi lahko bolje obernili darujemo, ne mislimo, da je ta čas zgubljen, sad se bo pri tacih pozneje pokazal v serčnosti, ki jo od tod dobijo.

Tako sladko, ljubeznivo, priljudno in ponižno ravnanje tirja? res veliko zatajevanja in poterpežljivosti: stori pa čednost vsim prijetno; kaže pravo natoro naše sv. vere in razodeva, kdo se prav Bogu posveti v dobrih delih.

Trije imenitni nagibi morajo pobožne duše učiti, da naj bodo njih dobre dela vse polne prijetnosti: izgled in nauk Jezusov, kteriga imajo posnemati, izgled in nauk svetnikov, in namen njih poklica.

1. Jezusa Kristusa, našiga praviga Odrešenika naznanuje prerok Izaija neskončne sladkosti polniga. „Natertiga tersta

ne bo zlomil, in tlečiga prediva (v sveči) ne bo ugasnil; on ne bo čmeren in ne silin“. (Iz. 48.) — Njegov oznanovavec sv. Janez Kerstnik ga imenuje Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta; sv. Pavel, ta veliki apostelj, ga pa imenuje „dobroto in ljubezen“. — In Jezus Kristus sam pravi: „Učite se od mene, ker jest sim krotak in iz serca ponižen (Mat. 11, 29.), — blagor njim, ki so krotki in usmiljeni“. (Mat. 5.) In kakor je on učil, tako je tudi živel: „kteri je okoli hodil, delil dobrote“. Ozdravljal je bolnike, s priserčnostjo je sprejemal otročiče, ter jih blagoslovil, skazoval je svojo dobroto tudi proti nar večim grešnikom, jokal je z jokajočimi; nikdar se ni slišala iz njegovih ust ojstra ali žal, in tudi ne merzla beseda; njegova prijaznost je gnala množice, de so derle za njim. Zatoraj sv. Pavel Korinčane, ko nekaj imenitniga od njih dobiti želi, prosi „pri krotkosti in dobrotljivosti Kristusovi“, in si je svest, de mu prošnje ne bodo odrekli“. (2. Kor. 10.)

2. „Vsim sim vse postal, piše sv. Pavel v svoji goreči ljubezni, de bi vse zveličal. — Prost sim, pa suženj sim s sužnji postal. — Kdo slabi, de bi jest

ne oslabeled, kdo se pohujša, de bi mene ne peklo?“ On ne more popisati ljubezni, kako je sladka v svojih delih: „Ljubezen je poterpežljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevošljiva, ne ravna napčno, se ne napihuje; ni časti lakomna, ne iše svojiga, se ne da razdražiti, ne misli hudiga; se ne veseli krivice, veseli se pa resnice; vse preterpi, vse veruje, vse upa, vse prenese“ (2. Kor. 2.). O de bi pobožne duše vsako teh besed dobro premislile, in v djanji spolnovale! — Sv. Frančišk Ksaveri, sv. Frančišk Salezi, sv. Terezija in brezštevilni drugi svetniki, ki so toliko za božjo čast, in za zveličanje bližnjiga storili, so imeli tudi popolnoma oblast čez svoje serce. Kdo jim je tako oblast čezenj dajal? Sladkost, priljudno, postrežljivo, prijetno in ne vem s kakšno sveto ljubeznivostjo napolnjeno vedenje. Karmeliti, ob času, ko je sv. Terezija, ki je njih življenje vse prenovila in zboljšala, še živela, so rekli od nje: „Naša mati govori, se pogovarja in dela, kakor kdo drugi, ali vender iz vsiga se vidi, de je svetnica“. Ve se od nje de je bila posebno prijazna. — Apostoljsko pa vse ljubeznivo ravnanje sv. Frančiška Ksaverja je tudi njemu pri-

kupilo Evropejce in Indijane. „Ako je Bog moje prvo prizadevanje blagoslovil, piše sv. Vincenc, je treba vediti, de se je zato zgodilo, ker sim se proti vsim ljubeznivo obnašal“.

3. Poklic, ki ga imajo taki za dela ljubezni vneti ljudje jih mora opominjati k ljubeznivosti :

Poklicani so ljubezen našiga Gospoda Jezusa Kristusa oznanovati in razširjati, in ljubeznivost jim mora biti v sercu neusahljivi studenec dobrotljivosti in priljudnosti. Iz te obilnosti serca mora jezik govoriti, in ves svet mora od tod ljubeznivost dobivati. Življenje teh ljudi mora biti enako Jezusovimu, ki je njih izgled, polno sladkosti, pohlevnosti in usmiljene prizanesljivosti. Priljudno naj se bližajo vsim, kogar želé za Boga in za dobre dela vneti.

Vse njih prizadevanje naj bo tedaj, de ljubeznivo in prijazno ravnaajo. Naj jim ne pobija serca, če vidijo, de so vedno še slabi, zavolj težav, zavolj pomanjkanja previdnosti in zavolj naglosti. Naj to ponižno spoznajo, in naj si bolj in bolj prizadevajo vse v sebi zatreti, kar bi bližnjiga od njih odvracevalo. Popolnomasti na tem svetu doseči ni mogoče.

Naj bodo vedno s serčnostjo pripravljeni se nasprotnikom ustavljati. Vedno bodo pametni in nespametni njih ravnanje pretehtovali in presojevali, in sicer ne le hudobni in s slabim namenam, ampak tudi taki, ki so za dobro vneti. Njih nameni, njih besede, njih dela se bodo slabo jemale in slabo razlagale. Od njih slabosti se bo veliko govorilo, od njih čednost in dobrih del pa bo vse molčalo. Zatoraj jim je veliko serčnosti, samostavnosti keršanske poterpežljivosti in svete neobčutljivosti, naj jih svet hvali ali graja, potreba, de se mirno in močnodušno deržijo poti, ktero so nastopili. Če je to, kar se čeznje govori resnično, naj se poboljšajo, če se jim nasprotva in so si svesti, de tega niso sami krivi, naj bodo veseli, de so v tem svojimu Jezusu podobni, in naj bodo prepričani, de je to nar bolj gotova pot popolnomost doseči in za božjo čast skrbeti. Kaj veliciga se nikdar brez velicih težav ne doseže.

Kadar se z Bogom pogovarjajo, posebno pri sv. obhajilu, naj ga neprenehama te gnade prosijo, de bi v vsih rečeh po njegovi sv. volji ravnali (Mat. 10.), de bi s krotkostjo jagnjeta in s priprostostjo

goloba sklepali razumnost kače, de bi nikdar iz oči ne pustili svojiga nar imenitnišiga namena, božje časti in zveličanja duš. Sveto pogovarjanje z Jezusam jih bo učilo bolj, kakor vse bukve, take dušne razumnosti, ki kar sama od sebi čuti in vé, kaj in kako je treba ravnati, de se nikamor ne zaide.

Lepo smo tedaj premišljevali sprednosti življenja, kjer se premišljevanje z deli ljubezni sklepa, in vidili smo imenitnost gorečnosti za zveličanje družih, ki se v nji najde; ali vidili smo tudi, de bi bila ta gorečnost prazna, če bi je ne spremljale lastnosti, ki storijo, de je tudi rodovitna za zveličanje duš. Posebno se ne sme priljudnost in ljubeznivost pri nikomur pogršati, kdor za zveličanje bližnjiga skrbeti hoče.

Naj končama to poglavje z besedami sv. Terezije: Ona, ki je življenje Karmelitov prenovila, ki je premišljevavno in v Bogu združeno življenje tako povzdignila, ona naj nam pove, kakšne so njene misli, od težav, opravil, in sadu takiga življenja, in od daritev, ki jih od nas tirja; ona pravi:

„O moj Jezus! kako velika je tvoja

ljubezen do človeških otrok; nar veči ljubezen ti namreč skaže, kdor tebe samiga iz ljubezni do njih in zavolj njih dobička zapusti! Res, serce vživa takrat nekoliko manj sladkosti, ali duša občuti vendar v tem pravo srečo, ker tebi vstreže. Ona spozna, de vse sladkosti, ktere v kratkim času tega žalostniga popotvanja vživa, če se ji tudi zdi, de od tebe pridejo, so nezanesljive, če jih ljubezen do bližnjiga ne spremlja. Kdor njega ne ljubi, tudi tebe, o Gospod! ne ljubi, ker s tem, de si toliko kervi zanj prelil, si nam pokazal velikost svoje ljubezni do Adamovih otrok“. — Na drugim kraji popisuje ona velikost svoje gorečnosti, ki jo je do solz ginila: „Preteklo je bilo nekoliko čez šteri leta, od kar je bil samostan pri sv. Jožefu sozidan, kar pride nekdo iz reda sv. Frančiška, pridši iz Indije, me obiskat.... Bil je O. Alfonz Maldonado, res mož apostoljskiga duha. Hrepenel je, kakor jest, razširjati božje kraljestvo; ali kaj, on je tudi to doseči mogel, in jest sim mu bila zavolj te sreče zlo nevošljiva“.

„Pravil mi je koliko milijonov duš se pogubi, ker nimajo podučjenja v teh daljnih krajih; po tem posebnim pogovoru nam je

vsim skupej prav priserčno govoril in nas
 je za pokoro vnemal; potem se je od nas
 poslovil. Jest sim bila tako pobita zavolj
 pogubljenja toliko duš, de se v svoji brit-
 kosti nisim mogla premagovati; šla sim v
 neki samotni kraj, in tam sim pustila solzam,
 de so prosto tekle; tam sim povzdignila
 svoj glas proti Gospodu iz dna svojiga
 serca, in sim ga prosila, naj mi pokaže
 pot, de bi kaj duš k njemu nazaj pripeljala,
 ker jih hudič toliko iz njegovih rok izterga;
 in ker toliko nesrečnim nisim z družim po-
 magati mogla, kakor s svojimi molitvami,
 sim ga serčno prosila, de naj jim moč
 daje. Imela sim v svojim sercu neko sveto
 nevošljivost do tistih, ki hrepenijo, de bi
 bil Jezus ljubljén, in imajo tudi priložnost
 se temu tako lepimu poklicu darovati, če bi
 jim bilo v zadobljenje zmage tudi sto in
 stokrat umreti treba. Reči smem, de je
 bila ta žeja po zveličanji duš mi od Boga
 dodeljena sladkost. Zatoraj, kolikorkrat
 življenje svetnikov berem, ali apostoljsko
 prizadevanje tistih prebiram, ki so Bogu
 novih častivcov iskali in nebesam prebivav-
 cov pošiljali, se mi več pobožnosti v sercu
 obudi, me bolj jokati sili in mi več hrepe-
 njenja v sercu vžge kakor popisovanja vsiga

terpljenja, kar so ga marterniki prestali mogli. Po moji misli naš Gospod bolj ceni dušo, ki smo jo mi pridobili s svojim prizadevanjem in s svojimi molitvami, ktere je on milostljivo podpiral, kakor vsako drugo dobro delo, kar jih storiti zamoremo“.

O kako srečna je tedaj duša, ki jo Bog k takimu v Bogu zbranimu delavnemu življenju pokliče, in ki z veseljem ta glas posluša in po njem ravna!

PRISTAVEK

Z NAVADNIMI MOLITVAMI

in

POBOŽNOSTMI.

Jutranja molitev.

V imenu Boga † Očeta in † Sina, in sv. † Duha. Amen.

Češeno in hvaljeno naj vedno bo, pre-
sveto rešnje Telo !

O moj večni Gospod in Zveličar ! Ki si v sv. rešnjim Telesu kakor Bog in človek resnično pričujoč, ozri se name, ki v ponižnosti svojiga serca pred tvojim božjim veličastvam klečim in te v začetku dneva, kteriga mi je tvoja dobrota zopet dodelila priserčno prosim, de me blagosloviš. Hvalim te in te poveličujem zavolj tvoje neskončne lepote, in se ti zahvalim, de si me preteklo noč z očetovsko ljubeznijo varoval in ohranil. Moje serčno veselje je biti pri tebi in ti pred sedežem tvoje milosti svoje češenje precej v začetku dneva darovati. Sklenem ga z vsim drugim češenjem, kar ti ga bo po vsim keršanskim svetu dans in vselej darovaniga, sklenem ga z vsimi sv. mašami, ktere se bodo dans od solnčniga izhoda do zahoda darovale; sklenem ga tudi z vsim češenjem, kteriga ti bodo dans in vekomaj kori angeljev in svetnikov prepevali in z

njimi tudi jest prepevam: **Svet, svet, svet** si **Gospod Jezus Kristus**, nebo in zemlja sta polna tvojiga veličastva!

Za svoje in vsiga sveta grehe ti darujem, o pravični **Bog!** presveto rešnje Telo in **Kri Jezusa Kristusa** našiga **Zveličarja**. Naj njegovo zasluženje zakrije naše dolgove in nam da moč se za naprej vsaciga tudi nar manjšiga greha varovati. Dodeli mi gnado, de te prav spoznam, potem te bom tudi bolj in boli ljubil.

O moj **Bog!** v tebe verujem; poterdi me v svoji sv. veri; v tebe upam, stori vedno močnejši moje upanje; tebe ljubim, vnemaj vedno bolj in bolj v mojim sercu ogenj svoje ljubezni. Žal mi je, de sim kdaj tvoje ljubeznivo serce z greham žalil in terdno sklenem ti zvestejši služiti; daj mi gnado, de vedno nad svojimi grehi jokam in z resnično pokoro zanje zado-stujem. Terdno sklenem, dans in ves čas svojiga življenja vse svoje misli, besede in djanja le v tvojo čast in slavo obračati; vse naj se zgodi zavolj tebe samiga; naj ti bo ta moj dar prijeten in meni za čas in za večnost koristen. Ta svoj namen sklenem z nameni sv. cerkve in z **Jezu-sovim** v sv. rešnjim **Telesu**. **Svet** in

njegovo poželjenje naj nimata deleža na meni. V tvojim svetim imenu, o Jezus! hočem vsako delo začeti, opravljati in končati, potem bo gotovo tebi v čast. O ne zapusti me nikdar, varuj me greha in podpiraj mojo slabost s svojo dobrotljivo roko.

O Marija, Mati ljubezni in usmiljenja, in moja dobrotljiva pomočnica! prosi zame revniga grešnika, de se poboljšam; podpiraj me s svojo mogočno prošnjo, uči me ti Jezusa prav častiti in ljubiti. Sveti Jožef, sv. angelj varh, in vsi moji nebeški prijatli prosite zame in za vso sv. cerkev, de bi po vašim izgledu dans Boga častili. Nesite vse naše molitve in dobre dela pred sedež božje milosti in sprosile nam obilnost nebeškiga blagoslova pri vsih naših opravilih.

Ti pa ljubeznivi Jezus, v sv. rešnjim Telesu pričujoč! blagoslovi mene in vse verne iz tega svojiga sedeža ljubezni in usmiljenja, de bodo vse naše dela in opravila s teboj začete, opravljane in končane; ki živiš in kraljuješ z Bogam Očetam in sv. Duham Bog vekomaj. Amen.

Večerna molitev.

V imenu Boga † Očeta in † Sina,
in sv. † Duha. Amen.

Presveta nerazumljiva sv. Trojica! v
tvojim sv. imenu sim današnji dan začel,
v njem ga tudi želim končati. Glej v po-
nižnosti svojiga serca se ti zahvalim za
vse dobre, kar si jih meni in vsim stvarjem
dans dodelil, in za odvrnenje vsih nadlog,
ktere bi nas bile brez tvojiga varstva za-
dele. Združim pa svojo zahvalo z vsimi
angelji in svetniki in z vso sv. cerkvijo,
de bo dopadljiva pred tvojim sv. obličjem.
O kako ti zamorem tolike dobre po-
verniti? Glej darujem jih v tvojo čast in
vse moje dušne in telesne moči, ktere si
mi ti dal in mi jih vedno ohraniš, naj
bodo Tebi posvečene, de jih nikdar v
tvoje razžaljenje obračal ne bom.

Ali gorje meni! če se nazaj ozrem
na pretekli dan; zopet mi očita moja vest,
de sim te, moj ljubeznivi Stvarnik večkrat
z greham žalil in se tvojih dobrot ne-
vredniga storil! O usmiljeni Oče! nikar
me ne zaverzi; prizanesi mi, svojimu ne-
hvaležnemu otroku, ki svoje zadolženje
spozna in te s skesanim sercam odpušanja

prosi. **O** naj mi tvoje usmiljenje dodeli odpušanje preden pride dan, ko bom pred tvojo ojstro sodbo stopiti mogel, in ko ne bo nič več odpušanja, ampak le ojstro kaznovanje vsaciga tudi nar manjšiga greha. Pošlji mi, o dobrotljivi Jezus svojiga sv. Duha, de razsvetli s žarkam svoje milosti tamne in skrite kota mojiga serca, de vse svoje grehe in slabe nagnjenja prav spoznam in v življenji zanje zadostim, de bom v večnosti brez zadržka tvoje obličje gledal in vžival.

(Sprašaj si potem prav natanko svojo vest čez božje in cerkvene zapovedi, čez lastne in ptuje grehe, čez zamudo dobrih del in posebno tudi čez dolžnosti svojiga stanu; sodi se tukaj, de tam sojen ne boš, in potem reci s skesanim sercam:)

O moj ljubeznivi Jezus! več nisim vreden se tvojiga otroka imenovati, ker ti toliko dobrot le z nehvaležnostjo in z razžaljenjem povračujem. Ali vender se ne morem ločiti od tebe in ne grem spred tvojiga obličja, dokler se me ne usmiliš in mi mojih grehov ne odpustiš. Saj si tudi devet in devedeset ovčic zapustil in si šel zgubljene iskati; glej tudi mene je greh premagal, o podpiraj me s svojo mogočno roko, de za naprej z večji gorečnostjo tebi

služim in dopadem. Terdno sklenem te nikdar več ne razžaliti in svest sim si, de me bo tudi tvoja roka milostljivo podpirala. O blagoslovi moj dobri sklep in stori, de ga vedno zvesto spolnujem. Amen.

O Marija, moja usmiljena in dobrotljiva Mati! ker je moja prošnja vsa slaba in revna, bodi ti moja besednica pri Jezusu, tvojimu ljubimu Sinu. Prosi ga zame, de preden spat grem, naj se me usmili in me zopet za svojiga otroka vzame in mi vse grehe odpusti. — Ti pa moj zvesti varh in tovarš, angelj božji, ki me povsod spremljaš, prosi zame, de bi za naprej zvestejši Bogu služil. Čuj pri meni, de ga to noč in ves čas življenja nikdar več ne razžalim in se enkrat s tabo pri njem vekomaj veselim. — Sveti Jožef, sv. Barbara, sv. Terezija in vsi svetniki, ki ste posebno Jezusa v sv. rešnjim Telesu častili in ljubili: prosite zame, de bi ga tukaj vredno vžival in se z vami pri njem veselil vekomaj. Amen.

Jezus, Marija, Jožef! vam zročim svoje telo in svojo dušo; vaš sim živ in mrtev, zdaj in vselej!

Češeno in hvaljeno naj vedno bo, presveto rešnje Telo! Amen.

SVETA MAŠA.

Pripravljanje.

Prečastiti in pravi veliki duhoven Jezus Kristus, ti si svojimu nebeškemu Očetu daroval čisti, neomadežvani dar za nas grešnike; ti si nam svoje meso v jed in svojo kri v pijačo zapustil, ki se dan na dan v tvoji sv. cerkvi ponavlja. Uči me, svojiga nevredniga služabnika, de bi zamogel pri tej neskončni skrivnosti s tako pobožnostjo pričujoč biti, de bi bil njeniga preobilniga sadu deležen. Dodeli mi duha prave pobožnosti, de ti z mašnikom tudi jest tvojiga prelubezniviga Sina in z njim tudi samiga sebe s čistim sercam darujem, de me moč te daritve vsiga prerodi in očisti, de me kaplja Jezusove rešnje kervi doleti in zveliča. — O Marija, Mati Jezusova, prosi ti zame, potem sim si svest, de bo obilni sad te nar. svetejši daritve tudi meni v zveličanje. Sprosi mi gnado, de bom vsih posvetnih misel prost s popolnoma zbranim duham te svete skrivnosti premišljeval in tako tvoje in tvojiga ljubiga Jezusa milosti in ljubezni deležen. Amen.

Začetek sv. maše.

Jezus, moj ljubeznivi Zveličar! Povabiš me v svoji neskončni dobroti v svoje svetišče, de bi te pravi kruh življenja in hrano svoje duše častil. O de bi moje serce čistost vsih angeljev in svetnikov imelo, kako bi bil potem vesel in srečen! Ali spomin na moje grehe, ki jih ves skesan spoznam in obžalujem me teži in le zaupanje v tvoje neskončno usmiljenje mi daje moč in serčnost se v ponižnosti tvojemu nar svetejšimu obličju približati. O ne zaverzi me, in na prošnjo Marije, tvoje in moje ljubeznive Matere in na prošnje, vsih svetnikov me vzemi med svoje služabnike in napolni me s prav gorečo ljubeznijo do tebe. Naj bo moje serce tvoje prebivališče, potem bo tudi moje življenje z vsimi čednostmi olepšano in vreden bom te nar svetejši skrivnosti sv. rešnjiga Telesa častiti in zavživati. Poln zaupanja se ti tedaj približam in ti obljubim vedno zvestobo in ljubezen. Ozri se name in očišen bom vsih grehov in daj, de me sladkost tvoje ljubezni tako prevzame, de mi bo vse posvetno veselje, ki me je do zdaj od tvoje ljubezni odvräčevalo, pusto

in ostudno, de bom le tebe ljubil in se le v tebi veselil. Usliši, usliši me, o moj Jezus! in usmili se me!

Gloria.

Napolni me, o Bog s svojim sv. Duham, de bom z angeljskimi kori tvojo čast prepeval in deležen veselja in miru, kteriga nam le ti dajati zamoreš. Večna slava naj ti bo v tvojim nebeškem veličastvu, pa tudi tukaj na sedežu ljubezni v sv. rešnjim Telesu od vsih stvari. Naj se razširja tvoja čast po vsim stvarjenju in naj zbriše pravo češenje tvojiga presladkiga imena vso nečast, kar si jo kdaj od svojih sovražnikov prestati mogel in jo še vedno terpiš. O naj se jim nikdar ne pridružim, ampak naj vedno le za tvojo čast živim in gorim. Podpiraj me s svojo mogočno roko, de ne omagam, in ta nebeški Kruh naj me redi, de bom močan zoper vse tvoje sovražnike, in de bom tukaj in v večnosti za Te in s Teboj živel vekomaj. Amen.

Molitev.

O Bog, ki si nam v prečudnim Zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil,

daj nam, te prosimo, sv. skrivnosti tvojiga Telesa in tvoje Kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi občutimo. Spomni se v svoji ljubezni vsih naših potreb in potreb vse tvoje sv. cerkve. Naj obilnost tvoje milosti posebno tudi tistim pomaga, za ktere smo moliti dolžni, de bomo vsi tvoji zvesti otroci in enkrat pri tebi srečni vekomaj. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Berilo in Evangeli.

O moj dobrotljivi Zveličar! Priserčno se ti zahvalim, de sim v sv. veri rojen in izmed veliko družih izvoljen se tvojiga otroka imenovati. Zahvalim se ti pa še posebno, de me s svojim svetim Telesam in s svojo predrago Kervijo za večno življenje pokrepčuješ. O daj mi pomoč, de vedno bolj v sv. veri rastem, te vedno bolj in bolj ljubim in se tako vredniga storim obljub, ki me pri tebi čakajo, delezen biti. V tvoji sv. veri želim živeti in umreti in tvoj biti vekomaj. Amen.

V e r a.

O moj ljubeznivi Jezus! Tvoja sv. vera je tisti zaklad, za kteriga si nar bolj

prizadevati moram. **O** naj tedaj vse rad zapustim in tudi svoje življenje dam, de le ta biser najdem in ohranim. Posebno te prosim, ohrani in oživi bolj in bolj v mojim sercu vero v tvojo resnično pričujočnost v sv. rešnjim Telesu, de bo ta vera vedni studenec prave goreče ljubezni do te neskončne skrivnosti, ki je moje edino zaželenje za čas in za večnost. Amen.

Darovanje.

Ko so se približali zadnji trenutki, ki si jih še med svojimi dragimi učenci preživel, si jim hotel v svoji neskončni ljubezni še samiga sebe v veden spomin zapustiti, in to si storil pri zadnji večerji, ko si kruh in vino v svoje sv. Telo in svojo sv. Kri spremenil. Glej ljubeznivi Zveličar, ravno zdaj se obhaja na altarji ta sv. spomin, ko tvoj služabnik in namestnik to sv. daritev ponavlja. Sprejmi toraj dobrotljivo te darove in z njimi tudi naše serca, ktere ti skesane in ljubezni goreče s to sv. daritvijo sklenjene darujemo, de ti bodo tudi dopadljive in le za tvojo čast vnete. Pripravi si jih Ti po svojim dopadajenji, prenovi jih s svojim sv. Duham in sprejmi jih na prošnje Marije, naše

ljube Matere in vsih nebeških prebivavcov, kakor dobro dušeči dar, in naj ti bodo posvečene za vse večne čase. Amen.

Sanktus.

Združeni v ljubezni z vso tvojo sv. cerkvijo in s trumami angeljev in svetnikov spoznamo tvojiga veličastva neskončno visokost in ji prepevamo večno čast in slavo. O Jezus, ki si si na naših altarjih svoje prebivališče zvolil, sprejmi naše češenje tukaj na tem sedeži ljubezni in usmiljenja s tolikim dopadajenjem, kakor ga v nebesih sprejemaš in naj se rosa tvojiga blagoslova od tod obilno razliva čez vse tvoje otroke, de ti bomo vedno zvestejši služili in vedno bolj dopadli. Svet, svet, svet naš Gospod in Bog v presvetim Zakramentu! Naj se razlega tvoja čast in slava po vsim stvarjenji vekomaj! Amen.

Pred povzdigovanjem.

Sliši in usliši, o nebeški Oče! glas naše prošnje, ktero ti v ponižnosti svojiga duha darujemo. Ozri se, o Jezus, milostljivo na svoje otroke in ne zapusti svoje ljubljene neveste sv. cerkve, ktero si si

s svojo kervijo pridobil. Varuj jo in daj ji rast med neverniki in krivoverci, spreoberni vse grešnike in daj prav živo gorečnost svojim služabnikom. Stori deležne te sv. daritve vse, kateri so tukaj pričujoči, pa tudi vse, ki so z nami v duhu združeni in posebno za kogar smo moliti dolžni ali se v naše prošnje priporoča. Naj bo obilnost tvojiga zaslužnja vsim studenec tolažbe in pomoči, ktere potrebujejo, in daj nam gnado s to tvojo pomočjo zvesto delati za nebesa, de bo tvoje ljubeznivo serce vedno češeno in ljubljeno. O Marija, kraljica nebes in zemlje! Daruj ti vse te naše prošnje in še druge, ki bi jih bili pozabili, tvojimu ljubimu Sinu, potem jih bo gotovo uslišal. Glej približuje se, prišel bo na naš altar in tje ti jih s svojimi serci položimo; o Marija s tvojih rok jih bo dobrotljivo sprejel; ljubljena Mati prosi za nas!

Povzdigovanje.

O mana nebeška, Jezus v sv. rešnjim Telesu! v Tebe verujem, v Tebe upam, Tebe samiga ljubim! Tvoj sim živ in mrtev, zdaj in vekomaj! — Spoznam svojo nevrednost, ker sim ves z greham omadežvan

in v grenkosti svoje duše ga obžalujem.
O Jezus, ne zaverzi me!

O rosa življenja, presveta rešnja Kri Jezusova! operi me, zveseli me, zveličaj me! **O** naj te nikdar več ne žalim, naj te vedno častim in hvalim, ker po tebi mi je življenje in zveličanje došlo. Naj te časti nebo in zemlja vekomaj! Amen.

Po povzdigovanji.

Kolika bi bila moja nehvaležnost, o Bog! ako bi še kdaj grešil, ko sim vidil in spoznal, koliko si zame storil. **O** naj tega nikdar več ne pozabim, in naj me ta spomin vedno spremlja in greha varuje. Naj bo britkost tvojiga terpljenja in tvoje smerti vedna bramba in sladkost moje duše, naj bodo tvoje sv. rane moje vedno zavetje, in tvoje sv. Telo in sv. Kri moja moč in edina radost. Kako bi le mogel še kdaj žaliti tako ljubezniviga Gospoda, kako povračevati toliko ljubezen z nehvaleznostjo! **O** moj Jezus! ti sam tega ne boš pripustil in boš moj terdni sklep s svojo vsigamogočno pomočjo podpiral.

Ali ljubezen me veže, tudi na ljube ranjke ne pozabiti. **O** usmili se jih do-
 brotljivi Bog, in komur še brani greh ali

zanj zaslužena kazen, naj mu bo obilnost tvojiga zasluženja studenec rešenja in veselja. Daj vernim dušam v vicah, posebno tistim, za ktere moliti me dolžnost veže, rešenje iz terpljenja. Naj jim bo posebno ta daritev sv. maše v tolažbo in zveličanje, de bodo vredne te od obličja do obličja gledati in za nas revne grešnike prositi, de nas nevarno popotovanje življenja ne pogubi, ampak srečno v njih družbo v večno zveličanje pripelje, kjer te bomo častili in ljubili vekomaj. Amen.

O č e n a š.

O kako srečen sim, de te svojiga očeta imenovati smem; kako srečen, de vem, de v nebesih, kjer kraljuješ, tudi meni prebivališče sreče in veselja hraniš. O naj bo tvoja oblast vedno mogočna čez moje serce in čez serca vsih vernih, de ti zvesto služimo in vselej dopademo. Ne glej na število naših grehov, ampak na obilnost zasluženja Jezusoviga, ki je Jagnje božje, zaklano za odpušanje grehov celiga sveta. O naj njegova predraga kri tudi moje grehe zbriše!

Zavživanje.

O prelubeznivi Jezus! ki si umerl

za nas, de mi po tebi življenje imamo in ga nam tudi še vedno s svojim sv. Telesam ohraniš in pokrepčuješ. Terdno verujem, de si tukaj resnično pričujoč in te v poniznosti duha častim in molim. Spoznam svojo nevrednost se tvoji sv. mizi približati, vendar upam, de me ne boš brez vse gnade spustil, ampak se v duhu z menoj sklenil in me pokrepčal za boj z greham in s skušnjavami. **O** moj Jezus! serčno obžalujem vse svoje grehe in ti obljubim jim za vselej slovo dati in zanje po moči zadostovati. **O** le pridi v moje serce, ki te ljubi in vedno bolj ljubiti želi in ne loči se od njega vekomaj ne. — Marija, moja ljubljena Mati in zvesta pomočnica! prosi ti zame, in daj mi Jezusa v moje naročje, kakor si ga dala Simeonu, in tudi jest potem rad umerjem, ker smert me bo le v domovino moje prave sreče preselila. **O** Marija, o Jezus! le za vaji naj živim in umerjem, de bom živel z vama vekomaj! Amen.

Konec sv. maše.

Sprejmi, o nebeški Oče to sv. mašo, pri kateri sim ravno bil, z dopadajenjem, ker glej tvojiga ljubiga Sina, in z njim

samiga sebe, sim ti z mašnikom daroval. Odpusti mi pomanjkanje pobožnosti, s katerim bi se bil utegnil zraven pregrešiti in dodati mi gnado, de bi vedno več čiščenje imel do te sv. skrivnosti, in tako tudi vedno več sadu zraven zadobil. Ti pa moj Zveličar! daruj se svojimu Očetu vedno za nas, in preden se ločimo spred tvojiga obličja nas še blagoslovi, de bodo vse naše dela imele speh in vrednost za večno življenje. Tvoji smo in želimo biti vekomaj.

O Marija, tudi ti nas blagoslovi in ne nehaj za nas prositi, de se ne pogubimo, ampak se s teboj veselimo na vse večne čase. Amen.

(Druga dalši sv. maša se dobi na 162. strani. Obširen nauk od daritve sv. maše je v 13. poglavji, na 140. strani.)

Molitve za spoved in za sv. Obhajilo.

Pred spovedjo.

Usmili se me, o Bog, usmili se me! Ves trepetam pri spominu svojiga pretekliga življenja, ker vse je tamno in gnjusobno zavolj velike nezvestobe, s katero sim tvojo ljubezen povračeval. Glej zopet sim deleč, deleč od tebe, moja Luč in moje vse, zašel

in zdihujem pod težo svojih grehov. O kam se hočem oberniti, kje pomoči iskati? Marija, usmiljena Mati! k tebi pritečem, tebi se zročim, de me pelješ zopet k Jezusu, tvojimu ljubimu Sinu, ter ga zame prosiš, de me zopet za svojiga — ne otroka — ampak le nar manjšiga služabnika spozna in sprejme. Rešiti hočem in moram svojo ubogo dušo in k temu mi boš ti dobrotlivo pomagala.

Tedaj, o preljubeznivi Jezus! se k tebi približam in te ponižno prosim, ne zaverzi, ne pogubi me! Prizanesi še nerodovitnemu drevesu in zopet bo jelo sad roditi, ker sklenil sim vse svoje življenje le v to obračati, kako bi vse staro zbrisal in popravil, in le zate delati in si tvoje dopadajenje pridobivati začel.

De bom pa svoj dušni stan ves pre-narediti in zboljšati mogel, ga moram natančno poznati. Ali moj ljubeznivi Jezus! le ti mi to dati zamoreš. Ti poznaš vse skrivne kote mojiga serca, ti veš pota, po katerih zgubljena ovčica hodi in kje se najde. Pošlji mi tedaj svojiga sv. Duha, de razsvetli moje serce, de mi pomaga se oestro presoditi in vse tudi nar manjši grehe najti, posebno pa studenec in nar

terdniši korenino spoznati, od koder vsa moja revšina raste in izvira. Marija prosi tudi ti zame, de si dobro in natanko svojo vest sprašam!

(Preiskuj potem svoje življenje od zadnje dobro storjene spovedi, ali od svoje prve mladosti in presojuj se oistro, de od Boga sojen ne boš. Posebno glej, de boš svoje poglavitno slabo nagnenje spoznal in temu se popolnoma odpovedati naj bo tvoja prva skerb; potem moli:)

O moj usmiljeni Jezus! kako strašen je prepad, ki me loči od tvoje ljubezni. Spoznal sim ga s tvojo pomočjo in ona mi bo tudi pomagala se ga ogniti, de se večno ne pogubim. — O kako sim mogel le enkrat grešiti in tvoje ljubeznivo serce žaliti! glej, z vsim sovraštvam, kar ga moje serce le občutiti zamore, studim zdaj greh in vse kar je njegoviga, in to le zato, ker sim z njim tebe, o moj ljubi Zveličar, razžalil. Terdno sim že obljubil in zdaj pred tvojim sv. obličjem vnovič obljubim, te nikdar več ne razžaliti. O podpiraj ti mojo slabost, in raji mi vse, tudi življenje vzemi, kakor to gnado, de bi te še kdaj zgubil. Le tvoj hočem biti in ostati. Daj mi tudi pomoč, de se vsih grehov prav

čisto spovem, de bo ta spoved začetek noviga življenja v tvoji gnadi in moje prave sreče, de bom to uro vekomaj srečno imenoval in ti vekomaj zanjo hvalo in čast prepeval. Moj Jezus! ti si me odrešil ti me boš tudi zveličal! Amen.

Po spovedi.

Češeno in hvaljeno bodi tvoje sv. ime, o Jezus! ker v njem sim zadobil odpušanje grehov, v njem upanje zveličanja. O kdo mi da besede, de izrečem čutila svojiga serca tebi v zahvalo za toliko dobroto. Otrok jeze, sim postal po sv. odvezi otrok tvoje ljubezni in zopet te smem ne le Gospoda, ampak Očeta te smem zopet imenovati. O gospodari čez vse moje dušne in telesne moči, de bodo od zdaj le tebi služile, bodi mi pa tudi usmiljeni Oče, de bom od zdaj vedno tvoj otrok, ne iz strahu, ampak iz ljubezni se greha varoval in tako tvoje ljubezni vreden. Spoznam sicer svojo slabost in trepetam pred skušnjavami, ali tudi moč tvoje gnade vem in z njo upam zmagati vsako tudi nar hujši nevarnost. Ako si ti z menoj, kdo bo zoper mene, ako me ti podpiraš, kdo bi potem ne zaupal zmagati

vsih sovražnih moči! **O** naj bo današnji dan, dan zmage, dan sreče za mojo revno dušo!

Marija usmiljena in dobrotljiva **Kraljica** mojiga serca! Tudi tebe sim z greham žalil, tudi tvoj sovražnik in nezvest otrok sim do zdaj bil. Ali glej, tvoj ljubi **Jezus** me je zopet za svojiga otroka spoznal in tako se tudi tebi bližati smem. **O** ljubljena **Mati**! zahvali se ti namest mene **Bogu** za toliko dobroto in prosi ga, da bi me nikdar nobena reč več od njegove ljubezni ne ločila. Podpiraj ti moj terdni sklep s svojo mogočno prošnjo, da nikdar ne omagam; ponovim ga tudi tvojimu maternimu sercu in ljubezen do tebe nikdar več v mojim sercu ugasniti ne sme. Kar sim do zdaj ljubil, naj mi bo kakor mertvo in pozabljeno in tvoja ljubezen mi bo vse nadomestila. **O Marija**! čutim in vem, da ne boš dopustila, da bi se še kdaj od tebe ločil in pogubil. Prosi zame in bodi mi vedno ljubljena, ljubezniva in usmiljena **Mati**. Amen.

Pred sv. Obhajilam.

O Jezus, moj nebeški **Ženin**, moja večna ljubezen! Prišel je srečni dan, ki me zopet s teboj sklene. Glej me pred

tvojimi nogami klečati v ponižnosti in kesaniga zavolj mojih grehov, pa vender polniga zaupanja, ljubezni in veselja, ker me nisi zaverigel, ampak me vabiš, de mi polajšaš moje težave, me z veseljem napolniš in s svojim mesam in svojo kervijo napaseš.

O večna hvala naj ti bo za toliko ljubezen! Molim te v duhu in v resnici tukaj pričujočiga v presvetim Zakramentu. Verujem vse, kar sv. cerkev uči, ker ti sam si varh njene resnice in pripravljen sim zanj tudi svojo kri preliti. Poterdi me bolj in bolj v svoji sv. veri, in daj, de bo vedno živa v dobrih delih in goreča v ljubezni. Res bil sim dolgo tvoj nevredni otrok ali dans je dan, bo vse poprejšnje pozabljeno, in novo upanje navdaja mojo dušo, de sim zopet ves tvoj, in de si mi z odpušanjem grehov tudi zastavo večniga življenja dodelil in vsiga bogastva, ki ga obsega. Naj te hvalijo z menoj vse nebesa za toliko Ljubezen in naj ta hvaležnost tudi moje serce vplameni, de te bo ljubilo. O moj preljubeznivi Jezus! glej prišla je ura, de se z menoj skleneš; olepšaj si sam moje serce po svojim dopadajenji. Zateri v njem vse napačne

nagnjenja, ktere so ga do zdaj motile in od tebe odvrčale, daj mu greh tako sovražiti kakor ga ti sovraziš in obdaruj ga z vsimi čednostmi, ktere tebi dopadejo: Daj mu prav globoko ponižnost, živo vero in terdno zaupanje, posebno pa prav gorečo ljubezen, sklenjeno z vednim sovraštva greha. Za vse te gnade ti bom v hvaležnosti svojiga serca vedno čast prepeval; združeval se bom v duhu z nebeškimi trumami in neprenehama klečal z njimi pred tvojim obličjem. O pridi, pridi, moja večna ljubezen! Moje serce po tebi hrepeni in le v tebi svojo pravo srečo najti zamore. O pozabi, moj Jezus! vso nezvestobo in daj, de te vredno prejmem in vedno v sebi ohranim. Jezus, moje zaželjenje ostani moj delež vekomaj! Marija, prosi zame in podaj mi ti svojiga ljubiga Jezusa, de me zveseli in zveliča.

(Precej po sv. obhajilu nikar ne moli iz bukev, ampak pusti naj se serce samo z Jezusom pogovarje in zveseljuje; ljubezen že sama ve, kaj ji je govoriti. —)

(Druge molitve pred sv. obhajilam se dobijo na 287. strani, obširen poduk od sv. obhajila pa v 14., 15. in 16. poglavji.)

Po sv. Obhajilu.

Povikšuj moja duša Gospoda, ker velike reči ti je skazal, neskončne dobrote ti je dodelil! O kdo je v stanu razumeti toliko ljubezen, kdo se po vrednosti zanjo zahvaliti. Jezus, moja ljubezen, moj Bog in moje vse, je moj in jest sim njegov! O združite se z menoj vse verne serca, ki ljubite Jezusa; združite se z menoj vsi nebeški prebivavci, ki mu večno čast prepevate; združi se z mano posebno ti, moja nar ljubeznivši Mati, prečista Devica Marija, in poj čast in hvalo ljubimu Jezusu, ki se je ponižal in je svojiga nevredniga služabnika obiskal. O kako sladko je biti pri tebi, moj Jezus! kako ljubezniv, kako priserčen si vsim, ki te ljubijo!

Kako ti zamorem toliko ljubezen poverniti? O slišim tvoj glas, ki mi pravi: „Sin daj mi svoje serce“, — glej tù ga imaš, popolnoma vsiga ti darujem v majhino zahvalo za vse, kar si mi dal. Ohrani ga vedno v svoji oblasti in vedno bo bolj čisto in tebi dopadljivo. To naj bo tudi moja prva in nar večji prošnja, ktero od tvoje ljubezni pričakujem. Obljubim ti od svoje strani vso zvestobo, kolikor moja

slabost premore in vse moje dušne in telesne moči bodo od zdaj le tebi služile. Odmreti hočem sam sebi, de bom le zate živel. Vse moje misli, želje, besede in djanja naj bodo vedno v tebi zbrane, in kar je posvetniga naj mi bo gnjusoba. Tvojo voljo mi daj vedno spolnovati in le zate živeti, de bom tako vedno s teboj sklenjen tebi vedno dopadel. Pomnoži v mojim sercu vse čednosti, posebno ponižnost, vero, upanje, ljubezen, treznost in stud nad greham. Daj mi moč, de pred vsim drugim na svoje poglavitno nagnjenje gledam in ga vedno zatiram. Poslužiti se hočem vsih mi znanih pripomočkov, de ga popolnoma v svojim sercu zadušim. Ker si pri meni in z menoj sklenjen, sim si svest, de bo ta moj sklep tudi rodoviten in de bo ta dan res v bukve življenja zapisan. Hvaljen bodi, o Jezus! v sv. rešnjim Telesu za vse te mi dodeljene dobrote in dobre sklepe; tvoj sv. blagoslov naj mi jih ohrani in vedno množi. Naj ti ostanem jest vekomaj zvest, potem boš tudi ti meni vedno zvest ostal.

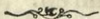
Prosim te, ljubi Jezus! pa tudi za vse, ki me dolžnost veže zanje spomniti. Daj vsim delež na tem mojim sv. obhajilu

in sploh na vsih duhovnih dobrotah sv. cerkve. Daj meni in njim se vdeležiti vsih odpustkov, ktere nam je dobiti mogoče in vsih naj bodo tudi verne duše v vicah deležne. Bodi, o Jezus, vsim v pomoč in razveseljenje, in enkrat v nebesih naš delež za vse večne čase. Amen.

O Marija, zahvalim se tudi tebi za toliko ljubezen, in te prosim, združi se tudi ti z mojo molitvijo in hvali Jezusa z menoj za vse, kar je v meni storil. **O** de bi po tvoji prošnji bil sad tega sv. obhajila prav obilen zame in za vso sv. cerkev! Preden se pa ločim od tebe in od tvojiga ljubiga Jezusa, vaji še prosim, mene in moje dobre sklepe blagosloviti, de bodo mi dodeljene gnade seme, ki stoteri sad obrodi. Jezus, Marija, Jožef! vam se zročim, vaš hočem ostati vekomaj! Amen.

(Moli potem 5 očenašev in 5 češena si Marij in apost. vero na namen sv. cerkve za zadobljenje odpustkov, kolikor se jih vdeležiti zamoreš. — Ako imaš priložnost, moli čez dan kaj več, obiskaj sv. rešnje Telo in stori scer kaj posebniga Jezusu v čast in zahvalo.)

(Druge dalši molitve po sv. Obhajilu se dobijo na 295. strani.)

Tri božje čednosti.

Djanje vere.

Moj Bog! verujem v tebe praviga živiga Boga, ediniga v natori in trojniga v peršonah: Očeta, Sina in svetiga Duha. Verujem, de je Sin božji, druga peršona v sveti Trojici, za nas človek postal, terpel in umerl, de je tretji dan od smerti vstal, in de po svojim v nebo hojenji sedi na desnici Boga Očeta, in bo prišel soditi žive in mertve. Verujem, de je Jezus Kristus svete zakramente postavil; de nobeden brez vere in kersta, in potem kadar je v greh padel brez pokore zveličan ne bo. Verujem, de je gnada božja vsim potrebna; verujem, de ti, moj Bog! vse dobro z dobrim in vse hudo s hudim plačuješ, in de nam naše zasluženje samo skozi tvoje pomaga. Verujem neumerjočnost človeške duše; verujem zadnjič tudi vse, kar nam sveta katoliška cerkev zapove verovati, in de zunaj nje nobeden zveličan ne bo. Vse to pa zato verujem, ker si ti to razodel, ki si večna modrost in resnica, kateri ne moreš ne goljfat ne goljfan biti. V tej in za to katoliško vero želim živeti in umreti. O Bog! poterdi me s svojo sveto gnado v tej sveti veri.

Djanje upanja.

Moj Bog! terdno upam po zasluženji terpljenji in smerti svojiga Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa, zadobiti odpušanja vsih svojih grehov; upam s tvojo gnado in pomočjo tvojo voljo dopolniti, greha se varovati, in tako večno veselje in zveličanje doseči. In vse to upam zato, ker si ti, moj Bog! to obljubil, kateri si vsigamogočen, neskončno dober, in zvest v svojih obljubah. Moj Bog in Gospod! stori še večji moje upanje.

Djanje ljubezni.

Ljubim te, moj Bog! iz celiga svojiga serca čez vse, zato ker si sam na sebi nar večji, vse ljubezni in časti vredna dobrota in lepota. Zavolj te ljubezni do tebe so mi močno žal vsi grehi mojiga celiga življenja, ker sim z njimi tebe, svojiga Boga, razžalil; in sklenem od zdaj na dalej tebe svojiga Boga nikoli več ne razžaliti, tebi samimu želim služiti, tebi v vsih rečeh dopasti, svojiga bližnjiga hočem zavolj tebe kakor samiga sebe ljubiti in tako želim v tej ljubezni živeti in umreti. O Bog! vžgi v meni ogenj svoje ljubezni, de bom v svojim sercu gorečo ljubezen do tvoje dobrote vedno ohranil. Amen.

Sveti križev pot.*)

Razlaga, začetek in vrednost svetiga križeviga pota.

Sveti križev pot je spomin tistiga težavniga pota, po katerim je naš Zveličar hodil, ko je od Pilatoviga dvora, kjer je bil krivično k smerti obsojen, težek križ na goro Kalvarijo nesel. Ker je naš Gospod na tem potu s težkim križem obložen neznano veliko terpljenja, bolečin in žalosti preterpel, se ravno zato ta pot imenuje: „Pot svetiga križa“, ali „križev pot“, „pot Kalvarije“, „pot bolečin in žalosti“.

Ker je naš Odrešenik na tem potu dvanajstkrat zadržan, po smerti pa dvakrat prenešen bil, s križa namreč v naročje svoje prežalostne matere, potem pa v grob, zato se tudi deli sveti križev pot v štirinajst postaj ali štacjonov.

*) Po Leonardu iz Portu Mavricio.

Bere se, de je Marija devica, potem ko je bil Jezus v nebesa odšel, ves čas svojiga življenja tiste kraje obiskovala, na katerih je njen Sin terpel in čudeže delal. Te misli je tudi bil Leon papež X. Pobožna sestra Marija Agreda tudi perpoveduje, de Marija, naša preljuba mati, nikoli ni prenehala obiskovati tistih svetih krajev, in de je ondi z žalostnim sercam premišljevala, kako grozovitne martre je mogel terpeti njen Sin. Po tem takim se sme reči in terditi, de je Marija devica nar perva sveti križev pot obiskovala, in to pobožno opravilo začela.

Obiskovanje svetiga križeviga pota je premišljevanje britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa per sleherni postaji. Kakó perjetno je to premišljevanje v Božjih očeh, se ne more prav dopovedati in ne popisati. Sveti Bonaventura pravi: „Nobena pobožnost ne obudi toliko svetih želja, kakor premišljevanje terpljenja, križa in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa. O prečudno terpljenje! čigar premišljevanje dušo takó visoko povzdigne, de ne le samo angeljem enaka, temuč vsa božja postane“. Sv. Frančišk Salezi pravi, de se po premišljevanji Kristusoviga terpljenja nar popred ljubezen Božja v naših sercih vžge; zato ga imenuje nar bližnjo pot k vsim čednostim in k nedolžnemu življenju. Sv. Albert, imenovan veliki, uči, de je premišljevanje Kristusoviga terpljenja bolj zaslužljivo, kakor če bi se kdo celo leto ob suhim kruhu postil, ali gonog v sveže dežele na božjo pot hodil.

Molitev pred svetim križevim potam

M o l i t v a .

Začni, prosimo Gospod, s svojim duham naše djanje, in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, de se vse naše molitve in dela vselej v tebi začno, in v tebe začete tudi v tebi dokončajo. Po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Darovanje svetiga križeviga pota.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim te čez vse, ker si večna dobrota in brezkončna milost. Žal mi je iz celiga serca, de sim te kdaj, o nar. veči dobrota! razžalil. Darujem ti ta sveti križev pot k tvoji časti, v spomin tistiga težavniga pota, po katerem si zavoljo mene uboziga grešnika hodil. Jest se želim vdeležiti vsih odpustkov, ki so za sveti križev pot podeljeni, torej tudi želim vse takó opraviti, kar in kakor je k zadobljenju odpustkov storiti potreba. Prosim te, o Jezus! dodeli mi gnado in moč, de s tem svetim križevim potam v tem življenji tvojo milost, v prihodnjim pa večno veselje zaslužiti zamorem. Amen.

Ako še nisi odpustkov Bogu za tiste daroval,

za ktere mu jih darovati želiš, de bi jim bili v prid, mu jih zdej daruj.

Per nekterih štacjonih se zadobe popolnoma odpustki; ker pa nobeden ne more sam zase več, kakor le en sam popolnoma odpustek zadobiti, naj druge za duše v vicah Bogu daruje, kakor postavim: za dušo svojiga očeta, matere, brata, sestre, perjatla, ali kteriga družiga i. t. d.

I. Štacjon.

Jezus je k smerti obsojen.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojiga nedolžniga Jezusa, s katero je on poslušal in sprejel krivično sodbo brez vsiga izgovarjanja. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ki so sodbo podpisale. Huda tvojiga jezika, s katerim si se večkrat pregrešil zoper Boga in svojiga bližnjiga, je sodnika oslepila, de je nedolžniga Jezusa k smerti obsodil. Oberni se tedaj k njemu, jokaj in zdihni bolj s sercam kakor z ustmi:

O moj ljubeznivi Jezus! kako neizmerna je tvoja ljubezen proti meni ubogimu grešniku. Boš le tedej za nevredno stvar

ječo, ketne in tepenje terpel in se dal obsoditi k taki grozovitni smerti? Oh! to je zadosti, de rani moje serce, in de objokujem vse pregrehe, ktere sim storil s svojim jezikam. Obžalujem jih tedej in kličem k tebi: O moj Jezus! usmiljenje, prosim te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

II. Štacjon.

Jezus vzame križ na svoje rame.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, s kakšnim veseljem in radovoljnim sercam dobrotljivi Jezus sveti križ objame, in kako poterpežljivo tepenje in suvanje malopridniga ljudstva prenaša! Ti pa poln nevolje in nepoterpežljivosti bežiš pred križem, kar je mogoče! Kaj ne veš, de se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh objokuj svojo slepoto, oberni se k svojimu Gospodu, zdihni in reci k njemu:

Ne tebi, o Jezus! ampak meni gre križ. O težki križ! ki so ti ga moji grehi naložili. O ljubeznivi Jezus! dodeli mi

svojo gnado in moč, de vse križe rad sprejemem, ktere sim s svojimi grehi zaslužil. Stori, de bom svoj križ voljno objel, in se tako od sveta ločil! daj mi tako ljubezen do križa, de si bom vselej s tvojo služabnico sv. Terezjo vošil in želel: Terpeti ali umreti, umreti ali terpeti.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

III. Štacjon.

Jezus pade prvič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus, zavoljo tolikanj prelite kervi ves oslavljen, prvič na zemljo pade. Oh! kako je s pestmi bit, z nogami teptan in suvan. Vender se ne sliši ne žalovanja, ne nevolje iz njegovih ust. Ti pa tožiš, če le majhen križ občutiš, ali kako zoperno besedo slišiš. Oh! sovraži svojo nepoterpežljivost, svoj napuh in svojo nečimernost; zdihni k Jezusu:

O ljubeznivi Jezus! poglej, jest nar večí grešnik klečim pred tvojimi nogami. Oh, kolikrat, in v kako velike grehe sim

padel! kolikrat sim se pogreznil v globočino hudobije! O Jezus! podaj mi svoje roke! Pomoči, o Jezus! pomoči per tebi išem, de ves čas svojiga življenja nikdar nikoli v smertni greh ne padem, in de tako v svoji zadnji uri zveličanja upati zamorem.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

IV. Štacjon.

Jezus sreča svojo žalostno mater.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutilo serce Jezusovo! Oh, s kakošno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno Marijno serce, ko sta se srečala! Poslušaj, o nehvaležna duša! „Kaj ti je storil moj Sin?“ kliče k tebi Marija. — „Kaj hudiga ti je storila moja mati?“ te vpraša Jezus. Oh zapusti že vsaj svoje grehe, zavoljo katerih midva tako žalost in bolečino terpiva. O grešnik! kaj praviš k temu? Reci tedej in zdihni iz svojiga serca:

O Božji Sin Marije! o presveta mati mojiga ljubezniviga Jezusa! ves potert in

ponižan klečim per vajnih nogah. Jest sim tisti izdajavec, s svojimi grehi sim brusil meč, kateri je vajne serca ranil. Oh meni je iz serca žal; prosim vaji, odpustita mi. Milost, o Jezus! milost, o Marija! Po svoji veliki milosti mi dodelita gnado, de nikdar več ne bom grešil, temuč de bom vajno grenko terpljenje in žalost noč in dan premišljeval in objokoval.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas., o Gospod! usmili se nas.

V. Štacjon.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ
nesti.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Spomni se, de si ti tisti Simon, ki si ves vdan nečimernosti sveta in sladnostim svojih počutkov, ki svoje križe, ne iz serca, temuč le, ker se jih ubraniti ne moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh zbudi enkrat svoje serce, in usmili se svojiga tako obloženiga Zveličarja. Sprejmi zadovoljno vse križe in nadloge, ktere ti bo poslal tvoj ljubeznivi Oče. Terdno skleni, ne le vse zopernosti s poterpežljivostjo

prenašati, temuč tudi svojimu Bogu za-nje hvaležniga se skazovati; prosi ga tako le:

O ljubeznivi Jezus! zahvalim te za toliko perložnost, ki mi jih daš, de bi za-te terpeti, in za-se kaj zaslužiti zamogel. Oh, moj Bog! daj mi gnado, vse kar se mi bo v tem življenji težkiga pergodilo, s poterpežljivim sercam prenešiti in s tem večniga veselja se vdeležiti. Stori, o Jezus! de bom tukej s teboj jokal in terpel, potlej pa s teboj v nebesih gospodoval.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

VI. Štacjon.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli v tem pertu sveto obličje svojiga Zveličarja! Ljubi Jezusa, in s to ljubeznijo vtisni njegov obraz v svoje serce. O kako srečen boš, ako boš z Jezusovim obrazam v svojim sercu živel, in z njim v večnost pojdeš! De tedej to gnado zadobiš, prosi svojiga Boga, in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim te, vtisni v moje serce sveto podobo svojiga obličja, de bom brez nehanja na te mislil, noč in dan tvoje grenko terpljenje pred očmi imel, in svoje grehe objokoval. **O** Jezus! s kruham tvojiga terpljenja hočem svojo dušo nasitovati, in moje oči bodo vedno solze točile nad mojimi pregrehami.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

VII. Štacija.

Jezus pade drugič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in Gospod, zopet na zemlji leži, ves oslavljen od velike bolečine, in zaničevan od sovražnikov. Premisli, de tvoja prevzetnost je Jezusa poterla, in ga na zemljo vergla, ker je prenesti ne more. Oh, zapusti svojo ošabnost, ne bodi več tako napuhnjen! Spokori se, in skleni ponižniši biti. Reci s skesanim sercam:

O prečastitljivi Jezus! ako ravno vidim, de na zemlji pod težkim križem ležiš; vender te molim in častim, kakor svojiga

mogočniga, večniga Boga. Prosim te, poteri moj napuh, vzemi iz mojiga serca vso ošabnost, de bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s tako tebi dopadljivo ponižnostjo sprejemal, de bom s tem gnado zadobil, tudi s teboj v nebeškim kraljestvu povikšan biti.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

VIII. Štacjon.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, in preudari v svojim sercu, kako ti je treba jokati in žalovati, prvič zavoljo Jezusa, ki zavoljo tebe toliko terpi, drugič sam nad seboj, ker si še vedno nehvaležen, in ga žaliti ne nehaš. Kako moreš v premišljevanji njegoviga grozovitniga terpljenja terdovraten biti? Poglej, kako milostljiviga in ljubezniviga se Jezus proti revnim ženam kaže! obudi k njemu svoje zaupanje, in zdihni iz serca:

O moj ljubeznivi Jezus! Oh! kako je to, de se moje serce ne raztopi od solz velike žalosti? Solzá, o Jezus! prosim

solzá prave pokore, in serčniga usmiljenja mi daj, de se z objokanimi očmi in s skesanim sercam tiste gnade vdeležim, ktero si revnim ženam skazal. Oh, Jezus! ne obrni od mene svojih milostljivih oči, poglej me uboziga grešnika, de bom tudi jest poln tolažbe na zadnjo uro tebe viditi mogel.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

IX. Štacija.

Jezus pade tretjič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh! s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič pod križem padel! Premisli, kako Jezusa, ki je krotka in nedolžna ovčica, judje in neverniki, steklim volkovam enaki, tepejo, sujejo, semtertje vlačijo po terdim kamnji! O nesrečni greh, ki samimu Sinu Božjemu tako grozovitno terpljenje pripravljaš! O grešnik! ni morebiti tvoj Bog, ves v bolečinah, vreden tvojih solz? Oh! reci tedej ves objokan:

O vsigamogočni Bog! ki nebo in zemljo z enim perstam deržiš, kdo te je

tako neusmiljeno vergel? Oh! nobeden drugi, kakor moja pregreha, v katero sim tolikrat zopet padel. Moja hudobija ni jenjala od grehov, in zato se je množilo tvoje terpljenje. Tode poglej, o Jezus! per tvojih nogah zdej klečim s skesanim sercam, in terdno sklenem, svoji hudobii konc storiti. Z objokanimi očmi ti tavžent in tavžentkrat obljubim, nikdar več ne grešiti. O moj Bog! nikdar več, nikdar več.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

X. Štacijon.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, o duša! kako je Jezus na svojim životu ves ranjen in stopen, in tudi z grenkim žolčem napajan! Poglej, kako on tvojo nesramožljivost, nespodobnost in nečimernost v obleki s svojo nagostjo osramotuje, z žolčem pa tvojo požrešnost. Ali moreš svojiga Jezusa brez usmiljenja pogledati? Oh! verzi se k nogam svojiga slečeniga Jezusa in mu reci: O žalostni Jezus! kako velik razloček

je med tabo in mano! ti si ves ranjen, poln grenkosti, in ves s kervjo oblit, jest pa ves nečimern, poln sladnosti in veselja, ali saj tak želim biti. Oh, jest nisim na pravim potu! O Jezus! pelji me ti na pravo pot. Stori, de mi bodo vse sladnosti tega svetá grenke in zoperne, de bom namesti njih želel tvoje terpljenje občutiti, de bom tako vreden s teboj večno veselje uživati.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XI. Štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, ktero je dobrotljivi Jezus občutil, ko so judje njegovo meso, kite in žile z žebli prevertali. Oh! kako je to, de se tvoje serce žalosti ne razpoči, ker vidiš, de tvoji grehi tako neusmiljeno tvojiga Zveličarja martrajo? Vsaj zdaj toči solzé, obžaluj svoje grehe in reci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! vlij v moje serce strah in ljubezen

do tebe. In ker so moji grehi tisti žebliji, kateri so te na križ pribili, stori s svojo gnado, de bodo vse moje hude želje in moji občutki na tvoj križ nabiti in tamkej umorjeni, de bom, v življenji in v smerti s teboj križan, tudi s teboj v nebesih večno kraljevati zamogel.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XII. Štacijon.

Jezus umerje na križi.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Odpri tù svoje oči, in premišljuj svojiga z žebliji na križ pribitiga Jezusa. Poglej vse blede obličje Božje. Poslušaj, kako prosi odpušenja tistim, ki ga križajo in žalijo. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo, svojo mater izroči Janezu, priporoči svojo dušo nebeškemu Očetu, poslednjič tudi umerje z nagnjeno glavo. Tako je tedej moj Jezus umerl? Res, umerl na križi! in zavoljo mene. O moja duša! kaj boš zdej počela? Oh! ne hodi preč, kakor le s ponižnim in s skesanim sercam. Objemi križ in zdihni k Jezusu:

O moj ljubeznivi **Zveličar!** jest vem, in spoznam, de so moji grehi tisti rabeljni, kateri so te tako neusmiljeno umorili. Nobene gnade nisim vreden, ker sim te križal. Pa kako veliko veselje in upanje občuti moja duša, kader te slišim tudi za tiste prositi, kateri so tebe križali. **Kaj** hočem tedaj za te storiti, ker si ti toliko zame storil? **Poglej, o Jezus!** perpravljen sim in voljan, vsim odpustiti, kateri so me kdej razžalili. **Res, moj Bog!** zavoljo tvoje ljubezni odpustim vsim, iz serca jih objamem, in jim želim vse dobrote skazati; in tako tudi upam ob svoji smertni uri vesele besede zaslišati: „Še dans boš z menoj v raji“.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XIII. Štacjon.

Jezus je s križa vzet in djan v naročje Marije.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako ojster je bil meč, ki je serce žalostne matere prebodel, kadar je ona svojiga mertviga Sina v svoje na-

ročje vzela. Vidila je njega vsiga ranjeniga in kervaviga. O kakšno žalost in bolečino je tistikrat v svojim sercu občutila! Kteri meč pa je bil tako ojster, ki je prebodel njeno serce? Oh! greh je bil, ki je Jezusu življenje vzel, in Marijno serce tako močno ranil. Objokuj tedej ta grozovitni greh. Skleni svoje solzé s solzami svoje žalostne matere, in zdihni k nji tako: O kraljica vsih marternikov! kdaj bom vreden, de bi prav zapopadel tvojo žalost in martro? Kdaj bom zadobil gnado, tvojo žalost v svojim sercu nositi, in s teboj terpeti? O velika gospa! sprosi mi to gnado, de noč in dan žalujem nad svojimi grehi, ki so ti tako žalost storili; de bom, ves skesan in spokorjen, v zaupanju in ljubezni za-te umerl, in po smerti s teboj večno živel.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XIV. Štacjon.

Jezusa v grob polože.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli tukaj žalovanje, zdihovanje in jokanje Magdalene, Janeza in družih

pobožnih duš, ko jim je bil Jezus odvzet in v grob položen. Zlasti pa naj ti gre k sercu težava in grenka žalost Marije, njegove matere, ko je zgubila iz naročja svojiga ljubezniviga Sina. V premišljevanji leté njene žalosti in njeniga terpljenja se res sramuj, de si pri obiskovanji tega križeviga pota tako malo usmiljenja občutil. Oh! zbudi svoje serce vsaj zdej pri zadnjim štacjonu. Kušni s častjo kamen sv. groba; položi v duhu vanj svoje serce, in reci k svojimu mertvimu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! ki si tako kervavo pot iz ljubezni do mene storil, v tem grobu ležečiga te častim in molim. Oh! jest želim in vošim tebe v svojim sercu zapertiga imeti, de bi s teboj sklenjen, po tem svetim križevim potu k novimu življenju vstal, in se v tvoji gnadi s tega sveta ločiti zamogel. Po zasluženji tvojiga terpljenja, ktero sim premišljeval, mi dodeli, de bo na zadnjo uro tvoje sveto rešnje telo moja popotnica; de bojo moje zadnje besede: Jezus, Marija, sv. Jožef! in de svoje zadnje zdihtovanje s tistim zdihtovanjem sklenem, s katerim si ti na svetim križi svojo sveto dušo izdihnil. Daj mi z živo vero, s terdnim zaupanjem in z

gorečo ljubeznijo s teboj in zavoljo tebe umreti, in potlej s teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Molitev.

Nebeški Oče, večni Bog! po tisti ljubezni, s katero si svojiga Sina Jezusa Kristusa zavoljo mene na svet poslal, in s katero je on s svojim britkim terpljenjem in s grenko smertjo mene odrešil, ti darujem ta sv. križev pot, ki sim ga s tvojo gnado obiskal. Vzemi to pobožno opravilo k povikšanju svoje časti, v zahvalo za vse meni, in drugim podeljene gnade, za odpušenje grehov celiga sveta, za pomoč revnim dušam v vicah, zlasti pa, za ktere sim v začetku prosil. O milostljivi nebeški Oče! poglej na obličje Kristusa svojiga Sina, usliši glas njegove svete kervi, in bodi milostljiv meni ubogimu grešniku! Amen.

Nekteri na zadnje tudi molijo 6 Oče našev in 6 Češena Marij. Ako ravno je ta navada dobra in pobožna, vender ni ravno potrebna, temuč samo premišljevanje terpljenja našiga Zveličarja

je k zadobljenju odpustkov potrebno, in le to je cilj in konec sv. križeviga pota.

Hvaljen bodi naš križani Zveličar,
Jezus Kristus, in njegova žalostna mati
Marija!

Pesem pri sv. križevim potu.

Oh, pridite stvari!
Kaj, glejte se godi!
On, kter' nas vse živi,
Strašno za nas terpi!

I. Štacjon.

Razgajžlan, zapljevan,
In kronan, zasram'van;
Pred sodbo je peljan,
Nedolžno v smert izdan.

II. Štacjon.

Glej, križ mu nalože
Na ranjene ramé,
Oh Jagnje božje gré,
In nese vsih dolgé.

III. Štacjon.

Opešal je v močéh,
Podre ga križ, naš greh,
Vtopljen v sveta dolgéh
Leži potert na tléh.

IV. Štacjon.

Oh, žalosten spomin!
Ker sreča mater sin;

Nji gre meč bolečin
Do serca globočin.

V. Štacjon.

Omagal Jezus je
Od teže križeve;
O Simon prosim te,
Ne brani križa se.

VI. Štacjon.

S pertam Veronika
Obriše Jezusa;
Spomin za to ji da
Terpljenja britkiga.

VII. Štacjon.

Slabosti ves prevzét
Pod križem pade spet;
O, jenjaj, grešni svét!
Ponavljaj' greh preklet!

VIII. Štacjon.

Usmiljene žene!
Ne jokajte za-mé;
Točite za-se lé
Spokornih serc solzé.

IX. Štacjon.

Oh, Jezus omedli,
Pod križem spet leži:
Naj vender se zbudi,
Kdor še v pregrehah spi!

X. Štacjon.

Ko pride na goro,
Ga slečejo gerdo,

Pijačo mu dajó
Ostudno in grenkó.

XI. Štacjon.

Na križ ga položé,
Razpno roke, nogé,
Žebli mu zdej nové
Še rane naredé.

XII. Štacjon.

Na križi tam visi,
Oh, sveta teče kri!
Za grehe vsih ljudi
Zveličar smert stori.

XIII. Štacjon.

Marija, k teb' hitim,
Tvoj'ga sinu častim.
Z vama, dokler živim,
Rad jokam in terpim.

XIV. Štacjon.

Za naš greh mertviga
Molimo Jezusa,
In položimo ga
V grob svojiga serca.

O Jezus! hvala zdej
Ti bod' ino vselej;
Po naši smert' nam daj,
Te ljubiti, vekomaj.

Litanije

vsih svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sv. Marija,

Sv. Mati Božja,

Sv. devic Devica,

Sv. Mihael,

Sv. Gabriel,

Sv. Rafael,

usmili se
nas!

za nas Boga pros!

Vsi sveti angelji in arhangelji, za nas
Boga prosite!

Vse svete verste zveličanih duhov, za
nas Boga prosite!

Sv. Janez Kerstnik,

Sv. Jožef,

za nas Boga pros!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas Bo-
ga prosite!

Sv. Peter,
 Sv. Pavel,
 Sv. Andrej,
 Sv. Jakob,
 Sv. Janez,
 Sv. Tomaž,
 Sv. Jakob,
 Sv. Filip,
 Sv. Jernej,
 Sv. Matevž,
 Sv. Simon,
 Sv. Tadej,
 Sv. Matija,
 Sv. Barnaba,
 Sv. Lukež,
 Sv. Marka,

za nas Bogaproši!

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga prosite!

Sv. Štefan,
 Sv. Lavrenc,
 Sv. Vincenc,

za nas Boga prosi!

Sv. Fabijan in Sebastjan,
 Sv. Janez in Pavel,
 Sv. Kozma in Damijan,

za nas Boga prosita!

Sv. Gervazi in Protazi, za nas Boga prosita!
Vsi sveti marterniki, za nas Boga prosite!

Sv. Silvester,

Sv. Gregor,

Sv. Ambrož,

Sv. Avguštin,

Sv. Hieronim,

Sv. Martin,

Sv. Nikolavž,

za nas Boga prosi!

Vsi sveti škofje in spoznovavci, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

Sv. Anton,

Sv. Benedikt,

Sv. Bernard,

Sv. Dominik,

Sv. Frančišk,

za nas Boga prosi!

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti mnihi in pušavniki, za nas Boga prosite!

Sv. Marija Magdalena,

Sv. Agata,

Sv. Lucija,

Sv. Neža,

Sv. Cecilija,

Sv. Katarina,

Sv. Anastazija,

za nas Boga prosi!

Vse svete device in vdove, za nas Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice Božje, za nas Boga prosite!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Gospod!

Vsiga hudiga,

Vsiga greha,

Svoje jeze,

Nagle in neprevidene smerti,

Skušnjav hudičevih,

Jeze, sovraštva in vse hude volje,

Duha nečistosti,

Treska in hudiga vremena,

Šibe potresa,

Kuge, lakote in vojske,

Večne smerti,

Skoz skrivnost svojiga svetiga včlovečenja,

Skoz svoj prihod,

Skoz svoje rojstvo,

Skoz svoj kerst in sveti post,

Skoz svoj križ in terpljenje,

Skoz svojo smert in svoj pokop,

Skoz svoje sveto vstajenje,

Skoz svoj čudni vnebohod,

Skoz prihod troštara, svetiga Duha,

reši nas, o Gospod!

V dan sodbe, reši nas, o Gospod!

Mi grešniki,

De nam zaneses,

De nam odpustiš,

De nas k pravi pokori pripelješ,

De svojo sveto cerkev vižaš in ohraniš,

De pastirja apostoljskiga in vse cerkvene stanove v svoji sveti veri ohraniš,

De sovražnike svete cerkve ponižaš,

De keršanskim kraljem in oblastnikom mir in pravo enovoljnost daruješ,

De vsimu keršanskemu ljudstvu mir in edinost daš,

De nas vse v svoji sveti službi potrdiš in obderžiš,

De naše misli k nebeškim željam povzdigneš,

De vsim našim dobrotnikom večne dari dodeliš,

De duše naše in naših bratov, bližnjih in dobrotnikov večniga pogubljenja rešiš,

De sad zemlje daš in ohraniš,

De vsim vérnim dušam večni pokoj dodeliš,

De nas uslišiš,

Sin božji!

prosimo te, usliši nas!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ ;
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ ;
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ ;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš i. t. d. (tiho.)

Ÿ. In nas ne vpelji v skušnjava,

R. Temuč reši nas hudiga. Amen.

Ÿ. Kruh z nebes si jim dodelil.

R. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o !

O Bog! kteri si nam v prečudnim Zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga Telesa in tvoje Kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. **Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.**

Za vse potrebe.

Vsigamogočni, večni Bog! nebeški Oče, poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vsih vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetiga križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase.

Vsigamogočni, večni Bog! usmili se svojiga služabnika, našiga papeža I., in vodi ga po poti večniga življenja, de bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želel, in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vižar vsih vernih! glej milostljivo na svojiga služabnika našiga škofa I., ki si ga pastirja naše škofije postavil; dodeli mu, te prosimo, de tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in z djanjem k dobriemu služi, in tako s čedo, ki mu je zročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vsih kraljestev, dodeli svojimu služabniku, našimu cesarju I., tvojo moč, s ktero se sovražnik premaga,

spoznati in častiti, de bo, ker je iz tvoje volje cesar postal, tudi v tvojim varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblastnike in gosposke, de nas bodo na vse to napeljevale, kar zamore k tvoji Božji časti, k našimu zveličanju, in k miru in sreči vsiga keršanstva pripomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, de nam je prositi, za svoje prijatle in neprijatle, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsigamogočni, večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, de vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenji, ali pa so se že iz sveta ločili, na prošnjo vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog mirú! pravo edinost v veri brez vsiga razdertja in ločitve. Preoberni naše serca k pravi pokori in k poboljšanju našiga življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnost, de ti

bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenji in smerti prijetni in dopadljivi.

Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod! vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam svojo milost tukaj vživati, in tamkej z vsimi izvoljenimi doseči, de te bomo v večnim veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod, nebeški Oče! po Jezusu Kristusu, tvojim ljubim Sinu, Gospodu našim in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog vekomaj. Amen.

Ÿ. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

R. Amen.

Oče naš . . . Češena si Marija . . .
(petkrat).

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,
 Sin, vsiga svetá rešnji Bog,
 Sveti Duh, resnični Bog,
 Sveta Trojica, en sam Bog,

usmili se
 nas!

Sv. Marija,
 Sv. Mati Božja,
 Sv. devic Devica,
 Mati Kristusova,
 Mati milosti Božje,
 Mati prečista,
 Mati brez madeža,
 Mati nedolžna,
 Mati presveta,
 Mati ljubezniva,
 Mati prečudna,
 Mati našiga Stvarnika,
 Mati našiga Odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našiga veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,

za nas

Boga prosi!

Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja mirú in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja Danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališe grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angeljov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica spoznovavcov,
 Kraljica devic,
 Kraljica vsih svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirni-
 ga greha spočeta,

za nas

Boga prosi!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 usmili se nas, o Gospod!

Kriste , sliši nas!

Kriste , usliši nas!

Oče naš . . . Češena si Marija . . .

Ÿ. Kruh z nebes si jim dodelil.

Ř. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo!

O Bog, kteri si nam v prečudnim Zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga Telesa in tvoje Kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi občutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha, Bog vekomaj. Amen.

Molimo!

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vsih nevarnost. O častitljiva in žegnana Devica! naša Gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinam nas spravi, svojimu Sinu nas priporoči, svojimu Sinu nas izroči.

Ÿ. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

Ř. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, **Gospod Bog!** de vedno zdravje na duši in na telesu vživamo, in de bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej **Device** od sedanje žalosti rešeni in večniga veselja deležni.

V adventu.

Usmiljena mati **Zveličarjeva**, ki ostaneš vrata nebeške in zgodnja **Danica!** pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojiga stvarnika prečudno rodila, devica pred in potlej ostala, ki si iz **Gabrielovih** ust prejela česenje, usmili se grešnikov.

Ů. Angelj **Gospodov** je **Marii** oznanil.

R. In spočela je od svetiga Duha.

M o l i m o !

Svojo milost, prosimo, o **Gospod!** v naše serca vlij, de, ki smo po angeljevim oznanjenji včlovečenje **Kristusa**, tvojiga **Sina**, spoznali, po njegovim terpljenji in križi častitljivo vstajenje dosežemo.

Od božiča do svečnice.

Usmiljena **Mati Zveličarjeva**, i. t. d.
(kakor zgoraj.)

Ÿ. Po porodu si Devica čista ostala.

R. Prosi za nas, božja porodnica!

Molimo!

O Bog! ki si po rodovitnim devištvu svete Marije človeškemu rodu dar večniga zveličanja dodelil; daj nam, te prosimo, de njene prošnje za nas občutimo, po kateri nam je sreča došla prejeti začetnika življenja, Jezusa Kristusa, Sina tvojiga.

Od svečnice do veliciga četrtega.

Bodi češena, nebes kraljica, češena angeljev gospa; češena korenina, češene vrata, skozi ktere je svetu luč prisijala. Veseli se Devica častitljiva, ki si čez vse lepa; bodi pozdravljena, preljubezniva in prosi za nas pri Kristusu.

Ÿ. Naj te hvalim, o Devica presveta.

R. Daj mi moč zoper tvoje sovražnike.

Molimo!

Dodeli, milostljivi Bog! pomoč naši slabosti, de, ki svete božje porodnice spomin obhajamo, s pomočjo njene prošnje iz naših grehov vstanemo.

Od velike sabote do sv. Trojice.

Veseli se, kraljica nebeška, aleluja!

Kteriga si zaslužila nositi, aleluja! je vstal od smerti, kakor je rekel, aleluja! Prosi za nas Boga, aleluja!

Ÿ. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja!

R. Ker res je vstal Gospod, aleluja!

Molimo!

O Bog, ki si po vstajenji svojiga Sina, Gospoda našiga Jezusa Kristusa, svet razveselil; dodeli, prosimo, de po njegovi Materi Marii Devici dosežemo veselje večniga življenja.

Od sv. Trojice do adventa.

Češena bodi, Kraljica! Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! **K** tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Oh, oberni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas, in pokaži nam po tem revnim življenji Jezusa, žegnani sad tvojiga telesa, o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ÿ. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

R. De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo!

Vsigamogočni večni Bog! ki si dušo in telo častite Device, Matere Marije, de bi vredno prebivališče tvojiga Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetiga Duha pripravil; daj, de bomo, ki se njeniga spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnih zlegov in večne smerti rešeni.

K svetimu Jožefu.

Glej, zvesti in modri hlapec, kteriga je postavil Gospod čez svojo družino.

Ÿ. Prosi za nas, sveti Jožef!

Ř. De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo!

Naj nam, prosimo, o Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije pomaga, de kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marije in vsih svojih svetnikov nas, svoje služabnike, naše do-

brotnike in naše pobištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo rodovino hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijatlam in neprijatlam, in obvaruj to faro z vsimi, ki v nji prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsim vernim kristjanam, živim in mrtvim, večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našiga papeža I., našiga škofa I., našiga cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko vsih nadlog in vsiga zlega. In tvoj žegen pridi iz nebes doli na nas in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog vekomaj. Amen.

Ÿ. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
R. Amen.

Oče naš . . . Češena si Marija . . .
(petkrat.)

URA MOLITVE

pred sv. rešnjim Telesam.

Bodi si doma ali v cerkvi, preden pričneš uro moliti, poklekni, zberi se v duhu in zapri svoje serce in svoje počutke vsimu posvetnemu, kar bi te utegnilo med molitvijo motiti; premisli imenitno delo, ki ga imaš opravljati, ko se s svojim Bogam v molitvi pogovarjaš in tako v Bogu zbran začni:

Spoznavo, hvaljeno, češeno, ljubljeno naj vedno bo od mene in od vsih stvari v nebesih in na zemlji presveto rešnje Telo, Jezus, moja Ljubezen v presvetim Zakramentu! —

Pridi sveti Duh! razsvitli in vplameni moje serce z ognjem svoje ljubezni, de bom zamogel to uro molitve tako opraviti, kakor se tolikimu Gospodu, kakoršnemu se približam, spodobi, de bom njegove ljubezni vedno bolj vreden, de bo moj Jezus moje vse, in de tudi jest popolnoma njegov postanem. Ne dopusti, o moja večna Tolazba! de bi tudi le trenutek te ure komu drugimu, kakor le njemu daroval. — Marija, moja Mati in Pomočnica! uči me ti tvojiga

in mojiga ljubiga Jezusa tako častiti, ljubiti in moliti, kakor si ga ti molila in ga še vedno moliš. Prosi zame, de bi bila ta ura v bukve življenja zapisana, in de bi meni in vsi sv. cerkvi bila v pomoč za čas in za večnost. — Sv. Alojzi, sv. Terezija in vsi svetniki in svetnice božje, ki ste s toliko zbranostjo duha cele noči pred svetim rešnjim Telesam prečuli, posebno pa ve nebeške trume čistih duhov, Kerubini in Serafini, ki ste zbrani okoli Jagnjeta in mu neprenehama hvalo in čast prepevate: sprosile mi le nekoliko tiste vneme, ki vas navdaja, de bom vreden častivcam Jezusovim prištet biti.

I. Tedaj se obrnem k tebi, o moj nebeški Zveličar, moj Jezus, ljubljeni Ženin moje duše in te v ponižnosti svojiga serca za svojiga Gospoda in Boga spoznam in z vsim zaupanjem prave otročje ljubezni kakor svojiga nar dobrotljivšiga Očeta pozdravim. Saj me sam kličeš in vabiš, de naj k tebi pridem, de mi boš polajšal butaro, ki me teži in mi dal mir in veselje, ki mi ga svet dati ne more. Zatoraj se ti z nar priserčnišim veseljem približam, k tvojim svetim nogam na kolena padem

in te prosim, de me blagosloviš, potem
 sim si svest, de bo ta ura res v tvojo
 čast in moje zveličanje. **O** moj Jezus!
 kako si vender dober in ljubezniv, koliko
 sladkost mi tvoja pričujočnost v serce
 vliva! **K**ako te morem kdaj pozabiti in
 drugod, kakor le pri tebi sreče in veselja
 iskati, le ti imaš besede večniga življenja,
 le v tebi moje serce svoj počitek najti
 zamore. **B**odi mi toraj serčno pozdravljen
 in ne zaverzi maliga darilca, kteriga ti
 tvoj nevredni služabnik daruje.

II. Ali kam me gorečnost moje lju-
 bezni povzdiguje, de pozabim kaj sim jest
 in kaj si ti! **O** Jezus! ne glej na mojo
 revšino. **P**rah sim in pepel, v grehu spočet
 in vedno poln slabosti. **M**oj duh sicer po
 tebi hrepeni in zdihuje, le v tebi svojiga
 veselja in miru iše: ali moja spačena na-
 tora, moje meso, ga teži in na posvetno
 navezuje, de se ne more vzdigniti in le
 pri tebi in v tebi prebivati. **O** usmiljeni
Odrešenik sveta! saj ti je znana revšina
 Adamovih otrok, saj si imel na zemlji z
 revnimi grešniki vselej usmiljenje, saj si
 prišel zgubljenih ovčic Izraelove hiše iskat;
 saj si se **P**etra, si se **M**agdalene usmilil:

usmili se tedaj tudi mene in ne goni me spred svojiga obličja. Spoznam in častim tvoje neskončno veličastvo in želim ga vsim oznanovati in ga po vsim svetu razširjati, spoznam pa tudi s ponižnim sercam svojo nezmožnost in revšino. Saj ne gledaš na dar, ampak na serce in zatoraj upam, da me ne boš zaverigel, ampak dobrotljivo moje češenje sprejel in moje prošnje uslišal. Bodi ti kralj mojiga serca, in daj, da bom če tudi nar manjši najemnik in nar zadnji služabnik tvojiga večniga kraljestva. Naj tvoje bogastvo mojo revšino obogati in zveseljuje.

III. Akoravno sim ves reven in slab, o moj presladki Jezus! me to vendar nič ne moti: Saj čutim tukaj tvojo pričujočnost in ne le sv. vera tudi moje serce, moja zate vneta ljubezen mi jo spričuje. Toliko si zame in za človeški rod storil; tako ljubeznivo se našim pervim staršem, očakam in sploh svojim otrokam razodeval in jim svojo sv. voljo naznanoval; toliko tolažb si jim v njih terpljenji pošiljal in jest bi se hotel bati? O ne, moj Jezus! S živo vero objamem vse to tvoje razodenje, to res veselo oznanilo resnice in življenja.

Tvoja sv. vera mi daje svitlobo in moč pot sreče najti in se je deržati, ona mi vnema serce, de je vedno pripravljeno za tvojo sv. resnico tudi nar veči težave prenašati in svojo kri dati za njeno spričevanje. O Jezus! ki si pot, resnica in življenje, ne daj, de bi ta živa vera kdaj v mojim sercu pešala ali še celò umirala. Prilivaj ji ti s svojo sv. gnado vedno olja nove gorečnosti, de bo vedno bolj razsvitljena in serčna le za tvojo čast gorela. Posebno te prosim, naj živa vera v tvojo resnično pričujočnost v presvetim rešnjim Telesu v mojim sercu bolj in bolj raste, naj vnema za tvoje češenje v tej sv. skrivnosti mene in vse verne, posebno pa ude te tebi vdane bratovšine. O blagoslovi našo vero sam in daj ji rast in vspeh po vsim svetu.

IV. S ponižnim in vernim sercam, v duhu združen z vsimi nebeškimi prebivavci in z vsimi tvojimi častivci na zemlji klečim pred tvojim sv. obličjem, o moj nebeški Gospod in Zveličar! Vidim te v duhu vsiga v svitlobi in obdaniga od nebeških trum, in tvoje veličastvo vnema in razširja moje serce. O kako si lep, o kako lju-

bezniv in sladak, moj ljubi Jezus, zvo-
ljeni Ženin moje duše! O kdaj boš po-
polnoma moj, de se te nikdar več ne bom
zgubiti bal? Kdaj bo prišla tista presrečna
ura, ki me bo za vselej s teboj združila?
Kdaj bom ves, kdaj bom večno tvoj in
ti moj? O kako se mi gnjusi zemlja,
kadar k tebi pogledam; kako se mi moje
upanje, kako moje hrepenenje po tebi v
sercu vnema in mi ga razgnati hoče! O
pridi, lepi dan in nikar me ne loči od
moje ljubezni. — Tode, kaj hočem segati
v tvoje svete, nerazumljive namene, ktere
z menoj imaš. Saj sim prepričan, de so
polni ljubezni, in naj pride tisti srečni tre-
nutek, kadar hoče, z veselim in terdnim
upanjem ga pričakujem, z nar priserčniši
ljubeznijo ga bom, kadar koli pride, po-
zdravil. Tode ne smem pozabiti, o moj
Jezus! de kdor stoji, naj gleda, de ne pade:
Še sim v nevarnosti te zgubiti in moj duh
trepeta, kadar se spomnim nevarnost, ki
me povsod obdajajo, grehov, ki me teže
in v dobrim prideržujejo. Le tvoja roka,
moj dobrotljivi Gospod! zamore vse moje
dušne sovražnike zmagati in me tako večne
sreče zagotoviti, le kogar ti podperaš, sme
reči, de stoji. Tedaj se zaupljivo na te

oprem in te prosim : ne zapusti me, o Jezus, ne zapusti me! Saj si usmiljen, saj si dobrotljiv, saj si ves ljubezniv. O ne boš me zapustil, moj ljubljeni Ženin, moja edina Ljubezen! saj sim ves tvoj in le v tebe zaupam, le od tebe vsiga pričakujem, kar si mi obljubil. Dal mi boš samiga sebe in družiga nič ne potrebujem, ker s teboj bom vse prejel. O daj ljubi Jezus, de to veselo in terdno zaupanje v mojim sercu vedno ostane in raste, de boš ti zdaj in vekomaj ves njegov zapopadek! Naj svet iše in pričakuje kar hoče, jest bom le v tebe zaupal. O Jezus, sliši in usliši me!

V. O nebeški Oče! obernem se nate svojiga Stvarnika, in te prosim, me to uro in ves čas mojiga življenja s svojo mogočno gnado podpirati. Glej tukaj klečim v molitvi pred tvojim božjim Sinam, nad katerim imaš ti vse svoje dopadajenje. O kolika mora biti njegova lepota, de tvoje oko, de tvoja svetost nič na njem ne najde, kar bi to dopadajenje zmanjševati zamoglo! O vem, ti v njem samiga sebe ljubiš, ker ti in on sta eno. Dobrotljivi Oče! usmili se me, in daj mi gnado, de tudi jest

lepota tvojiga prelubezniviga Sina vedno
 bolj spoznam, potem me bo to spoznanje
 gnalo, ga tudi ljubiti in ljubil bom v njem
 tudi tebe svojiga Stvarnika. — O moj nar
 lubeznivši Jezus! ne zavolj toliko dobrot,
 ktere si mi dodelil in mi jih še obetaš,
 tudi ne zavolj ljubezni, s katero si me ti
 sam pred ljubil, kakor sim te jest ljubiti
 znal, ne zavolj strahu pred tvojo oestro
 jezo, s katero svoje nezveste otroke kaz
 nuješ, in ne zavolj kake druge reči te
 ljubim in vedno bolj ljubiti želim: ampak
 le zavolj tvoje neskončne lepote, zavolj
 tvoje nerazumljive popolnomasti, zavolj
 tvojiga častitiga veličastva. Res tudi za
 volj tvoje ljubeznivosti do mene in do vsih
 stvari te moram ljubiti, in gerda nehva
 ležnost bi bila, ako bi ti to ljubezen od
 rekel, ali ta ljubezen ni tako čista, je
 samopridna in te ne časti po tvoji vrednosti.
 Zatoraj te prosim, o moj častitljivi in vse
 časti in hvale vredni Gospod, Jezus Kri
 stus! Naj me tvoja lepota vsiga prevzame
 in vsiga prerodi, de te bom vedno in le
 zavolj tebe samiga ljubil. Daj mi to lju
 bezen in ne pusti, de bi potem še kdaj
 ugasnila v mojim sercu. — Ali gorje meni!
 ako svoje serce pogledam, se ustrašim,

ker vidim, de ni še za tako ljubezen pripravno. Še je na svet navezano, in kdor svet ljubi, v njem božja ljubezen biti ne more. O dobrotljivi Zveličar svetá! ali nisi tudi za mojo dušo svoje kervi pretil, ali nisi tudi mene greha in pekla odkupil, ker še vedno pod težo njegove sužnosti zdihujem? O naj vender že odpadejo vse železa, ki me vežejo še na svet in na greh, de bom prostost božjih otrok vživati začel, po kateri moje serce koperni. Ozri se name, o Jezus, in očišen bom, ker ti si Jagnje božje, zaklano za grehe svetá. Ker si mi toliko dobrot skazal, mi gotovo tudi te odrekel ne boš, ker tebi je še bolj dopadljiva kakor meni; ti namreč moje zveličanje in mene bolj ljubiš, kakor se sam ljubiti znam, in kdo je v stanu razumeti tvoje sovraštvo do greha, in kdo ga občutiti. Toraj, ljubljeni Ženin moje duše! spolni sebi in meni to željo in očisti s svojo gnado mojo revno, v grehih zakopano dušo, de bo tvoje ljubezni deležna. Saj vidiš mojo vero, moje zaupanje v tvojo ljubezen, saj ti je znano, de greh resnično sovražim in čertim, in de ga hočem po vsi svoji moči na sebi pokoriti. Le ti mi svoje pomoči in svoje ljubezni ne odreči,

in kmalo bom obilen sad pokore obrodil, vesel in zvesto hodil pot čednosti in tako v svojim sercu pripravljaj prijetno prebivališče tvoji sv. ljubezni, de v meni ostaneš in jest v tebi, in de me vekomaj nobena reč več ne loči od tvoje ljubezni. **O** srečna duša, ko boš Jezusa tako popolnoma ljubila, in tako serčno z njim sklenjena živela! Nobena moč te potem ne bo od njega ločila, in smert te bo le še bolj popolnoma z njim združila za vse večne čase. **O** Jezus! o moja edina, moja večna Ljubezen! Tvoj sim in tvoj hočem biti vekomaj!

VI. Ker želim tedaj, moj nebeški Gospod! tvoj biti in tvoj ostati, se ti tudi popolnoma zročim, de me ti sam, kakor je tvoja sv. volja, vodiš in varuješ. Kar storiš z mano bom z veseljem za tvoj dar sprejel: Ako mi pošlješ veselje, ga bom s hvaležnim sercam vžival in tebe, delivca vsiga dobriga častil in hvalil, ako mi pošlješ terpljenje, ga bom tudi s ponižnostjo od tvoje očetovske roke vzel, ker vem, de kogar ljubiš, ga tepeš. Le to te prosim, nikar me samiga ne pusti, ker bati se je, de bi ti ne bil zvest. Sreča

kmalo človeško serce spridi in zapelje, toraj te prosim, raji mi je ne daj, če bi mi imela tvoje dopadajenje vzeti in me posvetniga storiti. Ravno tako te prosim, me v težavah nikar ne pozabi, de ne bom malosерčen in nepoterpeжljiv, kar bi tvoje ljubeznivo serce žalilo. Tedaj je zame, o moj Jezus! nar bolje, de vse tebi pre-pustim; tvoja ljubezen mi je porok, de boš vse tako obernil, kakor mi bo nar bolje. Zase toraj nič prositi nočem, vender pa vse prosim, ker se vsiga tebi zročim. Ali še druge dolžnosti me vežejo: ljubezen do bližnjiga. Glej tukaj pred sedežem tvoje dobrote in milosti, ti darujem s svojimi željami in potrebami tudi želje in potrebe vsih tistih, za ktere sim moliti dolžan. Saj ti sam vse njih želje in potrebe nar bolj poznaš in jih nar bolj spolniti zamoreš. Spomni se posebno mojih staršev, bratov in sester, vse rodovine, prijatlov in dobrotnikov, in vsih, ki se mojim prošnjam priporočajo ali jih potrebujejo. Spomni se tudi vsih tvojih in mojih so-vražnikov, o Jezus! in odpusti jim njih napačno ravnanje, s katerim svojo dušo pogubujejo. Saj si še na križi v nar večih britkostih zanje prosil, tedaj jih tudi

zdaj v njih slepoti ne boš zaverigel. Usmili se vsih nevernikov in krivovercov in naj jim prisveti skoraj luč sv. vere, de bo en hlev in en Pastir. Ne pozabi pa tudi zgubljenih ovčic svoje čede, revnih grešnikov, in nikar, de bi bila tvoja kri na njih zgubljena. Zdrami jih iz njih nevarniga grešniga spanja in vnemi njih serca za resnico, ktero so zapustili, de se zopet vernejo k studencu žive vode in mir svojih duš zadobijo. Glej, moj Jezus, to so moje želje in prošnje, in moja ljubezen do tebe mi pravi, de je tudi to hrepenenje tvojiga ljubezniviga serca, zatoraj upam, de bo moja prošnja prijetna pred tvojim obličjam, de jo boš rad slišal in dobrotljivo uslišal. De pa tebe in sebe vender tudi k koncu ne pozabim, prosim zate, de si vse serca pridobiš in jih v goreči ljubezni vnameš, de te bodo z nebeškimi trumami častile in hvalile vekomaj; zase pa te prosim, de me v svoji ljubezni ohraniš, s svojo gnado podperaš in enkrat k sebi v nebeško veselje pokličeš, kjer te bom hvalil in ljubil vekomaj.

VII. Ali prelubeznivi Jezus! s kom ti bom vso tvojo ljubezen, vse tvoje meni.

in vsim stvarnem dodeljene dobrote povernil?
 Vse bogastvo nebes in zemlje je tvoje,
 kaj ti zamorem toraj dati, de vsaj nekoliko
 svojo hvaležnost do tebe pokažem? **O** moj
 ljubeznivi **Z**veličar, kralj nebes in zemlje!
 dam ti, kar sim od tebe prejel: vse svoje
 dušne in telesne moči ti darujem in jih
 v tvojo čast in slavo obračati hočem; naj
 gori moje serce za tvojo čast, naj si pa
 tudi pri družih tvoje češenje, posebno če-
 šenje presvetiga rešnjiga Telesa razširjati
 in oživljati prizadevam. Tako bom spolnil
 tvojo željo, ki tirjaš, de naj ti dam svoje
 serce. Vzemi ga in stori z njim, kar je
 tebi dopadljivo; v tvojih rokah vem, je nar
 bolj shranjeno, in bo nar bolj v čednosti
 obogatelo. **O**hrani ga za zmeraj, nočem
 ga več nazaj, ker sam sebi le malo zaupam,
 tebi pa svojo dušo in telo. **O** ne odreci
 mi te prošnje, ampak imej skerb za moje
 zveličanje; to je nar večí dar, kteriga si
 mi obljubil in v zahvalo za vse ga v tvoje
 roke zročim, de ti zanj skerbiš. **R**aji naj
 precej umerjem, kakor de bi tega ne
 dosegel, ker čemu mi je tudi le trenutek
 življenja, če bi ga ne zate, ali če bi ga
 celò v tvoje razžaljenje obračal? — **O** Go-
 spod mojiga serca! vem, de ti je ta moja

prošnja dopadljiva, in de boš malo darilce mojiga serca dobrotljivo sprejel, ga ohranil in ga popolnoma prestvaril, de ne bo nič želelo, nič iskalo, nič ljubilo, kakor tebe samiga. **O Jezus**, moja ljubezen, moje edino zaželenje! kako srečen, kako neskončno srečen bom potem! **O** moje serce mi pravi, de me boš uslišal, osrečil in zveličal, za kar ti bom zdaj in vekomaj čast in hvalo prepeval.

VIII. O moja večna Dobrota! le kdo me bo ločil od tvoje ljubezni, moj ljubljeni Jezus? Res ves slab in reven sim, ali vse moje zaupanje le nate stavim; ves bolan in omahljiv sim, ali ti si moje zdravilo, ti moja moč in podpora. **O** moj Jezus, mojiga serca edini, čez vse ljubljeni Gospod! nikar mi še ene prošnje ne odreci: Glej pripraviti hočem tebi svojimu nar ljubeznivšimu prijatlu v svojim sercu shrambica, de boš v nji prebival, in čez vse moje dušne in telesne moči kraljeval. Vse revno je sicer moje serce, ali zato se pa nate obernem, de mi ti sam poveš, kako naj ti ga ozalšam, de ti bo dopadljivo in prijetno stanovanje. **O** pa saj sam čutim, kako naj ga olepšam: nar pred hočem vse,

kar tvoji ljubezni nasprotuje iz njega spraviti, tedaj vsacimu, tudi nar manjšimu grehu slovo dati. **O** moj usmiljeni **Odrešenik!** vlij toraj v moje serce vso grenkost tvojiga terpljenja, de bom z njo svoje grehe obžaloval in jih s solzami, ktere si ti zanje točil, s kervavim potam, kteriga si ti zanje potil, omival; daj mi tako čistost serca, kakoršno je imela tvoja prečista **Mati Marija**, na katero se tudi obernem in jo prosim, de bi mi pomagala greh v mojim sercu popolnoma zatreti. — (Obžaluj potem z vso britkostjo svojiga serca vse svoje tudi nar manjši, in tudi že spovedane grehe; ali če ti to ni dano, de bi pravo grevengo nad njimi imel, vsaj prosi Jezusa, de bi ti dal pravo hrepenenje po nji, in potem moli:;) — **O** gotovo, moj ljubi **Jezus!** spoznam in dobro vem, de tvoje ljubezni nisim vreden, tedaj tudi ne zaslužim, de bi v moje serce prišel in v njem prebival, ker je še tako z greham omadežvano; ali to mi mojiga upanja ne moti in ga ne bo motilo. Saj vem, de si moj usmiljeni **Gospod**, de nisi prišel pravičnih, ampak grešnikov iskat in jih zveličat. **O** kaj bi bilo z menoj, ako bi bil v grehu umerl? Nikdar bi te ljubiti ne bil mogel, nikdar več bi se tvojiga prijatla, nikdar tvojiga

otroka imenovati ne smel; zdaj pa, ker sim se tebi zročil, upam in vem, de sim tvoj, in de te bom vekomaj ljubil in vžival. **O** pridi tedaj, moj ljubi Jezus! in prebivaj v mojim sercu, in ne dopusti, de bi kaj drugiga zunaj tebe v njem prebivalo. Le ti in le ti sam v njem kraljuj in zapoveduj svojimu služabniku, svojimu prijatlu, svojimu otroku, kaj naj storim, kaj naj ljubim, kaj naj sovrazim. Uči me ti, podpiraj me ti, zveseluj in osrečuj me le ti sam! — (Misli si potem, kakor de bi žark ljubezni in gnade božje v tvoje serce prisvetil, ga razveselil in vsiga prevzel; raduj in veseli se v tem zedinjenji z Jezusam in potem moli:)

— **O** sreča, o veselje pri tebi in v tebi živeti in umreti, o Jezus! Sladkost tvoje ljubezni, kdo jo bi popisal, kdo izrekel? Le kdor si skuša vé, kaj se pravi tebe ljubiti, s teboj žalost in veselje deliti! Ker sim tedaj s teboj sklenjen, o moja večna Ljubezen! uči me, de bom veselje in terpljenje le v tebi in s teboj vžival, potem vem, de bom tudi nar veči britkosti z veseljem sprejemal; saj zate terpim in tvoja ljubezen vso žalost v sladkost spremeni. Ako je tvoja sv. volja, de terpim, glej tukaj sim in rad se podveržem vsim,

ker vem, de me boš ti podpiral; če mi pošlješ tudi smert, rad ti darujem tudi svoje življenje, saj je tvoje in nič nimam, de bi tebi dati ne hotel; ako mi pa daš veselje in sladkost, te bom še s toliko večji hvaležnostjo častil in ljubil. Glej, mojiga serca edina Ljubezen! že ta sveta volja, že ta vdanost v tvojo ljubeznivo previdnost, ki me povsod spremlja je dar tvoje dobrote, za ktero te nikdar zadosti zahvaliti ne morem. Daj mi tudi gnado, de ti moje serce vedno tako vdano ostane, po tem smem upati, de sim tvoj in de bom vekomaj tvoj ostal. O le nikar, de bi kdaj pešal, de bi ti bil še kdaj nehvaležen za toliko ljubezen! — Marija, moja usmiljena pomočnica, prosi ti zame in nikdar več se ne bom zgubil na tamne pota pregrehe, ampak imenoval se bom vekomaj tvojiga zvestiga, od tebe in Jezusa ljubljeniga otroka. O Jezus, o Marija, vama, le vama želim služiti in dopasti vekomaj!

IX. O ure, dnevi, o leta, ktere sim brez ljubezni božje preživel! pridite, vernite se, de vas bom bolje obernal, svetejši preživel za Jezusa in za svoje zveličanje.

Ali gorje meni, vse je zastonj! Ni vas, ne bo vas nikdar več nazaj! Zatoraj mi nič družiga ne ostane, kakor britke solze točiti o vaši zgubi. Obupati mi bi bilo, ko bi me zaupanje v božjo milost ne podpiralo. Vem, zgubljen je ves čas, kar ga nisim z Jezusam preživel, vem pa tudi, de mi ga njegova ljubezen ne bo v pogubljenje prištela, ker zbrisala je njegova sveta rešnja Kri vse to zadolženje iz bukev njegove ojstre sodbe, in le usmiljenje, le ljubezen me pri njem čaka. Tedaj moja duša le po njem zdihuje in željno pričakuje dneva, kadar me bo poklical k sebi v neskončno veselje, ki nikdar več nehalo ne bo. O zakaj le še živim in se ne vzdignem k njemu, ki je začetnik in studenec vse moje sreče! O Jezus! daj, de sebi popolnoma odmerjem, de bom le zate živel. Ti si terta, jest mladika; naj me tvoj duh navdaja, potem bom gotovo obilno dobriga sadu obrodil. — O zakaj te nisim od začetka svojiga življenja ljubil! Daj, o Jezus, kar od mene želiš in potem tirjaj, kar hočeš z veselim sercam ti bom vse dal. — O vem, de nisim vreden te ljubiti, ali tvoja milost mi tudi to gnado da, de te ljubim in tudi

zaupanje, de te bom vekomaj ljubil! — Tvoj sovražnik sim bil, tvoja milost je zmagala; tedaj sim tvoj tudi zato, ker si me z zmago svoji oblasti podvergel: gospoduj toraj čez me in ne daj, de bi kdaj še tvoj sovražnik bil; gospoduj čez me z močjo in sladkostjo svoje ljubezni. **O** daj mi le še čas in priložnost, te ljubiti — cela večnost mi bo prekratka te hvaliti za toliko dobrot, kolikor si mi jih skazal! — Tepi me in stori z menoj po svoji volji, le svoje ljubezni mi nikdar več ne odreci! Ker si ti toliko zame terpel, daj, de tudi jest kaj zate prenašam! **Dans**! naj začnem prav popolnoma tebi služiti in te ljubiti! **O** de bi vse, kar sim in imam, zgubil in de bi tebe zadobil, o kako srečen bi bil! — **O** kdo me bo ločil od tvoje ljubezni, moj Jezus in moje vse! — Spoznam tvojo ljubeznivost, spoznam svojo revšino, spoznam tvoje usmiljenje; zatoraj se ti ponižno k nogam veržem, te častim in molim in te prosim, de mi le svoje ljubezni ne odrečeš! Jezus! tebi živim; Jezus, tebi umerjem; Jezus, tvoj sim živ in mertev, zdaj in vekomaj!

X. Sladkost moje duše, moja edina tolažba, Jezus, moja Ljubezen! Glej približuje se čas, de se bom spet od tebe med svet podal. O kako serčno se ti zahvalim za vso radost, ktero sim tukaj pred tvojimi nogami občutil. Mojo dušo si pokrepčal, mojo vero poterdil, moje upanje oživel, mojo ljubezen vplamenil. O naj vse čednosti v mojim sercu obilen sad obrodijo in naj rastejo dan na dan! Vem, veliko sovražnikov ima moja duša, tode, če si ti z menoj, kdo bo zoper mene? Tebi se zročim, tvoj sim; varuj me, kakor svojo lastnino in tvoj sv. angelj naj me povsod spremlja in nevarnosti reši. — Ali še eno zavetje, še ena bramba zoper sovražnika se mi pokaže: Tvoje sv. petere rane, o Jezus! naj bodo meni in vsim, za kogar sim spomniti dolžan, kraj miru in veselja. V rano tvojo desne roke ti zročim vso svojo rodovino, vse svoje prijatle in dobrotnike. V rano tvoje leve roke ti zročim vse tvoje in moje sovražnike, de se jih usmiliš, in jih zase pridobiš. V rano tvoje desne noge ti zročim vse verne mertve, posebno na ktere me dolžnost veže, de zanje molim; reši jih, o Gospod! iz terpljenja in vzemi jih v

svoje nebeško veselje. V rano tvoje leve noge pa ti zročim vso tvojo sv. cerkev, vse duhovske in deželske oblastnike, ude vsih sv. družb posebno bratovšine sv. rešnjiga Telesa in sploh vse tvoje zveste služabnike. V rano tvojiga presladkiga serca pa se zročim samiga sebe z dušo in z telesam. O naj bo to nar svetejši in nar ljubeznivši serce moja tolažba v življenji in v smerti! Naj me skušnjave obdajajo, naj mi vse sovražne moči pogubo protijo: v tem zavetji bom mirno počival in večno sladkost vžival. O predraga kri serca Jezusoviga! bodi moja tolažba, bodi moj edini večni zaklad, bodi zapopadek moje večne sreče. O presladko serce mojiga Zveličarja! naj vse moje misli in vse moje želje, vse moje besede in djanja le tvojo čast razširjajo in le v tebi svojiga veselja išejo! Jezus, moja Ljubezen! kri in ljubezen tvojiga nar slajšiga serca naj bo moja tolažba, naj bo moja večna sreča in zapopadek in zastava mojiga zveličanja! Amen.

Moj presladki Jezus! prišel je čas, de te zopet zapustim, in se podam k svojim opravilam. Naj se le moje telo od tod loči,

moje serce pa naj vedno pri tebi ostane. Le to te še prosim, ne spusti me spred sebe preden me blagosloviš. Naj me tvoja milost povsod spremlja in naj daje vspeh vsimu mojimu djanju. Jezus, moj Jezus! ostani pri meni in v meni, in vnemaj me za vse dobro, za tvojo čast, za moje in družih zveličanje. Tvoj sim in tvoj hočim biti vekomaj! O Marija, moja dobrotljiva mati! tudi pri tebi naj se še poslavim, preden od tod grem. Vem, de je bila moja pobožnost mnogo pomankljiva, ali ne glej na mojo slabost, ampak na vdanost mojiga serca. Prosi zame, de mi tvoj ljubi Sin vse odpusti in me s svojo gnado nikdar ne zapusti. Naj bo tudi tvoje materno serce moje zavetje in moje upanje. Varuj me, brani me in prosi zame, de se ne pogubim, ampak de te ljubim vekomaj! Amen.

(Komur bi bile te molitve prekratke, naj moli še litanije na 304. in 308. strani, ki se tudi vsacimu priporočajo, ali pa molitve na 99., 105., 177., 313., 373. in 375. strani.)

**Češeno, hvaljeno naj vedno bo
Presveto rešnje Telo.**

MOLITEV

pri obiskovanji presvetiga rešnjiga Telesa.

Hvaljen in moljen, češen in ljubljjen
bodi, o preljubeznivi Jezus! vedno, pov-
sod in od vsih stvari v nebesih in na
zemlji!

Molim te, o moj dobrotljivi Zveličar
tukaj na altarji resnično pričujočiga. O kako
ljubeznivo sprejmeš tukaj vsaciga, kdor
te pride obiskat! Kako ga napolniš z
vsiimi zakladi svoje sv. gnade. Glej tudi
jest pritečem k sedežu tvoje milosti in te
prosim, nikar mi ne odreci te časti, se
s teboj v ljubezni pogovarjati in z obil-
nostjo tvoje gnade napolnjenimu biti. Za-
hvalim te za vse dobrote, posebno pa,
de si se nam samiga sebe dal, in de nas
vabiš te obiskovati in te v tej sv. skrivnosti
prejemati; posebno te pa tukaj pričujočiga
molim, de se ti za vse meni in vsim
stvarem dodeljene dobrote zahvalim; de ti
za vso nečast, kar jo v tej sv. skrivnosti
od svojih sovražnikov terpiš, zadostujem,

in de nadomestujem ti na toliko krajih odrečeno in zanemarjeno češenje tvojiga sv. rešnjiga Telesa. Res slab in z grehi obložen sim, ali tvoja usmiljena roka me bo podperala, de bom to češenje tako opravil, de bo tebi v čast in meni in vsim vernim v zveličanje. Marija, moja ljubezniva mati! združi se ti z menoj v molitvi, de bo moje češenje dopadljivo pred obličjem tvojiga božjiga Sina Jezusa Kristusa, in de se mene in vsih revnih grešnikov usmili. O Marija, ne zapusti me!

O večna ljubezen mojiga Jezusa! kako si nerazumljiva! Svojo večno čast na desnici Očetovi zapustiš in prideš prebivat na naše revne in velikrat še celo zanemarjene altarje. O kolikrat bi bil od vsih zapušen in sam, ako bi nas sv. vera ne učila, de te trume angeljev na altarji obdajajo in častijo, kadar te mlačnost tvojih nehvaležnih otrok samiga pusti, in si raji med svetam, kakor pri tebi veselja in tolažbe iše. O naj ne bom jest v številu takih nezvestih služabnikov, ampak daj mi gnado, de se jest od tebe, spred sedeža tvoje ljubezni nikdar ne ločim, in de vsaj moje serce vedno nate misli in s teboj sklenjeno ostane, kadar me dolžnosti mojiga

stanu, ali kaj družiga od tebe kliče. Zbriši
mojo dosedanjo mlačnost in zanikernost in
oživi mojo vero, de bo močna v dobrih
delih, moje zaupanje in moja ljubezen do
tebe vedno bolj in bolj vnemala. O naj
spoznam sebe, naj spoznam tebe in upati
smem, de me bo to spoznanje vsiga pre-
stvarilo in me učilo tebe častiti in ljubiti,
sebe pa zaničevati zavolj tolike nehvale-
žnosti, ki moje serce teži. O ljubeznivi
Jezus! naj v mojim sercu vse umerje,
kar me še od tvoje popolnoma ljubezni
zadržuje, in naj v njem vse čednosti,
ktere ti ljubiš, cveto in obilen sad obrodijo.
Uči me tvoje solnčne pota, pota resnice
in pravice hoditi in tako svojimu sercu
praviga miru iskati in prave sreče najti.
Posebno te prosim, zatiraj v mojim sercu
tisto nagnjenje, ki me nar bolj na posvetno
vleče, in daj mi tisto čednost, ktero nar
bolj na meni pogrešaš, de bo tako moje
serce ozalšano in vredno te ne le v sv.
skrivnosti častiti in ljubiti, ampak tudi k
tvoji sv. mizi pristopati, za ktero gnado
te posebno prosim. O kako sladek si,
moj Jezus! vsim ki te išejo, o kaj šele
njim, ki te najdejo in v svojih sercih
hranijo!

Prosim te, moj dobrotljivi **Odrešenik**, ne le zase, ampak za vso tvojo sv. cerkev, posebno za svojo rodovino, za svoje prijatle in dobrotnike, za vse ude bratovšine, za vse verne žive in mertve. Prosim te tudi za vse revne grešnike, de jim pošlješ luč iz svojiga svetiša, de svoje krive poti spoznajo in zapustijo. Usmili se pa tudi vsih krivovercov in nevernikov in pripelji jih skoraj v naročje svoje ljubljene neveste sv. katoliške cerkve, de te bomo vsi kakor zvesti otroci svojiga dobrotljiviga **Očeta** častili in ljubili. Usmili se nas vsih in blagoslovi naše dela in opravila; daj de vse s teboj začnemo, opravljamo in končamo, de bo tvoje kraljestvo v nas in mi v tebi edinimu studentu vse sladkosti svojiga veselja iskali. Ne zapusti nas, o **Jezus!** Bodi naš usmiljeni in dobrotljivi **Varh** v življenji in smerti in naše preveliko plačilo v večnosti, kjer te bomo častili in ljubili z **Bogam Očetam** in sv. **Duham** vekomaj! **Amen.**

Spomni se, o dobrotljiva **Devica Marija**, de se še nikdar slišalo ni, de bi bila ti koga zapustila, kdor je pod tvojo brambo pribežal, tvoje pomoči iskal in se tvoji prošnji priporočal. Poln tega zau-

panja k tebi, o devic Devica, moja Mati hitim, k tebi pribežim, pred teboj reven grešnik zdihujem. **O** mati Jezusova, večne Besede, ne zaverzi moje prošnje, ampak milostljivo me sliši in usliši. (Sv. Bernard.) — Glej, ljubezniva kraljica nebes in zemlje! Tukaj pred tvojim ljubim Sinam tudi tebe počastim zavolj velike časti in ljubezni, ki ti jo Jezus sam skazuje. **O** serčna zahvala mu bodi, de je tebe dal revnimu človeku za dobrotljivo Mater! Bodi tedaj tudi za naprej moja Mati in usmiljena Pomočnica. Tebi se zročim, varuj me kakor svojo lastnino in posestvo. Posebno mi sprosi gnado prave ponižnosti in deviške čistosti, de bom tako tebi podoben in tvoje ljubezni vedno bolj vreden. **O** Marija, usmili se me in prosi zame! Amen.

(Posebno pripravne za obiskovanje sv. rešnjiga Telesa so molitve, ki so odločene za uro molitve. — Priporoča se, de naj se pred sv. rešnjim Telesam več v duhu moli in premišluje, kakor pa iz bukev. Poduk v tem se dobi na 95. strani in pa v 17. poglavji.)

Zročenje samiga sebe presladkimu sercu Jezusovimu in Marijnimu.

O usmiljeni, o dobrotljivi Gospod Jezus Kristus! ker si toliko za nas storil in terpel, ker si zadnjo kapljo svoje kervi za naše zveličanje prelil, nam tudi zadnje tolažbe odrekel nisi in si nam sladkost svoje ljubezni spoznati dal, ki v tvojim nar slajšim sercu živi in gori. O daj, de bom tudi jest v tem ljubeznivim sercu vsojiga miru in veselja iskal, ker dobro vem, de ga bom tudi gotovo našel. Naj mi bo tvojiga serca presveta rana tisto zavetje, ki me bo vsih viharjev skušnjav in greha ovarovalo. O daj mi v tvojim svetim sercu prostor in pravi počitek najti, ker brez tega miru, kakoršniga ti daš, ne morem srečen biti. Tedaj, moj ljubi Jezus, se tebi vsiga zročim! Naj bo sladkost tvojiga sv. serca moja tolažba v življenji in v smerti, naj bo krona mojiga večniga zveličanje. Zapiši me prav globoko v to svoje serce in daj, de tudi jest tvoje nar svetejši ime v dno svojiga serca zapišem, kjer ga nič več zbrisati ne bo moglo. O kako srečen, kako neskončno srečen bom potem! Vem, ljubi Jezus! de tega nisim

vreden, ali ker vem, de je ta moja želja tudi želja tvojiga serca, upam, de mi jo boš gotovo spolnil. Zakleni me v svoje serce in le ti čeženj gospoduj. Tvoj sim in tvoj želim in moram biti vekomaj!

Ti pa ljubeznivo serce moje nar slajši, nar dobrotljivši Matere, Marije prečiste Device! ti si za Bogam moje prvo, moje edino zaupanje. Kje hočem tolažbe, kje veselja iskati, kakor le pri tebi in v tebi. Ker me ti tako močno ljubiš, akoravno sim nevreden, bi te mar jest ljubiti ne hotel? O moja Mati! prav z vdanim sercam ti v pričujočnosti božji obljubim, de sim tvoj in de hočem tvoj biti in ostati. Kar še ni tako, kakor ti želiš, bom z veseljem popravil, le svoje pomoči, le svoje ljubezni mi nikar ne odreci. Slab sim, ali vem pa, de si ti toliko mogočniši, in de mi bo tvoja ljubezen vse sprosila. Toraj se vsiga tebi darujem, vse moje misli, besede in djanja naj bodo v tvojo in Jezusovo čast posvečene. V njegovim in tvojim sercu hočem vse tolažbe, vse pomoči iskati, v njih prebivati, v njih se veseliti vekomaj! O Jezus, o Marija! bodita moje edino zaželenje, moje večno veselje! Amen.

Češenje prečiste Device in Matere božje Marije.

O prečista neomadežvana Devica Marija! Mati ljubiga Jezusa, našiga Zveličarja, in Kraljica nebes in zemlje! ti si naša mogočna in dobrotljiva Gospa in ljubezniva Mati v vsih naših potrebah. Čez vse si povzdignjena in lepa kot solnce med zvezdami, si med vsimi trumami nebeških prebivavcov. Tvoj ljubeznivi Jezus ti je dal toliko slavo, in te mogočno storil nad vsimi našimi sovražniki. Ti si sterla glavo peklenški kači in omamila moč smerti, ker rodila si našiga Zveličarja Jezusa Kristusa. Ti si naše upanje, ti naše veselje; po tebi zadobimo vse, karkoli prosimo v tvojim svetim imenu od Jezusa tvojiga usmiljeniga Sina. O Marija, naša ljuba Mati! usmili se nas revnih grešnikov in pomagaj nam iz naših grehov, ki nas tvojimu in našimu Odrešeniku tako nezveste služabnike delajo! **K** tebi pribežimo v nevarnostih našiga življenja in z vnetim sercam in objokanimi očmi te prosimo, nikar nas ne zapusti! Prosi za nas pri Jezusu, de se nas usmili in nas obvaruje greha in pogubljenja. O Marija! naša Pomočnica,

tvoji otroci smo in hočemo vedno ostati!
Amen.

O Marijnih praznikih.

O ljubljena Mati, prečista Devica Marija! Ti si kraljica nebes in zemlje, naša Gospa in mogočna Pomočnica. Ti si naše upanje in naša edina ljubezen. Z vdanim sercam te počastimo na ta tvoj presveti praznik in hvalimo Boga, de nam je tebe, o sladka Kraljica! za Mater dal in te s toliko gnadami obdaril, ki jih ti med svoje zveste služabnike obilno deliš. Vedno si ti naša Srednica in Besednica pred Bogom in prosiš za nas, de ne omagamo v skušnjavah. O daj nam sprostiti pri Bogu milost, de bomo zvesto tvoje čednosti posnemali in vedno bolj in bolj tebi in Jezusu podobni. Sprosi nam posebno čisto in le za Boga vneto serce, de bomo vreden tempel svetiga Duha in tvoji ljubljene otroci. Dobrota tvoja je neskončna in vse bomo zadobili, kar nam boš ti pri Bogu prosila. Sprosi nam toraj pravo gorečnost za vse, kar je Bogu v čast in našim dušam v zveličanje, de bomo tukaj Bogu zvesto služili in se enkrat s tabo pri njem vekomaj veselili. Amen.

K Mariji v skušnjavah zoper čistost.

O Gospa moja! **O** Mati moja! Tebi se vsiga darujem, in de se ti vdaniga skazem ti danes posvetim svoje oči, svoje ušesa, svoje usta, svoje serce, sebe vsiga popolnoma. Ker sim tedaj tvoj, o dobra **Mati!** varuj me, brani me kakor svojo vlast in posestvo. Amen.

V čast Marije sedem žalosti.

O Kraljica marternikov! koliko si ti preterpela zavolj našiga odrešenja! Le tvoja neskončna ljubezen in vdanost v božjo voljo te je še podpirala, de nisi omagala. Pervi meč, ki ti je serce prebodel so bile besede preroka Simeona. **O** Marija! naj meni ne bo Jezus v padec, ampak zavolj svojih britkosti se me usmili in prosi zame! — Drugi meč žalosti je bil beg v Egipt. **O** de bi mogel jest de-ležen biti te sreče, de bi ti s svojim Jezusam vedno pri meni ostala, in de bi te ne žalil nikdar s kakim greham! — Tretji meč ti je ranil serce, ko si bila Jezusa v Jeruzalemu zgubila. **O** sprosi mi milost, de ga jest nikdar iz svojiga serca ne zgubim, ampak de ga vedno bolj in bolj

ljubim! — O kolika britkost ti je pa takrat serce topila, ko si Jezusa s križem obloženiga srečala! O bolečina neskončna! kdo te more razumeti! le kdor tako Jezusa ljubi, kakor si ga ti ljubila, zna občutiti z njim težo križa. To je četrty meč, ki ti je presunil Materno serce! — Ali še večji bolečine je moglo prenašati: Na križ raspet visi tvoj ljubi Jezus in ti slišiš njegove zadnje besede, šteješ njegove zdihljeje in njegova rešnja kri teče na grešno zemljo in na te: O daj tudi meni stanovitnost sprostiti, de bom v britkosti nepremakljivo stal, kakor si ti pod križem! — Jezusovo serce, ki te je tako serčno ljubilo, o Mati vse britkosti! prebode zdaj neusmiljeni vojšak in ne premisli, de je tudi tebi globoko v serce zasadil meč neizrekljivih bolečin. V Jezusu si vse ljubila ali tudi vse si z njim zgubila. Naj tudi moje serce presune strah pred greham, ki je Jezusu in tebi toliko britkosti pripravil. — Sedmi meč pa ti serce razterga, ko ti Jezusa — oh ne živiga, ampak vsiga kervaviga in ranjeniga v naročje položijo! Ne oživi ga tvoj jok, ne ogreje ga več tvoja vroča ljubezen! Vzemi tudi mene, o Mati britkosti! v svoje naročje

in ogrej moje merzlo serce. Daj mi s tabo, o Marija! žalovati, de se bom tudi s tabo v nebesih vekomaj veselil. Amen.

K časti sv. Barbare, sv. Alojzija, sv. Terezija in drugih častivcov sv. rešnjiga Telesa.

O kako sim v stanu svoje serce vto-
lažiti, ako pomislim, o Jezus! kaj so
drugi iz ljubezni do tebe storili in kaj jest
storim! o moj nar ljubeznivši Gospod in
Odrešenik! Dodeli mi gnado, de vsaj
nekoliko za tvojo čast storim, in za tvojo
neskončno ljubezen v sv. rešnjim Telesu
gorim, de bom vreden te v svoj dušni
prid prejemati, in se tudi ob smertni uri
tvojiga obiskanja veseliti. **O** nikar me
ne pusti brez tvoje tolažbe umreti, ampak
pokrepčaj me z vso sladkostjo svoje lju-
bezni, s svojim sv. rešnjim Telesam, de
mi bo v zastavo častitljiviga vstajenja in
večniga življenja. Sprosite mi vi, nebeški
prijatli le nekoliko tiste goreče ljubezni,
ktero ste vi do sv. rešnjiga Telesa imeli,
potem smem upati, de bom tudi jest tako
srečen, ob zadnji uri vživati sladkosti Te-

lesa in Kervi svojiga Zveličarja, ki mi bo v častito vstajenje in večno življenje. O moji ljubeznivi prijatli! ne pozabite svojiga revniga tovarša, ki se še vojskuje in podpirajte ga s svojo mogočno prošnjo. Vaša ljubezen do Jezusa naj vas vnema, de tudi mene podperate, potem bom z vami in z vsimi izvoljenmi častil in hvalil ljubezen božjo vekomaj! Amen.

Za vboge duše v vicah.

O Bog usmiljenja in ljubezni! Ne plačuj nam po zasluženji naših hudobij, ampak zavolj terpljenja in smerti svojiga preljubiga Sina Jezusa Kristusa nam prizanašaj. Usmili se vbogih duš naših bratov in sester, ktere tvoja neskončna pravica v ognji vic pokori in čisti od grehov, kterih niso na tem svetu s pravo pokoro zbrisali. Ne odrekuj jim več njih serčnih prošenj; naj se njih zdihljeji in njih hrepenenje spremeni v veselje, de ti v družbi angeljev in svetnikov v goreči ljubezni prepevajo večno čast. Darujem ti za njih odrešenje predrago Kri Jezusa Kristusa in njegovo neskončno zasluženje. Daritev svete maše naj jim zbríše vse dolge in

jim odpre vrata svetih nebes. Posebno se usmili tistih, za ktere smo moliti dolžni, in katerim še kakšina slabost brani se skleniti s svojo edino ljubeznijo, s tabo, o Bog in Stvarnik vsih reči! Usmili se naših rajncih staršev, bratov, sester, prijatlov in dobrotnikov in tudi vsih, ki po našim zadolženji kaj terpeti imajo. Usmili se posebno tudi tistih, ki so od vsih pozabljeni, de ti bodo v nebeškem veselji čast in hvalo prepevali in pri tebi za nas prosili, de se združimo vsi v tvoji ljubezni in te ljubimo vekomaj. Amen.

K časti Matere Božje za srečno zadnjo uro.

Le še eno prošnjo položim na altar tvojiga neskončniga usmiljenja, o Jezus! Prošnja je velika, ali tvoja dobrota je še večji: Smert mi bo vzela vse priložnost za svoje grehe zadostovati, toraj kakoršna moja smert taka bo moja večnost. O moj Zveličar! dovoli, de se pod plajš tvoje ljubljene matere Marije zatečem, in te prosim, de bi bila po njeni prošnji, po njenim zasluženji moja zadnja ura srečna, de bi s sv. Zakramenti previden, vsih od-

pustkov deležen, svet in njegove navarnosti zapustil, in se s teboj brez konca veselil. O moja Kraljica in dobrotljiva Mati! tvoj služabnik sim, glej de se ne pogubim! varuj me v življeni, varuj me posebno ob smertni uri. Pridi s svojim čistim ženinam sv. Jožefam in varuj me, svojiga služabnika, de ne bo moje zaupanje v tvojo moč osramoteno. Marija, moja Mati! prosi zame! Jezus, Marija, Jožef! Vam se darujem, vas ljubim, in vas želim in moram ljubiti vekomaj. Amen.

„Češeno, hvaljeno naj vedno bo Presveto rešnje Telo!“ Amen.

KAZALO.

	Stran.
Predgovor	3
<i>Pervo poglavje: Prava, resnična pričujočnost Jezusa</i>	
Kristusa v Zakramentu svetiga rešnjiga Telesa	5
I. Podobe svetiga rešnjiga Telesa v stari zavezi	6
II. Prerokovanja od resnične pričujočnosti Jezusove v svetim rešnjim Telesu	9
III. Obljuba Jezusa Kristusa	10
IV. Spolnitev obljube Jezusove	14
V. Nauk apostelnov od te resnice	15
VI. Nauk cerkvenih učnikov od te skrivnosti	16
VII. Nauk cerkvenih zborov, in šege in navade svete cerkve v oziru te resnice	18
VIII. Spričevanje te resnice s čudeži	19
IX. Spričevanje prvih krivovercov	20
X. Življenje vernih, kateri ta sv. Zakrament vredno prejemajo	21
XI. Spričevanje, ki ga dajejo nasprotniki te resnice s svojim obrekovanjem sv. rešnjimu Telesu	21
<i>Drugo poglavje: Od imenitnosti čiščenja svetiga rešnjiga Telesa</i>	<i>25</i>
<i>Tretjo poglavje: Dolžnost čiščenja svetiga rešnjiga Telesa</i>	<i>31</i>
Svetniki, kateri so Zakrament svetiga rešnjiga Telesa posebno častili	33

<i>Četerto poglavje:</i>	Od spoštovanja svetiga rešnjiga Telesa in hiš božjih	39
<i>Peto poglavje:</i>	Od nečasti, ktera se godi svetimu rešnjimu Telesu in svetim krajem	42
<i>Šesto poglavje:</i>	Od praznik svetiga rešnjiga Telesa	47
<i>Sedmo poglavje:</i>	Od obhodov ali procesij v praznik svetiga rešnjiga Telesa	49
	I. Namen obhodov ali procesij	50
	II. Nauk, kako naj se pri obhodih ali procesijah zadržimo. Slovesnosti bratovšine Brusejske pri obhodih	52
<i>Osmo poglavje:</i>	Kratek pregled začetka družbe svetiga rešnjiga Telesa, molitev 40 ur, vedniga česenja, in bratovšine vedniga česenja svetiga rešnjiga Telesa	58
<i>Deveto poglavje:</i>	Od bratovšine svetiga rešnjiga Telesa	67
	I. Nagib njeniga začetka, in njen namen	67
	II. Dolžnosti udov bratovšine svetiga rešnjiga Telesa	68
<i>Deseto poglavje:</i>	Sveta zadnja popotnica, ali Obhajilo bolnikov	70
	Kako naj Jezusa k bolnikom spremljamo	70
<i>Enajsto poglavje:</i>	Obletna bratovšina vedniga česenja svetiga rešnjiga Telesa	73
	Kako se to obletno česenje opravlja	74
<i>Dvanajsto poglavje:</i>	Družba vedniga česenja svetiga rešnjiga Telesa in lepšanja revnih cerkvá in njen začetek v Belgii	76
	I. Začetek družbe in njeno razširjanje	76
	II. Postave in druge zadeve bratovšine, ob kratkem povzete iz bukvic, ki se pri vpisanji v bratovšino dobivajo	80
	III. Udam bratovšine dodeljeni odpustki	87
	Molitev v dan vstopa v bratovšino	89
	IV. Ura molitve vsak mesec	90

Od premišljevanja	95
Duhovno sporočilo ali testament	100
Očitno zadostovanje Gospodu našimu Jezusu Kristusu v svetim rešnjim Telesu	106
Češenje Jezusa Kristusa v svetim rešnjim Telesu je cvetje lepšanja revnih cerkvá	108
Razlaganje bratovšine vedniga češenja sv. rešnjiga Telesa in lepšanja revnih cerkvá	110
I. 1. Udje bratovšine obljubijo Jezusa v Zakramentu sv. rešnjiga Telesa neprenehama ljubiti in častiti	113
2. Udje bratovšine obljubijo in si prizadevajo tudi druge v ljubezni do Jezusa v sv. rešnjim Telesu vnemati	115
3. Udje bratovšine išejo druge lepo nagovarjati za to sveto napravo	116
II. Gnani od ljubezni do Jezusa si prizadevajo udje bratovšine z vso gorečnostjo, kar je v njih moči zadostovati za vse, kar presladko Jezusovo serce v sv. rešnjim Telesu žali	118
III. Udje bratovšine obljubijo Jezusa Kristusa v sv. rešnjim Telesu po vsi svoji moči častiti, in sicer posebno s tem de podpirajo revne cerkve po deželi s potrebno pripravo za službo božjo in za opravljanje sv. skrivnost	120
Razlaganje shodov, ktere bratovšina prvi čertik vsaciga mesca praznuje	129
Duhovni sad, ki se pri teh shodih dobiva	130
Zročenje svetimu rešnjimu Telesu	135
Molitev za izročenje Jezusu Kristusu v sv. rešnjim Telesu	139
<i>Trinajsto poglavje: Od daritve svete maše</i>	<i>140</i>
I. Daritev sv. maše je v resnici ravno tista, kakor daritev na križi	141
II. Sveta maša je nar imenitniši skrivnost, in Bogu nar prijetniši daritev	143
III. Daritev sv. maše je v posebno čast Jezusa Kristusa, in v prid sv. cerkve	145

IV. Daritev sv. maše je daritev češenja . . .	146
V. Daritev sv. maše je daritev zadostovanja . . .	147
VI. Daritev sv. maše je daritev zahvale . . .	148
VII. Daritev sv. maše je daritev prošnje . . .	150
Pomen poglavitnih delov sv. maše . . .	152
Sveto mašo naj vsi verni z mašnikom darujejo . . .	155
Kako moramo sv. mašo slišati . . .	157
Molitve pri sveti maši . . .	162
Pripomoček odvrčati sedanje zlege in se pri- hodnjih varovati . . .	179
Zjutranje posvečenje svete maše . . .	180
Posvečenje sv. maše med darovanjem, ali po povzdigovanji ali pa pred mašnikovim obhajilam . . .	182
<i>Štirinajsto poglavje: Od svetiga Obhajila . . .</i>	184
I. Gnade, ki se pri sv. Obhajilu zadobivajo . . .	184
I. Pri sv. Obhajilu nam daje Jezus Kristus življenje . . .	184
II. Pri sv. Obhajilu nam Jezus Kristus življenje, ki nam ga daje, tudi ohrani . . .	186
III. Pri sv. Obhajilu ponavlja Jezus naše dušne moči, kadar na poti čednosti ope- šamo . . .	190
IV. V sv. Obhajilu stori Jezus, da v duhov- nim življenji bolj in bolj rastemo, in se popolnomasti bolj in bolj bližamo . . .	194
V. V sv. Obhajilu se Jezus z nami sklene, da bi se mi za njegovo ljubezen vneli . . .	196
VI. V sv. Obhajilu nas stori Jezus sebi po- dobne, da bi se mi bolj popolnoma za njegovo ljubezen vneli . . .	199
VII. V sv. Obhajilu Jezus ljudi osrečuje . . .	202
VIII. V sv. Obhajilu časti Jezus svojiga ne- beškiga Očeta . . .	206
IX. V sv. Obhajilu da Jezus našim dušam posebno pravico do večniga življenja in našimu telesu zastavo častitiga vstajenja . . .	209
II. Pripravljanje k sv. Obhajilu . . .	211
III. Kaj od sv. Obhajila zaderžuje . . .	231

<i>Petnajsto poglavje: Od pogostniga svetiga obhajila . . .</i>	242
---	-----

I. Nagibi, ki nas k pogostnemu sv. obhajilu vabijo	243
II. Pripravljanje k pogostnemu sv. obhajilu	257
III. Izgovori, ktere ljudje imajo, de ne hodijo k svetimu obhajilu	266
Odgovori na vprašanja, ki pogostno sv. obhajilo zadevajo	272
IV. Kakšen sad obrodi sv. obhajilo v sercu vernih, posebno kadar so v dobrim že bolj stanovitni, in kako se to zgodi	276
Molitve pred svetim obhajilam	287
Molitve po svetim obhajilu	295
Litanije svetiga rešnjiga Telesa	304
Litanije Jezusa, naše daritve	308
Pesmi v čast sv. rešnjiga Telesa	315
Molitve in dobre dela, s kterimi se lahko odpustki zadobijo	322
Posebni odpustki za ude bratovšine Matere božje	327
<i>Šestnajsto poglavje:</i> Od duhovniga sv. Obhajila	328
<i>Sedemnajsto poglavje:</i> Od obiskovanja sv. rešnjiga Telesa	333
<i>Osemnajsto poglavje:</i> Od terpljenja Jezusoviga v zvezi s sv. rešnjim Telesam	342
Molitev, prav koristna za med sv. mašo ali ob uri molitve	343
<i>Devetnajsto poglavje:</i> Od blagoslova ali žegna s sv. rešnjim Telesam	346
<i>Dvajseto poglavje:</i> Od pobožnosti do presladkiga serca Jezusoviga	349
I. Začetek pobožnosti do presladkiga serca Jezusoviga	350
II. Kako naj se časti presladko serce Jezusovo	354
III. Sad češenja svetiga Jezusoviga serca	359
IV. Posebni namen češenja sv. serca Jezusoviga je ljubezen do njega v sv. rešnjim Telesu	363
V. Odpustki, ki so udam bratovšine Jezusoviga sv. serca dodeljeni, in ki se dajo tudi vernim dušam v prid obrniti	370
Darovanje samiga sebe svetimu sercu Jezusovimu	373

Češenje presvetiga serca Jezusoviga	375
<i>Eno in dvajseto poglavje</i> : Češenje Marije prečiste Device	378
<i>Dve in dvajseto poglavje</i> : Od zadostovanja	386
<i>Tri in dvajseto poglavje</i> : Od pogostne spovedi, ki se iz pobožnosti opravlja	390
Spraševanje vesti pred tako iz pobožnosti storjeno spovedjo	397
Kesanje tacihi spoved	400
Kako naj se taka žalost čez greh obudi	403
Odpušanje malih grehov	403
Kako naj se mali grehi v sercu zatirajo	405
Kako se je treba svojih grehov obtoževati	408
Kaj je po obtožnji svojih grehov storiti	410
Od zadostovanja ali pokore	411
Kaj je po dokončani spovedi storiti	411
<i>Šteri in dvajseto poglavje</i> : Kako naj se delavna ljubezen in premišljevanje v življenji združuje	415
V čem obstoji združenje tega dvojniga življenja	416
1. Vrednost in sprednost združeniga življenja	417
Nasprotni vgovori	428
2. Lepota gorečnosti v Bogu zbraniga delavniga življenja	430
3. Pripomočki, de skerb za zveličanje bližnjiga sad obrodi	442
4. Kako naj se za zveličanje bližnjiga skerbi	447

Pristavek

z navadnimi molitvami in pobožnostmi.

Jutranja molitev	458
Večerna molitev	461
Sveta maša	464
Začetek sv. maše	465
Molitve za spoved in za sv. Obhajilo. Pred spovedjo	474
Po spovedi	477
Pred sv. Obhajilam	478

Po sv. Obhajilu	481
Tri božje čednosti	484
Sveti križev pot. Razlaga, začetek in vrednost svetiga križeviga pota	486
Molitev pred svetim križevim potam	488
Darovanje svetiga križeviga pota	488
Pesem pri sv. križevim potu	505
Litanije vsih svetnikov	508
Lavretanske litanije	516
Ura molitve pred sv. rešnjim Telesam	525
Molitev pri obiskovanji presvetiga rešnjiga Telesa	547
Zročenje samiga sebe presladkimu sercu Jezusovimu in Marijnimu	552
Češenje prečiste Device in Matere božje Marije	554
O Marijnih praznikih	555
K Mariji v skušnjavah zoper čistost	556
V čast Marije sedem žalosti	556
K časti sv. Barbare, sv. Alojzija, sv. Terezija in drugih častivcov sv. rešnjiga Telesa	558
Za vboge duše v vicah	559
K časti Matere Božje za srečno zadnjo uro	560

Narodna in univerzitetna
knjižnica

© NUK

00000445366

